

243-259
ΕΦΕ

ΕΓΓΡΑΦΙΑ
ΑΦΟΡΩΝΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ
ΚΟΠΗΝ ΤΟΥ ΚΡΗΤΙΚΟΥ
ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ 1860

ΑΝΩΤΕΡΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΓΓΡΑΦΑ

ΑΦΟΡΩΝΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΠΗΝ

ΤΟΥ

ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ

ΔΩΡΕΑ
ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ
ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
— ΧΑΝΙΩΝ —
Αρ. Δοκ. 4860
Χρον. Πρωτ. 19-3-1958
Πρωτ. Δικ. Κρη. Πολιτ.
Αρ. 343.259/ΕΓΓ.

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

1901

ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΦΟΡΩΝΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΠΗΝ
ΤΟΥ ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ

Ἄριθ. Πρωτ. 238

» Διεκπ. 108

r être

Πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγεμόνος

Προκειμένου νὰ υποβάλω μετ' οὐ πολὺ πρότασιν περὶ τοῦ νομισματικοῦ συστήματος τῆς Κρητικῆς Πολιτείας καὶ περὶ κοπῆς Κρητικῶν νομισμάτων, ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ ζητήσω πληροφορίαν σχετιζομένην πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κ. Στρέϊτ.

Ὁ Διευθὼν τὸ ἐνταῦθα ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κύριος Μάξιμος μοὶ ἀνεκοίνωσε σήμερον τηλεγράφημα τοῦ κ. Στρέϊτ, δι' οὗ ζητεῖ οὗτος νὰ ἐξουσιοδοτηθῇ παρ' ἐμοῦ, ὅπως διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ νομισματοποιεῖου Παρισίων τὴν ἐκτύπωσιν ἀργυρῶν καὶ χαλκῶν νομισμάτων διὰ λογαριασμὸν τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.

Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἐν λόγω ἐντολὴν ὡς μᾶλλον κατάλληλον πρόσωπον κρίνω τὸν ἐν λόγω Διοικητὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ προτείνω εἰς τὸ Συμβούλιον, ὅπως ἐγκρίνη νὰ ἀναθέσω εἰς τὸν ἐν λόγω Διοικητὴν τὴν περὶ τῆς πρόκειται ἐντολὴν, ὑπὸ τὸν ὄρον, ἐννοεῖται, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διαπραγματεύσεων θέλει γνωρισθῇ εἰς τὸ Συμβούλιον πρὸς ἔριστηκὴν ἐγκρίσιν τῶν ὄρων.

Ἐν Χαλέπῳ τῇ 16 Ἰουνίου 1899

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. ἀποφ. 131

Ἀπόφασις τῆς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 36 τῆς 17ης Ἰουλίου 1899 πρακτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἡγεμόνος

Εἰσάγεται εἰτα τὸ ὑπ' ἀριθ. 238 ἔγγραφον τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβουλίου, δι' οὗ οὗτος ἀναφέρει, ὅτι, προκειμένου νὰ υποβάλῃ μετ' οὐ πολὺ πρότασιν περὶ νομισματικοῦ συστήματος τῆς Κρητικῆς Πολιτείας καὶ περὶ κοπῆς Κρητικῶν νομισμάτων, προτείνει ν' ἀναθεθῇ εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κ. Στρέϊτ νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ νο-

μισματοκοπείου τῶν Παρισίων τὴν ἐκτύπωσιν ἀργυρῶν καὶ χαλκίνων νομισμάτων διὰ λογαριασμὸν τῆς Κρητικῆς Πολιτείας ὑπὸ τὸν ὄρον, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διαπραγματεύσεων θέλει γνωρισθῆ εἰς τὸ Συμβούλιον πρὸς ὀριστικὴν ἐγκρίσιν τῶν ὄρων.

Τὸ Συμβούλιον ἀποφασίζει

ἵσται τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὕβλου καὶ

Ἐγκρίνει· ν' ἀνατεθῆ ὑπὸ τοῦς, ὡς ἄνω, ὄρους ἢ ἐντολῆ εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κ. Στρέϊτ, νὰ διαπραγματευθῆ μετὰ τοῦ νομισματοκοπέου τῶν Παρισίων τὴν ἐκτύπωσιν ἀργυρῶν καὶ χαλκίνων νομισμάτων διὰ λογαριασμὸν τῆς Κρητικῆς Πολιτείας ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Συμβουλίου μετὰ τὴν ἀνακρίνωσιν τούτων εἰς αὐτό.

Ὁ προεδρεύων

(ὑπ.) ΧΟΥΣΕΙ·Ν ΡΕΝΙΤΣΑΡΑΚΗΣ

Τὰ Μέλη

(ὑπ.) Μ. Ρ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ
» Ν. ΓΙΑΜΑΛΛΑΚΗΣ
» ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ
» ΕΛΕΥΘ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου

(ὑπ.) Ιω. Γ. Καψάλης

Ἡρώτ. 250
Ἄριθ. Διεκπ. 123

**Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς
τῆς Ἑλλάδος.**

Κύριε Διοικητὰ,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ἐξουσιοδοτήσωμεν ὑμᾶς διὰ τῆς παρουσίας μας, ὅπως διαπραγματευθῆτε μετὰ τοῦ νομισματοκοπέου Παρισίων τὴν ἐκτύπωσιν ἀργυρῶν καὶ χαλκῶν νομισμάτων διὰ ἴσμον τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, γνωρίσητε δ' ἡμῖν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διαπραγματεύσεων, ὅπως ζητήσωμεν τὴν ἐγκρίσιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Χαλέπῃ, 18 Ἰουνίου 1899

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Γνωμοδοτήσεις τοῦ κ. E. De Blonay προκαληθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἀνωτέρας Διευθύνσεως ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ κοπῆς νομίσματος.

NOTES SUR LE MONNAYAGE

La frappe de la monnaie crétoise me paraît devoir être introduite dans la loi comme un privilège de l'Etat. J'entends par frappe le droit de créer, et d'émettre dans le pays, la monnaie en question.

Le principe me paraît juste de créer la monnaie crétoise sur le même pied que celle de l'Union monétaire latine, et de ses conventions des 23 Décembre 1865 et 6 Novembre 1885, en ce sens que les pièces d'or soient au titre droit de 900 millièmes, les écus de 5 Drachmes d'argent, à ce même titre, et les pièces de Dr. 2,—: Dr. 1,—: Dr. —,50 à celui de 835 millièmes. Les conditions de poids, tolérance, diamètre, usure restant les mêmes que celles des dites conventions.

La monnaie de Billon pourrait être établie, semble-t-il en pièces de 20—10 et 5 lepta, alliage de cuivre et nickel, et en pièces de 2 et 1 lepta, en cuivre.

Pour ce qui est de faire entrer les écus d'argent, de Dr. 5,—, dans la catégorie du Billon, et de ne leur accorder qu'une valeur libératoire de Dr. 50, j'en craindrais les conséquences pour l'île.

Et voici pourquoi.

La Balance commerciale n'étant pas favorable actuellement à la Crète et des circonstances de diverses natures, telles que, cette Balance même, la conclusion à venir d'un Emprunt extérieur, des mauvaises récoltes possibles, la petite émission d'or projetée, et l'expatriation des musulmans enlevant des bras, etc. pouvant continuer à maintenir un état de choses défavorable au change, ou bien le renouveler à une époque subséquente, le pays sera amené à devoir solder en or ou sur ce pied, sa balance commerciale défavorable, à l'étranger ainsi que toutes ses dépenses intérieures.

La pénurie d'or, qui en résulterait amènerait une prime sur celui-ci laquelle, forcément, renchérirait la vie générale en Crète.

Le seul moyen qui me paraisse applicable pour diminuer, dans la mesure du possible et dans l'intérieur de l'île seulement, cet inconvénient serait de donner, également, un pouvoir légal de libération aux écus crétois, de Dr. 5. - argent ne fut-ce, peut-être, que pour le 50 % des paiements. Les écus de l'Union latine restant exclus. - Dans celle-ci le pouvoir de libération des écus s'appliquant à l'entier des sommes, et à tous les écus des parties contractantes, il en est résulté des inconvénients, pour certaines d'entre elles, du fait du coût de la réapatiation des écus usés. La Crète n'aurait pas à refouler cet inconvénient, ne faisant pas partie de l'Union.

Au point de vue des Billets de Banque, sous le régime du monométallisme, or, il arriverait, pour peu que la prime sur l'or vienne à se produire d'une façon quelque peu sensible, pour les causes sus-mentionnées, que l'émission en deviendrait onéreuse, à la Banque, par le fait de l'obligation dans laquelle elle se trouverait de rembourser, en or, ses Billets, alors que ce même or elle aurait dû l'acheter à prime. Cette situation la mettrait en pertes, en provoquant une spéculation à son détriment, et lui ferait restreindre sa circulation de Billets. Ce fait ralentirait sensiblement le mouvement d'affaires et provoquerait un renchérissement supplémentaire de la vie en Crète.

Comme détail des pièces d'or, il me semble que, pour l'utilité des échanges les pièces suivantes suffiraient soit :

Dr. 20, - et

» 10, -

Le principe des pièces de 100 et 50 unités, en or, date de très en arrière, et d'avant la circulation actuelle des monnaies. Elles ne servent que difficilement, dans le courant de l'Union latine, et sont remplacées avantageusement par des Billets de Banque d'égale somme.

Quant aux unités de Fs. 5- en or, l'Union latine a renoncé, depuis 1878, à en frapper ce qui laisse supposer que leur utilité n'a plus été reconnue, la pièce étant fort petite.

La Belgique n'a que Fs. 20,- et Fs. 10,- en pièces d'or, et la Suisse Fs. 20,-.

La non frappe des pièces de Dr. 100,-, Dr. 50,-, Dr. 5,- en or serait une économie pour l'Etat crétois.

La base de l'Union latine serait à appliquer, cela va sans dire aussi, à la frappe des pièces d'argent de

Dr. 2, 1, et, 50.

Ne vaudrait-il pas mieux, pour le Billon, ne pas créer des types différents, pour les pièces principales, et battre, en alliage de cuivre et nickel, les pièces de

20	lepta,	dont le poids est en Suisse de	4	grammes	
10	»	»	»	3	»
5	»	»	»	2	»

Il y existe aussi, comme en France sauf erreur, des pièces de

2	centimes	en cuivre	pesant	2.	1/2	grammes	et
1	»	»	»	1.	1/2	»	»

Ces pièces me paraîtraient utiles pour la perception des appoints de douanes, dîmes, surtaxes etc.

Les seules monnaies actuelles, d'or, qu'il me semble que les caisses de l'état puissent accepter comme valeurs libératoires sont, à mes yeux, celles qui sont frappées au même titre que celles de l'Union latine et qui représentent un multiple exact de l'unité monétaire crétoise soit :

Toutes pièces d'or des états formant l'Union latine

France

Grèce

Italie

Suisse

Belgique, puis celles de

Monaco, pièces de Fs. 100,- et de Fs. 20,-.

PROJET DE LOI SUR LA FRAPPE DE LA MONNAIE EN CRÈTE

1-) Le privilège de BATTRE MONNAIE est exclusivement réservé à l' ETAT crétois.

2-) L' unité monétaire crétoise est la Drachme.

Cinq grammes d' argent constituent l' unité monétaire crétoise sous le nom de DRACHME.

Subdivisée en cent unités de valeur égale portant le nom de LEPT S.

3-) Les espèces crétoises de monnaie sont :

a) en OR

La pièce de 20 Drachmes

» » » 10 »

b) en ARGENT

La » » » 5 »

» » » 2 »

» » » 1 »

» » » 1)² » ou 50 Leptas

c) en Nickel. (alliage de nickel et de cuivre)

La pièce de 20 Leptas

» » » 10 »

» » » 5 »

d) en CUIVRE

La pièce de 2 »

» » » 1 »

4-) Les pièces de monnaie sont frappées aux poids, titres, diamètres et tolérances suivants ; les tolérances sont en moins :

Nature des pièces.	Poids :		TITRE		DIAMÈTRE	
	Poids droit.	Tolérance	Titre droit ;	Tolé-	En milli-	
Drachmes.	Grammes.	Millièmes.	Millièmes.	-rance.	-mètres	
OR	20	6,45161	2	900	2	21
	10	3,22580	2	900	2	19
ARGENT :	5	25,—	3	900	2	37
	2	10,—	5	835	3	27
	1	5,—	5	835	3	23
	1) ²	2,50	7	835	3	18

NIKEL : leptas

	20	4	48)	25 0)0	Nikel	5	21
	10	3	18)	75 0)0	cuivre	5	19
	5	2	18)			5	17
CUIVRE	2	2 1/2	)18	grammes sur		5	20
	1	1 1/2	)1	kilogramme		5	15
				cuivre			
				et étain			

5-) L'acceptation des pièces de monnaie en or sus-mencionnées est obligatoire, dans leur état normal et dans les proportions suivantes, pour tout paiement sur Territoire de l'état crétois.

L'obligation d'acceptation est dans les proportions suivantes, pour les sommes à recevoir ou payer :

En pièces d' OR ; pour tout le montant de la somme tant que le poids des pièces n'aura pas été réduit par le frai d'un demi pour cent au dessus des tolérances indiquées plus haut, et que les empreintes n'auront pas disparu.

6) En pièces d' ARGENT ;

pour les écus de 5 drachmes, dans les mêmes proportions et conditions que pour l'or avec la réserve qu'en tout temps la proportion du pouvoir libératoire de l'Ecu peut être modifiée par un Dé crèt.

En Billon :

pour les pièces de Drachmes 2 et 1 nul n'est tenu de recevoir plus de Drachmes 50 pour un ; aiement.

7) En Nikel

pour les pièces de Leptas 50, 20, 10 et 5, la somme de Drachmes 20 est le maximum, et

8) En Cuivre

pour celles de Leptas 2 et 1 c'est Drachmes 2,

La forme des pièces d'or et d'argent sera du type des pièces analogues de l'Union latine. Leur. éffigie et ins-

cription seront fixées par Décret. Elles devront porter le millésime de fabrication.

Le montant de la Frappe, ainsi que sa répartition entre les divers types de monnaie, seront l'objet de Décrets.

9) Les Caisses de l'Etat sont tenues de recevoir, en tout temps et d'échanger, pour leur valeur nominale, les pièces de monnaies, usées au delà des tolérances sus mentionnées ou dont les empreintes auraient disparu, à moins qu'il ne soit prouvé que ces dépréciations soient le résultat d'actes dolosifs.

10) Les caisses de l'Etat ne peuvent pas remettre en circulation pareilles pièces et le Gouvernement est tenu de veiller, au moyen de triages à ses caisses et de refontes éventuelles, au bon entretien des pièces de monnaies du pays.

11) Les pièces d'or des pays étrangers, frappées au même titre que celles crétoises, correspondantes, et pouvant être ramenées à l'un des types de Drachmes 20, 10 ou 5, sont admises par les caisses de l'Etat et reconnues monnaie libératoire, et obligatoire, tant qu'elles restent dans les limites de tolérance des pièces crétoises analogues et que la loi autorise leur circulation.

Ce sont :

Au pair, celles de l'Union monétaire latine, à savoir :

France:	pièces de	Fs. 20	Fs. 10	Fs. 5
Grèce	» »	Dr. 20	Dr. 10	Dr. 5
Italie	» »	Li. 20	Li. 10	Li. 5
Belgique	» »	Fs. 20	Fs. 10	
Suisse	» »	» 20		

puis celles de :

L'Autriche de	Fl. 8,— pour	Dr. 20		
» » »	4,— » »	» 10		
d' Espagne, de	Pezetas 20,— pour	Dr. 20		
» » »	10,— » »	» 10		
de Monaco. de	. . . . Fs, 20,—	» »	20	
de Roumanie, de	. . . . Lei 20,—	» »	20	
» » »	» 10,—	» »	10	

de Russie,	de	Rs, 8,—	pour	Dr.	20
»	»	4,—	»	»	10
de Serbie,	de	D. 20,—	»	»	20
»	»	10,—	»	»	10
de Tunisie,	de	Fs 20,—	»	»	20
»	»	10,—	»	»	10

15) Toutes monnaies d'or étrangères, frappées aux mêmes titres que celles ci-dessus mentionnées, mais ne comportant pas une division correspondant à la monnaie nationale, peuvent être assimilées aux pièces sus mentionnées, pour une période plus ou moins longue, par un Décret Princier fixant la valeur pour laquelle les caisses de l'Etat les reçoivent chacune.

Les pièces d'Argent et le Billon étrangers n'ont aucune valeur libératoire en Crète. Il peut être fait exception par un Décret Princier, et pour une période tout à fait transitoire, en faveur de l'une ou l'autre d'entre elles mais pour la période, seulement, de mise en circulation dans le pays de sa nouvelle monnaie.

Toute fabrication ou mise en circulation de fausse monnaie ainsi que la falsification de pièces de monnaie seront punies conformément au Code pénal. (Art. 234 à 246).

Nul ne peut refuser de recevoir en paiement, dans les limites fixées par la Loi, les espèces et monnaies nationales pour la valeur pour laquelle elles ont cours.

Halépa le 24 Août 1899.

L'organisateur des Finances
 Directeur du Contrôle
 ET. DE BLONAY

La limitation du pouvoir libératoire de l'argent et du billon s'entend sur le montant total de chaque paiement à effectuer, par une à une seule personne.

ΣΧΕΔΙΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

Περὶ νομισματικοῦ συστήματος

ΗΜΕΙΣ ΠΡΙΓΚΗΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΙΑΤΟΣ ΑΡΜΟΣΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗ:

"Εχόντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ ἄρθρον τοῦ ὑπ' ἀριθ. Νόμου, προτάσει τοῦ Πρωτέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου καὶ τῆ ὁμοφώνῃ γνώμῃ τοῦ Συμβούλου Ἡρώδ,

Ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν,

1.— Τὸ δικαίωμα τοῦ κόπτειν νόμισμα εἶναι ἀποκλειστικὸν προνόμιον τοῦ Κράτους.

2.— Νομισματικὴ μονὰς τῆς Κρητικῆς Πολιτείας εἶναι ἡ δραχμὴ, ὑποδικαιουμένη εἰς ἑκατὸν ἴσα μέρη ἢ λεπτά.

3.— Τὰ ἐπόμενα εἶδη Κρητικῶν νομισμάτων ὑπάρχουσι:

α'. Χρυσᾶ

τῶν 20 Δραχμῶν

» 10 »

β'. ἀργυρᾶ

τῶν 5 Δραχμῶν

» 2 »

τῆς 1 Δραχμῆς

» 1)₂ » ἢ 50 λεπτῶν

γ'. Νικέλια μετὰ ἢ ἄνευ μίγματος χαλκοῦ

τῶν 20 λεπτῶν

» 10 »

» 5 »

δ'. Χαλκᾶ

τῶν 2 λεπτῶν

τοῦ 1 λεπτοῦ

4.—Τὸ βάρος, ὁ τίτλος, ἢ ἐπὶ πλεόν ἢ ἕλαττον ἀνοχὴ τοῦ τε βάρους καὶ τοῦ τίτλου ὁρίζονται ὡς ἔπεται:

Εἶδος νομισμάτων		Βάρος		Τίτλος		Διάμετρος
Χρυσᾶ	Δραγμαί	Βάρος κανονικόν	Ἀνοχὴ κατὰ γιλιόστὰ	Τίτλος κανονικός	Ἀνοχὴ κατὰ γιλιόστὰ	Κατὰ γιλιόστον μέτρον
	20	6,451,61	2	900	2	
10	3,225,80	2	900	2	19	
Ἀργυρᾶ	5	25	3	900	2	37
	2	10	5	835	3	27
	1	5	5	835	3	23
	1/2	2 1/2	7	835	3	18

Εἶδος νομισμάτων	Λεπτά	Βάρος κανονικόν	Μέταλλα		Διάμετρος εἰς χιλιοτόμια	
			Ἄνοχη	Ἄναλογια		
Νικέλια	20	4	18 γραμ. ἐπὶ ἑκάστου χιλιογράμμου	Νικέλιον 25 ο/ο, χαλκός 75 ο/ο	5 χιλιοστά διά τε τὰ νικέλια καὶ τὰ χαλκᾶ	21
	10	3				19
	5	2				17
Χαλκᾶ	2	2	18 Γραμμάρια ἐπὶ ἑνός χιλιογράμμου			20
	1	1		Χαλκός κασσίτερος		15

5.— Τὰ χρυσᾶ νομίσματα εἶναι δεκτὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ τῶν ἰδιωτῶν, κατὰ τὴν ἐπὶ αὐτῶν σημειουμένην ἀξίαν.

Οἱ ἰδιῶται δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ δέχωνται τὰ νομίσματα ταῦτα, ὡσάκις τὰ ἐπὶ αὐτῶν ἐμβλήματα ἐξηφανίσθησαν, ἢ τὸ βάρος τῶν ἐμειώθη, ἕνεκα τῆς τριβῆς, κατὰ ἥμισυ τοῖς ἑκατὸν πλέον τῆς ἀνωτέρω ὀρισθείσης ἀνοχῆς.

6.— Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα εἰσὶ δεκτὰ ὑπὸ μὲν τοῦ δημοσίου ἀπεριόριστως, ὑπὸ δὲ τῶν ἰδιωτῶν μόνον μέχρι πενήτηντα δραχμῶν δι' ἑκάστην πληρωμὴν.

7.— Τὰ νικέλια καὶ τὰ χαλκᾶ νομίσματα εἰσὶ δεκτὰ ὑπὸ μὲν τοῦ δημοσίου ἀπεριόριστως, ὑπὸ δὲ τῶν ἰδιωτῶν μέχρι τῆς ποσότητος πέντε δραχμῶν δι' ἑκάστην πληρωμὴν.

8.— Τὰ ταμεία τοῦ Κράτους ὑποχρεοῦνται πάντοτε νὰ δέχωνται καὶ ἀναλλάσσωσιν εἰς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἀξίαν, τὰ νομίσματα ὧν τὰ ἐμβλήματα ἐξηφανίσθησαν, ἢ ὧν τὸ βάρος, ὡς ἐκ τῆς τριβῆς ἐμειώθη, πέραν τῆς νομίμου ἀνοχῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ ἐξαφάνισις τῶν ἐμβλημάτων ἢ ἡ μείωσις τοῦ βάρους εἶναι ἀποτέλεσμα βολίας ἐνεργείας.

9.— Τὰ ταμεία τοῦ Κράτους δὲν δύνανται νὰ θέσωσιν ἐκ νέου εἰς κυκλοφορίαν τοιοῦτα νομίσματα, ἢ δὲ Κυβέρνησις εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς εἰς καλὴν κατάστασιν διατηρήσεως τῶν νομισμάτων τοῦ Κράτους διὰ τῆς ἀναχωνεύσεως τῶν ἐφθαρμένων νομισμάτων.

10.— Ἐπὶ τῶν νομισμάτων χράσσεται ἡ χρονολογία τῆς ἐκτυπώσεως. Τὰ ἐπὶ αὐτῶν ἐμβλήματα καὶ αἱ λοιπαὶ λεπτομέρειαι τοῦ τύπου αὐτῶν κανονίζονται διὰ διατάγματος.

11.— Τὸ ποσὸν τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 6 δραχμὰς, τῶν δὲ νικελίων καὶ χαλκῶν τὰς 2 δραχμὰς καθ' ἕκαστον κάτοικον τῆς Νήσου. Ἀϋξήσις τῆς ἀναλογίας ταύτης δὲν δύναται νὰ γίνῃ διὰ νόμου.

12.— Τὰ χρυσὰ νομίσματα τῶν ξένων Ἐπικρατειῶν, ὅσα ἔγρουσιν ἐκτυπωθῆ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 4, εἶναι δεκτὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ τῶν ἰδιοτῶν, ἐφ' ὅσον πληροῦσι τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 5.

Τὰ νομίσματα ταῦτα εἰσὶ:

Τῶν 20 καὶ 10 δραχμῶν ἢ φράγκων τῶν Κρατῶν τῆς Λατινικῆς ἐνώσεως εἰς τὸ ἄρτιον.

Ἀυστρίας	Φιορινίων	8	ἀντὶ δραχμῶν	20
»	»	4	»	10
Ἰσπανίας	Πεζετῶν	20	»	20
»	»	10	»	10
Μοναχῶ	Φράγκων	20	»	20
Ρουμανίας	Λεῦ	20	»	20
»	»	10	»	10
Ρωσσίας	Ρουβλίων	8	»	20
»	»	4	»	10
Σερβίας	Δηναρίων	20	»	20
»	»	10	»	10
Τύνιδος	Φράγκων	20	»	20
»	»	10	»	10

13.— Τὰ λοιπὰ χρυσὰ νομίσματα ξένων ἐπικρατειῶν, τὰ ἐκτυπωμένα ὑπὸ τῶν αὐτῶν μὲ τὰ ἐγγήρικα τίτλων, δύνανται νὰ ἐξομοιωθῶσι πρὸς τὰ ἀνωτέρω δι' Ἐγχειρητικῶν Διατάγματος, ὀρίζοντος καὶ τὴν ἀξίαν, ἀντὶ τῆς ὁποίας ὅλ' γίνονται δεκτὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου.

14.— Ἀπαγορεύεται ἡ ἐν τῇ Νήσῳ κυκλοφορία τῶν ἀργυρῶν καὶ τῶν κεραμικῶν νομισμάτων τῶν ξένων ἐπικρατειῶν.

Μεταβατικαὶ διατάξεις

Δι' Ἐγχειρητικῶν Διατάγματος θέλουσιν ὀρισθῆ τὰ ξένα ἀρ-

γυρᾶ καὶ κερατικά νομίσματα, τὰ ὅποια προσωρινῶς θέλουσιν ἔχει νόμιμον κυκλοφορίαν, μέχρις οὗ ἐκτυπωθῶσι τὰ νομίσματα τοῦ Κράτους.

Τὰ εἰς γρόσια ὑφιστάμενα χρέη ἀναχθῆσονται εἰς νέα ποσά, διὰ μὲν τοὺς Νομοὺς Χανίων καὶ Σφακίων ἐπὶ τῇ βάσει γροσίων 5 ¹⁰/₄₀ ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς Νομοὺς ἐπὶ τῇ βάσει 5 ¹⁴/₄₀ γρ. ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς.

Ὁ παρῶν Νόμος δημοσιευθήτω καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς Νόμος τῆς Πολιτείας. Ἰσχύων ἀπὸ.....

Αριθ. Πρωτ. 29

» Διεκ. 13

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ἑπόμνησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου Διατάγματος
περὶ νομισματικοῦ συστήματος

Ἄρθρον 6

Παρατηρήσεις

1) Ἐκαστον τραπεζογραμμάτιον περιέχει ἐν ἑαυτῷ ἄρτιαν, ἀδιαίρετον καὶ ἀσύγχιστον ὑποχρέωσιν, ἐὰν μὴ διὰ νόμου ἄλλως ὀρίσθῃ.

2) Ἡ τράπεζα, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 6, δικαιούται ν' ἀποσβέσῃ ἕκαστον γραμμάτιον ὡς χωριστὴν ὑποχρέωσιν. — Οὐδὲν μεταβάλλει ἡ σύγχρονος αἴτησις πρὸς πληρωμὴν.

3) Πρὸς ἀποφυγὴν τοιοῦτου ἀτόπου δέον, κατ' ἐμὴν γνώμην, νὰ προστεθῇ εἰς τὸν ἄρθρον τὸ ἐξῆς ἐδάφιον, χωρὶς ν' ἀναφερθῇ τὸ ὄνομα τῆς Τραπεζῆς.

4) «Γενουμένης συγχρόνου πληρωμῆς πολλῶν ὀφειλῶν τοῦ αὐτοῦ πιστοῦχου καὶ τοῦ ἰδίου ὀφειλέτου, ἐπὶ τῇ βάσει διαφόρων ὑποχρεωτικῶν τίτλων, θεωρεῖται ὡς ἀπαρτιζούσα μιαν πληρωμὴν τὸ σύνολον τῶν ἀπαιτήσεων, ἐξ αὐτοῦ δὲ γίνονται δεκταὶ δραχμαὶ 50» (κατὰ τὸ νομοσχέδιον, κατὰ δὲ τὸν κ. de Blonay 100, καὶ κατ' ἐμὲ 200).

5) Ἐχοντες δύο εἶδη μετάλλων, τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου, χρησιμεύοντων πρὸς ἐκκοπὴν νομισμάτων ὡς μέτρων καὶ διευκολύνσεως τῶν ἀνταλλαγῶν, ὑπηρεσιῶν ἢ πρῶτοντων σπουδαιότητός τινος, δὲν βλέπω τὸν λόγον τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ συστήματος τοῦ διμεταλλισμοῦ περιοριζομένου ἐντὸς ὁρίων τινῶν,

ὅπως ἐπιτευχθῆ ἀφ' ἐνὸς ὁ χρυσὸς διὰ τὰς εἰδικὰς αὐτοῦ και προτιμητέας ιδιότητας, ὡς τὸ κύριον νόμισμα, ὡς δευτερεῖον δὲ ὁ ἄργυρος διὰ τὸ εὖωνον αὐτοῦ καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν τοῦ ἐκκόπτειν νομίσματα οὐχὶ μεγάλου ὄγκου ἀξίας πέντε δραχμῶν. Ὁρίζοντες ὅτι τὰ μὲν χρυσᾶ νομίσματα εἶναι πάντοτε δεκτὰ, τὰ δὲ ἀργυρᾶ μέχρι τεσσαράκοντα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ πληρωμῶν ὑπερβαίνουσιν τὰς διακοσίας δραχμὰς, προλαμβάνομεν τὸν κίνδυνον πάσης νομισματικῆς κρίσεως, εἴαν ὡς ἐκ περιστάσεων ἀπροόπτων ὁ ἐν τῇ Νήσῳ χρυσὸς ἐλαττωθῆ ἐπαισθητῶς, διευκολύνομεν δὲ διὰ τοῦ ἀργύρου τὰς ἐσωτερικὰς συναλλαγὰς, χωρὶς νὰ ἔχωμεν ἀνάγκην καταβολῆς εἰς χρυσὸν πάσης πληρωμῆς. Διὰ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ συστήματος τοῦ μονομεταλλισμοῦ ἢ ἀξία τοῦ χρυσοῦ θ' ἀναβιθασθῆ καὶ ἡ ἐπικαταλλαγὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἀνάγκην. Ἡ Τράπεζα θὰ προηθεύηται πάντοτε τὸν χρυσὸν πρὸς ἀνταλλαγὴν τῶν γραμματίων, ἀλλὰ θὰ εἰσπράττη τὴν ζημίαν ἀπὸ τοῦ κοινόν, ἐκδίδουσα συναλλάγματα ὑπὸ βαρεῖς ὄρους.

6) Ἀπεδέχθησαν τὸν μονομεταλλισμὸν ἔθνη προαχθέντα εἰς πλοῦτον καὶ εἰς ἀπεριορίστους ἀνταλλαγὰς ἐπὶ πάσης τῆς γῆς, ἔχοντα δὲ εὐκολίαν προμηθείας χρυσοῦ ἐν δεδομέναις περιστάσεσι. Καὶ ὅμως καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ παρατηροῦνται διακυμάνσεις, ἐνίοτε δὲ καὶ κρίσεις ὡς ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ χρυσοῦ, αἵτινες εὐκόλως περατοῦνται διὰ τῆς εἰς Ἀμερικῆς εἰσαγωγῆς χρυσοῦ. Ἄλλ' εἴαν ταιαύτη ἐπέλθῃ διατάραξις ἐν Κρήτῃ, ὁ δὲ χρυσὸς διατηρηθῆ ὡς τὸ μόνον ὑποχρεωτικὸν νόμισμα, διὰ τίνος εὐκόλου μέσου θὰ θεραπεύσωμεν τὴν δυσχέρειαν; Ἐχόντες τὸ ἀργυροῦν νόμισμα ὡς ὑποχρεωτικὸν μέχρι τεσσαράκοντα τοῖς ἑκατὸν, δυνάμεθα, ἐν ἀνάγκῃ, ἄνευ διαταράξεως τῆς δημοσίας καὶ κοινωνικῆς οἰκονομίας, νὰ ὑψώσωμεν τὴν ὑποχρεωτικὴν αὐτῶν ιδιότητα μέχρι πενήτηκοντα καὶ ἐξήκοντα τοῖς ἑκατὸν. Ἄλλ' ἀφοῦ ἀπαξ ἀποβάλωμεν τὸν ἄργυρον ἀπὸ τοῦ ἡμέτερον σύστημα καὶ ἐξισώσωμεν αὐτὸν πρὸς τὰ κερμάτια, εἴτε πράξωμεν τοῦτο διὰ νόμου εἴτε διὰ κυβερνητικοῦ διατάγματος, ἡ μεταβολὴ αὐτοῦ ἔσται λίαν ἐπικίνδυνος διὰ τὴν δημοσίαν πίστιν, εἰθισμένην νὰ θεωρῆ τὸν ἄργυρον ὡς εὐτελεῖς νόμισμα ἀπαράδεκτον εἰς τὰς πληρωμὰς.

Ἀποκλείοντες τὸν ἄργυρον κατ' ἀνάγκην θ' αὐξήσωμεν τὴν κυκλοφορίαν τῶν τραπεζογραμματίων, τῶν μικρᾶς ἀξίας πέντε καὶ δέκα δραχμῶν, ἃς βεβαίως θὰ εἰσαγάγωμεν ἐντὸς μικροῦ. Προτιμητέα τούτων εἶνε τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα, τὸ μὲν διότι δὲν φθείρονται, οὔτε ρυπαίνονται, οὔτε εὐκόλως ἐξαφανίζονται, τὸ δὲ διότι ἡ ἐκκοπὴ αὐτῶν ὠφελεῖ τὸ δημόσιον. Χορηγοῦντες εἰς σὺτὰ,

ἐν τινι μέτρῳ, τὴν ὑποχρεωτικὴν κυκλοφορίαν, ἀναβιβάζουσα τὴν ἀξίαν αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ γραμματίου τῆς Τραπεζίης, μὴ ἔχοντος ὑποχρεωτικὴν τινα ιδιότητα.

Ἐπὶ τοιούτων ἐρειδόμενος σκέψεων εἰμι γνώμης :

1ον) Νὰ κηρυχθῆ τὸ ἀργυροῦν νόμισμα ὡς δεκτὸν μέχρι δραχμῶν διακοσίων.

2ον) Ἐπὶ πληρωμῶν ἀνωτέρων τῶν διακοσίων δραχμῶν νὰ ᾗται δεκτὸν μέχρι τεσσαράκοντα τοῖς ἑκατόν.

3ον) Ἐπὶ πληρωμῶν συγχρόνως γενομένων ἐπὶ τίτλων τοῦ ἴδιου πιστοῦχου καὶ ὀφειλέτου, καίτοι κεχωρισμένων, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ σύνολον τῆς γενομένης πληρωμῆς καὶ οὐχὶ μία ἑκάστη τῶν ὀφειλῶν.

Ἐναντίον τῶν προτάσεων τούτων ὁ κ. Βενιζέλος ἐπικαλεῖται τὴν ἐπιστημονικὴν θεωρίαν περὶ μονομεταλλισμοῦ. Ἄλλ' ἡ θεωρία αὕτη καὶ σήμερον ἀποτελεῖ ζήτημα λίαν διαμαρτυρούμενον μεταξὺ τῶν οἰκονομολόγων. Ὁ κ. De Blonay ὑποχωρεῖ εἰς τὰς ιδέας του, μὴ ἀφισταμένας ἀπὸ τὰς ἐμὰς, ὡς ἐκ τῆς γενομένης δηλώσεως, ὅτι τινὲς τῶν διατάξεων τοῦ σχεδίου τοῦ νόμου θ' ἀποτελέσωσιν ἀντικείμενον ἐκτελεστικοῦ διατάγματος. Ἄλλ' ἀπέναντι πάσης θεωρίας καὶ πάσης συνταγματικῆς λεπτότητος ἐπικαλοῦμαι τὴν πείραν. Ὅπου ὑπάρχει προνομιοῦχος μοναδικὴ Τράπεζα, ἐνθα δὲν ὑπάρχουσι μεγάλα κεφάλαια, ἢ δὲ δημοσία πίστις δὲν ἀνεπτύχθη ἔτι, τὰ συμφέροντα καὶ ἡ βούλησις τῆς προνομιοῦχου Τραπεζίης ἐπικρατοῦσιν ἀπέναντι πάσης οἰκονομολογικῆς ἢ συνταγματικῆς θεωρίας ἐπὶ πάσης νομισματικῆς κινήσεως. Τοῦτο συνέβη ἐν Ἐπτανήσῳ καὶ τοῦτο ἐν Ἑλλάδι. Εἰς τῶν διευθυντῶν τῆς Ἰονίου Ἀγγλικῆς Τραπεζίης ἐπὶ τρία ἔτη δύναμαι νὰ σᾶς πιστοποιήσω ὅτι εἰς χειρὰς ἡμῶν ἦτο ἡ αὐθρομείωσις τῆς ἐπικαταλλαγῆς καὶ ἡ λύσις παντὸς νομισματικοῦ τῆς ἡμέρας ζητήματος. Σήμερον ἔχομεν τὴν ἐπικαταλλαγὴν εἰς τὸ ἄρτιον, ὡς ἐκ τῶν οἰκονομικῶν περιστάσεων, μετὰ ἐν ἔτος, διατηρουμένων τῶν ἰδίων περιστάσεων, ἢ ἐπικαταλλαγῆ θὰ ὀρισθῆ κατὰ τὸ δοκοῦν τῆς Κρητικῆς Τραπεζίης. Ἀθροῖα ἀγορᾶ ἢ πώλησις συναλλαγμάτων ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ γενομένη μεταβάλλει τὰ πράγματα. Δὲν λέγω ὅτι διὰ τοῦ προτεινομένου ὑπ' ἐμοῦ συστήματος ἡ ἐξωτερικὴ συναλλαγὴ θὰ χειραφετηθῆ ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς Τραπεζίης, λέγω δὲ μόνον, ὅτι καλὸν εἶναι νὰ διατηρήσῃ ἡ Πολιτεία τὴν δύναμιν ἢν κέκτηται, ν' ἀποδίδῃ εἰς τὸν ἄργυρον, ὑπὸ τινος ὄρου, ἀνταλλακτικὴν ἀξίαν, ἴσην τῆς τοῦ χρυσοῦ, ὅπως εὐκολώτερον ἀντιμετωπίσῃ πᾶσαν οἰκονομικὴν κρίσιν, εἰς δὲ τὰς μικρὰς συναλλαγὰς, προτιμωμένου τοῦ ἀργύρου τῶν μικρῶν τραπεζιτικῶν

γραμματίων, μὴ ἔχωμεν ἀνάγκην μεγάλης τούτων κυκλοφορίας, τὸ δὲ δημόσιον ὠφελείται μᾶλλον ἢ ἡ Τράπεζα ἐκ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς κυκλοφορίας τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων. Ἡ ὠφέλεια αὕτη καὶ νόμιμος εἶναι καὶ ὑπὸ πασῶν τῶν ἡπειρωτικῶν κυβερνήσεων ἐπιδιώκεται καὶ εἰς οὐδένα κίνδυνον ἐκτίθησι τὴν δημοσίαν πίστιν καὶ εἶναι πάντοτε προτιμωτέρα καὶ δικαιοτέρα τῆς ὠφελείας τῆς Τραπεζῆς.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7ου

Ὁ ὀρισμὸς τοῦ ἄρθρου 7ου δύναται νὰ ἐκθέσῃ εἰς δυσχερείας τὰς δημοσίας εἰσπράξεις. Ἐν Ἑλλάδι ἐθεώρησαν ἀναγκαίαν τὴν ἐκδοσιν εἰδικοῦ νόμου, ὅπως ἀπαλλάξωσι τὸ δημόσιον ταμεῖον τοῦ χρέους τῆς ἀποδοχῆς οἰκισθῆναι ποσότητος χαλκῶν νομισμάτων. Ὁριζομένου τοῦ ποσοῦ 10 δραχμῶν ἀντὶ τῶν 5 τοῦ Ἑλληνικοῦ Νόμου δι' ἐκάστην πληρωμὴν, θὰ ἐδίδοτο ἡ δέουσα σπουδαιότης εἰς τὰ χαλκῶ νομίσματα, χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνωνται οἱ εἰσπράκτορες καὶ οἱ πληρώνοντες διὰ πολλῆς ἐργασίας.

Ἐν Χαλέπῃ τῇ 26 Αὐγούστου 1899.

Ι. ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ
Δικαστικὸς Σύμβουλος

Ἄριθ. Πρωτ. 1628
Διεκπ. 740

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΕΒΑΣΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Εἰς Χαλέπαν

Κύριε Σύμβουλε,

Διεξήλθον μετὰ προσοχῆς τὸ περὶ Κρητικοῦ Νομίσματος σχεδὸν διατάγματα, ὑπερ εὐηρεστήθητε νὰ μοι ἀνακοινώσητε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 759/852 καὶ ὑπὸ χθεσινὴν ἡμερομηνίαν διαταχῆς σας μετὰ τῆς παραγγελίας, ἵνα ἐκθέσω ὑμῖν ἐπ' αὐτοῦ τὴν γνώμην μου.

Τὸ νομοσχέδιον, συνταχθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς περὶ μονομεταλλισμού θεωρίας, ἀνταποκρίνεται πληρέστατα εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ τὸ συμφέρον τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, ἀποσοβεῖ δὲ πάντας τοὺς ἐκ τοῦ διμεταλλισμοῦ κινδύνους, ὡς ἀνέκαθεν κἀγὼ ἐφρόνουν.

Ἐπίσης ἐν ταῖς λεπτομερείαις προβλέπει ἀπάσας τὰς σχετικὰς περιπτώσεις καὶ δὲν ἀφίνει, τὸ γ' ἐπ' ἐμοί, τόπον εἰς παρατηρήσεις.

Ἐκείνο μόνον, ὅπερ φρονῶ, ὅτι ἠδύνατό τις νὰ ἐπιθυμήσῃ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν βάσεων, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη τὸ νομοσχέδιον, εἶνε τὸ ὅτι ἔδει καὶ ἡ προτίμησις τοῦ χρυσοῦ καὶ ἡ ἀποφυγὴ τοῦ ἀργύρου νὰ φθάσωσι μέχρι τοῦ τελευταίου δυνατοῦ ὅριου, ἤτοι νὰ κοπῶσι χρυσᾶ πεντάφραγκα, νὰ λείψωσι δὲ καθ' ὅλακληρίαν τὰ ἀργυρᾶ τῆς κλάσεως ταύτης. Ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων πρέπει νὰ ᾔνε ἀπλῶς καὶ μόνον συμπληρωματικὸς, πληρέστατα νομίζω πραγματοποιεῖται οὗτος διὰ μόνον τῶν κατωτέρων κερματίων. Τὸ ἀργυρῶν πεντάφραγκον ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τούτων, ἀντικαθίσταται δ' ἄλλως πληρέστατα διὰ τοῦ χρυσοῦ πενταφράγκου. Δὲν γνωρίζω δὲ, ἐάν ἐκ τοιαύτης τινὸς ιδέας προήλθε καὶ ἡ μεταξὺ τοῦ ἀρθροῦ 3 καὶ τοῦ α'. πίνακος τοῦ ἀρθροῦ 4 παρατηρουμένη μικρὰ ἀσυμφωνία, καθότι, ἐνῶ ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 3 λείπουν τὰ χρυσᾶ πεντάφραγκα, εἰς τὸν α'. πίνακα τοῦ ἀρθροῦ 4 ἀναγράφονται τοιαῦτα ὑπὸ τὴν στήλην τοῦ εἶδους τῶν νομισμάτων. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, ἐάν τὸ ζήτημα τῶν πενταφράγκων ἐκλονίζετο οὕτως.

Ἐν τέλει ὀφείλω νὰ ὑποβάλλω Ἰμῖν μίαν ἀκόμη σύστασιν, ὅτι μεταξὺ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου τούτου καὶ τῆς κοπῆς τῶν Κρητικῶν νομισμάτων καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀργυρῶν, νικελίων καὶ γαλκῶν δὲν πρέπει νὰ μεσολαθῆσῃ πολὺ διάστημα χρόνου, διότι ἅμα τῇ δημοσιεῦσιν αὐτοῦ θὰ ἐκλείψωσι καὶ τὰ ὀλίγα κυκλοφοροῦντα ξένα κερματικά καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑφισταμένη καὶ σήμερον δυσχέρεια περὶ τὰς συναλλαγὰς θὰ καταστῇ μεγάλη καὶ πολὺπλοκος.

Ἀναφερόμενος δὲ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 742/996 τῆς 9 Ἰουνίου ἐ. ἔ. προγενεστέραν περὶ νομισμάτων ἐκθεσίν μου, παρακαλῶ ἵνα αἱ ἐν αὐτῇ συστάσεις μου ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει κατὰ τὸν διακανονισμόν τοῦ νομισματικοῦ ζητήματος, ἀναφρικῶς πρὸς τὸ μέχρι τῆς κυκλοφορίας τῶν Κρητικῶν νομισμάτων παρεμπύπτον μεταβατικὸν διάστημα.

Ἐν Χανίοις τῇ 26 Αὐγούστου 1899.

Εὐπειθέτατος

Ὁ Διευθυντὴς τῶν Τελωνιῶν Κρήτης

Ν. ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ

Ἄρθ. Πρωτ. 1921
» Διεμπ. 838

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Κύριε συνάδελφε,

§ 1. Ὑποστηρίζων τὴν γνώμην, ὅτι κατὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ νομισματικοῦ μας συστήματος δεῖον νὰ παραδεχθῶμεν ὡς κύριον νόμισμα, ὑποχρεωτικὴν ἔχον κυκλοφορίαν, τὸν χρυσὸν μόνον, τὰ δὲ ἀργυρᾶ νομίσματα χαρακτηρίσωμεν ὡς συμπληρωματικὰ ἀπλῶς νομίσματα, δεκτὰ εἰς ἐκάστην πληρωμὴν μόνον μέχρι τῆς ποσότητος 50 δραχμῶν, οὐδαμῶς ἐπικαλοῦμαι, ὡς φρονεῖ ὁ κ. Σκαλτσούνης, τὰς περὶ διμεταλλισμοῦ καὶ μονομεταλλισμοῦ ἀτελευτήτους θεωρίας. Στηρίζομαι μόνον ἐπὶ τῆς ἐπομένῃς ἀπλῆς καὶ αὐταποδείκτου προτάσεως, ἣτις θεωρεῖται ἤδη ὡς οἰκονομικὸν ἀξίωμα. «Τὸ νόμισμα * ὡς ὄργανον τῶν συναλλαγῶν πλὴν τῶν ἄλλων αὐτοῦ προσόντων δεῖον νὰ ἔχῃ ἀξίαν ἐσωτερικὴν ἀντιπροσωπεύουσαν μετὰ τῶν ἐξόδων τῆς ἐκκοπῆς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἀξίαν.» — Καὶ σκέπτομαι, ὅτι, ἐφ' ὅσον δὲν προβάλλονται ὠρισμένοι καὶ πειστικοὶ λόγοι ὑπὲρ τῆς γνώμης τῆς ἀποδοχῆς ὡς κυρίου νομίσματος καὶ τοῦ ἀργυροῦ ** ὕπερ, ὡς γνωστὸν, ἔχει ἐσωτερικὴν ἀξίαν οὐσιωδῶς κατωτέραν τῆς ὀνομαστικῆς αὐτοῦ ἀξίας—ἡ γνώμη αὕτη δεῖον ἀνεκδοιάστως ν' ἀποκρουσθῇ.

§ 2. Προβαίνω ἤδη εἰς τὴν ἀνασκευὴν ἐνὸς πρὸς ἓν τῶν ἐπιχειρημάτων, ὅσα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀντιθέτου γνώμης ἐπικαλεῖται ὁ κ. Σκαλτσούνης διὰ τῆς ἀπὸ 26 Αὐγούστου πρὸς ὑμᾶς ἐκθέσεώς του.

§ 3. Ὁ κ. Σκαλτσούνης πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης του εὐθὺς ἐν ἀρχῇ προβάλλει τὸν ἰσχυρισμὸν, ὅτι «διὰ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ συστήματος τοῦ μονομεταλλισμοῦ ἡ ἀξία τοῦ χρυσοῦ θ' ἀναδιδασθῇ καὶ ἡ ἐπικατὰλλαχὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἀνάγκην.» Ἄλλ' ὁ σοβαρότατος οὗτος ἰσχυρισμὸς, ὅστις ἀποδεικνυόμενος

* Ὅπου τῆς παρουσίᾳ μελέτης γίνεται λόγος περὶ νομίσματος ἀνευ εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ, ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦτον ἐννοοῦμεν τὸ κύριον νόμισμα, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ συμπληρωματικοῦ (billon)

** Ὁμιλοῦντες περὶ ἀργυροῦ νομίσματος, ὡς κυρίου νομίσματος, ὑπ' ὅψαι ἔχομεν, συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην τῶν ὑποστηρίζοντων τὴν γνώμην ταύτην, τὸ ἀργυροῦν ἡδραχμον βάρους γραμμικῶν 25 καὶ τίτλου καθαρότητος 9:1.

ἀληθῆς, θὰ ἔλυε νικηφόρως ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου γνώμης τὸ ζήτημα, προβάλλεται δυστυχῶς ὑπὸ τοῦ κ. Σκαλτσούνη ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποδείξεως ἢ κἂν ἀποδείρας ἀποδείξεως, ἀπλῶς ὡς δογματικὸς ἀφορισμὸς, εἰς ὃν ὀφείλεται πίστις ἄνευ ἐρεύνης.

§ 4. Ἄλλ' ἐνῶ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος προτείνεται ἄνευ τινὸς ἀποδείξεως ἢ κἂν ἀποδείρας ἀποδείξεως, θὰ ἐδικαιούμην δὲ ἐγώ, κατὰ τὴν ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τεθείσαν βάσιν, νὰ θεωρήσω ἀνυπόστατον τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον καὶ ἀβάσιμον τὸ ἐκ τούτου ἐπιχειρήμα. ἅτε τῆς ἀντιθέτου γνώμης οὕσης ὑποχρέου νὰ προσαγάγῃ τὰς ἀποδείξεις τῆς ἐρθρότητος αὐτῆς, ἐν ταῦτοις ἐπιθυμῶ νὰ ἐνδιατρίψω ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, ὡν εὐτυχῶς εἰς θέσιν νὰ προσαγάγῃ ἐγώ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἐναντίου τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου.

§ 5. Ἐφ' ὅσον ὡς βάσιν τοῦ νομισματικοῦ μας συστήματος παραδεχθῶμεν μόνον τὸν χρυσόν, οὐδένα ἔχομεν λόγον νὰ φοβώμεθα τὴν αὐξήσιν τῆς ἐπικαταλλαγῆς τοῦ χρυσοῦ. Διότι, ἰδρυμένης Προνομιοῦχου Τραπεζῆς, τὸ κῦρον, ὡς γνωστὸν, ὄργανον τῶν συναλλαγῶν ἀποβαίνουν τὰ τραπεζογραμμάτια, ὁ δὲ ἔχων τραπεζογραμμάτια καὶ θέλων νὰ πορισθῇ χρυσόν διὰ τὰς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πληρωμὰς του, ἄλλο δὲν ἔχει νὰ κάμῃ παρὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ ἀπαιτήσῃ τὴν εἰς χρυσόν ἐξαργύρωσιν τῶν τραπεζογραμμάτων, ὡν εἶνε κομιστής. Τούτου οὕτως ἔχοντες, οὐδένα ἔχει λόγον νὰ φοβηθῇ ἡ κοινωνία ἐνδεχομένην ὑφῶσιν τῆς ἐπικαταλλαγῆς τοῦ χρυσοῦ, ἀρῶν ἢ κοινωνία θὰ δύναται πάντοτε, παρουσιάζουσα εἰς τὴν Τράπεζαν πρὸς ἐξαργύρωσιν τὰ τραπεζογραμμάτια τῆς, νὰ προμηθεύηται χρυσόν εἰς τὸ ἄρτιον.

§ 6. Ἄλλ' ἐνῶ τοῦτο τὸ ἀποτέλεσμα ἐπέρχεται διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ χρυσοῦ, ὡς μόνης βάσεως τοῦ νομισματικοῦ μας συστήματος, ἀποτέλεσμα τοῦτέστιν ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον πρὸς τὸν περὶ τούτου ἰσχυρισμὸν τῶν ἀντιδοξούντων, φέρε ἴδωμεν ποῖον θὰ ἦναι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ εἰδικοῦ σημείου τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παραδοχῆς τῆς διπλῆς μεταλλικῆς βάσεως, τοῦτέστι τοῦ συστήματος, ὅπερ ὑποστηρίζουσιν οἱ ἀντιρρονοῦντες.

§ 7. Εἶνε περίεργον καὶ ὅμως εἶνε ἀληθές, ὅτι ἡ παραδοχὴ τοῦ ἀντιθέτου συστήματος θὲλῃ φέρει ἀκριβῶς εἰς τὸν κίνδυνον, ὅν οἱ ἀντίπαλοι προβλέπουν ἐκ τῆς παραδοχῆς τῆς γνώμης ἡμῶν. Διότι τῶντι τί θέλει συμβεῖ διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς διπλῆς μεταλλικῆς βάσεως; Θέλει συμβεῖ, ὅτι εὐθὺς ὡς παρουσιασθῇ αὐξήσις τις εἰς τὴν ἐπικαταλλαγὴν τοῦ χρυσοῦ ἢ τράπεζα τὰ παρουσιάζόμενα αὐτῇ πρὸς ἐξαργύρωσιν τραπεζογραμμάτια θὰ ἐξαργυρώνη εἰς ἀργυρὰ νομίσματα,

ὁ δὲ λαμβάνων τὰ ἀργυρᾶ τὰυτα νομίσματα καὶ ἔχων ἀνάγκην χρυσοῦ διὰ τὴν ἐνεργήσῃ πληρωμᾶς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν θὰ μεταβῇ εἰς τὸν ἀργυραμοιβὸν διὰ τὴν ἀνταλλάξῃ τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα, τὰ ὅποια εἰς ἐξαργυρώσιν τῶν τραπεζογραμμάτων τῆς ἔλαβε παρὰ τῆς τραπέζης, μὲ χρυσᾶ, ἐκεῖ δὲ τὸ πρῶτον θέλει ἐννοήσῃ ὅτι τὸ κράτος, καθιερώσας τὸν διμεταλλισμόν καὶ κηρῦξαν τὸ τε ἀργυροῦν καὶ χρυσοῦν νόμισμα ἐξ ἴσου ὑποχρεωτικόν, δὲν κατώρθωσε τῶνόντι καὶ τὴν ἐξίσωσῃ τὴν ἀξίαν ἀμφοτέρων τούτων τῶν νομισμάτων, ὅτι δὲ, θέλων τὴν ἀγοράσῃ δι' ἀργυρῶν νομισμάτων νομίσματα χρυσᾶ, εἶνε ὑποχρεωμένος πρὸς ἀγορὰν ὀρισμένης ποσότητος ἐκ τῶν δευτέρων, τὴν δῶσῃ ἐκ τῶν πρώτων περισσότερα ἀπὸ τῆν ἐπ' αὐτῶν σημειωμένην ὀνομαστικὴν ἀξίαν.

§ 8. Ἀπεδείχθη ἤδη ἐκ τῶν προειρημένων, ὅτι τὴν ἐνδεχομένην αὐξήσιν τῆς ἐπικαταλλάξεως τοῦ χρυσοῦ, ἢ κοινωνία ἔχει τὴν φοβηθῆ ὄχι τόσον ἐκ τοῦ συστήματος τῆς ἀπλῆς μεταλλικῆς βάσεως τοῦ χρυσοῦ, ὅσον ἐκ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὑπὸ τῶν ἀντιφρανοῦντων ὑμνουμένων συστήματος.

§ 9. Ἄλλ' ὁ κ. Σκαλτσούνης συναισθανόμενος ὅλην τὴν ἀξίαν τῆς ἀνωτέρω ἀντιρρήσεως, προσθέτει, εὐθύς ἀμέσως μετὰ τὸν ἀνωτέρω παρατεθέντα ἀφορισμὸν του, ὅτι: «ἢ Τράπεζα θὰ προμηθεύεται πάντοτε τὸν χρυσόν, ἀλλὰ θὰ εἰσπράττῃ τὴν ζημίαν ἀπὸ τὸ κοινόν, ἐκδίδουσα συναλλάγματα ὑπὸ βραβεῖς ὄρους.» Ἄλλ' ὁ νέος οὗτος ἰσχυρισμὸς στηρίζεται ἐπὶ παραγνωρίσεως στοιχειώδους ἀληθείας· διότι ἐφ' ὅσον, ὡς ἀναγνωρίζει καὶ ὁ κ. Σκαλτσούνης, ἢ Τράπεζα θὰ ἦναι ὑπόχρεως τὰ παρουσιαζόμενα αὐτῇ τραπεζογραμμάτια τὴν ἐξαργυρώσῃ εἰς χρυσόν, εἶνε ἀδύνατον εἰς τὴν τράπεζαν ἀντὶ τοῦ χρυσοῦ τούτου τὴν ἐπιβάλλῃ εἰς τοὺς κομιστὰς τῶν τραπεζογραμμάτων τῆς τὴν παραδοχὴν ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος μὲ βραβεῖς ὄρους, διότι, ὡς εἶνε γνωστὸν, ὁ θέλων τὴν στείλῃ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν χρήματα καὶ ἔχων διαθέσιμον πρὸς τοῦτο χρυσόν, οὐδέποτε ἀγοράζει συναλλάγμα, ἐφ' ὅσον ἢ τιμὴ τοῦ συναλλάγματος ὑπερβαίνει τὰ ἔσοδα τοῦ ναύλου καὶ τῆς ασφαλείας τῆς ἀποστολῆς τῶν χρημάτων, ἀλλὰ στέλλει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει χρήματα, εἶνε δὲ οικονομικῶς καὶ λογικῶς ἀδύνατον εἰς τὴν Τράπεζαν ὑπὸ τοιοῦτους ὄρους τὴν ἐπιβάλλῃ εἰς τοὺς κομιστὰς τῶν τραπεζογραμμάτων τῆς τὴν ἀντὶ χρυσοῦ παραδοχὴν ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος ὑπὸ βραβεῖς ὄρους.

§ 10. Ἄλλ' ὁ κ. Σκαλτσούνης ἀπέναντι «πάσης θεωρίας καὶ πάσης συνταγματικῆς λεπτότητος»—θεωρίας καὶ λεπτότητος παρ' οὐδενὸς σημειωτέον προβληθείσης—ἐπικαλεῖται νέον ἀφορισμὸν, προῖόν τῆς πείρας, κατὰ τὸν ὅποιον: «ὅπου ὑπάρ-

»χει προνομιοῦχος μοναδική Τράπεζα, ἔνθα δὲν ὑπάρχουσι
 »μεγάλα κεφάλαια, ἢ δὲ δημοσία πίστις δὲν ἀνεπτύχθη ἔτι,
 »τὰ συμφέροντα καὶ ἡ βούλησις τῆς προνομιοῦχος Τραπεζῆς
 »ἐπικρατοῦσιν ἀπέναντι πάσης οἰκονομολογικῆς ἢ συνταγμα-
 »τικῆς θεωρίας ἐπὶ πάσης νομισματικῆς κινήσεως. Τοῦτο
 »συνέβη ἐν Ἑπτανήσῳ, καὶ τοῦτο ἐν Ἑλλάδι. Εἰς τῶν διευθυνο-
 »τῶν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ἐπὶ Β]ετιάν δυνάμει νὰ σάξιστο-
 »ποιήσω, ὅτι εἰς χεῖρας ἡμῶν ἦτο ἡ ἀυξομείωσις τῆς ἐπι-
 »καταλλαγῆς καὶ ἡ λύσις παντὸς νομισματικοῦ ζητήματος
 »τῆς ἡμέρας». Ἴδου ἀφορισμὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπογράφω
 ἀμφοτέρας ταῖς χεῖρας. Ἀλλὰ τὸ συμπέρασμα τοῦ ἀφορισμοῦ
 τούτου ποῖον πρέπει νὰ ἦναι; Νὰ δεχθῶμεν τὴν διπλὴν με-
 ταλλικὴν βᾶσιν, ὥστε νὰ δύναται ἡ Τράπεζα νὰ ἐξαργυρώη τὰ
 τραπεζογράμματά της εἰς ἄργυρον, ὁ δὲ λαμβάνων τὸν ἄργυ-
 ρον καὶ θέλων νὰ σταίη χρήματα εἰς τὸ ἐξωτερικόν—ὅπου
 δυστυχῶς δὲν εἰμποροῦμεν νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν ἀναγκαστικὴν
 κυκλοφορίαν τοῦ ἀργυροῦ μας νομίσματος, νὰ ἦναι ὑποχρεω-
 μένος νὰ διέρχεται ὑπὸ τὰ καυδιανὰ δίκρανα τῆς Τραπεζῆς,
 εἴτε ὅπως ἀγοράσῃ παρ' αὐτῆς ἐξωτερικὸν συναλλάγμα, εἴτε
 ὅπως ἀγοράσῃ χρυσόν, τὴν ἐπικαταλλαγὴν τοῦ ὁποῖου ὀρθῶς
 ἰσχυρίζεται ὁ κ. Σκαλτσούνης, ὅτι ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἔχει τὴν
 δύναμιν νὰ κανονίξῃ αὐτὴ ἡ Τράπεζα; Αὐτὸ πρέπει νὰ ἦναι τὸ
 λογικὸν συμπέρασμα τοῦ ἀφορισμοῦ τοῦ κ. Σκαλτσούνης; Νὰ
 καθιερώσωμεν δηλαδὴ νομισματικὸν σύστημα, ὑπὸ τὸ ὅποιον ἡ
 Τράπεζα θὰ εὐρίσκη συμφέρον, ὅπως ὑφούται ἡ ἐπικαταλλαγὴ
 τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος, ἀφοῦ τὴν ἐπικα-
 ταλλαγὴν ταύτην θὰ δύναται ἡ Τράπεζα, κατὰ τὸν κ. Σκαλ-
 τ्सούνην, νὰ ρίπτῃ εἰς βᾶρος τῆς κοινωνίας; Ἡ ὁ ἀφορισμὸς
 οὗτος ἀποδεικνύει, ὅτι στοιχειώδης φρόνησις ἐπιβάλλει τὴν παρα-
 δοχὴν ἐκ μέρους ἡμῶν τοῦ χρυσοῦ, ὡς μόνης νομισματικῆς βᾶ-
 σεως, ὥστε ἡ ἐκ τῆς ἐνδεχομένης ὑψώσεως τῆς ἐπικαταλλαγῆς
 τοῦ χρυσοῦ ζημία νὰ πίπτῃ οὐχὶ εἰς βᾶρος τῆς κοινωνίας, ἀλλ'
 εἰς βᾶρος τῆς Τραπεζῆς, ὑποχρέου οὔσης ν' ἀντάλλάσῃ ὑπὸ τὸ
 σύστημα τοῦτο τὰ τραπεζογράμματά της εἰς χρυσόν; Ἡ ἀπάν-
 τησις εἶνε προφανής.—Ἐτεροὶς τίς, πλὴν τοῦ κ. Σκαλτσούνη,
 θὰ ἠδύνατο μόνον νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ὑπὸ τὸ σύστημα τοῦτο εἶνε
 ἐνδεχομένον, ἐπερχομένης μακροχρονίου ὑψώσεως τῆς ἐπικαταλ-
 λαγῆς τοῦ χρυσοῦ, νὰ ὑποστῇ ἡ Τράπεζα μεγάλας ζημίας καὶ νὰ
 ὑποχρεωθῇ ἐπομένως νὰ περιορίσῃ τὴν κυκλοφορίαν τῶν τραπει-
 ζογραμμάτων της. Εἶπον, ὅτι τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον θὰ ἠδύνατο
 νὰ προβάλλῃ πᾶς ἄλλος πλὴν τοῦ κ. Σκαλτσούνη. Διότι τοιοῦ-

τον φόβον δὲν δύναται νὰ ἔχη ὑπὲρ τῆς Τραπεζῆς ὁ κ. Σκαλτσούνης, ὅστις πεποθηότως φροναί, ὅτι παρ' ἡμῖν μόνος ρυθμιστὴς τῆς ἐπικαταλλαγῆς καὶ μόνος δικαιοτήτης παντὸς νομισματικοῦ τῆς ἡμέρας ζητήματος θὰ ἦναι ἡ Προνομιοῦχος Τράπεζα. Πρὸς τὸν ἄλλον δὲ, ὅστις θὰ μὲν προέτεινε τὸν ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸν. θὰ ἀντέτασσα αὐτὸν τὸν ἀφορισμὸν τοῦ κ. Σκαλτσούνη διότι ἂν ἡ Τράπεζα δὲν εἶνε ὁ μοναδικὸς ρυθμιστὴς τῆς ἐπικαταλλαγῆς—οἷον τὴν θεωρεῖ ὁ κ. Σκαλτσούνης—, εἶνε ὁμῶς ἀσφαλῶς ὁ κυριώτερος αὐτῆς ρυθμιστὴς. Θὰ ἀντέτασσα λοιπὸν εἰς τὸν προτεινόντα τὸν ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸν, ὅτι ἡ Τράπεζα, οὔσα ὁ κυριώτερος ρυθμιστὴς τῆς ἐπικαταλλαγῆς, θέλει ἀποτελεσματικώτερον προλαμβάνει τὴν ὑψωσιν αὐτῆς, ὅταν ἡ ὑψωσις αὐτῆ ὑπὸ τὸ σύστημα τοῦ μονομεταλλισμοῦ θ' ἀποδαίνῃ εἰς ζημίαν αὐτῆς, παρ' ὅτι θὰ δύναται νὰ πράττῃ τοῦτο ἡ κοινονία—εἰς βάρος τῆς ὁποίας θὰ ἦναι ἡ ἐπικαταλλαγή αὐτῆ ὑπὸ τὸ σύστημα τοῦ διμεταλλισμοῦ καὶ ἥτις κοινονία ὑπὸ τὸ δεύτερον τοῦτο σύστημα ἀντὶ νὰ ἔχη σύμμαχον καὶ συμπράττουσαν τὴν Τράπεζαν εἰς περιορισμὸν τῆς ἐπικαταλλαγῆς, θὰ ἔχη αὐτὴν συνήθως ἀντίπαλον. Θ' ἀπήντων ἐπὶ πλέον ὅτι ὀλιγώτερον φοβοῦμαι τὸν περιορισμὸν τῆς κυκλοφορίας τῶν τραπεζογραμμάτων, ἀπὸ τὴν εἰς βάρος τῆς κοινονίας ὑψωσιν τῆς ἐπικαταλλαγῆς τοῦ χρυσοῦ καὶ ὅτι ἀντίστοιχον ὠφέλειαν εἰς τὴν ἐκ τούτου ζημίαν θὰ εὕρῃ ἡ Τράπεζα εἰς τὴν παραδοχὴν ἐκ μέρους τοῦ Κράτους ὑψοῦς νομισματικῆς βάσεως. Αὐτὰ θ' ἀντέτασσα εἰς τὸν προτεινόντά μοι τὸν ἰσχυρισμὸν ἐκείνον· θὰ συνεκεφαλαιούην δὲ ταῦτα εἰς τὸν ἑξῆς ἀφορισμὸν—διὰ νὰ κητασκευάσω ἐπὶ τέλους καὶ ἐγὼ ἕνα τοιοῦτον: «εἶνε συμφερότερον νὰ δεχθῶμεν τοιοῦτο νομισματικὸν σύστημα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἡ Τράπεζα νὰ ἔχη συμφέρον, ὅπως ἢ ἐπικαταλλαγή τοῦ χρυσοῦ τηρῆται διαρκῶς εἰς τὸ ἄριον, ἢ ἀφοῦ πάσα ὑψωσις αὐτῆς θὰ ζημιώσῃ αὐτὴν ταύτην τὴν Τράπεζαν, παρὰ νὰ παραδεχθῶμεν τοιαύτην νομισματικὴν βᾶσιν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἢ ἐνδεχομένη ὑψωσις τῆς ἐπικαταλλαγῆς τοῦ χρυσοῦ θὰ βάρυνῃ κυρίως τὴν κοινονίαν ἀπ' εὐθείας, ἢ δὲ Τράπεζα, ἢ καίπερ καὶ αὐτὴ μέλλουσα νὰ ὑφίσταται ζημίας τινὰς ἐκ τούτου, ἢ θὰ εὕρισκῃ ὁμῶς πολὺ μεγαλύτεραν ὠφέλειαν πωλοῦσα ὑψοῦς ἢ ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα καὶ κερδοσκοποῦσα ἐν γένει ἐπὶ τῆς ἐπικαταλλαγῆς, ἢ εἶνε ὁ κυριώτερος ρυθμιστὴς». — Ταῦτα ἐπαναλαμβάνω θ' ἀντέτασσα εἰς πάντα ἄλλον προβάλλοντα τὸν ἀνωτέρω σοβαρὸν ἰσχυρισμὸν. Διότι τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον ὁ κ. Σκαλτσούνης οὔτε νὰ προβάλλῃ δύναται, οὔτε σοβαρὸν βεδαίως θεωρεῖ, ἀφοῦ, κηρύτων μοναδικὸν ρυθμιστὴν τῆς

ἐπικαταλλαγῆς τὴν προνομιοῦχον Τράπεζαν, οὐδένα ἔχει λόγον ν' ἀνησυχῆ μήπως ἡ Τράπεζα πάθῃ ἐκ τῆς εἰς βάρος αὐτῆς ἐπιρροίσεως ὅλης τῆς ἐκ τῆς ὑψώσεως τῆς ἐπικαταλλαγῆς τοῦ χρυσοῦ ζημίας.

§. 11. Προχωρῶν εἰς τὸν ἐν ἀρχῇ τῆς προηγουμένης παραγράφου παρατεθέντα ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐπάγεται ὁ κ. Σκαλτσούνης : «ἐὰν σήμερον ἔχομεν τὴν ἐπικαταλλαγὴν εἰς τὸ ἄρτιον, »μετὰ ἐν ἔτος, διατηρουμένων τῶν ἰδίων περιστάσεων, ἢ »ἐπικαταλλαγὴν θὰ ὀρισθῆ κατὰ τὸ δοκοῦν τῆς Κρητικῆς Τραπεζῆς». Μεθ' ὅσα ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἐξετέθησαν περιπτώσιν εἶνε ἴσως νὰ ἐπαναλάβω ὅτι, ὑπὸ μόνην νομισματικὴν βᾶσιν τὸν χρυσόν, ἢ λογικὴ συνέπεια τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου τοῦ κ. Σκαλτσούνη εἶνε ὅτι ἡ ἐπικαταλλαγὴ τοῦ χρυσοῦ (θὰ τηρηταὶ πάντοτε εἰς τὸ ἄρτιον, ἀφοῦ ἡ Τράπεζα, ὑπόχρεως εὔσα ν' ἀνταλλάσῃ τὰ τραπεζογραμμικά της εἰς χρυσόν, θὰ ἔχῃ τὸ μεγαλύτερον συμφέρον, ὅπως ἡ ἐπικαταλλαγὴ αὕτη διατηρηταὶ εἰς τὸ ἄρτιον.— Ὑπὸ τὸ ἀντίθετον δὲ σύστημα τῆς διπλῆς μεταλλικῆς βᾶσεως, ἢ Τράπεζα δικαιουμένη ν' ἀνταλλάσῃ τὰ τραπεζογραμμικά της εἰς ἀργυρὰ νομίσματα, θὰ ἔχῃ συμφέρον—ἔχει δὲ καὶ τὴν δύναμιν, κατὰ τὸν κ. Σκαλτσούνην,—νὰ ὑψώσῃ τὴν ἐπικαταλλαγὴν τοῦ χρυσοῦ, διὰ νὰ ἀνταλλάσῃ εἰτα ὑποτετιμημένα τὰ ἀργυρὰ ταῦτα νομίσματα πρὸς χρυσόν εἴτε πρὸς ἑξωτερικὸν συνάλλαγμα.

§. 12. Διὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντων ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ περατωμένη ἡ συζήτησις. Οὐχ' ἦττον κρίνω χρήσιμον πρὸς ἐντελεστέραν ἐξάντησιν τοῦ ζητήματος ν' ἀνασκευάσω καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ κ. Σκαλτσούνη, νὰ προσθέσω δὲ ἐν τέλει ὀλίγας τινὰς παρατηρήσεις μου.

§. 13. Ὁ κ. Σκαλτσούνης ἰσχυρίζεται, ὅτι : «τὸν μονομεταλλισμὸν ἀπεδέχθησαν ἔθνη προαχθέντα εἰς πλοῦτον καὶ εἰς ἀπειρορίστους συναλλαγὰς ἐπὶ πάσης τῆς γῆς, ἔχοντα δὲ εὐκολίας «προμηθείας χρυσοῦ ἐν δεδωμέναις περιστάσεσι. Καὶ ὅμως καὶ »ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ παρατηροῦνται διακυμάνσεις, ἐνίοτε δὲ καὶ »κρίσεις ὡς ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ χρυσοῦ. Ἄλλ' ἂν τοιαύτη »ἐπέλθῃ διατάραξις ἐν Κρήτῃ, ὁ δὲ χρυσὸς διατηρηθῆ ὡς τὸ »μόνον ὑποχρεωτικὸν νόμισμα, διὰ τίνος εὐκόλου μέσου θὰ θεωρησώμεν τὴν δυσχέρειαν:» Ὅλος οὗτος ὁ ἰσχυρισμὸς στερεῖται πάσης σημασίας διὰ τὴν λύσιν τοῦ ἐπασχολούντος ἡμᾶς ζητήματος. Αἱ διατάραξεις, ἃς φοβεῖται ὁ κ. Σκαλτσούνης, ἐπέρχονται ἰδίως ὅταν ἐξαντληθῇ ὁ χρυσὸς, ἢ δὲ κοινωνία καὶ τὸ Κράτος διατελοῦσιν ὀφειλέται πρὸς τὸ ἑξωτερικὸν μεγάλων πο-

σοτήτων, ἃς δυσκολεύονται νὰ πληρώσουν. Κατὰ τί θὰ μᾶς σώσῃ, ἐπερχομένης τοιαύτης διαταράξεως, ἡ υποχρεωτικὴ κυκλοφορία τῶν 2—2 1/2 ἑκατομμυρίων τοῦ ἀργυροῦ μᾶς νομίσματος; μήπως θὰ εἰμποροῦμεν κἄν νὰ στείλωμεν τὸ ἀργυροῦν τοῦτο νόμισμα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν πρὸς τὴν ἀλλοδαπήν χρεῶν μᾶς; βέβαια ὄχι· ἀφοῦ δυστυχῶς δὲν εἰμποροῦμεν νὰ ὀρίσωμεν διὰ νόμου, ὅτι τὰ ἀργυρᾶ μᾶς νομίσματα θὰ ἔχουν ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν ὄχι μόνον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

§. 14. Ὁ κ. Σκαλτσούνης ἰσχυρίζεται περαιτέρω, ὅτι ἂν δεχθῶμεν σήμερον τὴν διπλὴν βᾶσιν εἶνε εὐκολώτερον ὕστερον, ἂν προσκόψωμεν ἕνεκα αὐτῆς, νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν χρυσὸν ὡς μόνον νομισματικὴν βᾶσιν, παρὰ ἀντιθέτως, ἂν δεχθῶμεν σήμερον μόνον τὸν χρυσὸν νὰ δεχθῶμεν βραδύτερον καὶ τὸν ἀργυρον.

Ὁ ἰσχυρισμὸς φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως παράδοξος. Ὅταν τις παραδεχθῇ ἅπαξ τὴν διπλὴν μεταλλικὴν βᾶσιν, τότε εὐρίσκεται εἰς μείζονα, ἀσυγκρίτῳ λόγῳ, δυσκολίαν ν' ἀλλάξῃ σύστημα, παρὰ εἰς τὴν ἀντίθετον περιστασιν. Διότι ὑπὸ τὸ σύστημα τοῦ διμεταλλισμοῦ ἢ κατὰ κάποιον ἀναλογίαν τῶν κοπτομένων ἀργυρῶν νομισμάτων, εἶνε πολὺ μεγαλύτερα παρὰ ὑπὸ τὸ σύστημα τῆς ἀπλῆς βάσεως τοῦ χρυσοῦ, καθ' ἣν ὁ ἀργυρος εἶνε συμπληρωματικὸν μόνον νόμισμα. Μεταβολὴ δὲ τοῦ συστήματος καὶ παραδοχὴ μόνον τοῦ χρυσοῦ ὡς νομισματικῆς βάσεως, προϋποθέτει ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους νὰ ἀποσύρῃ τῆς κυκλοφορίας τὸ πλεονάζον τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, τοῦθ' ὅπερ, ὡς ἐκ τῆς ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἀργύρου, συνεπάγεται σοβαρὰν ζημίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ· καὶ ὁμοίως ὁ κ. Σκαλτσούνης εὐρίσκει ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι: «ἀφοῦ ἅπαξ ἀποβάλλωμεν τὸν ἀργυρον ἀπὸ τὸ ἡμέτερον σύστημα καὶ ἐξισώσωμεν αὐτὸν πρὸς τὰ κερίματα, ἢ ἢ μεταβολὴ αὐτοῦ ἔσται λίαν ἐπικίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν πίστιν, εἰθισμένην νὰ θεωρῇ τὸν ἀργυρον ὡς εὐτελες νόμισμα, ἢ ἀπαράδεκτον εἰς τὰς πληρωμὰς». Ἀλλὰ τὸ ἐπιχείρημα προδήλως στερεῖται σπουδαιότητος. Διότι ὁ ἀργυρος δὲν θὰ ἔχη υποχρεωτικὴν κυκλοφορίαν, δὲν ἔπεται ὅτι θὰ εἶναι ἀπαράδεκτος εἰς τὰς πληρωμὰς, ἀφοῦ εἰς πᾶσαν μὲν πληρωμὴν εἶνε ὑποχρεωτικῶς δεκτὸς μέχρι 50 δραχμῶν, εἰς τὰ ταμίαια δὲ τοῦ κράτους εἶνε δεκτὸς ἀπεριόριστως. — Ἄλλως τε, λαμβανομένων τῶν ἀναγκαιῶν προφυλάξεων καὶ κοπτομένων τόσων μόνον ἀργυρῶν νομισμάτων, ὅσα εἶνε ἀναγκαῖα διὰ τὰς ἐσωτερικὰς μικροσυναλλαγὰς, ὁ ἀργυρος θὰ ἐκτιμᾶται περισσότερον ὑπὸ τὸ ἡμέτερον σύστημα, παρὰ ὑπὸ τὸ ἀντίθετον, ὑπὸ τὸ ὅποιον πρόκειται νὰ

κοπῶσι πλείονα ἀργυρᾶ νομίσματα· εἶνε μάλιστα προφανές, ὅτι ἂν κόψωμεν ἀργυρᾶ νομίσματα ὀλιγώτερα τῶν ἀναγκαιούτων διὰ τὰς ἐσωτερικὰς μικροσυναλλαγὰς θὰ εὐρεθῶμεν ἐνώπιον ὑψώσεως τῆς ἐπικαταλλαγῆς τοῦ ἀργύρου.

§. 15. Τὸ τελευταῖον ἐπιχείρημα τοῦ κ. Σκαλτσούνη εἶνε, ὅτι «ἀποκλείοντες τὸν ἄργυρον κατ' ἀνάγκην θ' αὐξήσωμεν τὴν κυκλοφορίαν τῶν τραπεζογραμμάτων τῶν μικρᾶς ἀξίας ἢ καὶ »10 δραχμῶν, ἅς βεβαίως θὰ εἰσαγάγωμεν ἐντὸς μικροῦ, οὕτω »δὲ θὰ προμηθεύσωμεν εἰς τὴν Τράπεζαν κέρδη, τὰ ἑποῖα νομίμως ἀνήκουν μόνον εἰς τὸ Κράτος.» Ἄλλὰ καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶνε ἀναπόδεικτος. Διὰ τὴν ὅτι ἐπιτρέψωμεν ἄνευ ἀνάγκης ἢ ἀντιστοίχου ὠφελείας εἰς τὴν Τράπεζαν νὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν ὃ)δραχμια καὶ 10)δραχμια γραμμάτια; Μήπως διότι τὸ ἀργυροῦν μας νόμισμα δὲν θὰ ἐπαρκῆ διὰ τὴν κίνησιν τῶν μικροσυναλλαγῶν; Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, βεβαιωθεὶς τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ ἀργυροῦ μας νομίσματος, τίς θὰ μᾶς ἐμποδίσῃ νὰ προβῶμεν εἰς συμπληρωματικὴν νομισματοκοπίαν ἀργυρῶν νομισμάτων, καρπούμενοι, ἄνευ ζημίας τῆς κοινωνίας καὶ ἄνευ βλάβης τῆς γνησιότητος τοῦ κυρίου ἡμῶν νομίσματος, θεμιτὸν κέρδος ἐν τῆς νομισματοκοπίας ταύτης;

§. 16. Ὡς εἶπον καὶ ἀρχόμενος, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης μου δὲν ἐπεκαλέσθην τὰς περὶ μονομεταλλισμοῦ καὶ διμεταλλισμοῦ θεωρίας, ἀλλ' ἀπλῶς ἐστηρέχθην εἰς μίαν οἰκονομικὴν ἀλήθειαν, ὅτι τὸ νόμισμα, ὡς ὄργανον τῶν συναλλαγῶν, πλὴν τῶν ἄλλων αὐτοῦ προσόντων, δεόν νὰ ἔχῃ ἀξίαν ἐσωτερικὴν, ἀντιπροσωπεύουσαν μετὰ τῶν ἐξόδων τῆς ἐκκοπῆς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἀξίαν. Δέον δὲ νὰ νοηθῇ καλῶς, ὅτι τὸ ἐπίμαχον ζήτημα, ὅπως τίθεται ὑπὸ τῶν προαπιστῶν τῆς ἀντιθέτου γνώμης, δὲν εἶνε κυρίως ζήτημα ἀπλῆς ἢ διπλῆς μεταλλικῆς βάσεως, ἀλλὰ μᾶλλον ζήτημα θεσπίσεως γνησίου καὶ ἀξίου νομίσματος ἢ νομίσματος οἰονεὶ κινδύλου καὶ πιστωτικοῦ. Ἐὰν οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν ἀντίθετον ἰδέαν ἐπρότειναν νὰ κόψωμεν ἀργυρᾶ ὃ)δραχμια τοιοῦτου βάρους καὶ τοιοῦτου τίτλου, ὥστε ἡ ἐσωτερικὴ τῶν τοιούτων νομισμάτων ἀξία ν' ἀνέρχεται εἰς ὃ δραχμίας πραγματικῶς, εἰς ταῦτα δὲ μόνον τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα ἐπρότεινον νὰ δοθῇ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία, τότε τῶντοι θὰ προσέκυπτεν εἰς τὸ μέσον ζήτημα μονομεταλλισμοῦ ἢ διμεταλλισμοῦ, ὁμολογῶ δὲ, ὅτι τότε πάντα τὰ ἀνωτέρω προβληθέντα ἐπιχειρήματα εἰς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης μου θὰ ἔχονον τὸ μεγαλειότερον μέρος τῆς ἀξίας των. Ἄλλ' οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν ἀντίθετον γνώμην προτείνουν νὰ κόψωμεν τὰ ἀργυρᾶ μας ὃ)δραχμια εἰς βᾶ-

ρος 25 γραμμαρίων καὶ ὑπὸ τίτλον καθαρότητος 9:1. Ἀλλὰ τοιαῦτα ἀργυρᾶ ἢ δραχμα ἀνέχουσι πραγματικὴν ἀξίαν οὐχὶ καὶ ἢ δραχμῶν, ἀλλ' οὐδὲ 4.

ὑπὸ τοιαύτης ὁμοῦ συνθήκας εἰ ὑποστηρικταὶ τῆς ἀντιθέτου γνώμης πρέπει νὰ τὸ εἴπουν καθαρὰ, ὅτι δὲν ἀποβλέπουν κυρίως εἰς τὴν ἰδρυσιν ὑγιοῦς νομισματικοῦ συστήματος, ἀλλ' εἰς τὴν ἐκ τῆς νομισματοκοπίας ἡμικιβδήλου νομίσματος κερδοσκοπίαν. Ἀλλὰ τότε, ἀν εἰς τοῦτο πρόκειται ν' ἀποβλέψωμεν διατι, ἀντὶ τῶν ἀργυρῶν ἢ δραχμῶν νὰ μὴ ἐκδώσωμεν χαρτονομίσματα ἴσης ὀνομαστικῆς ἀξίας καὶ νὰ δώσωμεν εἰς ταῦτα ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν. Μὲ τὴν ἐκδοσιν τοιαύτου χαρτονομίσματος θὰ ὠφελήθωμεν πολὺ περισσότερα. Ἡ ἂν καλὰ καὶ σώνει δὲν εἰσποροῦμεν ν' ἀποχωρισθῶμεν ἀπὸ τὸν ἀργυρον, διατι ἀντὶ τοῦ τίτλου 9 : 1 νὰ μὴ κόψωμεν τὰ ἀργυρᾶ μας ἢ δραχμα ὑπὸ τίτλον καθαρότητος 6 : 4 ἢ καὶ μικρότερον ἀκόμη, ὅτε τὸ κέρδος μας ἐκ τῆς νομισματοκοπίας θὰ ὑπερδιπλασιασθῇ, ἀφοῦ πάλιν καὶ τοῦτου τοῦ νομίσματος δυνάμεθα νὰ ἐπιβάλωμεν τὴν ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν : Οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν ἀντίθετον γνώμην θὰ ἐξεγερθεῖν κατὰ τῆς προτάσεως ταύτης, προβάλλοντες ὅτι τοιοῦτοτρόπως τὸ νόμισμά μας δὲν θὰ ἔχῃ ἐσωτερικὴν ἀξίαν· ἀλλὰ μήπως καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον 9 : 1 ἔχει τοιαύτην ἴσιν πρὸς τὴν ὀνομαστικὴν : Οὐχὶ βεβαίως· καὶ διὰ τοῦτο ἀνεκτὸν δύναται νὰ ἦται μόνον ὡς συμπληρωματικὸν, οὐχὶ δὲ ὡς ὑποχρεωτικὸν νόμισμα.

§ 17. Διότι δὲν πρέπει νὰ παρορᾶται τὸ γεγονός, ὅτι καθ' ἓν χρόνον τὰ κράτη τῆς λατινικῆς ἐνώσεως καθώρισαν διὰ κοινῆς συμβάσεως τὸ νομισματικὸν τῶν σύστημα παραδεχθέντα τὸν διμεταλλισμὸν καὶ ὥρισαν τὴν ἀναλογίαν τῆς ἀξίας τοῦ χρυσοῦ πρὸς τὸν ἀργυρον ὡς 1 : 15 $\frac{1}{2}$, ἢ ἀναλογία τῆς τιμῆς τῶν δύο τούτων μετάλλων ἦτο τῶνόντι τοιαύτη, τὰ δὲ ἀργυρᾶ ἢ δραχμα τῶν κρατῶν τῆς λατινικῆς ἐνώσεως, κοπέντα εἰς βάρος 25 γραμμαρίων καὶ ὑπὸ τίτλον καθαρότητος 900)1000, εἶχον ἀξίαν πραγματικὴν, συνυπολογιζομένων τῶν ἐξόδων τῆς ἐκκοπῆς, φράγκων ἀκριβῶς 5. Οὐδέποτε ὁμοῦ, ὑπὸ τὰς ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι κρατούσας ὁρθὰς περὶ τῆς φύσεως τοῦ νομίσματος ἀρχὰς, κράτος σεβόμενον ἐαυτὸ ἐσκέφθη νὰ κόψῃ νόμισμα κύριον, ὑποχρεωτικὴν ἔχον κυκλοφορίαν, μὴ ἔχον δὲ ἀξίαν πραγματικὴν ἴσιν πρὸς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ. Τοιαύτη νομισματοκοπία ἐκ μέρους κράτους οὐχὶ μόνον ἀπὸ πλουτολογικῆς ἀπόψεως εἶνε ἄεθρία εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀλλὰ καὶ ἀνῆθικος εἶνε καὶ ὑπὸ τινος ἐπόψεως εἶνε πρᾶξις χρεωκοπικῆ. — Ὅτε τὰ κράτη τῆς λατινικῆς ἐνώσεως συναφώνησαν νὰ θεωρήσουν ὡς κύριον νόμισμα, ὑποχρεωτικὴν ἔχον κυκλό

φορίαν, τὸ ἀργυροῦν πεντάδραχμον, τὸ δὲ δραχμον τοῦτο ἐκοψαν εἰς τοιοῦτο βάρος καὶ ὑπὸ τοιοῦτον τίτλον ὥστε, ἐν ἀργυροῦν δὲ δραχμον, θεωρούμενον ὡς ἐμπόρευμα, ἦτο ἰσάξιον πρὸς ἐν χρυσοῦν πεντάδραχμον. Ἐὰν καὶ ἡμεῖς ἀπεφασίζαμεν νὰ παραδεχθῶμεν τὴν διπλὴν μεταλλικὴν βᾶσιν, θὰ εἴμεθα ὑπόχρεοι καὶ ἐκ λόγων πλουτολογικῶν καὶ ἐκ λόγων ἠθικῶν νὰ κόψωμεν τὸ ἀργυροῦν μας δὲ δραχμον εἰς τοιοῦτο βάρος καὶ ὑπὸ τοιοῦτον τίτλον, ὥστε καὶ μὲ τὴν σημερινὴν ἔκπτωσιν τῆς ἀξίας τοῦ ἀργύρου νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τοῦτο μετὰ τῶν ἐξόδων τῆς ἐκκοπῆς τὴν ἀξίαν πέντε δραχμῶν.

§ 18. Τὸ δὲ περιέργον εἶνε, ὅτι οἱ συνιστῶντες τὴν παραδοχὴν τοῦ συστήματος τῆς λατινικῆς ἐνώσεως ἀποτρέπουσιν ἐν τοῦτοις ἡμᾶς, ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἔνωσιν ταύτην. Ἐνῶ πολὺ συνεπέστερον καὶ ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν ἀντιφρονούντων πολὺ συμφερότερον θὰ ἦτο, ἂν ἐδεχόμεθα τὸ σύστημα τῆς Λατινικῆς ἐνώσεως, νὰ ζητήσωμεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἔνωσιν ταύτην. Διότι τότε θὰ ἠδυνάμεθα μὲν ἀδεῖς νὰ κόψωμεν πολὺ περισσώτερον ἀργυροῦν νόμισμα, ὅπερ φαίνεται ἐπιδιώκουν οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς ἀντιθέτου γνώμης, θὰ ἠδυνάμεθα δὲ καὶ νὰ χρησιμοποιῶμεν τὸ ἀργυροῦν τοῦτο νόμισμα διὰ τὰς πληρωμὰς ἅς θὰ εἴχομεν νὰ ἐνεργήσωμεν εἰς τέσσαρα τοὺλάχιστον ἐκ τῶν βιομηχανικωτέρων κρατῶν. Δὲν προτείνω, ἐννοεῖται, οὔτε ὑποστηρίζω νὰ ζητήσωμεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν Λατινικὴν ἔνωσιν, ἰσχυρίζομαι μόνον, ὅτι οἱ ἀντιφρονούντες ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ἰσχυρισμῶν καὶ προτάσεων τῶν θὰ ἦσαν συνεπέστεροι ἂν ἐπρότειναν καὶ τοῦτο.

§ 19. Καὶ σημειωτέον, ὅτι ἡ παραδοχὴ τοῦ χρυσοῦ μόνου ὡς νομισματικῆς βᾶσεως, ἡ παραδοχὴ τοῦτέστιν ὕγιος καὶ ἀξίου νομίσματος δὲν ἔχει μόνον σημασίαν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὕψωσιν ἢ μὴ ὕψωσιν τῆς ἐπικαταλλαγῆς τοῦ χρυσοῦ· ἔχοντας ὕγιᾶ νομισματικὴν βᾶσιν, αὐξάνομεν τὴν πίστιν τοῦ τόπου. Ὅταν ὡς βᾶσις τοῦ νομισματικοῦ ἡμῶν συστήματος ὑπόκειται μόνος ὁ χρυσός, ὁ ξένος ὁ θέλων νὰ εἰσγάγῃ καὶ διαθέσῃ κεφάλαια εἰς τὸν τόπον, εἴτε πρὸς τραπεζικῆς ἐργασίας εἴτε πρὸς ἐμπορικῆς, εἴτε πρὸς ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων, οὐδένα αἰσθάνεται διαταγμὸν καὶ οὐδένα δοκιμάζει φόβον, διότι γνωρίζει, ὅτι τὰ κεφάλαιά του θ' ἀναλάβῃ εἰς νόμισμα ὕγιες καὶ ἀξιον, τὸν χρυσόν, ἔχοντα ὅπουδῆποτε τοῦ κόσμου τὴν αὐτὴν ἀνταλλακτικὴν ἀξίαν. Ἐνῶ τοὺναντίον, ὅπου κυκλοφορεῖ ὡς νόμισμα κύριον, νόμισμα μὴ ἔχον ἐσωτερικὴν ἀξίαν ἴσην πρὸς τὴν ὀνομαστικὴν, ἐκεῖ τὰ ξένα κεφάλαια προσῶνται νὰ εἰσρεύσουν ἐκ φόβου τῶν κεφαλαιούχων, ὅτι

εισάγοντες χρυσά νομίσματα θέλουσιν υποχρεωθῆ ἴσως μίαν ἡμέραν ν' ἀναλάβωσι τὰ χρήματά των εἰς νομίσματα μὴ ἔχοντα ἐσωτερικὴν ἀξίαν, ὅποτε θὰ στερηθῶσι μέρος τῶν κεφαλαίων των.

§ 20. Κρίνω ἀναγκαῖον νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν εἰς τὸ ὅτι υποστηρίζων τὴν γνώμην μου καὶ ἀποκρούων τὴν ἀντίθετον γνώμην οὐδαμῶς εἰσέρχομαι εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τοῦ ἐμπορικοῦ τῆς Κρήτης ἰσοζυγίου καὶ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ κ. De Blonay σπάνειος τοῦ χρυσοῦ. Εἴτε αἱ προβλέψεις αὗται τοῦ κ. De Blonay ἐπαληθεύσουν εἴτε μὴ ὅλα τὰ ἀνωτέρω ἐπιχειρήματά μου διατηροῦν ἀκεραίαν τὴν ἰσχύν των, καθ' ἃ μάλιστα ἀνεπτύχθη ἐν § 7, ἐὰν αἱ προβλέψεις τοῦ κ. De Blonay πρόκηται νὰ ἐπαληθεύσουν, τοῦτο εἶνε πρόσθετος λόγος ὅπως δεγθῶμεν ὡς μεταλλικὴν βᾶσιν μόνον τὸν χρυσόν.

Συμπεραίνω, ὅτι βᾶσις τοῦ νομισματικοῦ μας συστήματος πρέπει νὰ τεθῆ ὁ χρυσός· ὅτι τὸ ἀργυροῦν νόμισμα πρέπει νὰ θεωρηθῆ συμπληρωματικὸν μόνον νόμισμα, δεκτὸν μόνον μέχρι δρ. 50 εἰς ἐκάστην πληρωμὴν. Τὰ ὀδραχμα μόνον ἡδύναντο νὰ γίνωνται δεκτὰ κατὰ τὴν ἐπιδοθητικὴν πρότασιν τοῦ κ. De Blonay μέχρις 100 δραχμῶν εἰς ἐκάστην πληρωμὴν.

Ἐν Χαλέπῳ τῆ 3 Σεπτεμβρίου 1899.

Μετ' ἐξαιρέτου ὑπολήψεως.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Σύμβουλος
ΕΛΕΥΘ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Πρωτ. 847
Ἄρ.θ. Διεκπ. 990

Πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγεμόνος

Ὡς γνωστὸν, ἐν τῇ Νήσῳ ἰσχύει ἔτι τὸ Τουρκικὸν νομισματικὸν σύστημα, αἱ δὲ εἰσπράξεις τῶν δημοσίων προσόδων ἐνεργοῦνται εἰς γρόσια.

Ἡ Γενικὴ τῶν Κρητῶν Συνέλευσις διὰ τοῦ ὑπ' αὐτῆς ψηφισθέντος Συντάγματος ἀνεκήρυξεν ὡς ἐν ἐκ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἐκκοπὴν νομίσματος. καθορίσασα δὲ τὴν εἰς δραχμὰς πληρωμὴν τῆς Ἡγεμονικῆς ἐπιχορηγήσεως ἐνέδειξεν ὅτι τὸ σύστημα, ὅπερ δέον ν' ἀκολουθήσῃ τὸ Κράτος ὡς πρὸς τὴν ἐκκοπὴν τοῦ νομίσματος, δέον νὰ βασιζέται ἐπὶ τοῦ συστήματος, ὅπερ ἡκολούθησεν ἡ λεγομένη λατινικὴ Ἐνωσις.

Ἡ Αὐτοῦ Βασιλικὴ Ὑψηλότης ὁ Ὑπατος Ἀρμοστής ἀπηυθύνθη ἡδὴ ἀρμολίως, τῇ προτάσει μου, πρὸς τὸ ἐν Παρισίοις νο-

μισματοκοπείον, ὅπως γνωρίσωμεν τοὺς ὄρους ὑφ' οὓς θέλει κοπή τὸ Κρητικὸν νόμισμα, παρεσκευάσθη δὲ ἤδη σχέδιον Διατάγματος, ὁρίζον τὸ νομισματικὸν σύστημα τῆς νέας Πολιτείας. Τὸ σχέδιον τοῦτο ὑποβλήθησεται προσεχῶς εἰς τὸ Συμβούλιον πρὸς ἔγκρισιν.

Ἡ ἐκκοπή ἐν τούτοις τοῦ νομίσματος τῆς Πολιτείας θέλει ἀπαιτήσῃ πάντως τὴν πάροδον μηνῶν τινῶν ἔτι, ἐν τῷ μεταξῦ δὲ τὸ νέον οἰκονομικὸν ἔτος, ὡς ἔχει γαίνειν ἤδη δεκτὴ ἢ ἀρχὴ αὐτή, ἤρξατο ἀπὸ τῆς πρώτης Σεπτεμβρίου 1899.

Συνεπεία τούτων, ἐὰν ἐπὶ πλέον ἀνεβάλλετο ὁ καθορισμὸς τοῦ νομίσματος εἰς ὃ θὰ γίνωνται αἱ εἰσπράξεις τῶν δημοσίων προσόδων καὶ αἱ ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου πληρωμαὶ, αὗται θὰ ἐξηκολούθουν κατ' ἀνάγκην νὰ γίνωνται εἰς γρόσια, ὅποτε δὲ θὰ καθορίζετο τὸ νέον νομισματικὸν σύστημα θὰ ἐπήρχοντο ἀνωμαλίαι εἰς τὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν, θὰ ἐξηκολούθουν δ' ὑπιστάμεναι καὶ αἱ δυσκολίαι, ἅς μνημονεύει ἡ ὑπ' ἀριθ. 742)296 τῆς 9 Ἰουνίου 1899 ἔκθεσις τῆς Διευθύνσεως τῶν Τελωνείων.

Ὅπως προλάβωμεν τὰ ἄτοπα ταῦτα συνεννοήθημεν μὲν μετὰ τῆς Διευθύνσεως τῶν Τελωνείων νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας διαταγὰς εἰς τὰς ὑπαλλήλους αὐτῆ ἀρχάς, ὅπως αἱ εἰσπράξεις καὶ πληρωμαὶ ἀπὸ πρώτης Σεπτεμβρίου 1899 πραγματοποιούμεναι μετατρέπωνται εἰς δραχμὰς καὶ ἐγγράφονται κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο ἐν τοῖς λογιστικοῖς βιβλίοις, συνέταξα δὲ σύνταγμα, ἐπὶ τῇ βάσει γνωμοδοτήσεως τῆς Διευθύνσεως τῶν Τελωνείων, ἐκτιθεμένης ἐν τῇ συνημμένῃ ὑπ' ἀριθ. 18)14 τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1899 ἀναφορᾶς αὐτῆς, καὶ ὑποβάλλω ἤδη ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Συμβουλίου τὸ συνημμένον σχέδιον μεταβατικῆς Νόμου, καθορίζοντος προσωρινῶς τὰ τῶν ἐν χρήσει νομισμάτων, μέχρι τῆς κυκλοφορίας τοῦ νομίσματος τῆς Πολιτείας.

Διὰ τοῦ σχεδίου τούτου, λαμβάνοντες ἰσχύον νόμου, προλαμβάνεται πᾶσα ζημίαι καὶ διατάραξις τῶν ὑπισταμένων διαφόρων σχέσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νῦν λειτουργούντος νομισματικοῦ συστήματος, θέλομεν δὲ μεταδῆ ὀφελώτερον εἰς τὸν ὀριστικὸν καθορισμὸν τοῦ ἡμετέρου νέου νομισματικοῦ συστήματος, χωρὶς ἄφ' ἑτέρου νὰ προκληθῇ ὁ ἀβόρος ἐκπατρισμὸς τῶν νῦν κυκλοφορούντων συμπληρωματικῶν νομισμάτων, τὰ ὅποια εἶναι τόσον ἀναγκαῖα, ἕως οὗ τεθῶσιν εἰς κυκλοφορίαν τὰ ἡμέτερα.

Ἐν Χαλέπῃ τῆ 6 Σεπτεμβρίου 1899.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. Πρωτ. 949

» Διεκπ. 1121

Πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγεμόνος

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Συμβουλίου σχέδιον διατάγματος, δι' οὗ καθορίζεται τὸ νομισματικὸν σύστημα τῆς Νέας Κρητικῆς Πολιτείας. Ἀναφερόμενος καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 847⁹⁹⁰ τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1899 ἐκθεσί μου, δι' ἧς ὑπέβαλον ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Συμβουλίου τὸ σχέδιον περὶ μεταβατικοῦ νομισματικοῦ συστήματος, ὅπερ κατέστη ἤδη νόμος τῆς Πολιτείας, προσθέτω τὰ ἑξῆς :

Τὸ σύστημα, ὅπερ προτείνω νὰ ἀκολουθήσωμεν, εἶναι τὸ τῆς Λατινικῆς ἐνώσεως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν τίτλον, τὸ βάρος καὶ τὴν διάμετρον τῶν νομισμάτων.

Τὸ σύστημα τοῦτο θεωρῶ ἀποδεκτόν, οὐ μόνον ὡς προσφορώτερον εἰς τὸν κανονισμόν ἐν γένει τῶν συναλλαγῶν διὰ τὴν δεκαδικὴν αὐτοῦ ὑποδιαίρεσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ταύτητά του νομίσματος πρὸς τὰ Κράτη τῆς Λατινικῆς ἐνώσεως, μετ' ὧν τὸ ἑλληνικὸν ἐν γένει ἔθνος, οὐτινος ἀναπόσπαστον μέρος ἀποτελεῖ ὁ Κρητικὸς λαὸς, εὐρίσκεται εἰς πολλὰς σχέσεις.

Τὰ Κράτη τὰ ἀποτελέσαντα τὴν Λατινικὴν ἔνωσιν εἰσὶν ἡ Ἑλβετία, Γαλλία, Ἰταλία καὶ Ἑλλάς, ἅτινα συνήσαν τὰς ἑξῆς συμβάσεις: Τὴν Σύμβασιν τῆς 23 Δεκεμβρίου 1865, τὴν σύμβασιν τῆς 5 Νοεμβρίου 1878 καὶ τὴν τῆς 6 Νοεμβρίου 1885, ὡς καὶ τὴν συνημμένην πρᾶξιν τῆς 12 Δεκεμβρίου 1885, δι' ἧς προσεχώρησεν εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἔνωσιν καὶ τὸ Βέλγιον.

Διὰ τῶν συμβάσεων τούτων ἀπετελέσθη νομισματικὴ ἔνωσις τῶν Κρατῶν τούτων, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν τίτλον, τὸ βάρος, τὴν διάμετρον καὶ τὴν κυκλοφορίαν τῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν αὐτῶν νομισμάτων.

Βάσεις κύριαι τοῦ συστήματος τούτου εἰσὶν αἱ ἑξῆς :

Τὰ κύρια νομίσματα αὐτῶν διακροῦνται εἰς χρυσοῦ τῶν 100, 50, 20, 10 καὶ 5 φράγκων καὶ εἰς ἀργυροῦ τῶν 5 φράγκων, ὧν ὁ τύπος, ὑπὸ τὴν ἐποψίν τοῦ τίτλου, τοῦ βάρους, τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς διαμέτρου, κανονίζονται ἐν ταῖς συμβάσεσι ταύταις, αἱτινες ἐγγρησίμεισαν εἰς ἡμᾶς ὡς πρότυπον.

Ἐκτὸς τῶν κυρίων τούτων νομισμάτων ἔχουσι καὶ συμπληρωματικά, κέρματα καλούμενα, ὧν ἡ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία εἶναι περιορισμένη· αἱ αὐτὰ συμβάσεις καθιεροῦσι τὴν διπλὴν μεταλλικὴν βᾶσιν τοῦ νομίσματος, ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῆς σχετικῆς συμβάσεως διαγραφομένων ὁρίων.

Ἐκαστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν ὑπεχρεώθη νὰ δέχηται ἄνευ διακρίσεως εἰς τὰ ταμεῖα αὐτοῦ τὰ ἐν λόγῳ χρυσῶν νομίσματα τῆς Λατινικῆς ἐνώσεως, ἐξαίρουμένων ἐκείνων, ὧν τὸ βῆρος ἤλαττώθη ἐκ τῆς προστριβῆς $1 \frac{1}{2}$ τοῖς $0 \frac{1}{10}$ κάτω τῆς ὀρισθείσης ἀνοχῆς καὶ ἐκείνα ὧν τὰ ἀποτυπώματα ἤθελον ἐξαφανισθῆ, ἐκ δὲ τῶν ἀργυρῶν τῶν 5 φράγκων νὰ ἀναλαμβάνη ἐκ τῶν ταμείων τῶν ἄλλων Κρατῶν ἐκείνα, ὧν τὸ βῆρος ἤθελεν ἐλαττωθῆ διὰ τῆς προστριβῆς $1 \frac{1}{10}$ κάτω τῆς νομίμου ἀνοχῆς. ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἡ τοιαύτη ἀλλοίωσις δὲν προῆλθεν ἐκ βόλου ἢ ὅτι τὰ ἀποτυπώματα δὲν ἐξαφανίσθησαν.

Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τῶν 5 φράγκων εἰσι δεκτὰ ἐν τοῖς δημοσίοις ταμείοις τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, ἔχουσι δὲ νόμιμον κυκλοφορίαν ἀπεριόριστον μεταξὺ τῶν ἰδιωτῶν.

Τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναλαμβάνουσι νὰ μὴ κόπτωσιν ἀργυρᾶ νομίσματα τῶν 2, 1, 50 $0 \frac{1}{10}$, καὶ 20 $0 \frac{1}{10}$ τοῦ φράγκου, εἰμὴ ὑπὸ τοὺς καθοριζομένους ὑπὸ τῆς συμβάσεως ὅρους, ἢ νόμιμος δὲ κυκλοφορίαι τῶν νομισμάτων τούτων διὰ μὲν τοὺς ἰδιώτας τοῦ κόψαντος ταῦτα Κράτους ὀρίζεται μέχρι 50 φράγκων δι' ἐκάστην πληρωμὴν, διὰ δὲ τὸ Κράτος αὐτὸ εἶναι ἀπεριόριστος.

Τὰ συμβαλλόμενα Κράτη ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ κόψωσιν ἀργυρᾶ νομίσματα τῶν 2 καὶ ἐνδὲ φράγκων καὶ τῶν 50 καὶ 20 ἑκατοστῶν ἀξίας ἀνωτέρας τῶν 6 φράγκων δι' ἑκαστον τῶν κατόικων τῶν χωρῶν αὐτῶν.

Δεχόντες ἄπαξ ὡς βᾶσιν τοῦ νομισματικοῦ ἡμῶν συστήματος τὸ σύστημα τῆς Λατινικῆς ἐνώσεως χωρὶς νὰ θεωρῶμεν πτωχέρον τῆς Πολιτείας τὸ νὰ ζητήσωμεν καὶ νὰ προσχωρήσωμεν εἰς αὐτὴν, ἀναγκάως καλούμεθα νὰ λύσωμεν τὸ ζήτημα ἂν εἶδει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἐν αὐτῇ ἀναγραφομένην ἀρχὴν τῆς διπλῆς μεταλλικῆς βᾶσεως τοῦ νομίσματος, ἢ ἂν συμφέρη νὰ ἀκολουθήσωμεν μᾶλλον τὴν ἄλλην ἀρχὴν, ἧτοι ἐκείνην, ἧτις καθορίζει μόνον τὸ χρυσῶν νόμισμα ὡς ἔχον ὑποχρεωτικὴν κυκλοφορίαν.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐδιελάσθησαν αἱ γνώμαι προσώπων, ἀρμοδίων ὅπως ἀποφανθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ.

Ἀφ' ἐνδὲ ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Σύμβουλος διὰ τῆς ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1899 ἐκθέσεώς του συμπεραίνει, ὅτι ὡς βᾶσις τοῦ νομισματικοῦ συστήματος πρέπει νὰ τεθῆ ὁ χρυσοῦς, ὅτι τὸ ἀργυρῶν νόμισμα πρέπει νὰ θεωρηθῆ συμπληρωματικὸν νόμισμα δεκτὸν μόνον μέχρι δραχμῶν 50 εἰς ἐκάστην πληρωμὴν, μόνον δὲ ὅτι, κατὰ τὴν ἐπιβοηθητικὴν πρότασιν τοῦ κ. de Blonay, ὅα εἰδέχεται

ὅπως τὰ πεντάδραχμα ὡσι δεκτὰ μέχρις 100 δραχμῶν εἰς ἐκάστην πληρωμὴν.

Ἄφ' ετέρου ὁ Δικαστικὸς Σύμβουλος ὡς καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς Γεν. ἐξελεγκτικῆς ὑπηρεσίας, ὁ μὲν πρῶτος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 29]13 τῆς 26 Αὐγούστου 1899 ὑπομνήματος αὐτοῦ, ὁ δὲ δεύτερος διὰ τῶν ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1899 σημειώσεων του κηρύττονται ὑπὲρ τῆς διπλῆς μεταλλικῆς βάσεως τοῦ νομίσματος, δεχόμενοι περιορισμοὺς τινὰς μόνον ὡς πρὸς τὸν ἄργυρον.

Ἐξέτασις τῶν ἐκθέσεων τούτων, αἵτινες ἐξαντλοῦσι τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐπιπέδου ζητήματος, εἶναι ὅλως περιττή.

Ἡ προσθήκη νέων ἐπιχειρημάτων ὑπὲρ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης γνώμης ἢ ἡ ἀναίρεσις τούτων κατ' οὐδὲν θὰ συνετέλει εἰς τὴν πρακτικὴν λύσιν τοῦ ζητήματος ἢν θὰ καταδειξῆ μόνος ὁ χρόνος.

Κατ' ἐμὴν γνώμην εἰς τὴν μᾶλλον ὀρθὴν λύσιν τοῦ ζητήματος δυνάμεθα νὰ ὀδηγηθῶμεν διὰ τοῦ ἐξῆς ἀπλοῦ συλλογισμοῦ.

Εἶναι ἤδη ἐκ πείρας βεβαιωμένοι αἱ ζημίαι, αἵτινες προέκυψαν καὶ αἵτινες ἐν τῷ μέλλοντι ἐπαπειλοῦνται νὰ ὦσι μείζονες, ὅπου ἐφηρμύσθη ἡ ἀρχὴ τῆς διπλῆς μεταλλικῆς βάσεως.

Ἄφ' ετέρου ἡ παραδοχὴ ὡς μεταλλικῆς βάσεως τοῦ χρυσοῦ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν δὲν χαρακτηρίζεται οὐδ' ὑπὸ τῶν ἀντιπροσυνόντων ὡς ἐπιζήμιος· διότι τὸ χρυσοῦν νόμισμα, ἀντιθέτως πρὸς τὰ τῶν ἄλλων μετάλλων, περιέχει ἐν ἑαυτῷ τὴν πραγματικὴν του ἀξίαν, ἢτοι τὴν ἀξίαν τοῦ χρυσοῦ ὡς πολυτίμου μετάλλου.

Ἐὰν λοιπὸν ὑπάρχη κίνδυνος ζημιῶν ἐκ τῆς παραδοχῆς τοῦ χρυσοῦ ὡς μεταλλικῆς βάσεως, οὗτος δὲν θὰ προέλθῃ ἐκ τῆς ὑποτιμῆσεως τῆς ἀξίας αὐτοῦ, ὡς συμβαίνει, προκειμένου περὶ τοῦ ἀργύρου, ἀλλ' ἐξ ἐμμέσων αἰτιῶν. Οὕτω λέγουσι π.χ. ὅτι ἐνεκεν τοῦ ἐμπορικοῦ ἀνισοζυγίου τῆς Νήσου καὶ ἄλλων λόγων, οὗς ἀριθμοῦσιν οἱ ὑποστηρικταὶ τῆς διπλῆς μεταλλικῆς βάσεως ἐν ταῖς εἰρημέναις ἐκθέσεσιν αὐτῶν, θὰ ἐξέλθῃ μεγάλη ποσότης χρυσοῦ εἰς τὸ ἔξωτερικόν, ὅπερ θὰ συνεπαγάγῃ τὴν ἐπικαταλλαγὴν τοῦ χρυσοῦ, ἐπομένως ἡ Τράπεζα Κρήτης θὰ ὑπεχρεούτο νὰ περιορίσῃ τὰ εἰς κυκλοφορίαν γράμματά της, ἅπερ θὰ εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐξαργυρώσῃ εἰς χρυσοῦν ὑψωμένον. Ὁ περιορισμὸς οὗτος τῶν γραμματίων τῆς Τραπεζῆς, συμπεραίνουσιν οἱ ταῦτα ὑποστηρίζοντες, θὰ συνεπήγετο καὶ ἄλλας ζημίας εἰς τὴν χώραν, ἃς καὶ ἀναφέρουσιν.

Ἄλλος κίνδυνος ἐμμέσου ζημίας ἐκ τοῦ μονομεταλλισμοῦ ἰσχυρίζονται, ὅτι εἶναι ὁ κίνδυνος νομισματικῆς κρίσεως, ὡς ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ χρυσοῦ, ἐνεκα περιστάσεων ἀπροόπτων καὶ τὸ

ὅτι ἡ Τράπεζα θὰ εἶναι κυρία τῆς αὐξομειώσεως τῆς ἐπικαταλλαγῆς κ. λ. π.

Χωρὶς νὰ εἰσέλθω εἰς συζήτησιν τῆς ὀρθότητος ἢ μὴ πάντων τούτων τῶν ἐπιχειρημάτων παρατηρῶ εἰς τοὺς ταῦτα ἐπικυλομένους, ὅτι ταῦτα πάντα στηρίζονται ἐπὶ ὑποθέσεων, αἵτινες δὲν εἶναι βεβαιωμένον ὅτι θὰ πραγματοποιηθῶσιν.

Καὶ ἂν μὲν δὲν πραγματοποιηθῶσιν αἱ ὑποθέσεις αὗται οὐδεὶς ἄλλος κίνδυνος ζημίας ὑπάρχει ἐκ τῆς παραδοχῆς τοῦ χρυσοῦ, ὡς μόνης μεταλλικῆς βάσεως, ἂν δὲ πράγματι ἐπαπειληθῶσι τὰ προβλεπόμενα ὑπ' αὐτῶν ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ μονομεταλλισμοῦ ἀποτελέσματα, τότε ὑπάρχει πάντοτε καιρὸς νὰ γείνη μεταρρύθμισις τοῦ νομισματικοῦ συστήματος διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ τοῦ ἀργύρου ὡς μεταλλικῆς βάσεως, τοῦτο δὲ θὰ ἀνέστειλε τὰς ἐπιζημίους συνεπείας, ἂν πράγματι αὗται ἐπαπειλοῦνται μόνον ἐκ τοῦ μονομεταλλισμοῦ.

Ἡ παραδοχὴ τοῦ ἀργυροῦ νομίσματος τῶν 5 δραχμῶν, ὡς ἔχοντος ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν μέχρι τοῦ ποσοῦ 100 δραχμῶν δι' ἑκάστην πληρωμὴν, προσφυλάττει ἐν μέρει ἐκ τῶν προτέρων ἀπὸ τοῦ προβλεπομένου ἐν λόγῳ κινδύνους, ἂν τῷ ὄντι οὗτοι εἶναι πραγματικοί ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει οὐδεμίαν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι διευκολύνει πλεῖον τὰς συναλλαγὰς, χωρὶς νὰ ὑπάρχη κίνδυνος υποτιμῆσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἀργυροῦ νομίσματος, ὡς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀνταλλακτικῆς αὐτοῦ δυνάμεως εἰς τὸ ἐλάχιστον ὅριον.

Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων παρεδέχθην τὴν μέσθιν ταύτην λύσιν, ἣτις δίδει εἰς ἡμᾶς πάντοτε τὴν εὐκαιρίαν νὰ προσφύγωμεν εἰς τὸν διμεταλλισμὸν ἐν περιπτώσει ἀνάγκης.

Ἐτεροι λεπτομέρειαί τοῦ νομοσχεδίου, περὶ ὧν κρίνω ἀνάγκη καὶ νὰ κάμω λόγον, εἰσὶν αἱ ἑξῆς :

Ἡ ἐκτύπωσις χρυσοῦν νομισμάτων τῶν 100 καὶ 50 δραχμῶν εἶναι ὅλως περιττὴ διὰ χώραν οἷα ἡ ἡμετέρα δι' ἧ καὶ αὐτὴ ἢ ἐκτύπωσις χρυσοῦν νομισμάτων θὰ ἦτο πολυτέλεια μὴ ἐπιτρεπομένη. Τοῦτου ἕνεκα περιόρισα τὸ εἶδος τῶν χρυσοῦν νομισμάτων εἰς μόνον τῶν 20 καὶ 10 δραχμῶν ὡσαύτως τὰ χρυσοῦ νομίσματα τῶν 5 δραχμῶν ἀπεδείχθησαν ἀμφιβέλου χρησιμότητος ἀντ' αὐτῶν προτιμώτερον εἶναι νὰ κοπῶσι νομίσματα ἀργυρᾶ τῶν 5 δραχμῶν, ἅτινα θὰ ἀποφέρωσιν εἰς τὸ Κράτος κέρδος, ὡς καὶ πάντα τὰ λοιπὰ νομίσματα, πλὴν τῶν χρυσοῦν.

Κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν νόμον τῆς 10 Ἀπριλίου 1867 ΕΔ' περὶ νομισματικοῦ συστήματος (σελ. 1356 παραρτήματος Α-Ζ δικαστ. νόμ. Φλογαίτου) ἐπιτρέπεται ἡ κοπὴ χαλκίνων ἢ ὀρει-

χαλκίνων νομισμάτων τῶν λεπτῶν 10, 5, 2, 1, ἐν ᾧ, κατὰ τὸν νόμον ΒΡΜΓ' τῆς 8 Φεβρουαρίου 1893 περὶ ἐκτυπώσεως κερμάτων (σελ. 89 ε' συμπληρώματος δικαστ. νόμ. Φιλολαΐτου), κτλ. τῶν ὑπὸ τοῦ προειρημένου νόμου ὀριζομένων χαλκίνων ἢ ὀρειχαλκίνων κερμάτων, ἐπιτρέπη ἢ κοπή καὶ κερμάτων τῶν 20, τῶν 10 καὶ τῶν 5 λεπτῶν ἐκ μίγματος νικελείου καὶ χαλκοῦ νομισματικῆς ἀξίας ἐν συνόλῳ μὴ ὑπερβαίνουσης ἀναλογίαν δραχμῶν τριῶν εφ' ἐκάστου κατοίκου τοῦ Κράτους.

Τὸ νὰ ἐπιτραπῇ ταῦτοχρόνως ἡ κοπή κερμάτων νικελίων καὶ χαλκῶν τοῦ αὐτοῦ εἴδους, θεωρῶ πρακτικόν, διότι ἀφοῦ κόψωμεν, κατὰ δοκιμὴν, ἐν μέρος εἰς ἑκατέρου μίγματος θὰ βεβαιωθῶμεν ἐκ τῆς πείρας ποῖον εἶναι τὸ μᾶλλον συμφέρον καὶ μᾶλλον εὐχρηστον ἐκ τῆς χώρας, ἄλλως τε δὲ ἀφοῦ ἐν Ἑλλάδι ἐπιτρέπη τοῦτο δὲν βλέπω τὸν λόγον δι' ὃν δεόν νὰ τὸ ἀποκρούσωμεν ἡμεῖς.

Τούτου ἕνεκα παρεδέχθη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τὴν βάσιν ταύτην μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι, ἐπειδὴ πρόκειται νὰ κοπῶσι ταῦτοχρόνως κέρματα τοιαῦτα εἰς ἑκατέρου τῶν κερμάτων, παρεδέχθη δι' ἀμφότερα ὡς ἀναλογίαν δι' ἑκάστον κάτοικον τῆς Νήσου δραχμὰς τρεῖς δι' ἀμφότερα ὁμοῦ τὰ κέρματα.

Διὰ τὰ χαλκῆ κέρματα ὥρισα, ὅτι δὲν θὰ ὦσι δεκτὰ ὑπὸ τῶν δημοσίων ταμείων, εἰμὴ μέχρι ποσοῦ δραχμῶν 2 δι' ἐκάστην πληρωμὴν. Μεγαλτέρα αὐξήσεις τοῦ ποσοῦ τούτου θὰ συνεπήγατο μεγάλης δυσκολίας διὰ τὰ δημόσια ταμεία, ὡς ἐκ τοῦ δυσχρήστου τῶν ἐν λόγῳ κερμάτων. Ὁ νόμος ΑΞΔ' τῆς 2 Φεβρουαρίου 1883 ὁ τροποποιήσας τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ΖΔ' Νόμου τοῦ 1867 ὀρίζει ἐν Ἑλλάδι, ὅτι τὰ χαλκῆ κέρματα δὲν εἶναι δεκτὰ εἰς τὰ δημόσια ταμεία, εἰμὴ μέχρι ποσοῦ 5 δραχμῶν, ὅπερ μοι φαίνεται πολὺ.

Ἐν Χαλέπῳ τῆ 17 Σεπτεμβρίου 1899.

Ὁ Σύμβουλος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄρθ. Νόμου 71.

Δ Α Τ Α Γ Μ Α

Περὶ μεταβατικῆς νομισματικῆς συστήματος.

ΗΜΕΙΣ ΠΡΙΝΚΙΠ' ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΨΑΤΟΣ ΑΡΜΟΣΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 111 καὶ 113 τοῦ Συντάγματος,

ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου καὶ τῇ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τοῦ Συμβουλίου Ἡρώδ.

Ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν,

Ἄρθρ. 1. Ἡ εἰσπραξις τῶν φόρων καὶ ἐν γένει πασῶν τῶν λοιπῶν δημοσίων προσόδων, ὡς καὶ πᾶσα πληρωμὴ ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου Ταμείου, θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι εἰς δραχμὰς ἰσοδυναμοῦσας πρὸς χρυσᾶ φράγκ.

Ἄρθρ. 2. Προσωρινῶς καὶ μεχριστοῦ κοπῶσι καὶ τεθῶσιν εἰς κυκλοφορίαν τὰ νομίσματα τοῦ Κράτους θέλουσιν ἔχει νόμιμον κυκλοφορίαν τὰ ξένα ἀργυρᾶ καὶ κερματικὰ νομίσματα.

Ἄρθρ. 3. Δι' τιμὰς, εἰς ἃς θὰ γίνονται δεκτὰ ἐν τοῖς δημοσίοις ταμείοις τὰ ἐν χρήσει ξένα χρυσᾶ νομίσματα, κανονίζονται ὡς ἑξῆς :

Εἰκοσάφραγκον ἀντὶ Δραχ.	20
Λίρα Ἀγγλίας » »	25
» Τουρκίας » »	22.70

Ἄρθρ. 4. Ἡ τιμὴ τοῦ ἀργυροῦ Μετζιτιέ κανονίζεται εἰς δραχμὰς 4.20

Τὰ λοιπὰ ἐν χρήσει ξένα ἀργυρᾶ νομίσματα θὰ ᾧσι δεκτὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς χρυσὸν ἀξίας των, διατιμωμένου τοῦ χρυσοῦ φράγκου εἰς 1.05 ἀργυροῦ.

Ἄρθρ. 5. Τὰ ἐν χρήσει χαλκᾶ νομίσματα θὰ ᾧσι δεκτὰ ἐν τοῖς δημοσίοις ταμείοις μόνον ὡς συμπληρωματικὰ τοῦ κατωτέρου τῶν ἐν χρήσει ἀργυρῶν κερματίων, ἤτοι μέχρι 0.15 διὰ πᾶσαν πληρωμὴν.

Ἄρθρ. 6. Μέχρι τῆς εἰς Δραχμὰς μετατροπῆς τῆς νῦν εἰς γρόσια ὀρισμένης τελωνειακῆς διατιμῆσεως, τὰ ἐν αὐτῇ καθοριζόμενα γρόσια θὰ λογαριάζονται, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, εἰς γρόσια ὑπολογιζομένων 4 1/2 γροσίων ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς.

Ἄρθρ. 7. Ὁ παρὼν μεταδατικὸς Νόμος, ἰσχύων ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ἐκτελεσθήτω ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλον ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσίς καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Χανίοις τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1899. (α)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ
ΕΛΕΥΘ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
Μ. Ρ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ
ΝΙΚΟΛ. ΓΙΑΜΑΛΛΚΗΣ
ΧΟΥΣΣΕΗΝ ΓΕΝΙΤΣΑΡΑΚΗΣ

(α) Φύλλον 78 Ἐπισήμου Ἐφημερίδος τοῦ 1899.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 1 Σ)βρίου 1899

Ἀριθ. Πρωτ. 79126

Τμήμα Ζ'

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ἐπὶ τῷ ὑπ' ἀριθ. 10238 ὑμετέρῳ ἐγγράφῳ λαμβάνομεν τὴν τιμὴν ἢ ἀποστέλλομεν ὑμῖν συνημμένως ἀντίτυπον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 242 τοῦ 1893 φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾧ ἐδημοσιεύθη προκήρυξις ἡμῶν περὶ τῆς ἐκτυπώσεως νικελίνων νομισμάτων ἀναγράφουσα τὸ βᾶρος, τὰς διαστάσεις αὐτῶν καὶ τὴν ἀναλογίαν τοῦ μίγματος. Γνωρίζομεν δ' ὑμῖν, ὅτι ταῦτα ἐξέτυπώθησαν ἐν τῷ νομισματοκοπέῳ τῶν Παρισίων ὑπὸ τῆς ἀνωνύμου ἐταιρίας «Fonderies et Laminoirs de Biache St Vaast» καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ὑπαλλήλων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ἀντὶ φράγκων 3⁸⁸/₀₀ κατὰ χιλιόγραμμα.

Ὁ Ὑπουργὸς

Α. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

Διχειρίζεται τῷ κ. Α. Παπαδιαμαντοπούλῳ, Γραμματεῖ τῆς Α. Β. Ὑ. τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου τῆς Ἑλλάδος, Ὑπάτου Ἄρμυστοῦ τῆς Κρήτης μετὰ τῶν συνημμένων ἐντύπων, κατόπιν τοῦ 289 7θρίου τηλεγραφήματος αὐτοῦ.

Ἀθήνησι 7 Σεπτεμβρίου 1899.

Ὁ Ὑπουργὸς

Α. ΡΩΜΑΝΟΣ

Πρωτ. 671

Ἀριθ. Ἀποφ. 677

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Τῆς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 98 τῆς 23 7)θρίου 1899 πρακτικῆ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἡγέμενος.

.....
Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος εἰσάγει τὸ ὑπ' ἀριθ. 949)1121 ἔγγραφόν του, δι' οὗ ὑποβάλλει πρὸς ἔγγραφισιν σχέδιον περὶ νομισματικοῦ συστήματος τῆς Νέας Κρητικῆς Πολιτείας, ἔχον ὡς ἐξῆς:

Ἄρθρ. 1. Τὸ δικαίωμα τοῦ κόπτειν νόμισμα εἶναι ἀποκλειστικὸν προνόμιον τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 2. Νομισματικὴ μονὰς τῆς Κρητικῆς Πολιτείας εἶναι ἡ δραχμὴ, ὑποδιαιρουμένη εἰς ἑκατὸν ἴσα μέρη ἢ λεπτά.

Ἄρθρ. 3. Ὀρίζονται τὰ ἐπόμενα εἶδη Κρητικῶν νομισμάτων:

α'. Χρυσᾶ τῶν 20 καὶ 10 δραχμῶν.

β'. Ἀργυρᾶ τῶν 5, τῶν 2 τῆς 1 καὶ $\frac{1}{2}$ δραχμῆς ἢ 50 λεπτῶν.

γ'. Νικέλινα, μετὰ ἢ ἄνευ μίγματος χαλκοῦ, τῶν 20 λεπτῶν τῶν 10, τῶν 5.

δ'. Χαλκᾶ, τῶν 10 λεπτῶν καὶ τῶν 5.

Ἄρθρ. 4. Τὸ βάρος, ὁ τίτλος, ἢ ἐπὶ πλέον ἢ ἔλαττον ἀνοχῆ τοῦ τε βάρους καὶ τοῦ τίτλου ὡς καὶ ἡ διάμετρος ὁρίζεται ὡς ἑπεται:

Εἶδος νομισμάτων		Β ἄ ρ ο ν			Τίτλος		Διάμετρος
Χρυσᾶ	Δραχμαὶ	Βάρος κανονικῶν γραμμάρια	Ἀνοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἀκριβεῖαν τοῦ βάρους εἴτε ἐπὶ πλέον εἴτε ἐπὶ ἔλαττον	Τίτλος κανονικός	Ἀνοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἀκριβεῖαν τίτλου ἐπὶ πλέον ἢ ἔλαττον	Κατὰ χιλιοστὸν μέτρον	
Ἀργυρᾶ	20	6,451,61	2	900	2	21	
	10	3,225,80	2	900	2	19	
	5	25	3	900	2	37	
	2	10	5	835	3	27	
	1	5	5	835	3	23	
	$\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	7	835	3	18	

Εἶδος νομισμάτων		Βάρος		Εἶδος Μετάλλου		
Νομίσματα	Λεπτά	Βάρος κανονικὸν γραμμάρια	'Ανοχῆ ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τοῦ βάρους εἴτε ἐπὶ πλεόν εἴτε ἐπὶ ἔλαττον χιλιογράμ.	Τίτλος κανονικὸς	'Ανοχῆ ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τοῦ τίτλου ἐπὶ πλεόν ἢ ἔλαττον	
	Χαλκᾶ					Διήμερος εἰς χιλιοτόμια
Νομίσματα	20	4	18	25 % νίκελ 75 % χαλκῶς	5	21
	10	3	18		5	19
	5	2	18		5	17
Χαλκᾶ	10	10	18	χαλκῶς κασσίτερος	5	30
	5	5	18		5	25
	2	2	18		5	20
	1	1	18		5	15

Ἄρθρ. 5. Τὰ χρυσᾶ νομίσματα εἶναι δεκτὰ ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τε τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ τῶν ἰδιωτῶν, κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν σημαυμένην ἄξιαν.

Οἱ ἰδιῶται δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ δέχωνται τὰ νομίσματα ταῦτα, ὡσάκις τὰ ἐπ' αὐτῶν ἐρεθλήματα ἐξηρανίσθησαν, ἢ τὸ βάρος των ἐμειώθη, ἕνεκα τῆς τριβῆς, κατὰ ἡμισιο τοῖς ἑκατὸν πλεόν τῆς ἀνωτέρω ὀρισθείσης ἀνοχῆς.

Ἄρθρ. 6. Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα εἰσὶ δεκτὰ ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ μὲν τοῦ δημοσίου ἀπεριορίστως, ὑπὸ δὲ τῶν ἰδιωτῶν τὰ μὲν τῶν πέντε δραχμῶν μόνον μέχρις ἑκατὸν δραχμῶν, τὰ δὲ λοιπὰ μόνον μέχρι πενήτηντα δραχμῶν δι' ἐκάστην πληρωμὴν.

Ἄρθρ. 7. Τὰ νικέλια νομίσματα εἰσὶ δεκτὰ ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ μὲν τοῦ δημοσίου ἀπεριορίστως, ὑπὸ δὲ τῶν ἰδιωτῶν μέχρι τῆς ποσότητος πέντε δραχμῶν δι' ἑκάστην πληρωμὴν.

Ἄρθρ. 8. Τὰ χαλκῶ νομίσματα εἰσὶ δεκτὰ ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ μὲν τῶν ἰδιωτῶν μέχρι τῆς ποσότητος πέντε δραχμῶν, ὑπὸ δὲ τῶν δημοσίων ταμείων μέχρι δύο δραχμῶν δι' ἑκάστην πληρωμὴν.

Ἄρθρ. 9. Τὰ ταμεία τοῦ Κράτους ὑποχρεοῦνται πάντοτε νὰ δέχωνται καὶ ἀνταλλάσσωσιν εἰς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἀξίαν τὰ νομίσματα ὧν τὰ ἐμβλήματα ἐξηφανίσθησαν, ἢ ὧν τὸ βάρος, ὡς ἐκ τῆς τρίτης ἐμειώθη, πέραν τῆς νομίμου ἀνοχῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ ἐξαφάνησις τῶν ἐμβλημάτων ἢ ἡ μείωσις τοῦ βάρους εἶναι ἀποτέλεσμα δολίης ἐνεργείας.

Ἄρθρ. 10. Τὰ ταμεία τοῦ Κράτους δὲν δύνανται νὰ θέσωσιν ἐκ νέου εἰς κυκλοφορίαν τοιοῦτα νομίσματα, ἢ δὲ Κυβέρνησις εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς εἰς καλὴν κατάστασιν διατηρήσεως τῶν νομισμάτων τοῦ Κράτους διὰ τῆς ἀναγκονεύσεως τῶν ἐφθαρμένων νομισμάτων.

Ἄρθρ. 11. Ἐπὶ τῶν νομισμάτων χαράσσεται ἡ χρονολογία τῆς ἐκτύπώσεως. Τὰ ἐπ' αὐτῶν ἐμβλήματα καὶ αἰλοικαὶ λεπτομερεῖαι τοῦ τύπου αὐτῶν κανονίζονται διὰ Διατάγματος.

Ἄρθρ. 12. Ἐλλείψει Κρητικοῦ νομισματοκοπέου ἐπιτρέπεται ἡ ἐκτύπωσις νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας εἰς τι τῶν νομισματοκοπέων τῆς Εὐρώπης, ἐπὶ προηγουμένη συμφωνίᾳ διὰ τὴν ἀπάνησιν τῆς ἐκτύπώσεως καὶ τὸν τρόπον τοῦ ἐλέγχου ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τοῦ βάρους, τοῦ τίτλου κλπ. κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 13. Τὸ ποσὸν τῶν κησομένων ἀργυρῶν νομισμάτων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τὰς 6 δραχμὰς, τῶν δὲ νικελίων καὶ χαλκῶν τὰς 3 δραχμὰς καθ' ἑκάστον κάτοικον τῆς Νήσου. Ἀξίησις τῆς ἀναλογίας ταύτης δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰμὴ διὰ Νόμου.

Ἄρθρ. 14. Τὰ χρυσᾶ νομίσματα τῶν ξένων Ἐπικρατειῶν, ὅσα ἔχουσιν ἐκτυπωθῆ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 4, εἶναι δεκτὰ ὑπὸ τε τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ τῶν ἰδιωτῶν, ἐφ' ὅσον πληροῦσι τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου πέμπτου.

Τὰ νομίσματα ταῦτα εἰσὶ:

Τῶν 20 καὶ 10 δραχμῶν ἢ φράγκων τῶν Κρατῶν τῆς Λατινικῆς ἐνώσεως εἰς τὸ ἄρτιον.

Λυστριᾶς	Φιορινίων	8	ἀντὶ δραχμῶν	.....	20
»	»	4	»	»	 10

Ἰσπανίας	Πεζετιῶν	20	ἀντι δραχμῶν	.....	20
»	»	10	»	»	10
Μοναχῶ	Φράγκων	20	»	»	20
Ρουμανίας	Λεῦ	20	»	»	20
»	»	10	»	»	10
Ρωσσίας	Ρουβλίων	8	»	»	20
»	»	4	»	»	10
Σερβίας	Δηναρίων	20	»	»	20
»	»	10	»	»	10
Τύνιδος	Φράγκων	20	»	»	20
»	»	10	»	»	10

Ἄρθρ. 15. Τὰ λοιπὰ χρυσᾶ νομίσματα ξένων ἐπικρατειῶν, τὰ ἐκτετυπωμένα ὑπὸ τὸν αὐτὸν μὲ τὰ ἐγγώρια τίτλων, δύνανται νὰ ἐξομοιωθῶσι πρὸς τὰ ἀνωτέρω δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος, ὀρίζοντος καὶ τὴν ἀξίαν, ἀντὶ τῆς ὁποίας θὰ γίνωνται δεκτὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου.

Ἄρθρ. 16. Τὰ εἰς γρόσια ὑφιστάμενα χρῆθ' ἀναχθῆσονται εἰς νέα ποσά, διὰ μὲν τοὺς Νομοὺς Χανίων καὶ Σφακιῶν ἐπὶ τῇ βάσει γροσίων ὃ $\frac{10}{40}$ ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς Νομοὺς ἐπὶ τῇ βάσει ὃ $\frac{14}{40}$ γρ. ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς.

Κατὰ τὴν κατ' ἄρθρον ἀνάγκωσιν καὶ συζήτησιν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου τὸ Συμβούλιον ἐπήνεγκε τὰς ἐπομένους τροποποιήσεις.

Τὸ ἄρθρον 1 καὶ 2 ἐγένοντο δεκτὰ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος παρατηρεῖ, ὅτι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀνέγραψε τὴν ἀρχὴν τῆς κοπῆς νομισμάτων τῶν 10 καὶ ὃ ἑκατοστῶν ἕκ τε νικελίων καὶ χαλκῶν ὅπως δεθῆ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἐκλέξῃ τὸ ἐν ἧ τὸ ἄλλο ἀποδλέπουσα εἰς τὸ συμφερότερον πρὸς τὸ Δημόσιον· ἀλλ' ἀφού ἡ πλειοψηφία τοῦ Συμβουλίου παραδέχεται ὅπως καὶ τὰ νομίσματα τῶν 10 καὶ ὃ λεπτῶν κοπῶσι μόνον ἐκ μίγματος νικελίου καὶ χαλκοῦ ἀποδέχεται καὶ ἐκεῖνος τὴν γνώμην ταύτην.

Τὸ Συμβούλιον ἐπομένως ἀπεφάσισε νὰ τροποποιηθῆ τὸ ἄρθρον 3 ὀριζομένου—ὅτι τὰ μὲν νομίσματα τῶν 20, 10 καὶ ὃ λεπτῶν ὡσι νικέλινα (μίγμα νικελ καὶ χαλκοῦ) μόνον δὲ τὰ νομίσματα τῶν 2 καὶ 1 λεπτοῦ ὡσι χαλκᾶ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ἀπεφασίσθη συνεπεῖχ' τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ἐπιελθούσης μεταβολῆς ν' ἀφαιρεθῶσιν ἐκ τοῦ πίνακος τῶν νομισμάτων τὰ χαλκᾶ τῶν 10 καὶ ὃ λεπτῶν.

Τὸ ἄρθρον 5 ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει.

Προκειμένης συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 ὁ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Σύμβουλος ἐδήλωσεν, ὅτι συνεπῆς πρὸς τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει του διατυπωμένην γνώμην φρονεῖ, ὅτι καὶ τὰ ὀδραχμὰ πρέπει νὰ γίνωνται δεκτὰ μόνον μέχρι 50 δραχμῶν δι' ἐκάστην πληρωμὴν ἀλλ' ὅτι ἐπιβοηθητικῶς εἶναι πρόθυμος νὰ παραδεχθῇ ὅπως συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. de Blonay γίνωνται δεκτὰ ταῦτα καὶ μέχρι 100 δραχμῶν.

Τὸ Συμβούλιον, μειοψηφούντος τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου, ἀποφασίζει, ὅπως καὶ τὰ ἀργυρὰ πεντάδραχμὰ καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ συμπληρωματικὰ νομίσματα γίνονται δεκτὰ ὑποχρεωτικῶς μόνον μέχρι 50 δραχμῶν.

Τὸ ἄρθρον 7 ἐτροποποιήθη ὡς ἔπεται :

Τὰ νικῆλια νομίσματα εἰσὶ δεκτὰ ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τε τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ τῶν ἰδιωτῶν μέχρι τῆς ποσότητος τῶν 7 δραχμῶν δι' ἐκάστην πληρωμὴν.

Τὸ ἄρθρον 8 ἐτροποποιήθη ὡς ἔπεται :

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα εἰσὶ δεκτὰ ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τε τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ τῶν ἰδιωτῶν μέχρι τῆς ποσότητος μιᾶς δραχμῆς δι' ἐκάστην πληρωμὴν.

Τὰ ἄρθρα 9 καὶ 10 ἐψηφίσθησαν ὡς ἔχουσι.

Τὸ ἄρθρον 11 τροποποιεῖται ὡς ἔπεται :

Ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων ἐκτυποῦται ἡ Κεφαλὴ τοῦ Ἡγεμόνος ἐπὶ πάντων δὲ τῶν νομισμάτων χαράσσεται ἡ χρονολογία τῆς ἐκτυπώσεως καὶ ἡ ἀξία τοῦ νομίσματος. Αἱ λοιπαὶ λεπτομέρειαι τοῦ τύπου τῶν νομισμάτων κανονίζονται διὰ Διατάγματος.

Τὸ ἄρθρον 12 ψηφίζεται ὡς ἔχει.

Τὸ 8', ἐδάφριον τοῦ ἄρθρου 13 ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐπομένου.

» Ἡ ἀναλογία τῶν διαφόρων ἀξιῶν τῶν νομισμάτων πρὸς ἀλλήλα ὀρισθῆσεται δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος. »

Τὰ λοιπὰ ἄρθρα μέχρι τέλους ἐψηφίσθησαν ὡς ἔχουσι :

Ὁ Προεδρεύων

ΕΛΕΥΘ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰ μέλη

Μ. Ρ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΡΜΗΣ

Ν. ΓΙΑΜΑΛΑΚΗΣ

Χ. ΓΕΝΙΤΣΑΡΑΚΗΣ

Ὁ χρέη Γραμματέως ἐκτελῶν
Ληξ τῆς Γραφεύς τοῦ Συμβουλίου

Γ. Ὁρφανουδάκης

Ἄριθ. Πρωτ. 1023

» Διεκπ. 1225

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗΝ ΥΨΗΛΟΤΗΤΑ ΤΟΝ ΠΡΙΓΚΗΠΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΥΠΑΤΟΝ ΑΡΜΟΣΤΗΝ
ΕΝ ΚΡΗΤΗ:

Υψηλότατε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν καὶ ὑποβάλλω ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν καὶ κύρω-
σιν τῆς Ὑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος σχεδίου Νόμου περὶ
νομισματικοῦ συστήματος, ὡς τοῦτο ἐψηφίσθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου
τῆς Ὑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος.

Μετὰ τοῦ σχεδίου τούτου συνοποβάλλω καὶ τὰ ἑξῆς ἔγγραφα.

α.) Τὸ προσχεδιάσμα τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ.
Etienne de Blonay

β.) Σημειώσεις τοῦ αὐτοῦ περὶ νομισματοκοπίας.

γ.) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 29)13 τῆς 26 Αὐγούστου 1899 ἔγγραφον
τοῦ παρὰ τῆ Ἀνωτέρας Διευθύνσεως τῶν Οἰκονομικῶν δικαστικοῦ
Συμβουλίου, ἐν ᾧ περιέχονται ὑπομνήσεις ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου
Διατάγματος περὶ νομισματικοῦ συστήματος.

δ.) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1921)838 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1899 ἔγγρα-
φον τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος.

ε.) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1628)740 τῆς 26 Αὐγούστου 1899 ἔγγρα-
φον τῆς Διευθύνσεως τῶν Τελωνείων, ἐν ᾧ περιέχεται ἡ γνώμο-
δότησις αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἑμοῦ ἐπεξεργασθέντος ἀρχικοῦ σχεδίου.

ς.) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 79126 τ.μ. ζ'. τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1899
ἔγγραφον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἑλλάδος, περι-
έχον πληροφορίας, ἃς ἐζήτησα, ἀφορώσας τὰ νικητικά νομίσματα.

ζ.) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 949)1121 τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1899 ἐκ-
θεσίμ μου πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ὑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλό-
τητος, δι' ἧς εἰσήγαγον τὸ σχετικὸν νομισματικὸν ἐπισημα-
τικὸν συστῆμα.

η.) Ἀντίγραφον τῶν σχετικῶν πρακτικῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς
Ὑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος.

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τοῦ ὑπ' ἑμοῦ ὑποβληθέντος ἀρχικοῦ
σχεδίου πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ψηφισθὲν καὶ ὑποβαλλόμενον,
ἢ Ὑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος θέλει παρατηρήσει, ὅτι, πλὴν
ἄλλων τῶν παραλλήλων ἀπὸ τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου ἐπὶ ζητημά-
των ἐπουσιωδῶν, ἐφ' ὧν δὲν ἐπιμένω, τὸ Συμβούλιον ἐτροπο-
ποίησε τὸ 6 ἄρθρον τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου ἀπεδεξάμενον τὴν ἀρχὴν
τοῦ ὅτι τὰ πεντάδραχμα καὶ λοιπὰ συμπληρωματικὰ ἀργυρᾶ νομί-

σματα θά ὦσι δεκτὰ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν δι' ἐκάστην πληρωμὴν μόνον μέχρι πεντήκοντα δραχμῶν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου γνώμη μου, ὡς καὶ ἡ τῶν κ. de Blonay καὶ Σκαλτσούνη, ἐκτίθενται ἐν ἐκτάσει ἐν ταῖς ὑποβαλλομέναις σχετικαῖς ἐκθέσεσι.

Τῆς Ἑμετέρας Βασιλικῆς Ἑψηλότητος εὐπειθέστατος θεράπων
Ἐν Χαλέπα τῆ 28 Σεπτεμβρίου 1899.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἐν Χαλέπα τῆ 7 Δεκεμβρίου 1899

Κύριον

Σύμβουλον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

Χαλέπαν

Κύριε Σύμβουλε

Ἐσχόν τὴν τιμὴν νὰ λάβω παρ' ὑμῶν τὸν Νομισματικὸν Νόμον, ὡς ἔχει συνταχθῆ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, συνάμα δὲ καὶ τὴν προφορικὴν ὑμῶν αἴτησιν, τοῦ νὰ ὑποβάλλω σχέδιον μερισμοῦ ἀνά τὰς διαφόρους ἐν τῷ νόμῳ ὀριζομένας κατηγορίας τῶν νομισμάτων, τοῦ ὀλίγου ποσοῦ ὅπερ θέλει κοπῆ εἰς νομίσματα ἐπὶ τῆ βᾶσει πληθυσμοῦ 300,000 κατοίκων δι' ὅλην τὴν Νῆσον.

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος δὲν ὀρίζει τὸ ποσὸν τοῦ χρυσοῦ, ὅπερ θέλει κοπῆ, ὑποθέτω ὅτι τὸ Συμβούλιον ἀναμένει κατάλληλον πρὸς ἐκτύπωσιν στιγμὴν ἵνα ὀρίσῃ αὐτὸ, ἕνεκεν τῆς ὑφαστάσεως ὑπερτιμῆσεως τοῦ χρυσοῦ.

Μετὰ λύπης παρετήρησα, ἅμα τῆ παραλαβῆ τοῦ Νόμου, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπὸ 25 Αὐγούστου καὶ 15 Σεπτεμβρίου σημειώσεις μου, τὰς ὁποίας, κατόπιν συζητήσεως μεθ' ὑμῶν, Κύριε Σύμβουλε, καὶ τοῦ Κυρίου Βενιζέλου, εἶχον προσθέσει εἰς τὸ ἀπὸ 24 Αὐγούστου Νομισματικὸν Νομοσχέδιόν μου.

Αἱ ἐν λόγῳ σημειώσεις ἀφαιρῶν τὴν ἐν τῷ νόμῳ διάκρισιν τοῦ ποσοῦ τῶν ἐκτυπωθησομένων ἀργυρῶν πεντάδραχμῶν, ἐκ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων τῆς 1 δραχμῆς, τῶν 2 δραχμῶν καὶ τῶν 50 λεπτῶν.

Ἡ διάκρισις αὕτη, ὡς καὶ ὁ καθορισμὸς ἀξίας ἀναγκαστικῆς παραδοχῆς (valeur libératoire obligatoire) εἰδικῶς εἰς ἐκάστην τῶν δύο κατηγοριῶν, ἐδικοιολογοῖτο, ἐκ τῆς εἰδικῆς θέσεως ἣν κατέχει τὸ ἀργυροῦν πεντάδραχμον εἰς τὰς ἐμπορικὰς καὶ ἡμερησίας συναλλαγὰς, ὡς καὶ τῆς ἐν αὐταῖς χρησιμοποιοῦσέως του. Ἐγὼ ἤδη ἐκθέσει ὑμῖν τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου σκέ-

ψεις μου ἐν τῷ ἀπὸ 30 Ἰουνίου] 12 Ἰουλίου ἐγγράφῳ μου.

Ἡ κατὰ 5 % ὑφισταμένη ἤδη ὑπερτίμησις τοῦ χρυσοῦ εἰς τὰς λιανικὰς ἐμπορικὰς πράξεις ὡς καὶ ἡ ὑπὸ τῶν τελωνείων τῆς Νήσου εἰσπραξίς εἰς δρ. 1,05 ἀργυρᾶς ἐκάστης δραχμῆς τελωνειακοῦ τέλους, ἀποδεικνύουσι τὴν διαφορὰν ἣτις ἤδη ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου.

Ἐνεκεν ἀκριδῶς τῶν ὅρων τούτων ἐνόμισα καλὸν ν' ἀρεθῇ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἡ ἐλευθερία εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ δύναται, τοῦλάχιστον ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀρισθησομένων ὀρίων χρόνου καὶ ποσοῦ, νὰ συμπληρώσῃ, ἐν δέοντι, τὸ ποσὸν τῶν ἀργυρῶν πενταδράχμων ἂν ἡ ἔλλειψις αὐτῶν καθίστατο ἐπαισθητή. Ἀφοῦ ἡ ἐκτύπωσις τῶν ἀργυρῶν πενταδράχμων συμπεριλαμβάναται εἰς τὴν ἐγκριθεῖσαν ἐκτύπωσιν τῶν 6 δραχμῶν ἀργυρῶν δι' ἕκαστον κάτοικον, ἀντιθέτως τῇ Λατινικῇ ἐνώσει, τὸ ποσὸν αὐτῶν θέλει εἶσθαι ἀναγκαστικῶς λίαν περιορισμένον.

Συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ Νόμου, ἡ ἀναλογία τῶν πενταδράχμων, ἀναφορικῶς πρὸς τὰ λοιπὰ ἀργυρᾶ νομίσματα, δυσκόλως δύναται νὰ ὀρισθῇ, δὲν θὰ δυνηθῇ δὲ νὰ ὑπερβῇ, ἔστω καὶ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, ἐν κλάσμα πενταδράχμου δι' ἕκαστον κάτοικον. Διὰ μίαν χώραν, ἔνθα ξένα πενταδράχμα δὲν θέλουσι κυκλοφορήσῃ, πρᾶγμα ὅπερ ὑποστηρίζω, εἶναι ποσὸν ἀνεπαρκές.

Ἐνεκεν τῆς νομισματικῆς, ἀναφορικῶς πρὸς τὸν ἀργύρον, ἀπομονώσεως ἡμῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαρχουσῶν δυσκολιῶν συγκοινωνίας ἐν τῇ Νήσῳ, νομίζω ὅτι δέον νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀναλογίας ἐκάστου εἶδους νομισμάτων, τὰς συνηθείας αἱ ὁποῖαι ἐπικρατοῦσιν εἰς τὰς μικρὰς σχετικῶς συναλλαγὰς. Διὰ τὰς μεγαλειτέρας τοιαύτας θὰ γίνεταί βεβαίως χρήσις χρυσοῦν νομισμάτων ἢ τραπεζογραμματίων.

Ἐποβάλλω λοιπὸν ὑμῖν ὑπὸ τοιοῦτους δεδομένους ὅρους τὴν ἀκόλουθον πρότασιν ἀναλόγου μερισμοῦ.

α'.) Διὰ τὸν ἄργυρον

Εἰς πενταδράχμα	νομίσματα					
δρ. 5	150,000	ἤτοι 1)2	δι' ἕκαστον	κάτοικον	δρ. 750000	
Εἰς Νομίσματα						
δρ. 2	150,000	» 1)2	»	»	»	300000
» 1	150,000	» 4)1)2	»	»	»	450000
» 4)2	400,000	» 4)1)3	»	»	»	200000

ἤτοι ἐν ὅλῳ δρ. 1700000

μένει δὲ ὡς ἀποταμίευμα τὸ ποσὸν..... » 100000

ἐπὶ τοῦ ὅλικου πρὸς ἐκτύπωσιν ὁρισθέντος ποσοῦ ἐκ δραχ. 1800000 ἤτοι δραχμὰ 6 ἀνὰ ἕκαστον κάτοικον.

Τὸ ἀποταμίευμα τοῦτο θέλει χρησιμεύσει ἀπὸ τοῦδε ἢ ἀργό-
τερον πρὸς κάλυψιν ἀνεπαρκείας ἀναγνωρισθείσης εἰς μίαν τῶν
ἀνωτέρω νομισματικῶν κατηγοριῶν.

β'.) Διὰ τὰ κεφάλαια

1) Εἰς Νικέλιον

Εἰς νομίσματα	νομίσματα				
20 λεπτῶν	1,200,000	ἤτοι 4	δι' ἕκαστον	κάτοικον	δρ. 240000
10 " "	1,000,000	" 3 1/3	" " "	" " "	100000
5 " "	3,000,000	" 10	" " "	" " "	150000

2) Εἰς χαλκὸν

Εἰς νομίσματα	νομίσματα				
2 λεπτῶν	1,000,000	ἤτοι 3 1/3	δι' ἕκαστον	κάτοικον	δρ. 20000
1 " "	1,000,000	" 3 1/3	" " "	" " "	40000

ἤτοι ἐν ὅλῳ δρ. 520000

μένει δὲ ὡς ἀποταμίευμα τὸ ποσὸν δρ. 380000

ἐπὶ τοῦ ὀρισθέντος ὀλιγοῦ ποσοῦ δρ. 900000

ἤτοι δραχμῶν 3 ἀνὰ ἕκαστον κάτοικον. Τὸ ἐν λόγῳ ἀποταμίευμα
θέλει χρησιμεύσει ἀπὸ τοῦδε ἢ ἀργότερον πρὸς κάλυψιν τῶν ἀνα-
γνωρισθησομένων ἀνεπαρκειῶν.

Εἰς τὸ παρὸν σχέδιον ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, ὅτι μέχρι τοῦδε τὸ γρό-
σιον καὶ τὰ 10 παράδων νομίσματα χρησιμοποιοῦνται κατὰ προ-
τίμησιν ἐν Κρήτῃ. Ἐνεκεν τούτου ἠϋξήθη τὸ ποσὸν τῶν 20λέ-
πτων καὶ πεντάλέπτων κερματίων εἰς βάρος τῶν δεκαλέπτων
τοιούτων.

Περαινῶν προσθέτω ὅτι τὰ 2 καὶ 1 ἑκατοστὰ τοῦ φράγκου νομί-
σματα ἀποτελοῦνται ἐν Ἑλβετίᾳ ἐκ μίγματος

95 ⁰ / ₁₀ χαλκοῦ	) Μετ' ἀνοχῆς ἐπὶ πλέον ἢ ἕλαττον 1 ⁰ / ₁₀
4 ⁰ / ₁₀ κασιτέρου	
1 ⁰ / ₁₀ ψευδαργύρου	

(Μετ' ἀνοχῆς ἐπὶ πλέον ἢ ἕλαττον 1 ¹/₂ ⁰/₁₀

Δέξασθε Κύριε Σύμβουλε τὴν ἔκφρασιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ἄκρας
ὑπολήψεώς μου.

Ὁ Ὄργανωτὴς τῶν Οἰκονομικῶν
καὶ Διευθυντὴς τοῦ Ἐλέγχου
ET. DE BLONAY

Ἐπιθ. Πρωτ. 1798

» Διεκπ. 2231

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Β. Υ. ΤΟΝ ΠΡΗΓΚΗΠΑ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΑΤΟΝ ΑΡΜΟΣΤΗΝ ΕΝ ΚΡΗΤΗ:

Ἐψηλότης,

Μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἑμετέρας Βασιλικῆς Ἐψηλότητος κύρω-
σιν τοῦ ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1899 Νόμου περὶ νομισματικοῦ συστή-
ματος μένει τὸ ζήτημα τῆς ἐκλογῆς τοῦ νομισματοκοπέου, ἐν
ᾧ θὰ κοπῶσι καὶ ἐκτυπωθῶσι τὰ Κρητικὰ νομίσματα, ὁ διακανο-
νισμὸς τῆς ἀναλογίας τῶν διαφόρων κατηγοριῶν τούτων καὶ ὁ
προσδιορισμὸς τοῦ τύπου αὐτῶν.

Τὴν ἐκκοπὴν καὶ ἐκτύπωσιν τούτων θὰ ἦτο ὀρθότερον νὰ ἐκθέ-
σωμεν εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ὑπάρχουσι
δύο δυσκολίαι :

1.— Ἡ ἐκτύπωσις τῶν νομισμάτων ἱκανῶς βραδύνασα, ὡς
ἐκ τῶν παρεμβληθειῶν γνωστῶν δυσχερειῶν, θ' ἀνεβάλλετο ἐπὶ
πολύ ἔτι πρὸς μεγάλην ζημίαν τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτικῶν
συμφερόντων.

2.— Ὅτι ἦτο ἄτοπον, ἴσως δὲ καὶ πολιτικῶς ἐπιζήμιον, ἂν οὐ
ἅπασι ἀπερὸν ἦμεν πρὸς τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἐπι-
τύχωμεν τὴν συγκατάθεσιν αὐτῆς, διὰ τὴν εἰς τὸ νομισματοκο-
πεῖον τῶν Παρισίων κοπὴν καὶ ἐκτύπωσιν τῶν Κρητικῶν νομι-
σμάτων, νὰ ἀπευθυνθῶμεν ἤδη εἰς ἕτερον κατάστημα.

Ἡ Ἑμετέρα Βασιλικὴ Ἐψηλότης ἠδύνατο νὰ μοι ἀνακοι-
νώσῃ, ὅτι διὰ τοῦ ἐν Χανίοις κ. Γεν. Προξένου τῆς Γαλλίας εἶχε
ζητήσῃ τὴν ἐν λόγῳ συγκατάθεσιν τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως
καὶ ὅτι τελευταίως εἶχε δοθῆ αὐτῇ.

Πλὴν τούτου, τῇ αἰτήσει του, ὁ διοικητὴς τῆς Ἑθνικῆς Τρα-
πέζης τῆς Ἑλλάδος κ. Στρέϊτ εἶχεν ἐξουσιοδοτηθῆ παρ' ἐμοῦ,
ἀδείξ τῆς Ἑμετέρας Βασιλικῆς Ἐψηλότητος, ὅπως ἔλθῃ εἰς
διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ ἐν λόγῳ καταστήματος περὶ τῶν ὄρων
τῆς κοπῆς καὶ ἐκτύπωσης τῶν Κρητικῶν νομισμάτων.

Ὡς γνωστὸν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διὰ τοῦ νομισματοκο-
πέου τούτου ἔκοψε μέχρι τοῦδε τὰ νομίσματα αὐτῆς. Φρονῶ
λοιπὸν, ὅτι θὰ ἠδυνάμεθα νὰ διαπραγματευθῶμεν μετὰ τοῦ καταστή-
ματος τούτου ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὄροις οὗς ἐπέτυχεν καὶ ἡ Ἑλ. Κυβέρνησις
ἐὰν ἡ Ἑμετέρα Βασιλικὴ Ἐψηλότης ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ
τὴν συνδρομὴν αὐτῆς καὶ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας περὶ
τῶν ὄρων τῆς ἐκτύπωσης τούτων, ὡς καὶ πᾶσαν ἄλλαν σχετικὴν

πληροφορίαν, ἣν αὐτὴ εἶνε εἰς καλλιτέραν θέσιν ἡμῶν νὰ γνωρίζῃ περὶ τῶν ὄρων, οἵτινες συμφέρουσιν ὑπὸ τὰς σημερινὰς τιμὰς τῶν μετάλλων, ὧν θέλει γίνεαι χρῆσις.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐλληνικὰ νικέλια νομίσματα, ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 79,126 τῆς 1^{ης} Σεπτεμβρίου 1899 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν γνωρίζομεν ἤδη, ὅτι ταῦτα ἐξετυπώθησαν ἐν τῷ νομισματοκοπέῳ τῶν Χαρισίων ὑπὸ τῆς ἀνωδύμου ἐταιρίας «Fonderies et Laminaires de Biache St Vaast καὶ ὁμοίᾳ ἢ ἐπίβλεψιν ὑπαλλήλων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, ἀντὶ ἀνάγκων 3⁸⁸00 κατὰ χιλιόγραμμον.

Τοιαύτας λεπτομερείας θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀρυσθῶμεν παρὰ ταύτης καὶ διὰ τὰς ἀναγκαίους ἡμῖν λοιπὰς κατηγορίας νομισμάτων, ἧτοι ἀργυρῶν καὶ χαλκῶν, ἀλλὰ πλὴν τῶν πληροφοριῶν τούτων ἡ παρουσία ἀντιπροσώπων ἡμῶν ἐν Χαρισίῳς ἢ ὅπου ἄλλοι θέλουν ἀποφασισθῆ νὰ κοπῶσι καὶ ἐκτυπῶσι τὰ νομίσματα ἡμῶν εἶνε ἀναγκαία, διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

1. Ὅπως διαπραγματευθῶσι καὶ υπογράψωσι τοὺς ὄρους τῆς κοπῆς καὶ ἐκτύπωσης.

2. Διότι ἡ ἐκτύπωσις αὐτῶν δέν νὰ γίνῃ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν οὐ μόνον ὑπαλλήλων τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡμετέρων, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν τίτλον, τὸ ἱεράκι, τὴν ἀνοχὴν, τὰ ἐξωτερικὰ σημεῖα κλπ.

Ἡ δοκιμασία, ἐπαλήθευσις καὶ ζυγισις τῶν νομισμάτων, ἡ σφράγισις τῶν κιβωτίων εἰς ἃ θὰ τεθῶσι ταῦτα, ἢ μετὰ τὴν συσκευὴν αὐτῶν παραλαβὴ πάντων τῶν ἐγγράφων τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ἐκτύπωσιν καὶ τὴν τοποθέτησιν των, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ ἐργασία διεξαχθήσεται ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τούτων.

3. Διότι πρέπει νὰ παραγγεθῶσι καὶ κατασκευασθῶσι τὰ σχετικὰ σχέδια (dessins) ἕτινα θὰ παραδοθῶσι πρὸ ἐργολάβῳ ὑπὸ ἀντιπροσώπου ἡμῶν.

4. Διότι τὰ νομίσματα θὰ τυπωθῶσι κατὰ πρότυπα (coins) κατασκευασθόμενα ἐπὶ τῆ βάσει τῶν εἰρημένων ἀρχῶν. ἕτινα θέλουσι μὲν κατασκευασθῆ δαπάνη τοῦ ἐργολάβου, ἀλλ' ἀνήκοντα εἰς τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν θέλουσιν ἀποδοθῆ μετὰ τὴν ἐντελῆ ἀποπεράτωσιν τῆς ἐργασίας ταύτης εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτῆς.

Διὰ πάσας τὰς ἐν λόγω ἐργασίας δὲν ἔχομεν ὅπως ἀποστείλωμεν εἰς Χαρισίους κατ'ἀλλήλα πρόσωπα, ὧν ἕνα ἢ ἡ ἀποστολὴ θὰ ἐστοίχιζεν ἀρκετὰ εἰς τὸ Δημόσιον.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ζήτημα τῶν κατηγοριῶν τῶν κοπησομέ-

νων νομισμάτων και τῆς μεταξὺ αὐτῶν ἀναλογίας, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἀναφέρω εὐσεβάστως τὰ ἑξῆς :

Ὁ εἰρημένος νόμος ὁρίζει τὰ ἐπόμενα εἶδη τῶν νομισμάτων (ἄρθρ. 3).

- α) Χρυσὰ τῶν 20 και 10 δραχμῶν.
- β) Ἀργυρὰ τῶν 5, 2, 1, 1/2.»
- γ) Νικελία τῶν 20, 10 και 5 λεπτῶν.
- δ) Χαλκὰ τῶν 2 και 1 λεπτοῦ.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὰ χρυσὰ νομίσματα, ἕνεκα τῆς ὑπαρχούσης ὑπερτιμῆσεως τοῦ χρυσοῦ και διότι οὐδὲν κέρδος θὰ ἔχη ἡ Πολιτεία ἐκ τῆς ἐκτυπώσεως τοιούτων, φρονῶ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐκτυπωθῶσι τοιαῦτα.

Ἡ ἐκτύπωσις λοιπὸν τῶν νομισμάτων δέον νὰ γείνη εἰς ἀργυρὰ, νικελία και χαλκὰ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ εἰρημένου νόμου τὸ ποσὸν τῶν κοπησομένων ἀργυρῶν νομισμάτων δὲν πρέπει νὰ ὑπερῶῃ ἐν συνόλῳ τὰς 6 δραχμάς, τῶν δὲ νικελίων και χαλκῶν τὰς 3 καθ' ἕκαστον κάτοικον τῆς νήσου.

Κατὰ τὴν γενομένην ἐν ἔτει 1881 ἀπογραφὴν, ἣτις και δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ἀκριδῆς, ὁ πληθυσμὸς τῆς Νήσου ὑπελογίσθη εἰς ἄτομα 279,165

Ἄν παραδεχθῶμεν κατὰ μέσον ὄρον αὐξῆσιν τοῦ πληθυσμοῦ 2⁰/₀ ἐτησίως, ὅπερ διὰ λαὸν εὐρισκόμενον εἰς τὸ ἄνθος του ὡς ὁ Κρητικὸς, εἶνε τὸ κατώτατον ὄριον, ἔχομεν κατὰ τὰ διαρρέυσαντα 18 ἔτη αὐξῆσιν πληθυσμοῦ 100,500

ἦτοι τὸ ὅλον ἄτομα 379,665

* Ἐκ τῶν ὁποίων ἀφαιρουμένων τῶν μεταναστευσάντων τῶν Μουσουλμάνων περίπου 40,000

Ἔχομεν ὑπόλοιπον εἰςτρογγύλον ἀριθμὸν ἄτομα 340,000

Ἐπομένως ἐκ μὲν τῶν πενταδράχμων δέον νὰ κοπῶσι 2,040,000 τουτέστιν εἰς-τρογγύλον ἀριθμὸν 2,000,000

Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν βοηθητικῶν νομισμάτων 1,020,000 ἦτοι εἰς-τρογγύλον ἀριθμὸν 1,000,000

Τὸ ποσὸν τοῦτο δέον νὰ ἀναλογήσῃ, κατὰ τὰς σκέψεις τοῦ Ὁργανωτοῦ τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας κ. de Blonay τὰς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 196 τῆς 7 Δεκεμβρίου 1899 ἐκθέσει αὐτοῦ, ἐν ἣ ὁμῶς ἔλαβεν ὡς βᾶσιν πληθυσμὸν μόνον 300,000 κατοίκων, περίπου ὡς ἑξῆς :

α') Διὰ τὰ ἀργυρᾶ.

Εἰς πεντάδραχμα τεμάχια 150,000 ἥτοι $1\frac{1}{2}$ δι' ἕκαστον ἄτομον.....	δρ.	750,000
Εἰς δίδραχμα τεμάχια 170,000 ἥτοι $1\frac{1}{2}$ δι' ἕκαστον ἄτομον.....	»	340,000
Εἰς μονόδραχμα τεμάχια 510,000 ἥτοι $1\frac{1}{2}$ δι' ἕκαστον ἄτομον.....	»	510,000
Εἰς πεντηκοντάλεπτα τεμάχ. 510,000 ἥτοι $1\frac{1}{2}$ δι' ἕκαστον ἄτομον.....	»	255,000
	»	<u>1,855,000</u>
ὑπολείπονται.....	»	145,000
πρὸς συμπλήρωσιν τῶν.....	»	<u>2,000,000</u>

Τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο ὀρίζεται πρὸς συμπλήρωσιν τῶν νομισμάτων τῆς κατηγορίας ἐκείνης, ἥτις ἐν τῇ πράξει ἤθελεν ἀποδειχθῆ ἀνεπαρκῆς εἰς τὴν κυκλοφορίαν.

β) Διὰ τὰ κέρματα.

1 Νικέλια

εἰς εἰκοσάλ. τεμά. 1,360,000 ἥτοι 4 κτ' ἄτομον	δρ.	272,000
εἰς δεκάλεπ. τεμ. 1,360,000 » » »	»	136,000
εἰς πεντάλ. τεμ. 3,400,000 » 10 » »	»	170,000

2 Χαλκᾶ

εἰς δίλεπτα τεμ. 1,460,000 » 4 » »	»	29,200
εἰς μονόλ. τεμ. 1,460,000 » » »	»	14,600
	»	<u>621,800</u>
ὑπολείπονται.....	»	378,200
πρὸς συμπλήρωσιν.....	»	<u>1,000,000</u>

Τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο, ἐπίσης, ὀρίζεται πρὸς συμπλήρωσιν τῶν νομισμάτων τῆς κατηγορίας ἐκείνης, ἥτις, ἐν τῇ πράξει ἤθελεν ἀποδειχθῆ ἀνεπαρκῆς εἰς τὴν κυκλοφορίαν.

Τὰς ἀναλογίας ταύτας ἐνέκρινε τὸ Συμβούλιον εἰς στοργυλλοὺς ἀριθμοὺς ὡς ἑξῆς :

α') Ἀργυρᾶ.

πεντάδραχμα.....	δρ.	750,000
δίδραχμα.....	»	350,000
μονόδραχμα.....	»	500,000
πεντηκοντάλεπτα.....	»	300,000

Τὸ ἕλὸν δραχμᾶς 1,900,000

β') Κέρματα.

1 Νικέλια.		
είκοσάλεπτα	δρ.	250,000
δενάριον	»	200,000
πεντάλεπτα	»	200,000
2 εἰς χαλκῶν		
δίλεπτα	»	30,000
μονόλεπτα	»	20,000
	Τὸ ὅλον δραχμῆς	700,000

ἐπιφυλαττομένου, ὅπως παραγγελθῶσι διὰ τὸ ὑπόλοιπον νομισματα ἐκ τῶν κατηγοριῶν ἐκείνων, αἵτινες ἤθελον παρουσιασθεῖν μείζονα ἀνεπάρκειαν ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ.

Περὶ τοῦ τύπου τῶν νομισμάτων τῶν διαφόρων τούτων κατηγοριῶν τὸ Συμβούλιον ἀπεφάσισε τὰ ἑξῆς :

Ἐπὶ ἑνὸς ἐκάστου τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων θέλουσιν ἐκτυπωθῆ τὰ ἑξῆς κατὰ τὸ ἐκπονηθησόμενον καὶ διὰ διατάγματος ἐγκριθησόμενον σχέδιον :

Α') Διὰ τὰ ἀργυρᾶ.

1) Ἐπὶ τοῦ ἑνὸς μέρους πάντων τούτων θέλει ἐκτυπωθῆ ἡ κεφαλὴ τῆς Ὑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος, κύκλῳ δὲ ἡ ἐπιγραφή Πρίγκηψ Γεώργιος τῆς Ἑλλάδος Ὑπάτος Ἀρμοστής Κρήτης, κάτωθι τὸ ἔτος τῆς ἐκτυπώσεως μόνον ἐπὶ τῶν πενταδραχμῶν, διδράχμων καὶ μονοδράχμων.

2) Ἐπὶ τοῦ ἑτέρου μέρους τῶν πενταδράχμων, διδράχμων καὶ μονοδράχμων τὰ ἐμβλήματα τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, ἧτοι ἰσόπλευρος θυρεὸς, ὀξυγώνιος εἰς τὸ μέσον τῆς κάτω πλευρᾶς καὶ διατεταμένος διὰ σταυροῦ εἰς τέσσαρα ὀρθογώνια, ὧν τὸ ἀνώτερον πρὸς τὰ ἀριστερὰ φέρον ἐν μέσῳ ἀστέρα μὲ πέντε ἀκτίνιας. Ὁ θυρεὸς φέρει κεκλεισμένον βασιλικὸν στέμμα, ἐφ' οὗ φαίνεται τοκίρα σταυροφόρος καὶ καμαρωτὴ. Τὸ δὲ ὅλον κείται ὑπὸ βασιλικῶν στήνωμα, περίεξ καὶ ἔσωθεν κεκοσμημένον δέρματι τριχῶδει λευκογαλῆς καὶ γύρω μαϊάνδρω. Κύκλῳ δὲ αἱ λέξεις «Κρητικὴ Πολιτεία» καὶ κάτωθι ἡ ἀξία τοῦ νομίσματος.

3.) Ἐπὶ τοῦ ἑτέρου μέρους τῶν πεντήκοντα λεπτῶν ἐν τῷ μέσῳ τὸ ὡς ἄνω περιγραφέν βασιλικὸν στέμμα, κύκλῳ αἱ λέξεις «Κρητικὴ Πολιτεία» κάτωθι ἡ ἀξία τοῦ νομίσματος καὶ κάτωθι ταυτῆς τὸ ἔτος τῆς ἐκτυπώσεως

Α'.) Διὰ τὰ Νικέλια καὶ χαλκᾶ.

Ἐπὶ τοῦ ἑνὸς μέρους τούτων ἐκτυπωθήσεται τὸ βασιλικὸν

στέμμα, ὡς ἄνω εἶρηται, κύκλω δὲ ἡ ἐπιγραφή Κρητικὴ Πολιτεία καὶ κάτωθι τὸ ἔτος τῆς ἐκτυπώσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἐτέρου μέρους ἡ ἀξία τοῦ κέρματος ἐντὸς στεφάνης κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ φύλλων ἐλαίας καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ φύλλων δάφνης.

Συμπέρασμα

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ὅτι εἶνε ἀνάγκη, ὅπως ἡ Ὑμετέρα Βασιλικὴ Ὑψηλότης ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τῆς Βασιλικῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως :

α.) Ὅπως παράσῃ εἰς τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν πάσας τὰς ἀναγκαιοῦσας πληροφορίας διὰ τὰς λεπτομερείας τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ἐν λόγῳ νομισμάτων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω σκέψεων.

β.) Ὅπως ὑποδείξῃ τὰ ἐν Παρισίοις κατάλληλα πρόσωπα ἐκ τῶν ἐκεῖ ἀντιπροσώπων αὐτῆς, εἰς ἃ θὰ ἠδύνατο ἀσφαλῶς νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐντολὴ ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν διὰ πάσας τὰς ἀπαιτούμενας πράξεις, ἧτοι τὴν διεξαγωγὴν τῶν διαπραγματεύσεων, ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε ὁδηγιῶν καὶ ἐγκρίσεως τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως, τὴν παραγγελίαν τῶν σχεδίων προτύπων, μητρῶν καὶ λοιπῶν ἀναγκαιοῦντων διὰ τὴν κοπὴν καὶ ἐκτύπωσιν τῶν νομισμάτων, ἐπιστάσιαν κατὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτην, ὡς καὶ διὰ τὴν συσκευὴν αὐτῶν καὶ τὴν παραλαβὴν τῶν νομισμάτων, προτύπων καὶ σχετικῶν ἐγγράφων, καὶ ἐν γένει πᾶσαν ὑπηρεσίαν, ἧτις ἤθελεν ἀπαιτηθῆ διὰ τὸν ἐν λόγῳ σκοπόν.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ διεξαχθῶσι πάντα ταῦτα διὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ παρακληθῇ ἡ Διοίκησις τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν ἐντολὴν ταύτην.

Παρακαλῶ ὅθεν εὐσεβάστως τὴν Ὑμετέραν Βασιλικὴν Ὑψηλότητα, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω σκέψεων.

Ἡ εὐκαιρία τῆς εἰς Ἀθήνας μεταβάσεως τῆς Ὑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν λυσιτελεστέραν καὶ ταχύτεραν λύσιν τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος.

Διατελῶ τῆς Ὑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος.

Ἐν Χαλέπῃ τῇ 19 Δεκεμβρίου 1899.

Εὐπειθέστατος θεράπων

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἐν Χαλέπῳ τῇ 21 Δεκεμβρίου 1899.

Ἄριθ. Πρωτ. 1839

» Δεκεπ. 2293

ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΗΓΕΜΟΝΟΣ

Ἐπειγόμενος νὰ υποβάλω εἰς τὴν Α. Β. Ὑψηλότητα τὸν Ὑπατον Ἀρμοστὴν τὴν περὶ τοῦ νομισματικοῦ ζητήματος ἔκθεσιν μου πρὶν ἢ ἀναχωρήσῃ ἡ Ὑψηλότης Του δι' Ἀθήνας, ὁπόθεν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐργασθῇ τελεσφορώτερον πρὸς λύσιν τῶν προκυπτόντων πολλῶν ζητημάτων διὰ τὴν κοπὴν τοῦ νομίσματος, ἐξέθηκα προφορικῶς πρὸς τὰ ἀξιότιμα μέλη τοῦ Συμβουλίου τὰς ἐπὶ τούτῳ σκέψεις μου, αἵτινες καὶ ἐπεδοκιμάσθησαν ὑπ' αὐτῶν, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τούτων ὑπέβαλον τῇ Α. Β. Ὑψηλότητι σχετικὴν ἔκθεσιν ὑπ' ἀριθ. 1798]2231 τῇ 19 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἧς ἀντίγραφον ἐπισυνάπτων τῇ παρούσῃ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ προτείνω, ὅπως τὸ Συμβούλιον, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν αὐτῷ σκέψεων, ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. Πρωτ. 1187

» Ἀποφ. 1163

Ἀπόσπασμα τῆς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 150 τῆς 23 Δεκεμβρίου 1899 πρακτικῷ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἡγεμόνος.

Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος εἰσάγει τὸ ὑπ' ἀριθ. 1839]2293 ἔγγραφον του δι' οὗ ἀναφέρει, ὅτι ἐπειγόμενος νὰ υποβάλλῃ εἰς τὴν Α. Β. Ὑψηλότητα τὸν Ὑπατον Ἀρμοστὴν τὴν περὶ τοῦ νομισματικοῦ ζητήματος ἔκθεσιν του πρὶν ἢ ἀναχωρήσῃ ἡ Ὑψηλότης Του δι' Ἀθήνας, ὁπόθεν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐργασθῇ τελεσφορώτερον πρὸς λύσιν τῶν προκυπτόντων πολλῶν ζητημάτων διὰ τὴν κοπὴν τοῦ νομίσματος, ἐξέθηκα προφορικῶς πρὸς τὰ ἀξιότιμα μέλη τοῦ Συμβουλίου τὰς ἐπὶ τούτῳ σκέψεις μου, αἵτινες καὶ ἐπεδοκιμάσθησαν ὑπ' αὐτῶν, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τούτων ὑπέβαλε τῇ Α. Β. Ὑψηλότητι σχετικὴν ἔκθεσιν ὑπ' ἀριθ. 1798]2231 τῆς 19ης Δεκεμβρίου 1899, ἧς ἀντίγραφον ἐπισυνάπτει εἰς τὸ υποβαλλόμενον ἔγγραφον, ὡς ἀνωτέρω, καὶ προτείνει ὅπως τὸ Συμβούλιον ἐπὶ

τῆ βάσει τῶν ἐν αὐτῷ σκέψεων ἀποφασίση περὶ τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος.

Τὸ Συμβούλιον λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὰ ἀνωτέρω.

Δέχεται παρῆμφεῖ τὰς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 1798²²¹ πρὸς τὴν Α. Β. Ὑψηλότητα, ἐκθέσει του ἀναφερομένης σκέψεις.

Ἐπὶ δὲ τῶν χαλκῶν νομισμάτων τὸ Συμβούλιον ἀποφασίζει νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸν τύπον τῶν Ἑλληνικῶν, φερόντων τὴν κεφαλὴν τοῦ Πρίγκηπος.

Κατόπιν οἱ κ. κ. ἐπὶ τῆς Δημ.σ. Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Ὀργανισμῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Συμβούλοι προτενοῦσι νὰ κοπῶσι καὶ χρυσὰ νομίσματα, ὁ δὲ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Σύμβουλος προτείνει νὰ ἐξετασθῇ τί θὰ κοστίσῃ ἡ ἐκκοπή πέντε χιλιάδων εἰκοσαφράγκων καὶ πέντε χιλιάδων δεκαφράγκων.

Τὸ Συμβούλιον ἀναθέτει εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλων νὰ ἐξετάσῃ καὶ ὑποβάλλῃ τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου πληροφορίας του.

Ὁ Προεδρεύων

Τὰ Μέλη

(ὑπ) ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ (ὑπ) Μ. Ρ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ
» ΕΛΕΥΘ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
» Ν. ΓΙΑΜΑΛΛΑΚΗΣ

Ὁ ἐκτελῶν χρέη γραμματέως

(ὑπ) Γ. Η. Ὁρθάνουδάκης

**ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Β. ΥΨΗΛΟΤΗΤΑ
ΤΟΝ ΠΡΙΓΚΗΠΑ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΑΤΟΝ ΑΡΜΟΣΤΗΝ ΕΝ ΚΡΗΤΗ.**

Ὑψηλότητε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας Β. Ὑψηλότητος τὰς κάτωθι πληροφορίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν σκοπούμενην ἐκτύπωσιν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.

Ἡ ἐκτύπωσις τῶν νομισμάτων ἐν γένει τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου ἐγένετο ἀπὸ τοῦ ἔτους 1867 καὶ ἐντεῦθεν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Νομισματοκοπείῳ τῆς Γαλλίας ἐν Παρισίοις. Ἡ προτίμησις δὲ τοῦτου ὀφείλεται εἰς τὴν εὐμένειαν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ἐπιτροπέουσης ἵνα ἐν τῷ ἑαυτῆς Ἐθνικῷ Νομισματοκοπείῳ ἐκτυπωθῶσι καὶ νομίσματα ξένου Κράτους, ὅπερ ἐν

Ἑγγλῖα δὲν γίνεται, ἐν ἄλλοις δὲ δημοσίοις Νομισματοκοπείοις μετὰ δυσκολίας ἐπιτυγχάνεται. Ὑπάρχουσι ἐν τούτοις ἰδιωτικὰ Νομισματοκοπεῖα, εἰς ἃ καὶ αἱ Κυβερνήσεις τῶν Κρατῶν πολλάκις προσφεύγουσι πρὸς κατασκευὴν τῶν πετάλων τῶν νομισμάτων ἢ καὶ πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν νομισμάτων. Τοιαῦτα Νομισματοκοπεῖα σημεῖω ἐν Ἑγγλῖα τὸ ἐν Βιομινγγάμῃ *Mint*, ἐν Γερμανίᾳ τὸν ἐν *Altena* τῆς Βαυαρίας οἶκον *Basse et Selve*, ἐν Αὐστρίᾳ τὸν ἐν *Reindorf Arthur Knupp* παρ' οὗ ἐκόπησαν καὶ τὰ φύλλα τῶν πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐκτυπωθέντων ὑπὸ τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως νομισμάτων, τὸν ἐν Βιέννῃ *Both* κ. τ. λ. Ἄλλ' ἢ ἐν ἰδιωτικῷ ἐργοστασίῳ ἐκτύποισι νομισμάτων δὲν παρέχει τὰ διὰ τοιαύτην λεπτὴν ἐργασίαν ἀπαιτούμενα ἐξήγησα, ἀπερ μόνον ἐν τοῖς Νομισματοκοπείοις τῶν Κρατῶν εὐρίσκονται.

Τὸ Νομισματοκοπεῖον τῶν Παιρισίων δὲν ἀναλαμβάνει αὐτὸ τὴν ἐκτύπωσιν, ἀλλὰ ἐνεργεῖ ταύτην ἀντὶ ὠρισμένης ἀμοιβῆς κατὰ χιλιόγραμμον ἤτοι φράγκων 1,75 διὰ τὰ νομίσματα τῶν 2 φράγκων, φρ. 2,20 διὰ τὰ τοῦ ἐνὸς φράγκου, φρ. 2,85 διὰ τὰ τῶν λεπτῶν 50 καὶ φράγ. 4 διὰ τὰ τῶν λεπτῶν 25. τῶν μετάλλων χορηγουμένων ὑπὸ ἐργολάβου, ὅστις ἐπιδαρύνεται καὶ διὰ τῶν ἄλλων ἐξόδων. Ἡ τιμὴ τῆς ἐκτυπώσεως κατὰ χιλιόγραμμον ποικίλλει κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὸ ποσὸν τῶν νομισμάτων.

Κατὰ τὸ ἔτος 1882, ὅτε ἐξετυπώθησαν ἀργυρᾶ νομίσματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ὁ οἶκος *Allard et Cie*, διευθυντοῦ τοῦ νομισματοκοπεῖου τῶν Βρυξελλῶν, προσηνέχθη νὰ ἀναλάβῃ ἀντὶ φράγκων 1,79 τὸ χιλιόγραμμον τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ἐξῆς ἀργυρῶν νομισμάτων α) 500,000 τῶν ἄραχ. 2, β) 800.000 τῆς δραχμῆς μίσης, γ) 300,000 τῶν λεπτῶν 50 καὶ δ) 200,000 τῶν λεπτῶν 20, ἀλλὰ προεκρίθη ἡ Τράπεζα τῆς Ἡπειροθεσσαλίας, μειοδοτήσασα κατὰ τι καὶ ἀναλαβοῦσα τὴν παράδοσιν αὐτῶν εἰς Πειραιᾶ καὶ Βόλον. Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1885, ὅτε ἐγένετο ἡ τελευταία ἐκτύποισις ἀργυρῶν ἑλληνικῶν νομισμάτων, ὁ αὐτὸς οἶκος *Allard et Cie* ἀνέλαθεν ἀντὶ φράγκων 1,65 $\frac{1}{4}$ κατὰ χιλιόγραμμον τὴν ἐκτύπωσιν ποσοῦ 1,500,000 ἐκ πάντων τῶν ἀνωτέρω σημειουμένων εἰδῶν καὶ τὴν εἰς Πειραιᾶ παράδοσιν αὐτῶν.

Τὴν ἐκτύπωσιν τῶν νικελίνων νομισμάτων γενομένην κατὰ τὸ ἔτος 1893 ἀνέλαθε, κατὰ τὰς δεθείσας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν πληροφορίας πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ὑμετέρας Β. Ὑψηλότητος, ἢ ἐν Παιρισίοις ἀνόνομος Ἑταιρεία «*Fonderies et Laminaires de Biache St-Vaast*» ἀντὶ φράγκων 3,88 κατὰ χιλιόγραμμον. Κατὰ τὸ λήγον ὁμοῦς ἔτος ἢ αὐτὴ Ἑταιρεία,

παρ' ἧς ἐζητήσαμεν πληροφορίας διὰ τὴν ἐκτύπωσιν νικελίνων νομισμάτων, ἠξίωσε κατὰ χιλιογράμμων φρ. 4, 26 διὰ τὰ τῶν 20 λεπτῶν, φρ. 4, 36 διὰ τὰ τῶν 10 λεπτῶν καὶ φρ. 4, 46 διὰ τὰ τῶν 5 λεπτῶν. Ἐνεκα τῆς ἐπελθούσης ἐν τῷ μεταξύ ὑπερτιμῆσεως τοῦ χαλκοῦ.

Τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ὀρειχαλκίνων νομισμάτων εἶχεν ἀναλάβει τὸ μὲν 1868 ὁ ἐργολάβος Ch. Mercié, τῶν διλέπτων ἀντὶ φράγκων 4, ⁰¹²/₀₀₀ τὸ χιλιογράμμον καὶ τῶν μονολέπτων ἀντὶ φρ. 4, ⁹²⁰/₀₀₀ τὸ δὲ 1878, ὅτε ἐγένετο ἡ τελευταία ἐκτύπωσις ὀρειχαλκίνων νομισμάτων, ἀνέλαβον ταύτην οἱ ἐργολάβοι Oeschger Messdach et G^{io}, τῶν διλέπτων ἀντὶ φρ. 3, 80 κατὰ χιλιογράμμον καὶ τῶν μονολέπτων ἀντὶ φρ. 4, 09.

Ἐάν κί ἀνωτέρω τιμαὶ τηρῶνται μέχρι σήμερον καὶ ἦναι συμφέρουσαι, δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ. Ἐν τῷ Συμβούλιον τῆς Ὑμετέρας Β. Ὑψηλότητος προκαλέσθη προτάσεις τῶν ῥηθέντων ἐργολάβων ἢ καὶ ἄλλων, ὡς τῆς ἐν Παρισίοις Compagnie Française des metaux, τοῦ Emile Erlanger et C^{io}, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀναλάβει τὴν ἐκτύπωσιν τῶν Ἑλληνικῶν νομισμάτων μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ΣΔ' τοῦ 1867 περὶ νομισματικοῦ συστήματος κτλ.

Σημειῶ, ὅτι ὁ οἶκος Allard εἶχεν ὑποβάλει προτάσεις καὶ διὰ τὴν ἐκτύπωσιν νικελίνων νομισμάτων, ἀλλὰ δὲν εὐρέθησαν συμφέρουσαι.

Ἡ κατασκευὴ τῶν προτύπων (coins) ἐνεργεῖται ἐκτὸς τοῦ Νομισματοκοπέιου τῶν Παρισίων καὶ ἐν χρόνῳ πάντως μακροτέρῳ τοῦ ἐνὸς μηνός. Τὰ πρότυπα τῶν ἐν ἔτει 1882 ἐκτυπωθέντων ἀργυρῶν νομισμάτων κατασκεύασεν ὁ γενικὸς χαρακτῆς τοῦ Νομισματοκοπέιου Barré ἀντὶ φράγκων 4000—5000 δι' ἕκαστον πρότυπον ζητήσας τὰς νεωτέρας φωτογραφίας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ ἄλλας εἰκόνας καὶ μέταλλα χρήσιμα διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν κατασκευὴν τῶν προτύπων. Τὰ πρότυπα τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1893 ἐκτυπωθέντων νικελίνων νομισμάτων κατασκεύασε δόνιμος χαρακτῆς ὑποδειχθεὶς ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Νομισματοκοπέιου ἀγνοοῦμεν ὅμως τὴν παρασχέθεισαν αὐτῷ ἀμοιβήν, καθόσον αὕτη κατὰ τοὺς ὅρους τῶν συμφωνιῶν ἦτο εἰς βάρος τῆς ἀναλαβούσης τὴν ἐκτύπωσιν Ἑταιρίας. Τὰ πρότυπα μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἀποστέλλονται ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κυβέρνησιν ἢ τοποθετοῦνται ἐσφραγισμένα ἐν τῷ Νομισματοκοπέῳ δι' ἐνδεχομένην νέαν ἐκτύπωσιν νομισμάτων.

Ἡ ἐκτύπωσις γίνεται ὑπὸ τὴν ἐσοπτειάν ἀντιπροσώπου τῆς

Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, βεβαιούντων διὰ πρωτοκόλλου τὴν καθ' ὅλα ἐντελῆ ἐκτέλεσιν τῆς κατασκευῆς τῶν κερμάτων. Οἱ ὅροι τῆς συσκευῆς τῶν κερμάτων, τοῦ χρόνου τῆς ἀποστολῆς ἐκάστης δόσεως, τῆς πληρωμῆς τοῦ ἀντιτίμου εἰς τὸν ἐργολάβον ἀναγράφονται ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 60400 τοῦ 1893 διακηρῦξει ἡμῶν, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ συνημμένον ὑπ' ἀριθ. 242 τοῦ 1893 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν νικελίων νομισμάτων· οἱ αὐτοὶ δὲ περίπου ὅροι ἐτηρήθησαν καὶ κατὰ τὰς ἐκτυπώσεις ἄλλων νομισμάτων.

Ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶναι ἐπ' ἀνάγκης νὰ ἔχῃ εἰδικὰς γνώσεις, ὅθεν ἡ ἐπιτήρησις τῶν ἐκτυπωθησομένων νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας δύναται, φρονούμεν, νὰ ἀνατεθῇ εἰς ὑπάλληλον τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας ἐν Παρισίῳ, τῇ ὑποδείξει τοῦ κ. Πρέσβεως, ὡς ἐγένετο καὶ κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν Ἑλληνικῶν νομισμάτων.

Μετὰ τὰς πληροφορίας ταύτας ἀπομένει νὰ δηλώσω εἰς τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θὰ παράσχω προθύμως καὶ μετὰ ταχύτητος πᾶσαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐκτυπώσεως τῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας ζητηθησομένην τυχὸν συνδρομήν τῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1899

Διατελῶ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθ.	Πρωτ.	200
	Διεκπ.	99

Ἐν Χαλῆπῳ τῇ 12 Ἰανουαρίου 1900

ΠΡὸς τὸ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΗΓΕΜΟΝΟΣ

Κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις διαμονήν μου, ἡ Α. Β. Ὑψηλότης ὁ Πρίγκιψ Γεώργιος τῆς Ἑλλάδος, Ὑπάτος Ἀρμοστής Κρήτης ἐπίδους μοι τὴν ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1899 ἐκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὑποβληθεῖσαν Αὐτῷ, συνεπεὶα τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 1798)2231 τῆς 18 Δεκεμβρίου 1899 ἐκθέσεώς μου πρὸς τὴν Α. Β. Ὑψηλότητα, κοινοποιηθείσης πρὸς τὸν εἰρημένον Ὑπουργόν, μὲ ἐξουσιοδότησε νὰ ἔλθω εἰς συνενόη-

σιν μετά τε τοῦ εἰρημένου ὑπουργοῦ ὡς καὶ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κ. Στρέϊτ, περὶ τῆς κοπῆς τῶν Κρητικῶν νομισμάτων.

Μετά τῆς ἐν λόγῳ ἐκθέσεως μοι ἐπέδωκεν ἡ Αὐτοῦ Βασιλικὴ Ὑψηλότης καὶ ἔγγραφον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος δι' οὗ ἀνεκοίνου οὗτος τῇ Α. Β. Ὑψηλότητι, ὅτι ἡ Β. Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐνετείλατο πρὸς τὴν ἐν Παρισίοις Βασιλικὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν νὰ παραγγείλῃ πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς νὰ ἐπιστατήσωσι κατὰ τὴν ἐγκοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας καὶ ζήλου, μεθ' ὧν ἐπιστατοῦσι διὰ τὴν ἐγκοπὴν νομισμάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Ὁ κ. Σιμόπουλος, ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἑλλάδος, οὕτως ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ ζητήσω τὴν γνώμην περὶ τοῦ ζητήματος τῆς κοπῆς τῶν ἡμετέρων νομισμάτων, μοι συνέστησε ν' ἀπευθυνθῶμεν πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ ταύτης νὰ προβῶμεν εἰς τὰς ἀπαιτούμενας διαπραγματεύσεις πρὸς ἐπίλυσιν τῶν διαφόρων ζητημάτων, ἅτινα θέλουσι προκύψει διὰ τὴν παραγγελίαν τῆς κοπῆς τοῦ νομίσματος, τὴν σύναψιν τῶν συμβολαίων τῆς ἐργολαβίας, τὴν ἀγορὰν τῶν μετᾶλλων καὶ λοιπῶν λεπτομερειῶν, ἃς ἀναφέρω ἐν τῇ εἰρημένῃ ὑπ' ἀριθμὸν 1798)2231 ἐκθέσει μου.

Ὁ κ. Στρέϊτ, Διοικητὴς τῆς Ε. Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, εἰς ὃν ἀνεκοίνωσα τὴν τε ἐντολὴν ἣν ἔλαβον παρὰ τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος ὡς καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ κ. Σιμοπούλου, καὶ ὃν παρεκάλεσα ν' ἀναλάβῃ, ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, τὴν φροντίδα τῶν λεπτομερειῶν τῆς κοπῆς τοῦ νομίσματος μοι ἀπήντησεν, ὅτι εὐχαρίστος ἀναλαμβάνει τὴν ἐντολὴν ταύτην, ἀλλ' ὅτι, ἐπειδὴ ἡ Τράπεζα Κρήτης, ὡς νεοσύστατον κατὰσθημα ἔχει ἀνάγκην συστάσεως ἐν τῷ ἔξωτερικῷ καὶ ἐπειδὴ ἡ προκειμένη ἐπιχείρησις παρέχει καλὴν ἐλπίδα, ὅπως ἡ Τράπεζα Κρήτης γίνῃ γνωστὴ εἰς τὸ ἔξωτερικὸν διὰ τῆς ὑπ' αὐτῆς διεξαγωγῆς ταύτης, προτείνει ὅπως ἀπευθυνθῶμεν εἰς τὴν «Τράπεζαν Κρήτης» καὶ παραγγείλωμεν αὐτῇ νὰ ἀναλάβῃ, ἐπὶ προμηθεῖα τινί, τὴν ἐν λόγῳ ἐπιχείρησιν τῆς κοπῆς τῶν Κρητικῶν νομισμάτων.

Ὅπως μὴ ὑποθέσωμεν, ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος θέλει νὰ ὑπεκρύβῃ τὴν εὐθύνην τῆς ἐπιχειρήσεως προτείνει, ὅπως δοθῇ εἰς τὴν Τράπεζαν Κρήτης ἡ ἐντολὴ νὰ διεξαγάγῃ τὴν ἐν λόγῳ ἐπιχείρησιν ἐκ συνεννοήσεως

μετά τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει αὕτη θέλει ἀναλάβει τὴν περαιτέρω φροντίδα.

Ὁ κ. Στρεΐτ μοι προσέθηκεν, ὅτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ἀπεδέχθημεν ὡς νομισματικὴν βᾶσιν μόνον τὸν χρυσόν, ὑποθέτει, ὅτι ὁ κανονικὸς τίτλος τῶν πενταδράχμων πρέπει νὰ ὀρισθῇ κάτω τῶν 900· ἀλλ' ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τοῦτο χρήζει ἐτι μελέτης, προτίθεται νὰ ἐρωτήσῃ τὴν γνώμην ἐιδικοῦ ἐν Γερμανίᾳ, ἣν προτίθεται νὰ μᾶς ἀνακοινώσῃ, ὅπως ἐν ἀνάγκῃ τροποποιήσωμεν τὸν σχετικὸν νόμον.

Ἀναγκαιῶν ταῦτα εἰς τὸ Συμβούλιον λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ προτείνω, ὅπως ἐξουσιοδοτηθῶ νὰ ἀναθέσω τῇ Τραπεζῇ Κρήτης τὴν ἐν λόγῳ ἐντολήν, ἀφ' οὗ προηγουμένως ζητήσω νὰ ὀρίσῃ αὕτη τὸ δικαίωμα αὐτῆς προμηθείας, νὰ ὀρίσῃ δὲ τὸ Συμβούλιον καὶ τὰ ὅρια καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐν λόγῳ ἐντολῆς.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 52
Αποφ. 53

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

τῆς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 6 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1900 πρακτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἡγεμόνος.

Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος εἰσάγει τὴν ὑπ' ἀριθ. 200)99 ἔκθεσίν του περὶ κοπῆς κρητικῶν νομισμάτων καὶ προτείνει, ὅπως ἐξουσιοδοτηθῇ ν' ἀναθέσῃ τῇ Τραπεζῇ Κρήτης τὴν ἐν λόγῳ ἐντολήν, ἀφ' οὗ προηγουμένως ζητήσῃ νὰ ὀρίσῃ αὕτη τὸ δικαίωμα προμηθείας αὐτῆς, νὰ ὀρίσῃ δὲ τὸ Συμβούλιον καὶ τὰ ὅρια καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐν λόγῳ ἐντολῆς.

Τὸ Συμβούλιον ἀποδεχόμενον ἐν μέρει τὴν πρότασιν τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου, ἐξουσιοδοτεῖ αὐτὸν νὰ ἀναθέσῃ τῇ Τραπεζῇ Κρήτης τὴν ἐν λόγῳ ἐντολήν, ἀφ' οὗ προηγουμένως ζητήσῃ νὰ ὀρίσῃ αὕτη τὸ δικαίωμα προμηθείας αὐτῆς.

(Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τοῦ προεδρεύοντος, τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ γραμματέως).

Ἄριθ. Πρωτ. 377.

» Διεκπ. 210.

Ἐν Χαλέπῳ τῇ 19 Ἰανουαρίου 1900.

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης
Κύριε Διοικῶν Σύμβουλε,

Τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἠγεμένους διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 52)53 καὶ χρονολογίαν 13ης Ἰανουαρίου 1900 ἀποφάσεως ἐξουσιοδότησεν ἡμᾶς νὰ ἀναθέσωμεν εἰς τὴν Τράπεζαν Κρήτης, ὅπως ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἀναλάβῃ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς κοπῆς κρητικῶν νομισμάτων κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17 Νοεμβρίου 1899 νόμου, οὗτινος ἀντίγραφον ἐπισυνάπτεται εἰς τὴν παρούσαν, καὶ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 1798)2231 τῆς 18 Δεκεμβρίου 1899 ἐκθέσεως ἡμῶν πρὸς τὴν Α. Β. Ὑψηλότητα τὸν Ἰπᾶτον Ἀρμοστήν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει καὶ τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας διαλαμβάνει ἡ ὑπὸ χρονολογίαν 29 Δεκεμβρίου 1899 ἐκθεσις τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀφοῦ προηγουμένως συμφωνήσωμεν ἐπὶ τίνι προμηθεΐᾳ θέλει διεξαχθῆναι ἡ Τράπεζα Κρήτης τῇ συμπράξει τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τὴν προκειμένην ἐντολήν.

Ἵθεν παρακαλεῖσθε, ὅπως λάβητε γινῶσιν ὅλων τῶν ἀνωτέρω μνημονευομένων σχετικῶν ἐγγράφων καὶ ἀπαντήσητε ἡμῖν ἐπὶ τῆς ἐν λόγῳ προτάσεως.

Μετ' ἐξαιρέτου ὑπολήψεως.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. 403.

Ἐν Χανίοις τῇ 21 Φεβρουαρίου 1900.

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Ἀνωτέρων Διευθυνδῶν
Εἰς Χαλέπαν

Κύριε Σύμβουλε,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 377 τῆς 19 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ὑμετέρου ἐγγράφου λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ δηλώσωμεν ὑμῖν ὅτι ἡ Τράπεζα Κρήτης καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, μεθ' ἧς ἤλθομεν εἰς συνεννόησιν προθυμούμεθα νὰ παράσχωσιν ὡς εἶδόν τε ἐπωφελῶς τῇ Κρητικῇ Πολιτείᾳ τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν, ἀναλαμβάνουσι τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐπιβίβειψιν τῆς κοπῆς

των νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας ἐπὶ προμηθεῖα μόνον $1\frac{1}{4}$ $0\frac{0}{10}$ ἀπηλλαγμένη παντὸς ἄλλου ἔξοδου.

Ἐν τούτοις ἀπεκδεχόμεθα τὴν ὑμετέραν συναινέσιν, ὅπως κανονίσωμεν τὰ περαιτέρω καὶ προδῶμεν ἀμέσως εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθείσης ἡμῖν ἐντολῆς.

Μετὰ δευδομῶ
Ὁ Διοικῶν Σύμβουλος
Ι. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Ἀριθ. Διακιπρ. 804.

Πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγεμόνος

ὑποβάλλον τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον τοῦ Διοικοῦντος Συμβούλου τῆς Τραπεζῆς Κρήτης προτείνω νὰ γίνωσι δεκταὶ αἱ ἐν λόγῳ προτάσεις περὶ παροχῆς προμηθείας $1\frac{1}{4}$ $0\frac{0}{10}$ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐπιβλέψιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς κοπὴν τοῦ Κρητικοῦ νομίσματος συμφώνως τῇ σχετικῇ ἀποφάσει τοῦ Συμβουλίου τούτου.

Χαλέπαι τῆ 22 Φεβρουαρίου 1900.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 290

» Ἄποφ. 273

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

τῆς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 27 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1900
πρακτικῇ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἡγεμόνος

Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος εἰσάγει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 1347)804 τῆς 22 τρέχοντος Φεβρουαρίου 1900 ἐπισημειωματικῆς πράξεώς του, τὸ ὑπ' ἀριθ. 403 τῆς 21 Φεβρουαρίου 1900 ἔγγραφον τοῦ διοικοῦντος Συμβούλου τῆς Τραπεζῆς Κρήτης, δι' οὗ δηλοῖ ὅτι ἡ Τράπεζα Κρήτης καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀναλαμβάνουσι τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐπιβλέψιν τῆς κοπῆς τῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας ἐπὶ προμηθεῖα μόνον $1\frac{1}{4}$ $0\frac{0}{10}$ ἀπηλλαγμένη παντὸς ἄλλου ἔξοδου.

Προτείνει δὲ ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος διὰ τῆς ἐν λόγῳ πράξεώς του, νὰ γείνωσι δεκταὶ αἱ ἐν λόγῳ προτάσεις

περί παροχής προμηθείας ¹⁾/₄ ⁰⁾ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐπί-
βλεψιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης καὶ τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς τῆς
Ἑλλάδος, πρὸς κοπὴν τοῦ Κρητικοῦ νομισματοῦ συμφώνως τῇ
σχετικῇ ἀποφάσει τοῦ Συμβουλίου τούτου.

Τὸ Συμβούλιον παμψηφεί δέχεται τὰς ἀνωτέρω προτάσεις τοῦ
κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου καὶ συναινεῖ εἰς τὴν ἐκτέ-
λεσιν αὐτῶν.

Ὁ Προεδρεύων
ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰ μέλη
ΜΑΝ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ
ΝΙΚ. ΓΙΑΜΑΛΑΚΗΣ
ΧΟΥΣΕ-Γ. Ν ΓΕΝΙΤΣΑΡΑΚΗΣ
Ὁ ἀναπληρῶν τὸν Γραμματέα
Γ. Η. Ὁρφανουδάκης

Ἀριθ. Πρωτ. 1430

» Διεκ. 854

Χαλέπα 25 Φεβρουαρίου 1900

Πρὸς τὸν διοικοῦντα Σύμβουλον τῆς Τραπεζῆς Κρήτης,

Κύριε Διοικῶν Σύμβουλε,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν εἰς ἀπάντησιν τοῦ
ὑπ' ἀριθ. 403 τῆς 21 Φεβρουαρίου 1900 ὑμετέρου ἐγγράφου ὅτι
τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἠγεμόνος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 290)273 τῆς 22
Φεβρουαρίου 1900 ἀποφάσεώς του ἀπεράσισεν, ὅπως ἀναθέσωμεν
ἐπ' ὀνόματι τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐπί-
βλεψιν τῆς κοπῆς τῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας εἰς
τὴν Τράπεζαν Κρήτης συμπράττουσαν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τρα-
πεζῆς τῆς Ἑλλάδος κατὰ τοὺς ὅρους τοῦς μνημονευομένους ἐν τῷ
ὑπ' ἀριθ. 377)210 καὶ ἡμερομηνία 19 Ἰανουαρίου 1900 ἡμε-
τέρω ἐγγράφῳ, ἀντὶ τῆς παρ' ὑμῶν ζητηθείσης προμηθείας ¹⁾/₄ ἐπὶ
τοῖς ἑκατῶν.

Ὅθεν παρακαλεῖσθε, ὅπως συνεννοούμενος καὶ μετὰ τῆς Διοι-
κήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος προβῆτε εἰς τὴν
ὅσον οἶόν τε ταχύτερον ἐνέργειαν τῶν δεόντων πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς
ἐν λόγῳ ἐντολῆς, γνωρίζοντας ἡμῖν ἐν καιρῷ τὰς ὑποβληθῆσομέ-
νας προτάσεις παρὰ τῶν ἐργολάβων, οἵτινες θὰ προσφερῶσι νὰ
ἀιχλάβωσι τὴν ἐν λόγῳ ἐπιχείρησιν.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως ζητήσητε τὴν γνώμην τοῦ ἀξιολόγου Διοικητοῦ πῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ προσδοκωμένου κέρδους ἐκ τῆς κοπῆς τοῦ Κρητικοῦ νομίσματος, κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς ἀναφερομένους ἐν τῇ ἐκθέσει ἡμῶν ὑπ' ἀριθ. 1798)2231 τῆς 18ης Δεκεμβρίου 1899 πρὸς τὴν Α. Β. Υ. τὸν Πρίγκηπα Γεώργιον τῆς Ἑλλάδος Ὑπάτον Ἀρμοστήν ἐν Κρήτῃ, ἧς ἀντίγραφον ἐδώκαμεν πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἥτοι τί κέρδος θέλει προκύψει διὰ τὴν κοπὴν:

πενταδράχμων	δρ.	750,000
διδράχμων	»	350,000
μονοδράχμων	»	500,000
πεντηκοντάλέπτων	»	300,000
εἰκοσαλέπτων	»	250,000
δεκαλέπτων	»	200,000
πεντάλέπτων	»	200,000
διλέπτων	»	30,000
μυριάλεπτων	»	20,000

Τὸ ὅλον ἀξίας δραχμῶν 2,600,000

Ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος ἀναγκασίαι ἡμῖν ὡς στοιχείον τοῦ προ-υπολογισμοῦ τῆς ἐκ προσόδου τῆς Πολιτείας ἐκ τῆς ἐκκοπῆς τοῦ νομίσματος, ἣτις θέλει ἀναγραφεῖ ἐν τῷ σχετικῷ ἄρθρῳ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ τρέχοντος ἔτους, ὅστις καταστρώννεται ἤδη.

Μεθ' ὑπολήψεως.

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλῳ
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἀριθ. 523.

Ἐν Χανίοις τῇ 13 Μαρτίου 1900.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Εἰς Χαλέπαν

Κύριε Σύμβουλε,

Ἐγκλειστως διαβιβάζομεν Ὑμῖν ἀντίγραφον τοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀπευθυνομένου ἐγγράφου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, πραγματευομένου περὶ τῆς κοπῆς τῶν Κρητικῶν Νομισμάτων, ὡς καὶ ἀντίγραφον τοῦ ὑποθετικοῦ ὑπολογισμοῦ περὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν, ὅπως λάβητε γνῶσιν καὶ εὐαρεστούμενοι ἀνακοινώ-τητε ἡμῖν τὰς σχετικὰς ὁδηγίας. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις θέλει προκαταβάλλῃ τὰς δαπάνας τῆς κοπῆς τῶν νο-

μισμάτων ὡς καὶ τὴν ἀξίαν τῶν πρὸς τοῦτο χρησιμοπονηθησομένων μετ' ἄλλων.

Μετὰ δεδασμοῦ
Ὁ Διοικῶν Σύμβουλος
Ι. ΣΑΚΕΛΑΡΙΟΥ

Ἄριθ. 4347.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18]31 Μαρτίου 1900

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
Εἰς Χανία

Κύριε Διοικῶν Σύμβουλε

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 13 Μαρτίου ε. ε. ὑμετέρας ἐπιστολῆς σὰς πληροφοροῦμεν, ὅτι τὰ ἄρθρα τοῦ Διατάγματος περὶ Νομισματικοῦ Συστήματος τῆς Κρήτης, ἐφ' ὧν εἶχε νὰ υποβάλλῃ παρατηρήσεις ὁ ἡμέτερος Διοικητὴς κ. Σπρέιτ, εἶναι τὰ **ἄρθρα 13 καὶ 14**. Καὶ περὶ μὲν τοῦ ἄρθρου 13, ἐθεώρει συζητήσιμον, ἂν μόνον μέχρι 50 δραχμῶν εἶδει νὰ ὦσι δεκτὰ τὰ ἀργυρὰ νομίσματα, περὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 14, ἂν εὐσταθῶς ἐκφυγῆς ἡ ἐκκοπή νομισμάτων ἀργυρῶν ἀξίας δραχμῶν 6 κατ' ἄτομον. Ἀλλὰ περὶ ἀμφοτέρων τῶν θεμάτων τούτων κρίνει προτιμότερον νὰ ἐμμείνῃ ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Διατάγματος κανονιζόμενα, διότι πάντοτε θὰ εἶναι εὐκολώτερον, ἂν ἐκ τῆς πείρας ἀποδειχθῇ ἡ ἀνάγκη, νὰ εὐρυνθῶσι τὰ ἀνωτέρω ὅρια, ἢ νὰ περισταλώσιν.

Ἐμμένει ὅμως πάντοτε ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 14 παρατηρήσει αὐτοῦ, ὅτι δηλαδή, δεόν νὰ περιληφθῶσιν ἐν τοῖς χρυσοῖς νομίσμασιν, οἷς χορηγεῖται νόμιμος κυκλοφορία εἰς ὠρισμένην τιμὴν αἱ ἀγγλικαί, αἱ τουρδικαί, καὶ αἱ αἰγυπτιακαὶ λίραι καὶ τὰ χρυσὰ εἰκοσόμαρα κατὰ τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας, πρὸς μᾶλλον ἐνδείκνυται τοῦτο, ὅσην δὲν θὰ ἐκκοπῶσι νομισματικὰ χρυσὰ τῆς Κρητικῆς Πολιτείας· καὶ ἐκ τοῦ λόγου δὲ τούτου καὶ ἐκ τοῦ γεννομένου δεκτοῦ νομισματικοῦ συστήματος πρέπει νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια πρὸς υποβοήθησιν τῆς εἰσαγωγῆς εἰς Κρήτην χρυσῶν νομισμάτων.

Χάριν πληροφορίας σὰς σημειοῦμεν, ὅτι αἱ θεωρητικαὶ ἰσοτιμίαι (Parités Théoriques) τῶν μνησθέντων νομισμάτων πρὸς τὴν χρυσὴν δραχμὴν τῆς Κρήτης εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

Λίρα Ἀγγλίας..... Δρ. Κρ. 25,2215

Λίρα Τουρκίας.....	»	»	22,7672
Λίρα Αιγύπτου.....	»	»	25,6181
20)μαρκον.....	»	»	24,6914

Ἀλλὰ διδομένης νομίμου κυκλοφορίας εἰς τὰ νομίσματα ταῦτα, αἱ τιμαὶ αὗται πρέπει νὰ ἀυξηθῶσιν ἐπὶ ἑλάχιστον πρὸς στρογγύλευσιν, νὰ περιληφθῶσι δὲ καὶ τὰ ἡμίσι τῶν νομισμάτων τούτων.

Ὅπως δὴ ποτε ἐπιβάλλεται ἡ ταχεῖα δημοσίευσις τοῦ Διατάγματος περὶ Νομισματικοῦ συστήματος προστεθησομένου ἐν τέλει ἄρθρου τάσσοντος, ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς ἐναρξέως τῆς ἰσχύος τοῦ νέου νομισματικοῦ συστήματος ὀρισθῆσεται διὰ νέου Β. Διατάγματος. Ἐν τούτοις παρακαλοῦμεν νὰ ζητήσητε καὶ πέμψητε ἡμῖν πλήρες ἀντίγραφον τοῦ Διατάγματος τούτου, διότι μόνον γὰρ ἡμεῖς αὐτοῦ μεταφράσιν κατέχομεν, καὶ ταύτην ἑλλιπῆ, διότι τὸ ἄρθρον 8 παραλήφθη, ἐκ παραδρομῆς, καὶ ἀεὶ κίττονται.

Διατελοῦμεν μετὰ πλείστης ὑπολήψεως

Ὁ Ὑποδιοικητὴς

I. ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

Ἄρ.θ. 4922

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Μαρτίου 1900

Ἐπρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Ἐραπέζης Ἐκρήτης
Εἰς Χανία

Κύριε Διοικῶν Σύμβουλε,

Ἀπαντῶμεν τοῖς ἀπὸ 23 λήγοντος μηνὸς ἐγγράφῳ καὶ ἀπὸ 28 ἰδίου τηλεγραφῆματι Ὑμῶν, ἐλάβομεν δὲ γινῶσιν καὶ τοῦ συνημμένου ἐν τῷ ἐγγράφῳ Ὑμῶν ἀντιγράφου τοῦ ἀπὸ 22 λήγοντος πρὸς Ὑμᾶς ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου.

Παραγγελία Κρητικῶν Νομισμάτων

Ἐλάβομεν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Παπαδάκη, πληροφόροντος ἡμᾶς, ὅτι δραστηριῶς ἀσχολεῖται εἰς τὴν συλλογὴν πασῶν τῶν ἀναγκῶν πληροφοριῶν πρὸς ὀριστικὴν ἀπόφασιν περὶ τῆς δοθησομένης παραγγελίας. Μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν δὲ τῶν πληροφοριῶν τούτων θέλομεν κρίνη εἶν περὶ ἐτέρων λεπτομερειῶν ἐπιβάλλεται συνενόησις μετὰ τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως. Χρῆσιμον θὰ ἦτο ἐν τούτοις νὰ πέμψητε ἡμῖν ἀπόστοπον, ἐκ τῶν καλλιτέρων, τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐμβλήματος καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Π-

γεμόνος προτιμωμένην φωτογραφίαν, ἥτις θέλει χρησιμεύσῃ διὰ τὴν χάραξιν τῆς ἐπὶ τῶν νομισμάτων ἐκτυπωθησομένης κεφαλῆς τοῦ Ἡγεμόνος.

Διάταγμα περὶ νομισματικοῦ συστήματος

Ἐγγλείστως ἐπιστρέφομεν Ὑμῖν τὸ σχέδιον τοῦ Διατάγματος περὶ νομισματικοῦ συστήματος Κρήτης, εἰς ὃ ἐπηνέγκομεν ἀπαραίτητους τινὰς διορθώσεις καὶ συμπληρώσεις, τὰς μὲν ἀπλῶς λεκτικὰς, τὰς δὲ καὶ οὐσιαστικὰς.—Περὶ τῶν διορθώσεων καὶ συμπληρώσεων τούτων σημειοῦμεν ὅτι: Κρίνομεν ἀναγκαστικὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ὄρου «**τίτλος**» διὰ τοῦ «**κράσμα**», προκειμένου περὶ νικελίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων, διότι τίτλος εἶνε καθιερωμένη ἔκφρασις ἰδίᾳ περὶ πολυτίμων μετάλλων.

Τὸ ἐν ἄρθρῳ 5 «**ἀνωτέρω**», ληφθὲν ἐκ τοῦ Ἑλλ. νόμου, ἐν ᾧ ὁ πίναξ ὑπάρχει ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ, δεόν νὰ ἀντικαταστάθῃ διὰ τοῦ ἐν «**προηγούμενον**» ἄρθρῳ».

Ἐν ἄρθρῳ 6 παρέλκει ὅλως ἡ διαγραφείσα φράσις, ἀπαραίτητον δ' εἶνε νὰ προστεθῇ παράγραφος περὶ τῶν νομισμάτων, ὧν ἐκ τῆς τριθῆς ἐμειώθη τὸ βάρος.—Περὶ τῶν νικελίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων, τοιαύτη διάταξις δὲν εἶνε κατ' ἴσον μέτρον ἐπιβεβλημένη, ἀπόκειται δὲ τῇ Κρητικῇ Κυβερνήσει νὰ κρίνῃ ἐὰν πρέπει νὰ προστεθῇ.

Ἄρ' ἐτέρου ὅμως ἀπαραίτητον εἶνε νὰ προστεθῇ ἐν τῷ νόμῳ διάταξις, ὁρίζουσα ὅτι τὸ ἐκ τῆς ἐκκοπῆς συμπληρωτικῶν νομισμάτων προκύπτον κέρδος λογίζεται ὡς ἔσοδον τοῦ Κράτους (Ἄρθρ. 10 τοῦ ΣΔ Ἑλλ. Νόμου τῆς 10 Ἀπριλίου 1867).

Τὸ «**χαράσσεται**» τοῦ ἄρθρου 11 εἶνε ἀκυρολεξία, ἄλλως τε πλεονάζει.

Συμψώνως πρὸς ὅσα ἐγράψαμεν ἤδη Ὑμῖν, καλὸν ἀπὸ τοῦδε νὰ περιληφθῶσιν ἐν τῷ Νόμῳ τὰ χρυσὰ νομίσματα τῶν ξένων Ἐπικρατειῶν, ἅτινα Σῆς ὑπεδείξαμεν. Ἐν ἐναντίῳ ἔμῳς περιπτώσει, ἐὰν ὑπάρχῃ πρόθεσις νὰ γείνη τοῦτο βραδύτερον δι' ἰδίῳ Διατάγματι, πρέπει νὰ διαγραφῇ ἐκ τοῦ ἄρθρου 15 ἡ φράσις «**τὰ ἐκτυπωμένα ὑπὸ τὸν αὐτὸν μὲ τὰ ἐγγώρια τύπον**».

Οὐσιώδες θεωροῦμεν νὰ δοθῇ ὅσον τὸ δυνατόν μείζων εἰχέρεια κυκλοφορίας χρυσῶν νομισμάτων ἐν Κρήτῃ.

Ὑπολείπεται τὸ ζήτημα τοῦ κανονικοῦ τίτλου. Ἡ περὶ τούτου γνώμη ἡμῶν εἶνε νὰ ἀφεθῇ τὸ διάταγμα ὡς ἔχει, ὅπως μὴ ἀπομακρυνθῶμεν τῶν ἀποδεδεγμένων ὑπὸ τῆς Λατινικῆς Ἐνώσεως.—Εἶνε γνωστοὶ οἱ λόγοι, δι' οὓς αὕτη ἐμείωσε τὸν κανονι-

κὼν τίτλον ἐν τοῖς ἀργυροῖς κερματικοῖς νομίσμασιν. Ἄλλ' οἱ λόγοι οὗτοι ἐξέλιπον μετὰ τὴν ὑποτίμησιν τοῦ ἀργύρου. Θὰ ἐπεβάλλετο ἐπομένως κατὰ τὴν γνώμην μας καὶ ὡς πρὸς ταῦτα ἡ διατήρησις τοῦ κανονικοῦ τίτλου 900)1000, τοῦ καθιερωμένου ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ρωσίᾳ. Ἄλλὰ νομίζομεν, ὅτι πρέπει νὰ ὑπερισχύσῃ τὸ ἐπιχείρημα τῆς ἀποδοχῆς συστήματος ὁμοίου τῶ ἐν Ἑλλάδι ἰσχυροῦτι.

Πᾶσαν καταβάλλομεν ἐπιμέλειαν διὰ τὴν ταχεῖαν ἐκτύπωσιν τῶν Νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, ἀπαιτηθήσεται ὅμως πρὸς τοῦτο χρονικὸν διάστημα, ὅπερ δὲν δυνάμεθα ἀπὸ τοῦδε νὰ ὀρίσωμεν· ἐὰν ἐπομένως ὑφίσταται μεγάλη στενοχωρία, χρήσιμον θεωροῦμεν νὰ τεθῶσιν ἐν κυκλοφορίᾳ κέρματα ἀργυρᾷ Ἑλληνικᾷ, ἅτινα ἀφεύκτως μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν Κρητικῶν καὶ ἀναγκαιῶς, λόγῳ τῆς ἰσοτιμίας αὐτῶν πρὸς τὸν χρυσόν, θέλουσιν ἀποδημήσει ἐκ τῆς κυκλοφορίας ἄνευ βλάβης οὔτε τῶν ἰδιωτῶν οὔτε τῶν συμφερόντων τῆς Ἡγεμονικῆς Κυβερνήσεως.

Μετὰ πλείστης ὑπολήψεως.

Ὁ Ὑποδιοικητῆς
I. ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

Τῆς δαπάνης τῶν ἐκκοπνδομένων Νομισμάτων
τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.

Ἄργυρᾷ νομίσματα

Δραχ. 750,000. εἰς Πεντάδραχμα ἤτοι		
5 δραχ. 150,000 × 25 γρ. = χιλιογρ. 3750 ἄργυρος		3375.—
Δραχ. 350,000 εἰς Διδραχμα ἤτοι		
2 δραχ. 175,000 × 40 γρμ. = » 1750 »		1461.25
Δραχ. 500,000 εἰς Μονόδραχ. ἤτοι		
1 δραχ. 500,000 × 5 γρμ. = » 2500 »		2087.50
4 Δραχ. 300,000 εἰς Ἡμιδραχ. ἤτοι		
1/2 δραχ. 1,000,000 × 2 1/2 γρμ. = » 2500 »		2087.50
Ἐν συνόλῳ χιλιογράμμια ἀργύρου		9011.25
Τιμωμένου δὲ τοῦ ἀργύρου ἐν Παρισίοις τὴν 1ην Μαρτίου 1909 Fres 101.25 τὸ χιλιογρ. ἔχομεν χι- λιογρ. 9011.25 × 101.25 = fres		912.389

Ἀρσιθὴ τοῦ χαράκτου τοῦ Τύπου πρὸς 4000	
δι' ἕκαστον τύπον νομίσματος, ὡς ἄλλοτε ἐπλή- ρωσε περίπου ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις . . . . . »	16.000
Ἀρσιθὴ Νομισματοκοπέου Παρισίων	
3750 χιλιόγρ. ἤδραχ. $\times 1.50$ (τιμὴ ὑποθετικῆ)	5.625.—
1750 » 2 » $\times 1.75$	3.062.50
2500 » 1 » $\times 2.20$ τιμὰ ἀνακοινωθείσα	5.500.—
2500 » $1\frac{1}{2}$ » $\times 2.85$ ὑπὸ Ὑπουργ. Οἴκον.	7.125.—
	<u>fr. 949.701.50</u>

Προσθετέον τὰς δαπάνας διὰ τὸ alliage, συσκευα- σίαν, τὰς μήτρας, ἀσφάλειαν, ἔξοδα ἀποστολῆς κλπ. »	10 298.50
ἔχουμεν στρογγύλον ἀριθμὸν δαπανῶν	frs. 960.000.—
ἦτοι κέρδος . . . . . »	<u>940.000.—</u>
ἐπὶ τῆς ἐκκοπῆς νομισμάτων ἀργυρῶν ὄνομα- στικῆς ἀξίας . . . . . frs.	<u>1.900.000.—</u>

Νικέλια νομίσματα

Δραχ. 250.000 εἰς 20λεπτα ἦτοι	
20 λ. $1.250.000 \times 4$ γραμ. = χιλιόγρ	5000
Δραχ. 200.000 εἰς 10λεπτα ἦτοι	
10 λ. $2.000.000 \times 3$ γραμ. = »	6000
Δραχ. 200.000 εἰς 5λεπτα ἦτοι	
5 λ. $4.000.000 \times 2$ γραμ. = »	<u>8000</u>

Ἦτοι κατὰ τὰς ἀνακοινωθείσας τιμὰς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ὡς γνωσθείσας ὑπὸ τῆς ἐταιρίας Fonderie et Lamineries de Biache St. Vaast

Χιλιόγρ. 5000 20 λ. $\times 4.26$ frs.	21.300
» 6000 10 λ. $\times 4.36$ »	26.160
» 8000 5 λ. $\times 4.46$ »	<u>35.680</u>
	frs. <u>83.140</u>

Διάφορα ἔτερα ἔξοδα . . . . . »	6.860
Ἔχομεν στρογγύλον ἀριθμὸν δαπανῶν . . . . . »	90.000
ἦτοι κέρδος . . . . . »	<u>560.000</u>
Ἐπὶ τῆς ἐκκοπῆς νομισμάτων νικελίων ὄνο- μαστικῆς ἀξίας . . . . . »	<u>650.000</u>

Χαλκᾶ νομίσματα

Δραχ. 30000 εἰς 8λεπτα ἦτοι 8λεπτα	
$1.500.000 \times 2$ γραμ. χιλιόγρ.	3.000

Δρχ. 20000 εἰς μονόλεπτα ἢτοι μονόλεπτα 2.000.000 × 1 γραμ. χιλιογρ.....	2.000
Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν τῆς παραγγελίας τοῦ 1878 τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως χιλι- όγραμμα 3000 δόλεπτα × 3.80.....	» 11.400
2000 μονόλεπτα × 4.09.....	» 8.180
διάφορα ἕτερα ἔξοδα.....	» 2.420
ἔχομεν στρογγύλον ἀριθμὸν δαπάνης.....	» 22.000
ἢτοι κέρδος.....	» 28.000
ἐπὶ τῆς κοπῆς νομισμάτων χαλκίνων ὀνομαστι- κῆς ἀξίας.....	» 50.000

Ἄνα εφθαλαίωσις

Κέρδος ἐκ κοπῆς ἀργυρῶν νομισμάτων... »	940.000
» νικελίων » »	560.000
» χαλκίνων » »	28.000
»	1.528.000
Μείον προμήθειαι Τραπε. Κρήτης 1/4 ε)» (ἐπὶ 2.600.000)	» 6.500
»	1.521.500
ἢτοι περίπου frs. 1.500.000	

Ἄριθ. Νόμου 157.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ νομισματικῶν συστημάτων.

ΗΜΕΙΣ ΠΡΗΚΗΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΑΤΟΣ ΑΡΜΟΣΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤῃ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 30, 111 καὶ 113 τοῦ
Συντάγματος καὶ τὸν ὑπ' ἀριθ. 71 Νόμον, προτάσει τοῦ

Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου καὶ τῆ δ-
μοφῶν γνῶμη τοῦ Συμβουλίου Ἡμῶν,

Ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν,

Ἄρθρ. 1. Τὸ δικαίωμα τοῦ κόπτειν νόμισμα εἶναι ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῆς Πολιτείας.

Ἄρθρ. 2. Νομισματικὴ μὸνὰς τῆς Κρητικῆς Πολιτείας εἶναι ἡ Δραχμὴ, ὑποδικαιουμένη εἰς ἑκατὸν ἴσα μέρη ἢ λεπτά.

Ἄρθρ. 3. Ὅρίζονται τὰ ἐπόμενα εἶδη Κρητικῶν νομισμάτων :

α'.	Χρυσᾶ	
	τῶν 20	Δραχμῶν
	τῶν 10	»
β'.	Ἀργυρᾶ	
	τῶν 5	»
	τῶν 2	»
	τῆς 1	Δραχμῆς
	τῆς 1)2	» ἢ 50 λεπτῶν
γ'.	Νικέλεια (μίγμα νικελ καὶ χαλκοῦ)	
	τῶν 20	λεπτῶν
	τῶν 10	»
	τῶν 5	»
δ'.	Χαλκᾶ (μίγμα χαλκοῦ, κασαιτέρου, ψευδαργύρου)	
	τῶν 2	λεπτῶν
	τοῦ 1	λεπτοῦ

Ἄρθρ. 4. Τὸ βάρος, ὁ τίτλος, ἡ διάμετρος, ἢ ἐπὶ

πλέον ἢ ἔλαττον ἀνοχῆ τοῦ τε βάρους καὶ τίτλου ὀρίζονται ὡς ἑπεται :

Εἶδος νομισμάτων		Βάρος			Τίτλος		διάμετρος
	Δραγματὰ	Βάρος κανονικὸν γραμμαῖα	Ἀνοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τοῦ βάρους εἴτε ἐπὶ πλέον εἴτε ἐπὶ ἔλαττον Χιλιστὰ	Τίτλος κανονικὸς Χιλιστὰ	Ἀνοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τίτλου ἐπὶ πλέον ἢ ἔλαττον. Χιλιστὰ	Χιλιστόμετρα	
Χρυσά	20	6,451,61	2	900	2	21	
	10	3,225,80	2	900	2	19	
Ἀργυρά	5	25	3	900	2	37	
	2	10	5	835	3	27	
	1	5	5	835	3	23	
	1/2	2 1/2	7	835	3	18	

Χαλκῆ		Νικέλεια		Εἶδος νομισμάτων	
1	2	10	20	Αερεῶ	
1	2	2	4	Βᾶρος κανονικὸν γραμμάρια	
18 γραμμάρια ἐφ' ἐκάστου χιλιογράμμου				Ἄνογῆ ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τοῦ βάρους εἴτε ἐπὶ πλῆρον εἴτε ἐπὶ ἕλαττον	
Χαλκὸς 95 % Κασσίτ. 4 % Ψευδάργ. 1 %		25 % νικελ 75 % χαλκὸς		Ἐναλογία κράματος	
Κασσίτ. Ψευδάργ. Χαλκὸς 1/2 % 1 %		0,005 0,005 0,005		Ἄνογῆ ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τοῦ κρᾶματός ἐπὶ πλῆρον ἢ ἕλαττον	
15	20	17	19	21	
				Χιλιοστόγραμμα	
Εἶδος Μετάλλου					
Διάμετρος					

Ἄρθρ. 5. Τὰ χρυσᾶ νομίσματα εἶναι δεκτὰ ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τε τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ τῶν ἰδιωτῶν κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν σημειουμένην ἀξίαν.

Οἱ ἰδιῶται δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ δέχωνται τὰ νομίσματα ταῦτα, ὡσάκις τὰ ἐπ' αὐτῶν ἐμβλήματα ἐξηφανίσθησαν ἢ τὸ βᾶρος των ἐμειώθη, ἕνεκα τῆς τριβῆς.

κατὰ ἡμισυ τοῖς ἑκατὸν πλέον τῆς ἐν τῷ 4 ἄρθρῳ ὀρι-
σθείσης ἀνοχῆς.

Ἄρθρ. 6. Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα εἰσὶ δεκτὰ ὑπο-
χρεωτικῶς ὑπὸ μὲν τοῦ δημοσίου ἀπεριορίστως, ὑπὸ δὲ
τῶν ἰδιωτῶν μόνον μέχρι πενήτηντα δραχμῶν δι' ἐκά-
στην πληρωμὴν.

Οἱ ἰδιῶται δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ δέχωνται τὰ νο-
μίσματα ταῦτα, εἰ μὴ ἐπ' αὐτῶν ἐμβλήματα ἐξηρα-
νίσθησαν ἢ τὸ βάρος τῶν ἐμειώθη ἕνεκα τῆς τριβῆς κατὰ
ἐν τοῖς ἑκατὸν πλέον τῆς ὀρισθείσης ἐν ἄρθρῳ 4 ἀνοχῆς.

Ἄρθρ. 7. Τὰ νικέλεια νομίσματα εἰσὶ δεκτὰ ὑπὸ τε
τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ τῶν ἰδιωτῶν μέχρι τῆς πο-
σότητος 7 δραχμῶν δι' ἐκάστην πληρωμὴν.

Ἄρθρ. 8. Τὰ γαλκᾶ νομίσματα εἰσὶ δεκτὰ ὑποχρεω-
τικῶς ὑπὸ τε τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν μέχρι τῆς
ποσότητος μιᾶς δραχμῆς δι' ἐκάστην πληρωμὴν.

Ἄρθρ. 9. Τὰ ταμεία τῆς Πολιτείας ὑποχρεοῦνται
πάντοτε νὰ δέχωνται καὶ ἀνταλλάσσωσιν εἰς τὴν ὀνο-
μαστικὴν αὐτῶν ἀξίαν τὰ νομίσματα, ὧν τὰ ἐμβλήματα
ἐξηρανίσθησαν ἢ ὧν τὸ βάρος, ὡς ἐκ τῆς τριβῆς, ἐ-
μειώθη πέραν τῆς νομίμου ἀνοχῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπο-
δεικνύεται, ὅτι ἡ ἐξαφάνισις τῶν ἐμβλημάτων ἢ ἡ μεί-
ωσις τοῦ βάρους εἶναι ἀποτέλεσμα ὀλίγας ἐνεργείας.

Ἄρθρ. 10. Τὰ ταμεία τῆς Πολιτείας δὲν δύνανται
νὰ θέσωσιν ἐκ νέου εἰς κυκλοφορίαν τοιαῦτα νομίσματα,
ἢ δὲ Κυβέρνησις εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ μεριμνᾷ περὶ
τῆς εἰς καλὴν κατάστασιν διατηρήσεως τῶν νομισμά-
των τῆς Πολιτείας διὰ τῆς ἀναχωνεύσεως τῶν ἐφθαρ-
μένων νομισμάτων.

Ἄρθρ. 11. Ἐφ' ἐνὸς ἐκάστου τῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν
νομισμάτων ἐκτυποῦται ἡ κεφαλὴ τοῦ Ἡγεμόνος, ἐπὶ
πάντων δὲ τῶν νομισμάτων ἡ χρονολογία τῆς ἐκτυπώ-
σεως καὶ ἡ ἀξία τοῦ νομίσματος. Αἱ λοιπαὶ λεπτομέρειαι
τοῦτύπου τῶν νομισμάτων κανονίζονται διὰ Διατάγματος.

Ἄρθρ. 12. Ἐλλείπει Κρητικοῦ νομισματοκοπέου ἐπιτρέπεται ἢ ἐκτύπωσις νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας εἰς τι νομισματοκοπεῖον τῆς Εὐρώπης, ἐπὶ προηγουμένη συμφωνίᾳ διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως καὶ τὸν τρόπον τοῦ ἐλέγχου, ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τοῦ βάρους, τοῦ τίτλου κλπ. κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 13. Τὸ ποσὸν τῶν κοπησομένων ἀργυρῶν νομισμάτων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τὰς 6 δραχμάς, τῶν δὲ νικελείων καὶ χαλκῶν τὰς 3 δραχμάς καθ' ἕκαστον ἀτόικον τῆς Νήσου.

Ἡ ἀναλογία τῶν διαφόρων ἀξιῶν τῶν νομισμάτων πρὸς ἀλλήλα ὀρισθῆσεται δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρ. 14. Τὰ χρυσᾶ νομίσματα τῶν ξένων Ἐπικρατειῶν, ὅσα ἔχουσιν ἐκτυπωθῆ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 4, εἶναι δεκτὰ ὑπὸ τε τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ τῶν ἰδιωτῶν, ἐφ' ὅσον πληροῦσι τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 5.

Τὰ νομίσματα ταῦτα εἰσὶ:

Τῶν 20 καὶ 10 δραχμῶν ἢ φράγκων τῶν Κρατῶν τῆς Λατινικῆς Ἐνώσεως εἰς τὸ ἄρτιον.

Αὐστρίας Φιορινίων	8	ἀντὶ δραχμῶν	20
» »	4	» »	10
Ἰσπανίας Πεζετῶν	20	» »	20
» »	10	» »	10
Μοναχὸ Φράγκων	20	» »	20
Ρουμανίας Λεύ	20	» »	20
» »	10	» »	10
Ρωσσίας Ρουβλίων	8	» »	20
» »	4	» »	10
Σερβίας Διναρίων	20	» »	20
» »	10	» »	10
Τύνιδος Φράγκων	20	» »	20
» »	10	» »	10

Ἄρθρ. 15. Τὰ λοιπὰ χρυσᾶ νομίσματα ξένων Ἐπι-

κρατειῶν δύνανται νὰ ἐξομοιωθῶσι πρὸς τὰ ἀνωτέρω δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος, ὀρίζοντος καὶ τὴν ἀξίαν ἀντὶ τῆς ὁποίας θὰ γίνωνται δεκτὰ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ταμείου.

Ἄρθρ. 16. Τὰ εἰς γρόσια ὑφιστάμενα χρέη ἀναχθῆσονται εἰς νέα ποσὰ διὰ μὲν τοὺς Νομοὺς Χανίων καὶ Σφακίων ἐπὶ τῇ βάσει γροσίων ὃ 10/40 ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς Νομοὺς ἐπὶ τῇ βάσει ὃ 14/40 γρ. ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς.

Ἄρθρ. 17. Τὸ ἐκ τῆς κοπῆς συμπληρωματικῶν νομισμάτων προκύπτον κέρδος λογίζεται ὡς ἔσοδον τῆς Πολιτείας.

Ἄρθρ. 18. Ἡ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ διὰ τοῦ παρόντος Νόμου καθιερουμένου νομισματικοῦ συστήματος ὀρισθήσεται διὰ Διατάγματος Ἡμῶν.

Τὸ παρὸν Διάταγμα δημοσιευθῆτω καὶ ἐκτελεσθῆτω ὡς Νόμος τῆς Πολιτείας.

Ἐν Χανίοις τῇ 17 Ἀπριλίου 1900.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΚΩΝ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ
ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
Ν. ΓΙΑΜΑΛΑΚΗΣ
Μ. Ρ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ
ΧΟΥΣ. ΓΕΝΙΤΣΑΡΑΚΗΣ

Σημ. Φύλλον 19 τεύχος Α'. Ἐπισημοῦ Ἐφημερίδος 1900

Ἀριθ. 992.

Ἐν Χανίοις τῇ 23 Μαΐου 1900.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Ἐγκλειστώσ ἀποστέλλομεν ὑμῖν τὰ παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος διαβιβασθέντα ἡμῖν ἀντίγραφα

α.) τῆς πρὸς αὐτὴν ἐπιστολῆς τοῦ κ. Θ. Παπαδάκη τῆς 24 Μαΐου ε. ε. (ε. ν.), ἀφορώσης τὴν κοπὴν τῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.

β.) τῆς πρὸς τὸν κ. Θ. Παπαδάκην ἀπευθυνομένης ἐπιστολῆς τῆς Société Anonyme des Fonderies & Laminoirs de Bianche S' Vaast, περιεχούσης τὰς ὀριστικὰς συμφωνίας περὶ κατασκευῆς τῶν νικελίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως, εὐαρεστούμενοι, ἀνακοινώσετε τὴν ὑμετέραν ἔγκρισιν ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς τῆς Société Anonyme des Fonderies & Laminoirs de Bianche S' Vaast.

Μετὰ σεβασμοῦ

Ὁ Διοικῶν Σύμβουλος
Ι. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

8 Place Vendôme

Παρίσις 24 Μαΐου 1900.

ΕΘΝΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀθήνας

Κύριε Διοικητά,

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 10ης φθίνοντος ἐπιστολῆς μου πρὸς ὑμᾶς, ἔλαβον τὸ ἐκ Χανίων τηλεγράφημα τοῦ Κυρίου Βαλαωρίτου τῆς 17ης ἰδίου, διὰ τοῦ ὁποίου ἐγκρίνονται αἱ ἐν τῇ μνησθείσῃ ἐπιστολῇ μου παρατηρήσεις καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν διάφορον τύπον τῶν Κρητικῶν νομισμάτων, ἀναφέρεται δὲ ὡς περιττὴ ἡ ἐκ τῶν προτέρων ἀποστολῇ σχεδίων εἰς ὑμᾶς.

Κατὰ συνέπειαν τοῦ τηλεγραφήματος τούτου ἐνήργησα ἀμέσως τὰ δέοντα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προγεγραμμένων μου ἐνέκρινα δὲ ἤδη καὶ ἐπέστρεψα διὰ τὰ περαιτέρω ἐν τῶν ὑποβληθέντων μοι ὑπὸ τοῦ χαράκτου σχεδίων. Μὴν ἀμφιβάλλετε, ὅτι ἡ ἐργασία θὰ ἐπισπευσθῇ ὅσον ἐπιτρέπει ἡ ὑλικὴ ἐκτέλεσις, καθ' ὅσον μάλιστα, κατ' εὐτυχίαν εὐκαιρίαν, τὸ ἐνταῦθα νομισματοκοπεῖον στερεῖται ἤδη πάσης ἄλλης ἐνασχολήσεως καὶ θὰ ἐπιληφθῇ μεθ' ὅλης τῆς ἐπιθυμητῆς ταχύτητος τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑμετέρας ἐντολῆς.

Μικρὰ τις βραδύτης θὰ προκύβῃ πιθανῶς εἰς τὴν παρασκευὴν τῶν matrices, τῶν χαρακτῶν τυγχανόντων ἐκτάκτως ἐνησχλημένων ὡς ἐκ τῆς Ἐκθέσεως καὶ μὲ τῆς ἡϋξημένης ἀπαιτήσεως.

Σὰς διαβιβάζω ἐγγλείστως τὴν ἀντὶ συμβολαίου ἐπιστολὴν τοῦ καταστήματος Biache S' Vaast τὴν ἀναφέρουσαν ἐν λεπτομερεῖα τοὺς ὅρους τῆς γενομένης συμφωνίας, ἐπιστολὴν εἰς ἣν, ἐννοεῖται, ἀπῆντησα ἐπικυρωτικῶς. Ὡς θὰ παρατηρήσητε, ἐπέτυχον ἐπὶ τοῦ συνόλου μικρὰν ἔκπτωσην τιμῆς κατὰ τὰ 10 centimes τὸ χιλιόγραμμον. Ἐπίσης ἐπέτυχον νὰ ἀναλάβῃ εἰς βάρους τοῦ τὸ κατάστημα τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς δαπάνης τοῦ χαρακτοῦ, καταλογιζομένων ὑμῖν μόνον 625 φράγκων δι' ἕκτακτον τύπον ἀπέναντι ὑπερδιπλασίας δαπάνης.

Ἐλαβόν σήμερον τὴν ἐκ Χανίων ἐπιστολὴν τοῦ Κυρίου Βαλαωρίτου τῆς 15 φθίνοντος μετὰ τοῦ ἐν αὐτῇ χρηματικοῦ σχεδίου τύπου διὰ τὰ ἀργυρὰ νομίσματα, ἀναμένω δὲ καὶ τὴν ἀγγελουμένην φωτογραφίαν τοῦ Ἡγεμόνος πρὸς συμπλήρωσιν καὶ ἄμεσον ἐνέργειαν.

Διατελῶ, ἐν τούτοις, Κύριε Διοικητᾶ, μετὰ διακεκριμένης ὑπολήψεως καὶ ἀφοσιώσεως

Ὅπως πρέθουμος
Θ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

SOCIÉTÉ ANONYME
des
FONDERIES & LAMINOIRS DE BIANCHE S' VAAST
Paris, le 21 Mai 1900

Monsieur,

Nous avons l'honneur de vous confirmer notre lettre du 23 Avril et notre entretien du 17 courant.

Comme suite à ce dernier entretien, nous vous informons que nous sommes bien d'accord avec vous sur les prix et conditions auxquels vous avez bien voulu nous confier la fabrication des monnaies de Nickel et de bronze pour le compte du Gouvernement de l'île de Crète.

Ainsi que vous avez bien voulu nous l'indiquer, cette fabrication doit comprendre les monnaies suivantes:

1° en Nickel au titre de 25 0/10 de Nickel et 75 0/10 de cuivre
1,250,000 pièces de 20 Lepta du poids de 4 gramm. l'une
2,000,000 " " 10 " " " " 3 " "
4,000,000 " " 5 " " " " 2 " "
7,250,000 pièces.

2° en Bronze au titre de 950₁₀ de cuivre, 4 0₁₀ d'Étain et 1 0₁₀ de Zinc.

1,500,000 pièces de 2 Lepta du poids de 2 gramm. l'une

2,000,000 » » 1 Lepton » » 1 » »

3,500,000 pièces

Les poids des 7,250,000 pièces de Monnaies de Nickel sont respectivement les suivants

1,250,000 pièces du poids de 4 grammes 5000 K. » »

2,000,000 » » » » 3 » 6000 » »

4,000,000 » » » » 2 » 8000 » »

7,250,000 pièces pesant 19000 K. » »

Les poids de 3,500,000 pièces de monnaies de Bronze sont respectivement les suivants :

1,500,000 pièces du poids de 2 grammes 3000 K. »

2,000,000 » » » » 1 » 2000 » »

3,500,000 pièces pesant 5000 K.

Les tolérances de poids et de titre qui nous sont accordées sur ces pièces sont les mêmes que celles accordées par les lois monétaires du Gouvernement Hellénique savoir :

Tolérance de poids pour les pièces de 20 Lepta en Nickel
18 grammes en plus et moins par Kilo

— » » » 10 L. en Nic. 18 gr.

— » » » 5 » » » 18 »

— » » » 2 » en bronze 18 »

— » » » 1 » Lep. » 18 »

— » » » 20 » » en Nic. $1\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$

— » » » 10 » » » $1\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$

— » » » 5 » » » $1\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$

— » » » 2 » et dé 1 Lept. en

bronze un pour cent en plus et en moins sur le cuivre et demi pour cent en plus et en moins sur l'étain et le zinc.

Les diamètres sont les suivants :

21 millimètres pour les pièces de 20 Lepta en nickel

19 » » » » » 10 » » »

17 » » » » » 5 » » »

20 » » » » » 2 Lept. en bronze

15 » » » » » 1 » » »

Les effigies sont celles sur lesquelles nous nous sommes mis d'accord avec vous et Mr Borrel, Graveur.

Ces pièces vous seront fournies dans un délai de quatre mois au plus après la remise des poinçons et matrices de frappe à la Monnaie de Paris que vous voulez bien vous charger de faire officiellement autoriser à frapper et nous vous confirmons que nous vous avons promis de faire tous nos efforts pour abréger ce délai dans la limite du possible.

**Les prix convenus sont les
suivants :**

Pour les pièces de 20 Lepta fcs :	4.46 (quatre francs qua-
	raute six cts) le kilo
» » » » 10 » fcs :	4.56 (quatre francs cin-
	quante six cts) le kilo
» » » » 5 » Fr:	4.66 (quatre francs soi-
	xante six cts) le kilo
» » » » 2 » Fr:	4.08 (quatre francs huit
	centimes) le kilo
» » » » 1 Lepton frs:	4.68 (quatre francs soi-
	xante huit cts) le kilo.

Les prix, comprennent tous les frais de puis la remise des poinçons et matrices à la Monnaie de Paris, jusqu'à la livraison des Monnaies aux Agents du Gouvernement, dans le port de l'Île de Crète qui nous sera désigné, et notamment les frais de fabrication des coins, les frais de frappe prélevés par la Monnaie de Paris, les frais d'emballage et les frais de transport jusque dans l'Île de Crète.

Ils ne comprennent pas les frais de fabrication des poinçons et matrices nécessaires pour la reproduction des coins, mais vous avez bien voulu nous autoriser à faire effectuer ce travail par Mr Borrel graveur, pour le compte du Gouvernement de l'Île de Crète qui aura à nous payer, au moment de la livraison de chaque série, de poinçons et matrices, 625 francs par série, soit pour les cinq séries comprenant les cinq sortes de Mon-

naies de Nickel et de Bronze à frapper : Frs : 3125.—
(trois mille cent vingt-cinq francs.)

Les paiements des factures de chacune de livraisons nous seront faits sans escompte ni aucune retenue, en Chèques sur Paris, immédiatement après la remise des monnaies entre les mains des Agents du Gouvernement de l'Île de Crète.

La Monnaie de Paris chargée du frappage certifiera que les pièces remplissent toutes les conditions ci-dessus imposées et le Gouvernement de l'Île de Crète pourra faire surveiller le frappage par les délégués qu'il voudra bien désigner.

A ces prix le montant total de la fabrication de ces pièces s'établit comme suit :

1° Pour les Monnaies de Nickel

5000k. de pièces de 20 Lepta à Fr:	4.46 le kilo	=	22300 f.
6000 » » » » 10 » » »	4.56 » » »	=	27360 »
8000 » » » » 5 » » »	3.66 » » »	=	37280 »
<u>19000 k de Monnaies de Nickel pour</u>		Frs:	<u>86940</u>

2° Pour les Monnaies de Bronze

3000k de pièces de 2 lepta à fcs	4.08 le kilo	=	12240 f.
2000k » » » 1 lepton » »	4.68 » » »	=	9360 »
<u>5000k de Monnaies de Bronze pour fcs</u>		.. ..	<u>21600</u>

Recapitulation

Total des Monnaies de Nickel	86940 f
Total des Monnaies de Bronze	21600 »

Montant de toutes les Monnaies de billon fcs 108540 »

Relativement aux Monnaies d'argent que la Monnaie de Paris doit frapper pour le Gouvernement de l'Île de Crète et qui se trouvent mentionnées dans notre lettre du 23 Avril, nous nous metrons ultérieurement d'accord avec vous relativement aux détails dans les conditions de notre lettre du 23 Avril.

Veillez agréer, Monsieur, nos salutations les plus distinguées.

Fonderies & Laminoirs
de Bianche St Vaast.

Ἄριθ. Πρωτ. 3952.

» Διεκπ. 2411.

Ἐν Χανίοις τῆ 25 Μαΐου 1900

Πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ ἠγεμόνος

Ἡ διοίκησις τῆς «Τραπέζης Κρήτης» δι' ἐγγράφου ὑπ' ἀριθ. 992 τῆς 23 Μαΐου 1900 διεβίβασεν ἡμῖν τὰ ἐξῆς ἀντίγραφα: α'.) ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Παρισίοις κ. Θ. Παπαδάκη πρὸς τὴν «Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος» ὑπὸ χρονολογίαν 24 Μαΐου 1900 καὶ β'.) ἐπιστολῆς τῆς Société Anonyme des Fonderies et Laminoirs de Biache St Vaast πρὸς τὸν κ. Θ. Παπαδάκην περιεχοῦσης τὰς ὀριστικὰς συμφωνίας περὶ τῆς ἐκκοπῆς τῶν νικελείων καὶ χαλκῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.

Καθ' ἃ ἐξάγεται ἐκ συγκρίσεως τοῦ περιεχομένου τῆς τελευταίας ταύτης ἐπιστολῆς πρὸς τὸν ὑπ' ἀριθ. 157 Νόμον περὶ νομισματικοῦ συστήματος, οἱ συμφωνηθέντες ὅροι εἶναι σύμφωνοι πρὸς τὸν εἰρημένον Νόμον ὡς πρὸς τὴν διάμετρον καὶ τὴν ἀνοχὴν τίτλου καὶ βάρους τῶν ἐν λόγῳ νομισμάτων.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐξ ἀντιγράφου ἐπιστολῆς τοῦ κ. Θ. Παπαδάκη πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ χρονολογίαν 23 Ἀπριλίου 1900, τὸ κατὰστημα Mint Birmingham ἀνελάμβανε τὴν ἐκκοπὴν τῶν νικελείων καὶ χαλκῶν νομισμάτων ἀντὶ λίτρων στερεϊωνῶν 4,158, ἀντιστοιχοῦσων πρὸς φράγκα 104,950, τὸ δὲ Νομισματοκοπεῖον τῶν Παρισίων, τῆ μεσολαβήσει τῶν κ. Biache St Vaast ἐδήλωσεν, ὅτι θὰ ἐκοπτεν αὐτὰ ἀντὶ 104,400 φράγκων. Εἰς μεταγενεστέραν ὑπὸ χρονολογίαν 24 Μαΐου 1900 ἐπιστολὴν τοῦ κ. Θ. Παπαδάκης ἀναφέρει, ὅτι διαδιδάξει τὴν προμνησθεῖσαν ἐπιστολὴν τοῦ καταστήματος Biache St Vaast ἀναφέρονσαν ἐν λεπτομερεῖα τοὺς ὅρους τῆς γενομένης συμφωνίας, εἰς ἣν ἀπήνησεν ἐπικυρωτικῶς καὶ ὅτι ἐπέτυχεν ἐπὶ τοῦ συνόλου μικρὰν ἐκπτώσιν τιμῆς κατὰ 10 ἑκατοστὰ τὸ χιλιόγραμμον, προσέτι δὲ καὶ τὸν ἀναλάβη τὸ κατὰστημα τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς δαπάνης τοῦ χαρακτοῦ, καταλογιζομένων εἰς βᾶρος τοῦ παραγγέλλοντος μόνον 625 φράγκων δι' ἑκατον τῦπον ἀπέναντι ὑπερδπλασίας δαπάνης.

Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐπιστολὴν τοῦ καταστήματος Biache St Vaast ἡ ἀξία τῶν ἐκκοπησομένων, ὡς εἴρηται, νικελείων καὶ χαλκῶν νομισμάτων ἀνέρχεται εἰς 108,540 φράγκα.

Ἐπειδὴ παρατηρήσαμεν, ὅτι μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν 108,540 φράγκων καὶ τῶν 104,400 φράγκων, τὰ ὅποια ἀνέφεραν

ἡ πρώτη ἐπιστολὴ τοῦ κ. Θ. Παπαδάκη ὅτι θὰ στοιχίσωσι τὰ ἐν λόγῳ νομίσματα, ὑπάρχει ἐπὶ πλέον διαφορά ἐκ 4,140 φράγκων, ἐνθ' τούναντιόν, ὡς εἶρηται. ὁ κ. Θ. Παπαδάκης ἀναφέρει, ὅτι διὰ τῶν ὀριστικῶν τελευταίων τιμῶν προέκυψε καὶ μικρὰ ἔκπτωσης τιμῆς δέκα ἑκατοστῶν κατὰ χιλιογράμμον ὑπὲρ τοῦ παραγγέλλοντος· καὶ ἐπειδὴ πλήν τούτου παρατηρεῖται, ὅτι, ἐὰν τὰ νομίσματα παρηγγέλλοντο εἰς τὸ κατάστημα Mint Birmingham θὰ προέκυπτεν ἐπίσης κέρδος ἐκ φρ. 3,590 ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τιμὴν, εἰς ἣν θὰ χορηγήσῃ αὐτὰ τὸ Νομισματοκοπεῖον τῶν Παρισίων, ἐζητήσαμεν ἐπὶ τῶν διαφορῶν τούτων προφορικῶς πληροφορίας παρὰ τοῦ Διοικοῦντος τὴν «Τραπεζαν Κρήτης» κ. Ι. Σκελεαρίου. Οὗτος παρατηρεῖ, ὅτι, καὶ μὲν ὑπάρχει ἡ παρατηρηθεῖσα μικρὰ διαφορά μεταξὺ τῶν τιμῶν τοῦ καταστήματος Mint Birmingham καὶ τοῦ καταστήματος Biache St Vaast, καθὼς ἐπίσης παρατηρεῖται ἀνακρίβεια ὡς πρὸς τὰς συμφωνηθείσας τιμὰς ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς τιμὰς, αἱ ὁποῖαι ὠρίζοντο ἐν τῇ πρώτῃ ἐπιστολῇ τοῦ κ. Θ. Παπαδάκη· ἀλλὰ στερεῖται τῶν ἀπαιτουμένων ἐφοδίων, ὅπως δώσῃ ἡμῖν τὰς δεούσας διασαφήσεις.

Ἐπειδὴ ἐν τούτοις παρηγγέλλθη ἤδη ὀριστικῶς ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Παπαδάκη ἡ ἔκκοπή τῶν νομισμάτων·

Ἐπειδὴ εἶνε λίαν ἐπιείγουσα ἡ παράδοσις αὐτῶν εἰς τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν, μὴ ἐπιδεχομένη περαιτέρω ἀναβολήν·

Ἐπειδὴ, ἐν ἡ περιπτώσει ἐδηλοῦμεν, τυχόν, ὅτι δὲν δεγόμεθα τὰς συνομολογηθείσας συμφωνίας, θὰ ἐχρειάζετο ν' ἀρχίσωμεν νέας διαπραγματεύσεις καὶ οὕτω θὰ περιεπίπτομεν ἐκ νέου εἰς δυσχερεῖας καὶ χρονοτριβὰς, αἵτινες θὰ παρακωλύσωσι τὴν ταχέαν ἔκκοπὴν τῶν νομισμάτων·

Καὶ ἐπειδὴ, ἄλλως τε, εἶνε σχετικῶς μικρὰ ἡ παρουσιαζομένη ἐπὶ πλέον διαφορά, ἡ ὁποία ἴσως βεβαιωθῆ ὡς φαινομενικὴ διὰ τῶν δοθησομένων ἐξηγήσεων, ἐὰν στηριχθῶμεν εἰς τὴν παρατήρησιν τοῦ κ. Θ. Παπαδάκη, ὅτι καὶ ἔκπτωσης τιμῆς 10 ἑκατοστῶν κατὰ χιλιογράμμον ἐπιτεύχθη ἐν τῷ συνόλῳ·

Διὰ ταῦτα, μὲ τὴν ἐπισύλαξιν νὰ ζητήσωμεν ἐκ τῶν ὑπέρων διασαφήσεις διὰ τῆς «Τραπεζῆς Κρήτης» παρὰ τῆς «Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος» ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀσυμφωνιῶν, προτείνω νὰ ἐγκρίνη τὸ Συμβούλιον τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Παπαδάκη κλεισθεῖσαν συμφωνίαν, ἣν διαλαμβάνει τὸ μετὰ τῶν λοιπῶν σχετικῶν ἐγγράφων ἐπισυναπτόμενον εἰς τὴν παροῦσαν ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ καταστήματος Biache St Vaast.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8/21 Μαρτίου 1900

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης Εἰς Χανία.

Κύριε Διοικῶν Σύμβουλε,

Τὴν ἀπὸ 27 λήξαντος ὑμετέραν ἐπιστολὴν ἐλάβομεν, ὡς καὶ τὴν συνημμένην αὐτῇ ἀπὸ 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολὴν τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβούλου κ. Κ. Φούρη.

Προθύμως θέλομεν φροντίσαι περὶ τῆς παραγγελίας τῶν ἐκκοπητομένων νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, ἀμὰ δὲ ὡς λεπτομερέστερον κωνοισθῶσι τὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς παραγγελίας ταύτης, θέλομεν σπεύσει νὰ σᾶς ἀνακοινώσωμεν τὰ περὶ τοῦτου, ὡς καὶ τὰς ὑποβληθησομένας τιμὰς τοῦ Νομισματοκοπείου τῶν Παρισίων καὶ τὰς προτάσεις ἰδιωτικῶν καταστημάτων, ἧτοι ἐργολάβων, διὰ τὰ νικέλινα καὶ χαλκᾶ κέρματα.

Κατανοοῦμεν πληρέστατα τὴν δυσχέρεϊαν τὴν ἐν Κρῆτῃ συναλλαγῶν, ὡς ἐκ τῆς σπάνεως κεραματικῶν νομισμάτων, πᾶσαν δὲ θέλομεν καταβάλλει σπουδὴν πρὸς ταχέϊαν ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατιθεμένης ἡμῖν ἐντολῆς, δύσκολον ὅμως καὶ ὄλως ἀθάϊρετον θὰ ἦτο ἀπὸ τοῦδε νὰ ὀρίσωμεν, ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν, τὴν προθεσίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔσονται ἔτοιμα τὰ ἐκκοπητόμενα νομίσματα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐκ τῆς ἐκκοπῆς τῶν παραγγελθησομένων νομισμάτων κέρδος διὰ τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν, ἐπίσης δύσκολος εἶναι ὁ ἐκ τῶν προτέρων ὀρισμὸς αὐτοῦ, οὐχ ἦττον, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄλλοτε δαπανηθέντων ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν τρεχουσῶν τιμῶν τῶν μετάλλων, ὑπολογίζομεν, ὅτι τὸ κέρδος τοῦτο δὲν θὰ ἦ κατώτερον τῶν 1,500,000 δραχμῶν περίπου κατὰ τὸν ἐσώκλειστον ὑπεθετικὸν λογαριασμόν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Α. Ρωμάνος ἔδωκεν ἡδὴ τῇ ἐν Παρισίοις Πρεσβείᾳ τὴν ἐντολήν νὰ ἐπιβλέψῃ τὰ τῆς ἐκκοπῆς τῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας μετὰ τῆς αὐτῆς μερίμνης καὶ προσοχῆς, ὡσεὶ ἐπρόκειτο περὶ παραγγελίας τῆς Β. Κυβερνήσεως. Ὁσηδήποτε ὅμως καὶ ἂν ἔσεται ἡ προθυμία τῆς ἐν Παρισίοις Ἑλληνικῆς Πρεσβείας θὰ εἶναι δυσχερὲς καὶ κοπιῶδες περὶ πάντων νὰ φροντίσῃ. Θέλομεν παρακαλέσει ἐπομένως τὴν ἐν Παρισίοις τραπεζίτην καὶ πρώην ὑποδιοικητὴν τῆς ἡμετέρας Τραπεζῆς κ. Θ. Παπαδάκην, νὰ παράσχῃ ἡμῖν τὴν συνδρομὴν του, διότι τοῦτο θέλει ἀσφαλῶς συντελέσῃ πρὸς τα-

χυτέραν συνεννόησιν μετὰ τῶν ἀναδεχθησομένων τὴν κοπὴν τῶν νομισμάτων καὶ οἰκονομικώτεραν ἐκτέλῃσιν τῆς παραγγελίας. Καὶ ἐδήλωσε μὲν ἤδη ἡμῖν ὁ κ. Παπαδάκης, ὅτι προθύμως θέλει ἀναλάβῃ τὴν φροντίδα ταύτην, ἀλλ' ἀγνοοῦμεν, ἂν οὗτος, ἐκτὸς τῶν δαπανῶν αὐτοῦ θέλει ἀξιώσῃ καὶ ἀμοιβὴν τινα, ἣτις ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔσται μετρία. Θέλομεν ἐπομένως ἐρωτήσῃ αὐτὸν περὶ τούτου ἀνακοινώσῃ ὑμῖν τὴν ἀπάντησίν του, διότι ἡ ἀμοιβὴ αὕτη, ὡς καὶ αἱ δαπάναι τοῦ κ. Παπαδάκη περιλαμβάνονται εἰς τὰ ἐν Παρισίοις ἔξοδα καὶ δὲν θέλουσι βαρύνει τὴν Τράπεζαν Κρήτης.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ καταστήματα, οἷς δοθήσεται ἡ περὶ κοπῆς τῶν νομισμάτων παραγγελία, διὰ μὲν τὰ ἀργυρᾶ κέρματα θέλομεν προτιμήσῃ τὸ ἐν Παρισίοις νομισματοκοπεῖον τοῦ Κράτους, διὰ δὲ τὰ νικέλινα καὶ χαλκᾶ θέλομεν ἀπευθυνθῆ εἰς ἰδιωτικὰ νομισματοκοπεῖα, ὡς ἔπραξε καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις περὶ τῶν ὀρειᾶς φύσεως νομισμάτων αὐτῆς.

Τὰς ὑποβληθησομένας δὲ προτάσεις θέλομεν ἀνακοινώσῃ δι' ὑμῶν τῇ Κρητικῇ Κυβερνήσει, ὡς καὶ τὰ σχέδια τῶν νομισμάτων πρὸ τῆς ὀριστικῆς παραγγελίας.

Τὸ περιεγόμενον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης παρακκλοῦμεν νὰ ἀνακοινώσῃτε τῷ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλῳ.

Διατελοῦμεν μετὰ πλείστης ὑπολήψεως

Ὁ ὑποδιοικητῆς

ΒΑΛΛΩΡΙΤΗΣ

BIRMINGHAM 5 April 1900

Mr Papadakis.

Sir,

We beg to acknowledge the receipt of your letter of the 4th most for which we thank you and now have the pleasure in quoting you our present prices for the nickel and Bronze coins.

Nickel coins

1250000	pièces	of	4	gr	L ^{ir}	163	per	1000	kil.
2000000	»	»	3	»	»	173	»	»	»
4000000	»	»	2	»	»	185	»	»	»

Bronze coins

1500000 pièces of 2 gr L^{tr} 155 p^r 1000 kil.
2000000 » » 1 » » 180 » » »
packed in good canvas and iron bond cases in iron
drums and Delivered f. v. b. London or Liverpool.

We could complete the order in about 2 to 3 months after approval if the matrices and punches and if delivery is required quicker, we have no doubt we can arrange for it.

The cost of the matrices and punches depends upon the design, but we should say they would be about L. 25 to L. 30 per pair if a head is required on one side and wreath and value on reverse. If no head is necessary on obverse side, they would be less and if you will send us a sketch of what is required we will quote you exact prices.

Trusting you will find our prices acceptable and be able to pass us the order which shall receive our most careful attention

We are Sir
de et

The Min' Birmingham Ld

We may mention that we have recently completed a large contract for the Russian Government extending over 3 years and we have also executed coinage contracts for our own and almost every Government in the world

Παρίσι 11)23 'Απριλίου 1900

Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος
Ἀθήνας

Κύριε Διοικητά,

Ἀπαντῶ εἰς τὴν ἐπιστολὴν σας τῆς 13ης Ἰστανμένου.

Εἶχον ἀνάγκην τῆς μεταφράσεως καὶ τοῦ σχεδίου, καθόσον ἡ φράσις τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου δέν μοι ἐφάνη ἀρκούντως σαφῆς, ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι θὰ παράσχω προφορικῶς πᾶσαν ἀναγκαίαν ἐξηγήσιν καὶ ἀνάπτωξιν τῷ καλλιτέχνῃ.

Σὰς ἐσωκλειῖω ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τοῦ Mint Birmingham.
Ἡ παρὰ τοῦ καταστήματος τούτου ἐκκοπή τῶν περιῶν ὁ λό-

γοσ φράγκων 65,000 εἰς νικέλαια νομίσματα θὰ ἐστούχιζεν, ὡς βλέπετε, L. 3,333, ἡ δὲ τῶν φρ. 65,000 εἰς ὄρειχαλκίνα L. 825. Ἡ παρὰ τοῦ ἐδῶ νομισματοκοπέου ἐκτύπωσις τῶν νικελίων διὰ τῆς μεσολαθῆσεως τῶν Biache S' Vaast, καθ' ἃ μοὶ ἐδήλωσαν οὗτοι θὰ ἀνήρχετο εἰς φρ. 4.30 κατὰ χιλιόγραμμον, ἦτοι ἐν ὄλῳ εἰς φρ. 81,700, τοῦ δὲ νομισματοκοπέου ἐπιφορτίζοντος διὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν μικρῶν ὄρειχαλκίων φρ. 2.24 καὶ φρ. 3 κατὰ χιλιόγραμμον, ὑπολογιζομένης δὲ τῆς τιμῆς τοῦ μετάλλου εἰς φρ. 2 περίπου, τὰ περὶ οὗ πρόκειται μονόλεπτα καὶ δίλεπτα, ἐκτυπούμενα ἐνταῦθα, θὰ ἐστούχιζαν φρ. 22,700. Ὡς παρατηρεῖτε, αἱ τιμαὶ ἐν συνόλῳ εἶναι σχεδὸν ὅμοιαι, τοῦτο δὲ μᾶς πείθει περὶ τῆς ἀκριβείας αὐτῶν, οὐδὲ φαίνεται πιθανόν, ὅτι ἕτερον διάμεσον κατὰστημα θὰ προσέφερε συμπεριωτέρους ὄρους. Νομίζω ὀρθόν, ὅτι ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις, πρὸς ἀποσυγῆν βραδυτήτων, θὰ ἔπραττε καλῶς δίδουσα ἡμῖν ὁδηγίαν, ὅπως πρόσφύγωμεν εἰς ἓνα τῶν ἀνωτέρω δύο τρόπων ἐκτυπώσεως, προκειμένου ἄλλως τε περὶ ποσοῦ τόσον ἀσημάντου, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ ἡ συνεννόησις περὶ τῶν τύπων ἀρκετὸν καιρὸν εἶναι ἐνδεχομένου νὰ ἀπορροφήσῃ. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα, ἄπερ ἀναγκαιῶς πρέπει νὰ κατασκευασθῶσιν ἐν τῷ ἐνταῦθα νομισματοκοπέῳ, φρονῶ, καθὼς καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Νομισματοκοπέου, ὅστις λίαν φιλοφρόνως μοὶ παρέσχε πᾶσαν δυνατὴν πληροφορίαν, ὅτι τὸ συμφερότερον εἶναι νὰ διαπραγματευθῶμεν κατ' εὐθείαν μετ' αὐτοῦ, προμηθεύοντες αὐτῷ ἡμεῖς αὐτοὶ τὸν ἀναγκαῖον ἄργυρον, ἐν νὰ ἀγοράζωμεν εἰς τὴν πηγὴν (τὸ Λονδίνον) κατὰ βαθμὸν τῆς προόδου τῆς ἐκκοπῆς, ὅπως θὰ ἔπραττε καὶ πᾶς μεσολαθῶν, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι οὗτος θὰ ὑπελόγιζεν εἰς τὴν κατ' ἀποκοπὴν τιμὴν του καὶ ἀσφάλιστρα, ἐνδεχομένης ὑψώσεως τῆς τιμῆς τοῦ μετάλλου κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκκοπῆς, παραμελῶν βεβαίως ἐνδεχομένην ἔκπτωσιν. Ἡ τιμὴ σήμερον εἶναι 27⁰ καὶ $\frac{1}{4}$ κατ' οὐγγίαν, φαίνεται δὲ στάσιμος. Ἀπομικρῶς οὐδεμίαν ἀξιώ ἀμοιβὴν ἢ προμηθειάν διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, εὐτυχῆς ἂν δυνηθῶ νὰ παράσχῳ μικρὰν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα μου.

Δέξασθε, Κύριε Διοικητά, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ἄρας ὑπολήψεως καὶ ἀφοσιώσεώς μου

Θ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Υ. Γ. Εἰς τὸ Mint Birmingham ὑπολογίζονται καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ emballage, ὡς βλέπετε.

Ἄριθ. 5694.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 17)30 Ἀπριλίου 1900

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης
Εἰς Χανία

Κύριε Διοικῶν Σύμβουλε ,

Ἐστωλείστως ἀποστέλλομεν ὑμῖν ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τοῦ κ. Παπαδάκη μετὰ τοῦ συνημμένου ταύτης ἀντιγράφου ἐπιστολῆς τῆς The Mint Birmingham Ltd, παρακαλοῦμεν δ' ὅπως ἄνευ ἀναβολῆς ἀνακοινώσητε ταύτας τῇ Κρητικῇ Κυβερνήσει.

Μίαν μόνην παρατήρησιν ἔχομεν ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Παπαδάκη, ὅτι ἐκ παραδρομῆς ἐσημείωσε τὸ ποσὸν τῶν παραγγελλένων νικελίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων, χωρὶς ὅμως ἐκ τῆς παραδρομῆς ταύτης νὰ προκύπτῃ λάθος, ὡς πρὸς τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὀριζόμενον ἀντίτιμον τῆς ἐκτυπώσεως.

Κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην προτιμώτερον νὰ δώσωμεν τὴν παραγγελίαν εἰς Παρίσιους, διὰ τὸ ταχύτερον, ἀπλούστερον καὶ ἄφου μόνον ἐλαχίστη θὰ ἠδύνατο νὰ προκύψῃ οἰκονομία, ἀμφίβολος δὲ καὶ αὕτη, ἐκ τῆς εἰς τὸ ἐν Birmingham κατὰστημα παραγγελίας.

Ὅστω συγκεντρουμένης τῆς παραγγελίας ταύτης εἰς τὸ αὐτὸ μέρος θὰ προκύψῃ πολλῶ μείζον εὐχέρεια διὰ πᾶσαν διαπραγματεύσιν καὶ διατύπωσιν καὶ συνεπῶς ταχύτερα ἐκτελέσει τῆς παραγγελίας.

Ἐπιτέον ἐπομένως νὰ ἔχομεν ὡς τάχιστα τὴν ἀπάντησιν τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως, ὅπως προδῶμεν ὀριστικῶς εἰς τὴν παραγγελίαν.

Τὴν φωτογραφίαν τοῦ Πρίγκηπος, ἣν θέλει χρησιμοποιήσει ὁ χαράκτης διὰ τὴν ἐπὶ τῶν νομισμάτων ἐκτυπωθησομένην προτομὴν τῆς Α. Β. Υ., ἐλάδομεν καὶ θέλομεν πέμψει εἰς Παρίσιους, φρονοῦμεν ὅμως ὅτι ὁ χαράκτης θὰ ἀπαιτήσῃ τοιαύτην de profil. Ἐχει τοιαύτην ἡ Α. Υψηλότης;

Τοῦ ἡμετέρου Ὑποδιοικητοῦ Κου Ι. Βαλκαωρίτου ἀσχολουμένου εἰδικώτερον εἰς τὸ θέμα τοῦτο, ἀναχωροῦντος δὲ εἰς Κρήτην τὴν Παρασκευὴν, ἐάν ἡ ὑμέτερα ἀπάντησις δὲν δύναται νὰ ρθᾷσῃ ἐνταῦθα τὴν Πέμπτην τὸ βραδύτερον, θέλετε κρατήσῃ τὴν ὑμέτεραν ἐπιστολὴν μέχρι τῆς ἀφίξεώς του αὐτόσε.

Διατελοῦμεν μετὰ πλείστης ὑπολήψεως.

Ὁ Ὑποδιοικητὴς
Ι. ΒΑΛΚΑΩΡΙΤΗΣ

Ἄριθ. Πρωτ. 783
Ἀποφ. 724

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

τῆς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμῷ 66 τῆς 25ης Μαΐου 1900 πρακτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἡγεμόνος

Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος εἰσάγει τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 3952]2411 ἔγγραφόν του, ἔχον ὡς ἑξῆς :

« Ἡ Διοίκησις τῆς Τραπεζῆς Κρήτης δι' ἐγγράφου ὑπ' ἀριθ. »992 τῆς 23ης Μαΐου 1900 διεδίασεν ἡμῖν τὰ ἑξῆς ἀντίγραφα »α'.) ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Παρισίοις κ. Θρ. Παπαδάκη πρὸς τὴν »Ἐθν. Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ χρονολογίαν 24 Μαΐου »1900 καὶ β'.) ἐπιστολῆς τῆς «Société anonyme des fonderies et Laminoir de Biache St Vaast» πρὸς τὸν κ. »Θ. Παπαδάκην περιεχούσης τὰς ὀριστικὰς συμφωνίας περὶ τῆς »ἐκκοπῆς τῶν νικελίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς »Ἡλιτείας».

« Καθ' ἑξάγεται ἐκ συγκρίσεως τοῦ περιεχομένου τῆς τελευταίας ταύτης ἐπιστολῆς.....

» Διὰ ταῦτα, μὲ τὴν ἐπιβύλαξιν νὰ ζητήσωμεν ἐκ τῶν ὑστέρων »διασαφήσεις διὰ τῆς «Τραπεζῆς Κρήτης» παρὰ τῆς «Ἐθνικῆς »Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος» ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀσυμφωνιῶν προτείνω νὰ ἐγκρίνη τὸ Συμβούλιον τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Θρ. Παπαδάκη »κλεισθεῖσαν συμφωνίαν, ἣν διαλαμβάνει τὸ μετὰ τῶν λοιπῶν »σχετικῶν ἐγγράφων ἐπισυναπτόμενον εἰς τὴν παρούσαν ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ καταστήματος Biache St Vaast»

Τὸ Συμβούλιον λαβὼν ὑπ' ὄψει τὴν ἀνωτέρω ἐκθεσιν τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου καὶ δεχόμενον τὰς προτάσεις αὐτοῦ.

Ἀποφασίζει :

Ἐγκρίνει τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Θρ. Παπαδάκη γενομένην συμφωνίαν μετὰ τοῦ Καταστήματος Biache St Vaast περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ κοπῆς τῶν νικελίων καὶ χαλκῶν Κρητικῶν νομισμάτων, κατὰ τοὺς ἀναφερομένους ἐν τῇ ἐκθέσει ὅρους, μὲ τὴν ἐπιβύλαξιν νὰ ζητηθῶσιν ἐκ τῶν ὑστέρων διασαφήσεις διὰ τῆς «Τραπεζῆς

Κρήτης» παρὰ τῆς «Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος» ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀσυμφωνιῶν.

Ὁ Προεδρεύων
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Τὰ μέλη
ΕΛΕΥΘ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
ΜΑΝ. Ρ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ
ΧΟΥΣ. ΓΕΝΙΤΣΑΡΑΚΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου
Περ. Ζιυθρακάκης

Ἐν Χανίοις τῇ 31 Μαΐου 1900

Ἄριθ. Πρωτ. 4102

» Διεκπ. 2484

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης
Κύριε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωστοποιήσω ὑμῖν, εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 992 τῆς 23 Μαΐου 1900 ἡμετέρου ἐγγράφου, ὅτι τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγεμόνος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 783724 καὶ χρονολογίαν 25 Μαΐου 1900 ἀποφάσεως ἐνέκρινε τὴν ὑπὸ τοῦ κυρίου Θ. Παπαδάκη γενομένην συμφωνίαν μετὰ τοῦ καταστήματος Bianche St Vaast περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ κοπῆς νικελίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, κατὰ τοὺς διατυπωθέντας ὅρους τῆς ἐν ἀντιγράφῳ διαβιβασθείσης ἡμῖν ἐπιστολῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 21 Μαΐου 1900 τῆς Société Anonyme des Fonderies et Laminiers de Bianche St Vaast πρὸς τὸν κ. Θ. Παπαδάκην.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ θὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ ζητήσητε ἀρμοδίως πληροφορίας καὶ μᾶς λύσητε ἀπορίαν τινὰ ἐπὶ τῆς ἐξῆς περιπτώσεως.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐξ ἀντιγράφου ἐπιστολῆς τοῦ κυρίου Θ. Παπαδάκη πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ χρονολογίαν 23 Ἀπριλίου 1900, τὸ νομισματοκοπεῖον τῶν Παρισίων, τῇ μεσολαβήσει τῶν Bianche St Vaast ἐδήλωσεν, ὅτι θὰ ἔκοπτε τὰ νικελία καὶ χαλκᾶ νομίσματα ἀντὶ 104.400 δραχμῶν. Εἰς μεταγενεστέραν δ' ἐπιστολὴν τοῦ κ. Θ. Παπαδάκης ἀναφέρει, ὅτι ἐπέτυχεν ἐπὶ τοῦ συνόλου μικρὰν ἔκπτωσιν τιμῆς κατὰ δέκα ἑκατοστὰ τὸ χιλιόγραμμον, ἐνῶ κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ὀρι-

στικῆς συμφωνίας μετὰ τοῦ αὐτοῦ καταστήματος *Bianche S^a* *Vaast* ἢ ὀλική δαπάνη τῆς κοπῆς τῶν νομισμάτων θ' ἀνέλθῃ εἰς 108.540 φράγκα, ἤτοι κατὰ 4. 140 φράγκα περιπλέον τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος ποσοῦ τῶν 104.400 φράγκων. Ἡ ἀπορία ἡμῶν ἐγκραίνεται εἰς τὸ ὅτι δὲν σαφηνίζεται ἐπαρκῶς εἰς τὰ διαβιβασθέντα ἡμῖν ἔγγραφα ἐκ τίνος συνδυασμοῦ προκύπτει ἡ ἔκπτωσις τῶν δέκα ἑκατοστῶν κατὰ χιλιογράμμον ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς παραγγελίας, ἐνῶ, ὡς εἴρηται, τὸ ὀριστικῶς συμφωνηθὲν τίμημα ὑπερβαίνει τὸ ἀρχικῶς δηλωθὲν κατὰ 4,140 φράγκα.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. 1240.

Ἐν Χανίοις τῇ 24 Ἰουνίου 1900

**Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἀνωτέραν
Διεύθυνσιν**

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Ἐγκλειστῶς διαβιβάζομεν ὑμῖν ἀντίγραφον τοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀπευθυνομένου ἐγγράφου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος μετ' ἀποσπάσματος ἐξ ἐπιστολῆς πρὸς αὐτὴν τοῦ κ. Θ. Παπαδάκη,πραγματευμένων περὶ τῆς διαφορᾶς ὡς πρὸς τὴν τιμὴν τῶν νομισμάτων, δι' ἣν ἠρωτᾶτε διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαΐου ε. ε. ὑμετέρου ἐγγράφου καὶ περὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀντιτίμου τοῦ ἀργύρου διὰ τὴν κοπὴν τῶν νομισμάτων, ὡς καὶ διὰ τὴν χάραξιν τῆς προτομῆς τῆς Λ. Β. Υ. τοῦ Πρίγκηπος καὶ τῶν τύπων τῶν λοιπῶν νομισμάτων καὶ παρακαλοῦμεν νὰ ἔχωμεν ἐπὶ τούτων τὴν ἡμετέραν ἔγκρισιν καὶ ἀπόφασιν διὰ τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν.

Μετὰ σεβασμοῦ

Ὁ Διοικητὴς
Ι. Σακελαγίου

Ἄριθ. 9279.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 22)5 Ἰουλίου 1900

Τρόπεζαν Κρήτης

Χανία

Κύριε Διοικητά,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀπὸ 31 Μαΐου ε. ε. πρὸς ὑμᾶς ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως, σᾶς παρακαλοῦμεν ν' ἀνακοινώσητε αὐτῷ τὸ συνημμένον ἀντίγραφον ἀποσπάσματος τῆς ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1900 ἐπιστολῆς τοῦ κ. Θ. Παπαδάκη, πράγματι δὲ ἐν τῇ ἀπὸ 23 Ἀπριλίου 1900 ἐπιστολῇ τῶν Fonderies & Laminoirs de Bianche S'Vaast ἀναγράφονται φράγκα 110,940 ἐν συνόλῳ ὡς τίμημα διὰ τὴν κοπὴν τῶν νικελίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων, ἐνῶ ἐν τῇ περιεχούσῃ τὴν ὀριστικὴν συμφωνίαν ἀπὸ 21 Μαΐου 1900 ἐπιστολῇ τοῦ αὐτοῦ καταστήματος τὸ τίμημα περιορίζεται εἰς frs : 108,540. Ἡ ἀπὸ 23 Ἀπριλίου 1900 δὲ ἐπιστολή εἶναι ἢ ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου ὑποδιοικητοῦ ἀνακοινωθείσα τῇ Κρητικῇ Κυβερνήσει κατὰ τὴν ἐν Κρήτῃ διαμονὴν του.

Ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ ὁ κ. Παπαδάκης ἀναφέρει ἡμῖν, ὅτι ὡς ἐκ τῶν ἐν Κίνα περιπλοκῶν ἐπῆλθεν ὑψωσίς τις τοῦ ἀργύρου, προσδοκᾶται δὲ μεζῶν τοιαύτη ἐπομένως συμβουλεύω τὴν ἀπὸ τοῦδε ἀγορὰν, μέρους τοῦλάχιστον, τοῦ χρησιμοποιοηθησομένου ἀργύρου διὰ τὴν κοπὴν τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων.

Εὐαρεστήθητε νὰ γνωρίσητε ἡμῖν τὴν περὶ τοῦτου ἀπόφασιν τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ὅμως σύναμα πρέπει νὰ προνοήσῃ περὶ τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀργύρου χρημάτων, ἧτοι 1,000,000 φράγκων εἰς στρογγύλον ἀριθμὸν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν προσέτι, ὅτι ἀρχομένης τῆς κοπῆς τῶν ἑτέρων κερμάτων, ἥτις δὲν ἔξ βραδύνη, ἀπαιτηθῆσεται καὶ πρὸς τοῦτο δαπάνη.

Ἀπαραίτητον ἐπομένως νὰ συνεννοηθῆτε περὶ τοῦτου μετὰ τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ χάραξις τῆς προτομῆς τοῦ Πρίγκηπος ἀνετίθη εἰς τὸν διαπρεπῆ χαράκτην Borrel, συστηθέντα ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τοῦ νομισματοκοπέου τῶν Παρισίων καὶ εἰδικιώτερον περὶ τὴν καλλιτεχνικὴν ἀπεικόνισιν τῶν προσώπων. Τὴν χάραξιν τῶν τύπων τῶν τεσσάρων ἀργυρῶν νομισμάτων συνήνεσεν ὁ κ. Borrel

ν' ἀναλάβη μετὰ πολλῆς δυσχερείας ἀντὶ 8000 φράγκων, εὐαρεστηθῆτε δὲ νὰ προκλήσετε τὴν περὶ τούτου ἔγκρισιν τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ Διοικητὴς
(ὑπογραφοῦν)

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Τῆς ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1900 ἐπιστολῆς τοῦ κ.

Θεοφρ. Παπαδάκη

Προκειμένου περὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων ὀφείλω νὰ σᾶς παρατηρήσω, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ μετάλλου ὑψοῦται ἀπὸ τινος συνεπειᾶ τῆς φάσεως τῶν Σινικῶν πραγμάτων καὶ ὅτι ἡ τάσις εἶνε πρὸς περαιτέρω ὑψωμόν. Ἴσως θὰ συνέφερον εἰς τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν νὰ προαγοράσῃ μέρος τοῦλάχιστον τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἀργύρου. Ὡς πρὸς τὴν ἀπορίαν τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς διὰ τοῦ γράμματός μου τῆς 23 Ἀπριλίου ἀναφερομένης τιμῆς καὶ τῆς ἔκτοτε ὀριστικῆς συμφωνηθείσης, σᾶς παραπέμπω εἰς τὴν ἐπιστολήν μου τῆς 27 τοῦ ἴδιου μηνὸς Ἀπριλίου τὴν ἐγκλείουσαν τὸ ἀναφέρον τὰς ὀριστικὰς προτάσεις τῶν Biache γράμμα. Τὴν 23 Ἀπριλίου σᾶς ἔγραψα, κατόπιν προφορικῆς συνεντεύξεως, καθ' ἣν μοι ἐδήλωσεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Καταστήματος Biache, ὅτι ἀναδέχεται τὴν ἐργασίαν ὑπὸ τούτοις προταθέντας ὅρους τῆ Ἑλλ. Κυβερνήσει, μὴ προσέξας ὅμως, ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ προέκυψεν ἄξια λόγου ὑψωσις εἰς τὴν τιμὴν τοῦ Nickel. Τὴν ὑψωσιν ταύτην ὑπολογίσας κατὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς μικρῆν κατόπιν διευθυνθείσης μοι ὡς ἄνω ἐπιστολῆς μου, ἀνέφερε τὰς ὀριστικὰς τιμὰς ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπὶ τέλος παρεχώρησε μικρὰν ἔκπτωσιν.

Ἐν Χανίσις τῆ 28 Ἰουνίου 1900

Ἀριθ. Πρωτ. 4742

» Διεκπ. 2881

Πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ ἠγεμόνος

Ἡ Διοίκησις τὴν Τραπεζικὴν Κρήτης δι' ἐγγράφου ὑπ' ἀριθ.

1240 τῆς 24 Ἰουνίου 1900 διαβιδάζει ἡμῖν ἀντίγραφον ἐγγράφου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς αὐτήν, μετ' ἀποσπάσματος ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Παρισίοις κ. Θ. Παπαδάκη, ἐξ ὧν πληροφοροῦμεθα, ὅτι, ἕνεκα τῆς ἐν τῇ Σινικῇ ἐνεστώσης καταστάσεως, ὑψώθη ὁ ἄργυρος, τάσιν ἔχων καὶ πρὸς περαιτέρω ὑψωμὸν· παροτρυνόμεθα δὲ νὰ προαγοράσωμεν μέρος τοῦλάχιστον τοῦ ἀπαιτηθεσομένου ἀργύρου πρὸς κοπὴν τῶν νομισμάτων καὶ συνιστᾶται ἡμῖν νὰ προνοήσωμεν περὶ τῶν ἀπαιτούμενων χρημάτων ἤτοι 1,000,000 φράγκων διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀργύρου.

Καὶ ἔχομεν μὲν παρακαταθήκην ἐκ 567.689.55 δραχμῶν κατὰ τὴν μνημαίαν κατάστασιν Μαΐου 1900 ἐκ τοῦ προσθέτου φόρου 3 εἰς δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ διαθέσωμεν τὸ ποσὸν τοῦτο, ἔστω καὶ προσωρινῶς, ἄνευ τῆς συναίνεσεως τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν Δυνάμεων, οὐδὲ συμφέρει νὰ θιξῶμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τοιοῦτο ζήτημα, ἕνεκα τῆς ἐκκενρότητος τοῦ ζητήματος τῆς διαθέσεως τῶν ἐκ τοῦ φόρου τούτου εἰσπράξεων. Ἀλλὰ καὶ δυνατὴ ἂν ἦτο ἡ χρησιμοποίησις τῆς ἐν λόγῳ παρακαταθήκης θὰ ἐμεσολάβει πρὸς τοῦτο βραδύτης, ἡ ὁποία θὰ ἐδυσχέραине τὴν κοπὴν τῶν νομισμάτων.

Μὴ ὑπάρχοντες ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐτέρου ποσοῦ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δημοσίου, εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ πορισθῶμεν τὸ ἀναγκασιῶν ἐν ἑκατομμύριον δραχμῶν διὰ δανείου.

Τοιοῦτο δάνειον δυνάμεθα νὰ πορισθῶμεν παρὰ τῆς Τραπεζῆς Κρήτης, δυνάμει τοῦ 8 ἐδαφίου τοῦ άρθρου 6 τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1899 Συμβάσεως, καθ' ἃ «Αἱ ἐργασίαι τῆς Τραπεζῆς συνίστανται εἰς τὰς ἐξῆς. . . . . εἰς παροχὴν εἰς τὸν Κρητικὸν Δημόσιον δανείου ἐπὶ ἐντόκοις γραμματίαις μέχρις ἐνδὸς ἑκατομμυρίου φράγκων κατ' ἀνώτατον ὅρον. Ἡ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ ἐνεργῇ τὴν προεξόφλησιν τοιοῦτων ἐντόκων» γραμματίων, μέχρι τοῦ ἀνωτέρου ποσοῦ, ἀποκλειστικῶς παρὰ τῇ Τραπεζῇ τὸ προεξόφλημα τῶν ἐντόκων γραμματίων ὀρίζεται» εἰς πάντα τοῖς ἐκαστὸν ἐτησίως κλπ.»

Ἐχοντες τὴν εὐκολίαν ταύτην καὶ προβλέποντες, ὅτι τὸ δημοσίον ταμεῖον θὰ δυνηθῇ ταχέως νὰ ἐξοφλήσῃ μέρος τοῦ ἀνω ποσοῦ ἐκ τῶν εἰσπράξεων δημοσίων προσόδων, πάντως δὲ τὸ σύνολον αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐκκοπησομένων νομισμάτων, ὑποβάλλομεν σὺν τῇ παρουσίᾳ πρὸς συζήτησιν σχέδιον διατάγματος περὶ συνομολογήσεως δανείου μέχρις ἐνδὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν παρὰ τῆς

«Τραπεζῆς Κρήτης», ἐπὶ ἐκδόσει ἐντόκων γραμματίων τοῦ δημο-
σίου πρὸς πέντε τοῖς ἑκατὸν ἑτησίως, ὅπως ἀποφανθῆ τὸ Συμ-
βούλιον ἐπ' αὐτοῦ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. Πρωτ. 959
Ἀποφ. 870

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Τῆς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 81 τῆς 28ης Ἰουνίου 1900
πρακτικῆ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἡγεμόρος.

Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος εἰσάγει τὸ ὑπ' ἀριθ.
4742]2881 καὶ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ἔγγραφον τοῦ «περὶ
συνομοιοτήσεως δανείου 1,000,000 δραχμῶν πρὸς ἀγοράν ἀρ-
γύρου, διὰ τὴν κοπὴν νομισμάτων» ἔχον ὡς ἑξῆς :

«Ἡ Διοίκησις τῆς Τραπεζῆς Κρήτης δι' ἔγγραφου ὑπ' ἀριθ.
»1240 τῆς 24ης Ἰουνίου 1900 διαβιβάζει ἡμῖν ἀντίγραφον ἐγ-
»γράφου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς αὐτὴν μετ'
»ἀποσπάσματος ἐπιστολῆς, τοῦ ἐν Παρισίοις κ. Θ. Πα-
»παδάκη, ἐξ ὧν πληροφοροῦμεθα, ὅτι, ἕνεκα τῆς ἐν τῇ Σι-
»νικῇ ἐνεστώσης καταστάσεως, ὑψώθη ὁ ἀργυρος, τάσιν ἔχων
»καὶ πρὸς περαιτέρω ὑψωμὸν, παρεστρουόμεθα δὲ νὰ προαγορά-
»σωμεν μέρος τοῦλάχιστον τοῦ ἀπαιτηθεμένου ἀργύρου πρὸς
»κοπὴν τῶν νομισμάτων καὶ συνιστάται ἡμῖν νὰ προνοήσωμεν
»περὶ τῶν ἀπαιτουμένων χρημάτων, ἧτοι 1,000,000 φράγκων
»διὰ τὴν ἀγοράν τοῦ ἀργύρου. Καὶ ἔχομεν μὲν παρακαταθήκην
»ἐκ 567,689. 55 δραχμῶν κατὰ τὴν μηνιαίαν κατάστασιν
»Μαΐου 1900 ἐκ τοῦ προσθέτου . . . . . »

Τὸ Συμβούλιον, λαθὼν ὑπ' ὄψιν τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον,
ἀποφασίζει.

Νὰ συστηθῆ εἰς τὴν Α. Β. Ὑψηλότητα τὸν Πρίγκηπα Γε-
ώργιον τῆς Ἑλλάδος, Ὑπάτον Ἀριστὴν ἐν Κρήτῃ, ὅπως πα-
ρακαλέσῃ τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν νὰ καταβάλῃ διὰ λ)σμὸν τῆς
Κρητικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Γαλλίας ἐν Πα-

ρισίαις τὸ ὑπεσχημένον ὑπ' αὐτῆς 1,000,000 φράγκων ἐκ τῆς προκαταβολῆς τῶν Δυνάμεων, ἵνα διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου καταβληθῶσιν αἱ δαπάναι τῆς νομισματοκοπῆς. Ἐν ἡ περιπτώσει ἡ Α. Β. Ὑψηλότης δὲν ἐγκρίνη τὴν σύστασιν ταύτην ἢ τὸ διάβημα τοῦτο ἀποτύχη, τὸ Συμβούλιον ἀπὸ τοῦδε ψηφίζει τὸ ὑποβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου νομοσχέδιον περὶ δανείου 1,000,000 παρὰ τῆς Τραπεζῆς Κρήτης καὶ ἐξουσιοδοτεῖ τὸν αὐτὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου, ὅπως ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω προϋποθέσεως ὑποβάλλῃ πρὸς κύρωσιν πρὸς τὴν Α. Β. Ὑψηλότητα τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον.

Ὁ προεδρεύων
ΕΛΕΥΘ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰ μέλη
ΜΑΝΟΥΣΟΣ Ρ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ὁ γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου
ΠΕΡ. ΖΙΜΒΡΑΚΑΚΗΣ

Ἄριθ. Πρωτ. 4770

» Διεκπ. 2897

*Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Βασιλικὴν Ὑψηλότητα
τὸν Πρίγκηπα Γεώργιον τῆς Ἑλλάδος,
Ἰατρὸν Ἀριστὴν ἐν Κρήτῃ*

Ὑψηλότητα

Εὐσεβάτως ὑποβάλλω εἰς τὴν Ὑπερέραν Βασιλικὴν Ὑψηλότητα, ὅτι ἡ Διοίκησις τῆς Τραπεζῆς Κρήτης δι' ἐγγράφου ὑπ' ἀριθ. 1240 τῆς 24 Ἰουνίου 1900 μοι διεβίβασεν ἀντίγραφον ἐγγράφου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς αὐτήν, μεθ' ἀποσπάσματος ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Παρίσιος κ. Θ. Παπαδάκη, ἐξ ὧν ἐπληροφόρηθην, ὅτι, ἕνεκα τῆς ἐν τῇ Σινικῇ ἐνεστῶσης καταστάσεως ὑψώθη ὁ ἀργυρὸς, τάσιν ἔχων καὶ πρὸς παραιτέρω ὑψωρὸν, παροτρύνεται δ' ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις νὰ προαγοράσῃ μέρος τοῦλάχιστον τοῦ ἀπαιτηθσομένου ἀργύρου πρὸς κοπὴν τῶν νομισμάτων καὶ συνιστάται νὰ

ληφθῆ πρόνοια περί τῶν ἀπαιτουμένων χρημάτων, ἦτοι ἑνος ἑκατομμυρίου φράγκων διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀργύρου.

Καὶ ὑπάρχει μὲν παρακαταθήκη ἐκ 567. 689. 55 δραχμῶν κατὰ τὴν μηνιαίαν κατάστασιν Μαΐου 1900 ἐκ τοῦ προσθέτου φόρου 3⁰ ἄλλὰ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ διατεθῆ τὸ ποσὸν τοῦτο, ἔστω καὶ προσωρινῶς, ἄνευ τῆς συναίνεσεως τῶν Ἀμερικανικῶν τῶν Δυνάμεων, οὐδὲ συμφέρει νὰ θιγῆ ἐπὶ τοῦ παρόντος τοιοῦτο ζήτημα, ἕνεκα τῆς ἐκκρεμότητος τοῦ ζητήματος τῆς διαθέσεως τῶν ἐκ τοῦ φόρου τούτου εἰσπράξεων. Ἀλλὰ καὶ δυνατὴ ἂν ἦτο ἡ χρησιμοποίησις τῆς ἐν λόγῳ παρακαταθήκης ὅα ἐμεσολάβει πρὸς τοῦτο βραδύτης, ἢ ὅποια ὅα ἐδυσχέραине τὴν κοπὴν τῶν νομισμάτων.

Μὴ ὑπάρχοντος ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐτέρου ποσοῦ διαθέσιμου, παρίσταται ἀνάγκη νὰ πορισθῆ τὸ δημόσιον τὸ ἀναγκαῖον ἐν ἑκατομμύριον δραχμῶν διὰ δανείου. Τοιοῦτο δὲ δάνειον δύναται νὰ πορισθῆ παρὰ τῆς Τραπεζῆς Κρήτης δυνάμει τοῦ 8 ἔδαριου τοῦ άρθρου 6 τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1899 συμβάσεως, καθ' ἃ « Λί ἐργασίας τῆς Τραπεζῆς συνίστανται . . . . . Εἰς παροχήν εἰς τὸ Κρητικὸν δημόσιον δανείου ἐπὶ ἐντόκοις γραμματίαις μέχρις ἑνὸς ἑκατομμυρίου φράγκων γὰρ ἀνώτατον ὄρον. Ἡ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ ἐνεργῆ τὴν προεξόφλησιν τοιοῦτων ἐντόκων γραμματίων, μέχρι τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ, ἀποκλειστικῶς παρὰ τῆς Τραπεζῆς. Τὸ προεξόφλημα τῶν ἐντόκων γραμματίων ὀρίζεται εἰς πέντε τοῖς ἑκατὸν ἑτησίως κλπ. »

Ἐχον ὑπ' ὄψει τὴν εὐκολίαν ταύτην καὶ προβλέπων, ὅτι τὸ δημόσιον ταμεῖον ὅα θυνηθῆ νὰ ἐξοφλήσῃ μέρος τοῦ ἀνω ποσοῦ ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν δημοσίων προσόδων, πάντως οὐ τὸ ὄνολον αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐκκοπησομένων νομισμάτων, ὑπέβαλον εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος πρὸς συζήτησιν δι' ἐκθέσεως ὑπ' ἀριθ. 4742)2881 καὶ χρονολογίαν 28 Ἰουνίου 1900 σχέδιον Διατάγματος περί συνομολογήσεως δανείου μέχρις ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν παρὰ τῆς Τραπεζῆς Κρήτης, ἐπὶ ἐκδόσει ἐντόκων γραμματίων τοῦ δημοσίου, πρὸς πέντε τοῖς ἑκατὸν ἑτησίως.

Τὸ Συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 870 καὶ χρονολογίαν 28 Ἰουνίου 1900 ἀποφάσεως ἀπεφάσισε νὰ συστηθῆ εἰς τὴν Ἑμετέραν Βασιλικὴν Ὑψηλότητα, ὅπως εὐδοκήσῃ νὰ παρακαλέσῃ τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν νὰ καταβάλῃ διὰ λογαριασμὸν τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Γαλλίας ἐν Παρισίοις τὸ ὑπεσχημένον ὑπ' αὐτῆς ἐν ἑκατομμύριον ἐκ τῆς προκαταβολῆς τῶν Δυνάμεων, ἵνα διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου καταβληθῶσιν αἱ δαπα-

ναι τῆς νομισματοκοπίας. Ἐν ἣ δὲ περιπτώσει ἡ Ὑμετέρα Βασιλικὴ Ὑψηλότης δὲν ἤθελεν εὐδοκῆσαι νὰ ἐγκρίνη τὴν σύστασιν ταύτην ἢ ἐν ἀποτυχίᾳ τοῦ προκειμένου διαδήματος ψηφίσει ἀπὸ τοῦδε τὸ ὑπ' ἐμοῦ υποβληθὲν, ὡς εἶρηται, σχέδιον Διατάγματος καὶ μὲ ἐξουσιοδοτεῖ νὰ υποβάλω τοῦτο πρὸς τὴν Ὑμετέραν Βασιλικὴν Ὑψηλότητα πρὸς κύρωσιν.

Ταῦτα ὑποβάλλων τῇ Ὑμ. Βασιλικῇ Ὑψηλότητι παρακαλῶ Αὐτὴν, ὅπως ἀπευθυνθῆ μὲν πρὸς τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν καὶ ζητήσῃ τὴν παρ' αὐτῆς καταβολὴν τῶν εἰρημένων 1.000.000 δραχμῶν, ἂν ἐγκρίνη νὰ προβῆ εἰς τὸ διδέμα τοῦτο, κυρώσῃ δὲ τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον ἂν δὲν ἐγκρίνη νὰ προβῆ εἰς τὸ ἐν λόγῳ διδέμα, ἢ, ἂν, τοῦτου γενομένου, ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἀπαντήσῃ ἀρνητικῶς ἢ ἀναβλητικῶς εἰς τὴν ἐν λόγῳ αἴτησιν.

Τῆς Ὑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος εὐπειθέστατος θεράπων

Ἐν Χανίοις τῇ 30 Ἰουνίου 1901

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 5289
Διεκπ. 3237

Ἐν Χανίοις τὴν 17 Ἰουλίου 1900.

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης

Κύριε Διοικητά,

Ἡ Αὐτοῦ Βασιλικὴ Ὑψηλότης Ὑπάτος Ἀρμοστής, εἰς ὄν ἀνεκοίνωσα τὸ περιεχόμενον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9978 τῆς 7 Ἰουλίου 1900 ἐγγράφου τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἠδύκησε νὰ μοὶ ἀνακοίνωσῃ, ὅτι, κατὰ τὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἔδωκεν Αὐτῷ ὁ ἐν Χανίοις Γενικὸς Πρόξενος τῆς Γαλλίας, ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις πρὸ πολλοῦ ἔδωκε τὴν ἀπαιτουμένην ἐξουσιοδότησιν εἰς τὸ νομισματοκοπεῖον τῶν Παρισίων νὰ δεχθῇ τὴν αἴτησιν ἣτις θὰ τῇ ἐγένετο ἐκ μέρους τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν κοπὴν τῶν κρητικῶν νομισμάτων καὶ ὅτι ὁ εἰρημένος κ. Πρόξενος δὲν θεωρεῖ πρακτικῶν, ἀφοῦ ἀπαξ ἐγένετο ἡ ἐξουσιοδότησις αὕτη, ν' ἀνακινήθῃ πάλιν τὸ ζήτημα τοῦτο παρὰ τῇ Γαλλικῇ Κυβερνήσει ὡς νέον ζήτημα.

πρόγραμμα ὅπερ θὰ συνεπήγατο νέας βραχυπρόθεστας, ἀλλ' ὅτι προτιμότερον θὰ ἦτο νὰ θεωρήσῃ ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις τὸ ζήτημα ὡς λελυμένον καὶ νὰ προβῶσιν οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῆς εἰς τὰ ἀπαιτούμενα διαβήματα παρα τῇ Διευθύνσει τοῦ νομισματοκοπέου τῶν Παρισίων διὰ τὴν κοπὴν τῶν κρητικῶν νομισμάτων.

Ἡ Α. Β. Υ. μοι ἀνεκοίνωσεν ὡσαύτως, ὅτι συμμαρτίζεται τὴν γνώμην ταύτην τοῦ κ. Γενικοῦ Προξένου τῆς Γαλλίας καὶ με διετάξε νὰ προβῶ εἰς τὴν ἀπαιτουμένην ἐνέργειαν.

Κατ' ἐντολήν τῆς Α. Β. Υ. ὁ ὑπασιπιστῆς Αὐτοῦ κ. Καρπούνης μοι ἐπέδωκε σήμερον ἐπιστόλιον τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Γαλλίας κ. Μπλάν, ἀποσταλὲν αὐτῷ σήμερον, πραγματευόμενον τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα καὶ ἔχον ἐπὶ λέξει ὡς ἀκολουθῶς :

Mon cher Commandant,

« Veuillez être assez aimable pour faire savoir à Son Altesse Royale, que c'est par une lettre en date du 4 Novembre 1899, que M^r le Ministre des affaires Etrangères a avisé son Colleague M^r le Ministre des Finances que rien n'empêchait l'administration des monnaies d'accepter les offres qui lui seraient faites par le gouvernement Princier pour la frappe de la monnaie Crétoise. Veuillez agréer etc.

Paul Blanc

Ὅθεν παρακαλεῖσθε, ὅπως προβῆτε τηλεγραφικῶς εἰς τὰς ἀπαιτουμένας ἐνεργείας καὶ ἀνακοινώσεις παρά τε τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος καὶ παρά τῷ ἐν Παρισίοις ἀντιπροσώπῳ αὐτῆς, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα.

Εἰς ἀπάντησιν δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1240 τῆς 24 Ἰουνίου 1900 ἐγγράφου ὑμῶν γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἐξεδόθη Διάταγμα Ἡγεμονικὸν ἐπιτρέπον τὴν συνομολόγησιν δανείου μέχρις ἐνδὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν πρὸς ἀγοράν τοῦ ἀναγκαιούτων ἀργύρου τῶν ἐκκοπησομένων ἀργυρῶν νομισμάτων, ὅπερ δημοσιεύεται προσεχῶς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου θέλομεν προβῆ εἰς τὴν συνομολόγησιν τοῦ ἐν λόγῳ δανείου πρὸς ἀγοράν τοῦ ἀπαιτουμένου ἀργύρου, ἐπομένως δύνασθε νὰ καταστήσῃτε τοῦτο γνωστόν εἰς τοὺς ἀρμοδίους, ὅπως ἔχωσι τοῦτο ὑπ' ὄψιν καὶ προβῶσιν εἰς τὰς ἀπαιτουμένας ἐνεργείας.

Μεθ' ὑπολήψεως.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἀριθ. Νόμου 191

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συνολογήσεως δανείου μέχρι δραχμῶν ἑνὸς ἑκατομμυρίου, ἐπὶ ἐκδόσει ἑντόκων γραμματίων τοῦ δημοσίου πρὸς ὃ τοῖς 0)0 ἑτησίως καὶ περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 1,000,000.

ΗΜΕΙΣ ΠΡΩΤΟΚΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπιτετραμένος Ἐν Κρήτῃ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα III καὶ IV τοῦ Συντάγματος, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβουλίου καὶ τῇ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τοῦ Συμβουλίου Ἡμῶν,

Ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν,

Ἄρθρον 1. Ἐπιτρέπεται τῇ Ἡμετέρᾳ Κυβερνήσει, ἵνα, ἀπέ-
γαντι τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τοῦ ἀργύρου, τῆς ἀμοιβῆς τοῦ
νομισματοκοπέου Παρισίων, τῆς ἀμοιβῆς τοῦ χαράκτου τοῦ τύπου
καὶ διαφόρων ἄλλων σχετικῶν δαπανῶν καὶ προμηθειῶν τῶν κοπι-
σμένων ἀργυρῶν νομισμάτων ἀξίας δραχμῶν 1,900,000, συνο-
μολογήσῃ μετὰ τῆς Τραπεζῆς Κρήτης δάνειον μέχρι δραχμῶν
1,000,000, ἐπὶ τόκῳ ὃ τοῖς 0)0 ἑτησίως, ἤτοι ἴσῳ τῷ ὀριζο-
μένῳ ἐν τῇ § 8 τοῦ ἄρθρου 6 τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1899 συμφά-
σεως, τῆς κυρωθείσης διὰ τοῦ ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ὑπ'
ἀριθ. 7 νόμου περὶ «συστάσεως Τραπεζῆς Κρήτης».

Ἄρθρον 2. Πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρ-
θρον δανείου θέλουσιν ἐκδοθῆ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν
διαταγὴν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης τὰ ἐξῆς ἑντοκα γραμματία τοῦ
δημοσίου (Bons de Trésor) ἐπὶ τῷ διὰ τοῦ προηγούμενου ἄρ-
θρου ὀριζομένῳ τόκῳ, ἤτοι

Ἐν ἐπὶ προθεσμίᾳ τριῶν μηνῶν ἐκ δραχ.	350,000
» » » τεσσάρων » » »	350,000
» » » ἑξῆς » » »	300,000

Ἄρθρ. 3. Τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἑντοκα γραμ-
μάτια τοῦ δημοσίου, ἅπερ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσιν ἐκ τοῦ
δημοσίου ταμείου καὶ πρὸ τῆς λήξεώς των ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ
μὴ δεδουλευμένου τόκου, θέλουσι φέρει τὰς ὑπογραφὰς τοῦ
Συμβουλίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γεν. Λο-
γιστηρίου καὶ τοῦ Ταμίου Χανίων.

Ἄρθρ. 4. Ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς

Ανωτέρως Διευθύνσεως ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1899 χορηγείται ἑκτακτος πίστωσις ἐκ δραχμῶν ἑνὸς ἑκατομμυρίου, καταλογιζομένη ὑπὸ ἴδιον κεφάλαιον 18 « Ἐξόφλησις δανείου 1,000,000 ἐπὶ τόκῳ 5 0/0 » κλπ.

Ὁ νόμος οὗτος, ἰσχύων ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐπισήμου Ἐφημερίδος καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τῆς Πολιτείας.

Ἐν Χαλέπῳ τῆ 10 Ἰουλίου 1900.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ
ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ.
Μ. Ρ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

ΣΗΜ. Φύλ. 42, τεύχος Α'. Ἐπισήμου Ἐφημερίδος 1900

Ἄριθ. Νόμου 192

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐγκρίσεως καὶ συνομολογήσεως ἰδιαιτέρων συμφωνιῶν διὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων.

ΗΜΕΙΣ ΠΡΙΓΚΗΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΑΤΟΣ ΑΡΜΟΣΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗ.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 111 καὶ 113 τοῦ Συντάγματος, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Συμβούλου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τοῦ Συμβουλίου Ἡμῶν,

Ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν,

Ἄρθρον 1. Ἐγκρίνονται οἱ ὅροι τῶν ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἐταιρείας Fonderies et Laminoirs de Biache St Vaast γενομένων συμφωνιῶν, οἱ μνημονευόμενοι ἐν τῇ ἀπὸ 23 Μαΐου 1900, ἀντὶ συμβολαίου, ἐπιστολῆς, ἧς μετάφρασις συνάπτεται τῷ νόμῳ τούτῳ, τῆς μνησθείσης ἑταιρείας, διὰ τὴν, πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 νόμου, κατασκευὴν νικελίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων ἀξίας δραχμῶν ἑπτακοσίων χιλιάδων.

Ἄρθρον 2. Ἐπιτρέπεται τῇ Κυβερνήσει, ὅπως ἀντιπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπων αὐτῆς προέλθῃ εἰς ἰδιαιτέρας συμφων-

νίας διὰ τὴν, πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ μνημονευομένου νόμου ὑπ' ἀριθ. 157, κατασκευὴν ἀργυρῶν νομισμάτων ἀξίας μέχρι δραχμῶν 1,900,000.

Ὁ Νόμος οὗτος, ἰσχύων ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐπισήμου Ἐφημερίδος καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τῆς Πολιτείας.

Ἐν Χαλέπῃ τῇ 10 Ἰουλίου 1900.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΚΩΝΣΤ Μ. ΦΟΥΜΗΣ
Μ. Ρ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ
ΕΛΕΥΘ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΣΗΜ. Ἐπειτα μεταφρασίς τῶν ὅρων, εἴτινες περιλαμβάνονται ἐν σελ. 80 Φύλ. 42, τεύχος Α'. Ἐπισήμου ἐφημερίδος 1900.

Ἀριθμ. Διατάγ. 91

Δ Ι Α Τ Α Γ Μ Α

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῶν κοπησομένων καὶ ἐν κυκλοφορίᾳ τεθησομένων ἀργυρῶν, νικελίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων.

ΗΜΕΙΣ ΠΡΙΓΚΗΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἵπατος Ἄρμοδτῆς ἐν Κρούτῃ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 νόμου «περὶ νομισματικοῦ συστήματος» καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἄρτι ἐνεργηθείσας ἀπογραφῆς τῶν κατοίκων τῆς Νήσου, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου,

Ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν,

ΑΡΘΡΟΝ ΜΟΝΟΝ

Ὅριζομεν τὸ ποσὸν τῶν κοπησομένων καὶ ἐν κυκλοφορίᾳ τεθησομένων ἀργυρῶν, νικελίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων εἰς δραχμὰς 2,714,193, ὅσαι ἀνάλογοῦσιν εἰς τοὺς, κατὰ τὴν ἄρτι ἐνεργηθεῖσαν ἀπογραφὴν, 301,577 κατοίκους τῆς νήσου, ἧτοι κατὰ δραχμὰς 6 τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων καὶ δραχμὰς 3 τῶν νικελίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων καθ' ἕκαστον κάτοικον. Ἀπέναντι δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν δραχμῶν 2,714,193, τεθήσονται ἐν κυ-

αλοφορία τὰ ἐξῆς εἶδη τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐκκοπομένων νῦν Κρητικῶν νομισμάτων:

Α'. Ἀργυρᾶ

κομμ. 150,000	τῶν δρ. πέντε	δρ. 750,000	
» 175,000	» —» δύο	» 350,000	
» 500,000	τῆς μιᾶς δραχ.	» 500,000	
» 600,000	τῶν πενή-		
	κοντα λεπτῶν.....	300,000	1,900,000

Β'. Νικέλαια

κομμ. 1,250,000	τῶν λεπτ. εἴκοσι	δρ. 250,000	
» 2,000,000	» » δέκα	» 200,000	
» 4,000,000	» » πέντε	» 200,000	δρ. 650,000

Γ'. Χαλκᾶ

κομμ. 1,500,000	τῶν λεπτ. δύο	δρ. 30,000	
» 2,000,000	τοῦ ἑνὸς λεπτοῦ	» 20,000	» 50,000
	ἴτοι ἐν ὅλῳ δραχμαὶ		<u>2,600,000</u>

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλων ἀνατίθεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ Διατάγματος τούτου.

Ἐν Χαλέπῳ τῇ 10 Ἰουλίου 1900.

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Ο Σ

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Σημ. Φύλλον 42, τεύχος Α'. τῆς Ἐπισήμου Ἐφημερίδος τοῦ 1900.

La Canée 20 Août 1900

5118/
3566

Monsieur Paul Blanc Consul Général

Monsieur le Consul Général

Nous avons l'honneur de vous transmettre ci-inclus notre lettre Sub N° 5817/3565 du 20 Août 1900 adressée à M^r Le Directeur Général de la Monnaie de Paris et concernant la frappe de la Monnaie Crétoise.

Nous vous prions de bien vouloir faire transmettre

par qui de droit à son destinataire la lettre ci-haut mentionnée.

Le Conseiller pour les Finances
C. M. FOU MIS

La Canée le 20 Août 1900

Monsieur le Directeur Général,

Le Gouvernement Crétois ayant décidé en exécution de la loi du 17 Avril 1900 de procéder à la frappe de monnaies divisionnaires et de billon, a chargé la Banque de Crète de s'occuper avec le concours de la Banque Nationale de Grèce des toutes les opérations, démarches et formalités nécessaires pour la fabrication de ces monnaies. En même temps à la suite de l'autorisation amicale accordée par le Gouvernement Français et dont son Excellence le Ministre des Affaires Étrangères de France avait par lettre du 4 Novembre 1899 avisé son collègue Monsieur le Ministre des Finances, de faire frapper ces monnaies par la Monnaie de Paris, le Gouvernement Crétois a ordonné les banques mentionnées de faire exécuter cette frappe par la Monnaie de Paris,

La banque de Crète ayant conclu à cet effet par l'entremise de la Banque Nationale de Grèce et de Monsieur Théophraste Papadacky (Place Vendôme 8), leur représentant à Paris pour cette affaire, une convention avec la Société Anonyme des Fonderies et Laminoirs de Biache St Vast, convention approuvée par le Gouvernement Crétois, pour la fabrication par les soins de cette Société des monnaies en question, nous venons vous prier, Monsieur le Directeur, de bien vouloir agréer notre demande et de procéder à la frappe par votre Monnaie aux conditions de vos règlements en vigueur des monnaies suivantes en bronze, nickel et argent.

1) Monnaies en Bronze, au titre de 95 $\frac{0}{100}$ de cuivre,
4 $\frac{0}{100}$ Etain et 1 $\frac{0}{100}$ de Zinc

1,500,000 pièces de 2 lepta du poids de 2 grammes l'une
2,000,000 » » 1 » » » 1 » » »

II) Monnaies en Nickel, au titre de 25 0/10 de Nickel et 75 0/10 de cuivre

1,250,000	pièces de	20	lepta	du poids	de 4	grammes	l'une
2,000,000	»	»	10	»	»	3	»
4,000,000	»	»	5	»	»	2	»

III) Monnaies en Argent

	pièces	drachmes	poids	
150,000	5	25	grammes l'une	au titre de 900 millièmes
475,000	2	10	»	» 835 »
500,000	1	2	»	» 835 »
600,000	50 lepta	2 1/2	»	» 835 »

Diamètres

Les diamètres de ces pièces sont les suivants.

20	millimètres	pour les	pièces de	2	lepta	en	bronze
15	»	»	»	1	»	»	»
21	»	»	»	20	»	en	nickel
49	»	»	»	10	»	»	»
17	»	»	»	5	»	»	»
37	»	»	»	3	drachmes	en	argent
27	»	»	»	2	»	»	»
53	»	»	»	1	»	»	»
18	»	»	»	50	lepta	»	»

Tolérances

Les tolérances du poids et du titre qui sont accordées sur ces pièces sont les suivantes.

1° Tolérance du poids

Pour les pièces de	2	lepta	en	bronze	de	48	} grammes en plus et en moins par kilo	
»	»	1	»	»	»	18		
»	»	20	»	en	nickel	»		18
»	»	10	»	»	»	»		18
»	»	5	»	»	»	»		18

Pour les monnaies en argent la même tolérance que pour les monnaies similaires de l'Union Latine.

2° Tolérance du titre

Pour les pièces de 2 et 1 lepta en bronze 1 0/10 en plus et en moins sur le cuivre et 1 1/2 0/10 en plus et en moins sur l'Étain et le Zinc.

Pour les pièces de	20	lepta	en	nickel	1 1/2	0/10	en plus et en moins
»	»	10	»	»	1 2	0/10	»
»	»	5	»	»	1 2	0/10	»

Pour les monnaies en argent la même tolérance que pour les monnaies similaires de l'Union Latine.

Les EFFIGIES sont celles sur lesquelles nous nous sommes mis d'accord avec Monsieur BORREL graveur.

La nomination à Paris d'un représentant de nos banques ainsi que du Gouvernement Crétois étant nécessaire pour s'occuper de cette question et pour accomplir toutes les formalités nécessaires, nous avons l'honneur de vous prier d'agréer comme tel Monsieur Theophraste Papadacky.

Veillez agréer, Monsieur le Directeur, l'assurance de notre haute considération.

Le Conseiller pour les Finances
C. M. FOU MIS

Τηλεγράφημα

Χανία 29 Αυγούστου 1900

Theofraste Papadakis

8 Place Vendôme Paris

Prière télégraphier à quoi en est actuellement monnayage.

Conseiller Finances
FOUMIS

᾽Αριθ. Πρωτ. 6328

» Διεκπ. 3817

Ἐν Χανίοις τῆ 29 Αυγούστου 1900

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Κύριε Διοικητά,

Ἡ βραδύτης, ἥτις παρατηρήθη μέχρι τοῦδε πρὸς κοπὴν τοῦ Κρητικοῦ νομίσματος, ἦν ἡ Τράπεζα Κρήτης ἑμοῦ μετὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸ πολλοῦ ἀνέλαβε, γεννᾶ αἰσθημα δυσθυμίας καὶ ἀνυπομονησίας παρὰ τῆ Κυβερνήσει τῆς

Α. Β. Ὑψηλότητος, τοσούτω μᾶλλον δεδικοιολογημένως καθ' ὅσον ἡ αὐτὴ βραδύτης κρατεῖ καὶ ἀρ' ὅτου πάντα τὰ παρεμπύσσοντα κωλύματα φρονεῖ ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἔχουσιν ἀρθῆ ἤδη.

Συνεπεῖα τούτων ἐτηλεγραφήσαμεν σήμερον πρὸς τὸν ἐν Παρισίοις ἀντιπρόσωπον ἡμῶν κ. Θεόφραστον Παπαδάκη, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ πληροφορίας εἰς τί σημεῖον εὐρίσκεται τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ κοπὴ τοῦ νομίσματος, παρακαλοῦμεν δὲ καὶ ὑμᾶς ὅπως ἐναργῆσθε ἀρμεδίως καὶ ὅσον οἶόν τε ταχύτερον τὰ θέοντα.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. 1702.

Ἐν Χανίοις τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1900

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΝΩΤΕΡΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ
Ἐν ταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6328 τῆς 29 ἰουλίου μηνὸς ὑμετέρου ἐγγράφου λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Διοίκησις τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος μᾶς ἐτηλεγράφησεν, ὅτι τὸ νομισματοκοπεῖον ἔλαβε τὴν αἴτησιν καὶ ὅτι ἡ κοπὴ τῶν νομισμάτων θὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως.

Μετὰ σεβασμοῦ

Ὁ Διοικητὴς

καὶ κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Δ. Ι. Φερεντίνος

Τηλεγράφημα

Χανία τῇ 18 Σεπτεμβρίου 1900

Theofraste Papadakis

8 Place Vendôme Paris

Prière nous informer si frappe nickel cuivre commencée quelle époque pourrions avoir première livraison. Quelle date terminaison. Négociations argent; R. P.

Conseiller

FOUMIS

Τηλεγράφημα

Paris 20 Septembre 1900

Foumis

CANÉE

Nickels vingt lepta partiront 20 courant reste
jusque Decembre.

PAPADAKIS

Ἄριθ. 1429.

Ἐν Χανίοις τῆ 25 Ἰερίου 1900

Πρὸς

τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἄνωτ. Διεύθυνσιν

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Ἐγγλείστως διαβιδάζομεν ὑμῖν ἀντίγραφον ἐπιστολῆς καὶ τη-
λεγραφήματος τοῦ ἐν Παρισίοις κ. Θ. Παπαδάκη πρὸς τὴν Διοί-
κησιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος σχετικῶς πρὸς τὴν
ἐκκοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων. ὅπως λάβητε γνῶσιν αὐτῶν.

Μετὰ σεβασμοῦ
Ὁ Διοικητὴς
Ι. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

8 Place Vendôme

Παρίσις 28 Ἰερίου 1900

Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος

Ἀθήνας

Κύριε Διοικητὰ,

Ἡ ἐπιστολὴ σας τῆς 21ης διεστχυρώθη μετὰ τῆς ἐμῆς τῆς
20 λήγοντος.

Ἡ παρόδοσις τῶν στοιχείων τῆς ἐκκοπῆς, περὶ ἧς σας ἀνέφε-

ρον, δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ χώραν ἡ σήμερον ὑπογραφέντος τοῦ ἀρμο-
δίου πρακτικοῦ ἐν τῷ Νομισματοκοπέῳ. Τὰ πάντα ὅθεν εἶνε ἐν
πλήρει τάξει, καθ' ἃ δὲ ρητῶς μοι ὑπεσχέθησαν, ἐκκοπή ἀρξεται
ἀμέσως, ἐντὸς δὲ τῆς προσηγοῦς ἐβδομάδος ἐλπίζω νὰ σᾶς πέμψω
τὰ πρῶτα νομίσματα, ἐν ἑξ' ἐκάστου τύπου, ἀντὶ τῶν φωτογρα-
φιῶν ἃς μοι εἶχατε ζητήσει. Ἐμείναμεν σύμφωνα μὲ τὸ κατὰ-
στημα Biache νὰ προβαίνῃ παραχρῆμα εἰς τμηματικὰ ἀποστο-
λὰς κατὰ μέτρον τῆς προόδου τῆς ἐκκοπῆς. ὑποθέτω δὲ ὅτι τὸ
ἔλρον τῶν νικελίων καὶ ὀρειχάλκινων νομισμάτων τούτων θὰ πε-
ριέλθῃ λίαν συντόμως εἰς τὴν κατοχὴν τῆς Κρητικῆς Κυβερνή-
σεως.

Ἐντὸς ἐλίγων ἡμερῶν ὑπεσχέθη καὶ ὁ κ. Borrel νὰ πέμψῃ
τὰ σχέδια τῶν τύπων καὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, ὅπως σᾶς τὰ
καθυποβάλλω, κατὰ τὰ προγεγραμμένα. Λυποῦμαι ὅτι δὲν προέ-
βημεν εἰς προαγορὰν ἀργύρου, καθ' ὅτι τὸ μέταλλον τοῦτο δὲν
ἔπαυσεν ὑψούμενον βαθμηδὸν ἀφ' ὅτου περὶ αὐτοῦ σᾶς ἀνέφερον,
ὑπερέβη δὲ ἤδη τὰ 29 d.

Δέξασθε παρακαλῶ, Κύριε Διοικητὰ, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς
πρὸς ὑμᾶς ἐξαιρέτου ὑπολήψεώς μου.

(Ἵπογρ.)

Παπαδάκης

Ἀντίγραφον τηλεγραφήματος

PARIS 8)bre 3 1900

BANQUE NATIONALF

Athènes

Nickels vingt lepta vers 20 courant.

PAPADAKIS

Ἄριθ. 1943

Ἐν Χανίοις τῆ 9 Ὀκτωβρίου 1900

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν.

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ διαβιβάσωμεν ὑμῖν ἀντίγραφον ἐπι-

στολής του κ. Θ. Παπαδάκη πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν
τῆς Ἑλλάδος, ὅπως λάβητε γινῶσιν αὐτῆς.

Μετὰ σεβασμοῦ

Ὁ Διοικητὴς

1. ΣΑΚΕΛΑΡΙΟΥ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 11 Ὀκτωβρίου 1900.

ΕΘΝΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΘΗΝΑΣ

Κύριε Διοικητά,

Μετὰ τὴν ἐπιστολὴν μου τῆς 28 Σεπτεμβρίου ἔλαβον τὴν
ὑμετέραν τῆς 25ης καθὼς καὶ τὸ τηλεγράφημα τῆς 29ης, δι' οὗ
ἔρωτάτε πότε θὰ ἠδυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς πρώτην ἀποστολὴν
νομισμάτων καὶ ποίων.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω τηλεγράφημα ὑμῶν ἀπήντησα τὴν 2αν ἱστα-
μένου, ὅτι τὸ σύνολον τῶν εἰκοσαλέπτων κερμάτων θὰ εἶναι ἕτοιμα
περὶ τὴν 20ὴν ἱσταμένου πρὸς ἀποστολὴν διὰ πρώτης εὐκαιρίας
εἰς Κρήτην. Τὰ λοιπὰ κέρματα θὰ ἐτοιμασθοῦν ἐντὸς ἐνὸς καὶ ἡμί-
σεως περιόπου ἑκτοσε μηνὸς καὶ θὰ ἀποστέλλωνται ἐκάστοτε εἰς τὸν
πρὸς ὂν ὄρον. Νέα πάλιν βραδύτης δὲν ἐπέτρεψε νὰ μοὶ παραδο-
θῶσι τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα τὰ ὑπεσχημένα δείγματα καὶ
εἶδη μόνον τῶν 20 καὶ 10λέπτων μοὶ παρεδόθησαν, σὰς διευθύνω
δὲ συνημμένως ὧδε δύο νομίσματα ἐξ ἐκάστου τῶν δύο τούτων
τύπων, τὰ ὁποῖα δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι θὰ εὕρητε λίαν ἐπιτυχή.
Ἐλπίζω διὰ τῆς προσεχοῦς μου νὰ σᾶς ἀποστείλω τὰ specimens
τῶν ὑπολοίπων.

Ἐλαβον τηλεγράφημα τῆς 1ης ἱσταμένου τοῦ Κου ἐπὶ τῶν
Ὀικονομικῶν Συμβούλου τῆς Κρήτης μετὰς αὐτὰς, ὡς αἰ τοῦ
ὑμετέρου, ἐρωτήσεις καὶ ἀπήντησα περίπου τὰ ἴδια.

Ἐν τέλει τοῦ τηλεγραφήματός ἐκείνου ὑπάρχουν αἱ λέξεις
«negociations argent» εἰς αἷς δὲν ἠδυνήθην νὰ ἀπαντήσω μὴ
ἐννοήσας τὴν σημασίαν αὐτῶν. Ἴσως ἀποτελοῦσιν ἐρώτησιν περὶ
τοῦ σημείου, εἰς ὃ εὕρισκονται αἱ περὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων
ἐνέργειαι ἡμῶν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου σᾶς ἐσωκλείω σχέδιον τοῦ
ὀπισθίου τῶν πενταδράχμων, ὅπερ φαίνεται παραδεκτὸν, ἐπίσης
δὲ δύο τῶν πενητηκονταλέπτων, ὧν τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 νομίζω προ-
τιμότερον. Ὡς πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ Πρίγκηπος, δυστυχῶς

μῶλας τὰς προσπάθειάς του καὶ τὴν ὡς ἐκ τούτου ἐπελθούσαν βραδύτητα ὁ κ. Borrel δὲν ἠδυνήθη νὰ καταρτίσῃ τι ὅπως οὖν ὁμοιάζον διὰ καὶ ἀπορευγῶ νὰ σᾶς ὑποβάλω τὰ ἐτοιμασθέντα σχέδια ὡς ἐντελῶς ἀπαράδεκτα. Ἰσχυρίζεται ὅτι ἐπὶ τῇ βιάσει τῆς πεμφθείσης φωτογραφίας μόνῃς θὰ τῷ ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ φθάσῃ εἰς ἱκανοποιητικὸν ἀποτέλεσμα, τῷ ἀναγκαιῶν δὲλέγει πλείοτεραι εἰκόνες διαφόρων θέσεων. Θὰ ἦτο λίαν εὐχάριστον ἂν ὁ Πρίγκηψ ἐπεσκεπτετο καὶ τοὺς Παρισίους κατὰ τὴν περιοδείαν του, ὅπως καὶ ἀναφέρουν αἱ ἑφημερίδες, διότι ἡ παρουσία του θὰ ἦρε πᾶν πρόσκομμα πρὸς ἐπιτυχῆ καὶ ταχεῖαν ἐκτέλεσιν. Ὡς πρὸς τὴν περὶ ἐπιγραφῆν θὰ διατηρηθῇ αὕτη ἀκεραία ἐπὶ ὅλων τῶν νομισμάτων, μὲ μόνῃ τὴν σύντμησιν τῆς λέξεως «ὑπατος» (ὑπ).

Ἡ τιμὴ τοῦ ἀργύρου ἀφοῦ ἀνῆλθεν εἰς 29 $\frac{3}{4}$ ἐκλινεν ὀλίγον, πλὴν ἡ ἀγορὰ ἐξακολουθεῖ σταθερὰ καὶ δὲν προβλέπεται γενικῶς ἀξία λόγου ἔκπτωσις ἐνὸσω διαρκεῖν τὰ Σινικά.

Ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τῶν κερμάτων ἢ μετὰ τοῦ καταστήματος Biache σύμβασις, ἣν σᾶς ἀπέστειλα ἔκτοτε, ὀρίζει τὰ κατ' αὐτήν.

Διατελῶ ἐν τούτοις Κύριε Διοικητῆ
μετὰ πλείστης ὑπολήψεως.

Ὅλος πρόθυμος
Θ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Ἀριθ. Διατάγ. 120

Δ Ι Α Τ Α Γ Μ Α

Περὶ ὀρισμοῦ τῆς ἡμέρας διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν νικελίων
καὶ χαλκῶν Κρητικῶν νομισμάτων

ΗΜΕΙΣ ΠΡΙΓΚΗΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἵπατος Ἀρμοστής ἐν Κρήτῃ

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 Νόμου,
προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Συμβούλου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν,

Ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν,

Ἄρθρον μόνον

Ὅρίζομεν ὡς ἡμέραν ἐνάρξεως τῆς κυκλοφορίας τῶν ἐκ λεπτῶν 1 καὶ 2 χαλκῶν καὶ λεπτῶν 5, 10 καὶ 20 νικελίων Κρη

τικῶν νομισμάτων τὴν ἐνάτην τοῦ ἐλευσομένου μηνὸς Δεκεμβρίου ἔ. ἔ.

Ἡ κυκλοφορία τῶν νομισμάτων τούτων γενήσεται συμφώνως ταῖς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 157 Νόμου περὶ νομισματικοῦ συστήματος.

Εἰς τὸν αὐτὸν Σύμβουλον ἀνατίθειμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ Διατάγματος τούτου.

Ἐν Παρισίαις τῇ 12 Νοεμβρίου 1900.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Σημ. Φύλλον 66 τεύχος Α'. ἐπισήμου ἡμερίδος τοῦ 1900..

Ἄριθ. Πρωτ. 8466

» Διεκπ. 4948

Ἐν Χανίοις τῇ 14 Δεκεμβρίου 1900.

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης

Κύριε Διοικητῆ,

Ἐν ἀναποκρίσει ἐκ Χανίων, δημοσιευθεῖσα ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 9 φύλλῳ τῆς ἐν Πρακτικῷ ἐκδοθεμένης ἡμερίδος «*Διηθείας*» ἀπαντᾷ ἡ ἐξῆς περιεκτικῆ. «*Καὶ ἄλλοτε ἐγράφη, ὅτι ἂν τοῦ (Θ) Παπαδάκη (ἀντιπροσώπου τῆς Τραπεζῆς Κρήτης διὰ τὴν κοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων) ἡ γνώμη εἰσηκούετο τῷ Κρητικῶν δημόσιον δὲν θά ἔχανε 3 1/2 χιλιάδας λιρῶν ἐκ τοῦ ἐπελθόντος ὕψους τοῦ ἀργύρου*».

Ὡς γνωρίζετε, κύριε διοικητῆ, ὁ εἰρημένος ἀντιπρόσωπος τῆς Τραπεζῆς Κρήτης διὰ τὴν κοπὴν τοῦ Κρητικοῦ νομίσματος, διὰ τῆς ἀπὸ 23 Ἀπριλίου 1900 ἐπιστολῆς αὐτοῦ ἐκ Παρισίων πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος πραγματευόμενος τὸ ζήτημα τοῦτο ἐγράφε, σὺν ἄλλοις, καὶ τῆ ἐξῆς:

«*Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα, ἅπερ ἀναγκάως πρέπει νὰ κατασκευασθῶσιν εἰς τὸ ἐνταῦθα νομισματοκοπεῖον, φρονῶ, καθὼς καὶ ὁ Διευθυντῆς τοῦ Νομισματοκοπεῖου, ὅστις λίαν φιλοφρόνως μοὶ παρέσχε πᾶσαν δυνατὴν πληροφορίαν, ὅτι τὸ συμφερότερον εἶνε νὰ διαπραγματευθῶμεν κατ' εὐθείαν μετ' αὐτοῦ, προμηθεύοντες αὐτῷ ἡμεῖς αὐτοὶ τὸν ἀναγκαιοῦντα ἀργυρον, ὃν νὰγοράζωμεν εἰς τὴν πηγὴν (τὸ Λονδίνον) κατὰ βαθμὴν τῆς προσόδου τῆς ἐκκοπῆς, ὅπως θά ἔπραττε καὶ πᾶς μεσολαβῶν, μὲ*

μόνον τὴν διαφορὰν, ὅτι οὗτος θὰ υπελόγιζεν εἰς τὴν καθ' ἀποκοπήν τιμὴν τοῦ καὶ ἀσφάλιστρα ἐνδεχομένης ὑψώσεως τῆς τιμῆς τοῦ μετάλλου κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκποῆς, παραμελῶν, βεβαίως, ἐνδεχομένην ἔκπτωσιν. Ἡ τιμὴ σήμερον εἶνε 27 1/4 κατ' οὐγγίαν, φαίνεται δὲ στάσιμος. Ἀτομικῶς οὐδεμίαν ἀξίωσιν ἀμοιβὴν ἢ προμήθειαν διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, εὐτυχῆς ἂν θὰ δυναθῆι νὰ παράσχω μικρὰν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἰδιαίτεράν πατρίδα μου.»

Ὡς ἐνθυμείσθε, κύριε Διοικητά, καὶ τὰς προτάσεις ταύτας τοῦ ἀντιπροσώπου ὑμῶν ὡς καὶ πᾶσιν ἄλλῃν σχετικῇν πρὸς τὴν κοπὴν τοῦ νομίσματος πρότασιν προθύμως πάντως ἀπεδεχόμεν, ἐν καὶ μόνον ἐπανειλημμένως συστήσαντες καὶ ἀπαιτήσαντες τὴν ταχεῖαν κοπὴν τοῦ νομίσματος.

Οὕτως ὅτε διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 1240 τῆς 24 Ἰουνίου 1900 ὑμετέρου ἐγγράφου ἀνεκοινώσατε ἡμῖν ἀπόσπασμα τῆς ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1900 ἐπιστολῆς τοῦ κ. Θ. Παπαδάκη, ἐν ᾗ ἀνεφέρετο «ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ μετάλλου ὑψοῦται ἀπὸ τινος συνεπειᾶ τῆς φάσεως τῶν σιλικῶν πραγμάτων, ὅτι ἡ τάσις εἶνε πρὸς περαιτέρω ὑψώμεν καὶ ὅτι ἴσως θὰ συνέφερον εἰς τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν νὰ προαγοράσῃ μέρος τοῦλάχιστον τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἀργύρου.» συνεπειᾶ δὲ τούτου ἐγνωρίζατε ἡμῖν ὅτι ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις ἔδει, διὰ τὸν λόγον τούτον, νὰ προνοήσῃ περὶ τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀργύρου χρημάτων, ἤτοι 1,000,000 δραχμῶν, ἐμείναμεν μὲν σύμφωνοι, ὅτι ἂν ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσιζε περὶ τούτου τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ ἐδάνειζεν ἡ Τράπεζα, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 4742)2881 τῆς 28 Ἰουνίου 1900 ἐκθέσεως ἡμῶν πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ Πγεμόνος ἐπροτείναμεν τὴν παραδοχὴν τῶν προτάσεων ὑμῶν καὶ συνεπειᾶ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἐξεδόθη ὁ ὑπ' ἀριθμ. 191 Νόμος, ἐπιτρέπων τὴν συνομολόγησιν τοῦ ἐν λόγῳ δανείου, οὐδὲν ἄλλο περιμένοντες ἢ νὰ γνωστοποιηθῆ ἡμῖν πότε ἀναγκαιοῦσι τὰ χρήματα, ὅπως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ εἰρημένου νόμου, προδόμεν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐντόκων γραμματίων, εἰς διαταρῆν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης. Μὴ λαβόντες δ' οὐδεμίαν περὶ τούτου πληροφορίαν ἀπηυθίναμεν ὑμῖν τὸ ὑπ' ἀριθμ. 6328)3817 τῆς 29 Αὐγούστου 1900 ἡμέτερον ἔγγραφον, δι' οὗ παρεπονούμεθα διὰ τὴν παρατηρουμένην βραδύτητα καὶ ἐγνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἐτηλεγραφήσαμεν καὶ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν κ. Παπαδάκην, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ πληροφορίας περὶ τοῦ σημείου εἰς ὃ εὕρισκτο ἡ ὑπόθεσις τῆς κοπῆς νομίσματος.

Προκειμένου νὰ ἐνεργήσωμεν τὰ δέοντα διὰ τὸ ἐν λόγῳ δημο

σίειμα παρκαλοῦμεν ἡμᾶς, ὅπως εὐαρεσθῆτε νὰ συμπληρώσητε τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας, βεβαιῶντες ἂν γνωρίζητε ὅτι δὲν εἰσηκούσθη ποτὲ ἐκ μέρους τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως πρότασις ἢ σύστασις τῆς Τραπεζῆς Κρήτης, ἢ τῆς μετ' αὐτῆς συμπραττούσης Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτῶν διὰ τὴν κοπὴν τοῦ Κρητικοῦ νομίσματος κ. Θ. Παπαδάκη.

Μετ' ἄκρας ὑπολήψεως

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Αριθ. 2459

Ἐν Χανίοις τῆ 1. Δεκεμβρίου 1900

**Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Ἀνωτ. Διεύθυνσιν**

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 8466 τῆς 14 Δεκεμβρίου ὑμετέρου ἐγγράφου, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν ν' ἀνακοινώσωμεν ὑμῖν, ὅτι προκειμένου περὶ τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἀργύρου διὰ τὴν κοπὴν τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, ἡ Τράπεζα Κρήτης προσεφέρθη νὰ δανείσῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ποσὸν δρ. 1,000,000 ὅπερ θὰ ἀπληρῆται κατὰ προσέγγισιν διὰ τὸ ἀντίτιμον τοῦ ἀργύρου, ἐφ' ᾧ καὶ ἐξεδέθη ὁ ὑπ' ἀριθ. 191 νόμος περὶ δανείου δρ. 1,000,000 δι' ἐντόκιων γραμματίων, καθ' ὅσον ὁμοίως ἀγορᾶ εἰς τὴν προαγορὰν ἢ μὴ τοῦ ἀργύρου τὸ ζήτημα ἀφῆθη εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κατ' ἐντολὴν τῆς τε ἡμετέρας Τραπεζῆς καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἐνεργουῦντος ἀντιπροσώπου Θεοφ. Παπαδάκη, διότι ἐνεῦθεν δὲν ἤδυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν γνώμην περὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἀργύρου ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ Λονδίνου, ἔνθα ἐπρόκειτο ν' ἀγορασθῆ ὁ ἄργυρος.

Τὸ λεχθὲν, ὅτι ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις ἀπέκρουσε πρότασιν περὶ προαγορᾶς τοῦ ἀργύρου, οὐδόλως ἔχεται ἀληθείας.

Ἐξ ἀντιγράφου ἐπιστολῆς τοῦ ἀποθανόντος ἤδη Θεοφ. Παπαδάκη πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ὅπερ διεβίβασεν ἡμῖν ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ἐξάγεται, ὅτι ὑμεῖς ἐπισπεύδοντες τὴν κοπὴν τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, ἠρωτήσατε τηλεγραφικῶς τὸν ἐν Παρισίοις Θεοφ. Παπαδάκην τὴν 1 Ὀβρίου καὶ περὶ τῶν διαπραγματεύσεων τοῦ ἀργύρου, εἰς ἣν ἐρώτησιν ὁ κ. Θ. Πα-

παδάκης δὲν ἀπήντησαν· ἰδοὺ δὲ ἐπὶ λέξει τί γράφει ἐν τῇ ἐπιστολῇ του ταύτη : « Ἐν τέλει τοῦ τηλεγραφήματος ἐκείνου (ὅπερ ὑμεῖς τὴν 1. Ὀκτωβρίου ἀπηυθύνετε πρὸς αὐτόν) ὑπάρχουν αἱ λέξεις «negociations argent» εἰς ἃς δὲν ἤδυνήθην ν' ἀπαντήσω μὴ ἐννοήσας τὴν σημασίαν αὐτῶν. Ἴσως ἀποτελοῦσιν ἐρώτησιν περὶ τοῦ σημείου εἰς ὃ εὐρίσκονται αἱ περὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων ἐνέργειαι ἡμῶν».

Μετὰ ἄλλας δὲ πληροφορίας, ἃς δίδει ἐν τῇ ἐπιστολῇ του περὶ τοῦ τύπου τῶν νομισμάτων καὶ τὴν χάραξιν τῶν μνηρῶν, ἐν τέλει αὐτῆς ἐν ἰδίῳ παραγράφῳ ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως ἢ προτάσεως του ἀναφέρει τὰ ἑξῆς καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν τιμὴν τοῦ ἀργύρου :

« Ἡ τιμὴ τοῦ ἀργύρου ἀφοῦ ἀνῆλθεν εἰς τὰ 29 3/4 ἔκλιεν » ὀλίγον, πλὴν ἡ ἀγορὰ ἐξακολουθεῖ σταθερὰ καὶ δὲν προβλέπεται γενικῶς ἄξια λόγου ἔκπτωσις ἐνόσω διαρκοῦν τὰ Σινικὰ».

Ἐν τούτων ἐξάγεται, ὅτι, τῆς τιμῆς τοῦ ἀργύρου ἐξαρτωμένης ἐκ τῆς ἀμφιδόλου ροπῆς τῶν Σινικῶν πραγμάτων, οὐδεμίαν περὶ προαγορᾶς πρότασιν ἢ σκέψιν ἐγένετο, ἀφοῦ ἡ κοπὴ τῶν νομισμάτων ἤθελε βραδύνει ἐπὶ τοσοῦτον ἕνεκα τῶν παρεμβληθέντων τεχνικῶν κωλυμάτων περὶ τὴν χάραξιν, ἐν τῷ μεταξῷ δὲ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις θὰ ἐπεδαρύνετο μὲ τὸν πόνον τοῦ θανείου πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἀργύρου.

Μετὰ σεβασμοῦ

Ὁ διοικητῆς

I. Σακελαγίου

Ἀριθ. 2522

Ἐν Χανίοις τῇ 27 Δεκεμβρίου 1900

**Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἀγωγῶν
Διεύθυνσιν**

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θεοφ. Παπαδάκη ἀντιπροσωπεύοντος ἐν Παρισίοις τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν διάλλοισμὸν αὐτῆς ἐνεργούσαν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ Τράπεζαν Κρήτης διὰ τὴν κοπὴν τοῦ νομίσματος τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, ἐπαίγουσα παρίσταται ἀνάγκη διορισμοῦ ἑτέρου ἀντιπροσώπου, ἢα μὴ βραδύνη ἢ πλήρης ἐκπέσεις τῆς κοπῆς τοῦ νομίσματος.

Περὶ τούτου ἡ Ἐθνικὴ Τραπεζα τῆς Ἑλλάδος γράφει ἡμῖν, ὅτι ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀντιπροσωπεύσειν τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως παρὰ τοῦ Νομισματοκοσπεῖου τῶν Παρισίων, μὴ ὑφισταμένου πλέον κινδύνου, ἂν ἀναρῶσι ζητήματα περὶ τὴν κοπὴν τοῦ νομίσματος, ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις δύναται ἂν ἀναθέσῃ αὐτὴν εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν ἢ τὸν ἐκεῖ Πρόξενον τῆς Ἑλλάδος, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀργύρου, προτιμώτερον θὰ ἦτο νὰ ἀνατεθῇ αὕτη εἰς τι τῶν ἐν Παρισίοις Τραπεζικῶν Καταστημάτων ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀνταποκριτῶν.

Ὡς πρὸς τοῦτο δὲν διατάζομεν νὰ συστήσωμεν ὑμῖν τὸ ἐν Παρισίοις Comptoir National d'Escompte de Paris μεθ' οὗ εὐρισκόμεθα εἰς στενωτέρας σχέσεις συναλλαγῆς καὶ ὅπερ πεποιθήμεν, ὅτι μετὰ μείζονος ἐνδιαφέροντος καὶ ὑπὸ τοῦς μᾶλλον εὐνοϊκωτέρους ὅρους θέλει ἐξυπηρετήσῃ ἡμᾶς. Ἐπειδὴ δὲ τὰ τραπεζικὰ Καταστήματα ἀναλαμβάνοντα διαπραγματεύσεις χρηματικῶν υποθέσεων ἀξιοῦσιν ἐν γένει ἀμοιβὴν τινα, παρακαλοῦμεν, ἐὰν ἐγκρίνητε τὴν ἀντιπροσωπεύσειν τοῦ Καταστήματος τούτου, νὰ γνωρίσητε ἡμῖν, ἐὰν ἐπιθυμῆτε, νὰ ἐλθῶμεν ἐκ προτέρων εἰς συνανόησιν περὶ τοῦ ποσῶ τῆς ἀμοιβῆς, ὅπερ θέλει ἐπιβαρύνει τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν.

Μετὰ σεβασμοῦ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΡΗΤΗΣ
Ὁ Διοικητὴς
Ι. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Ἐγκλειστῶς ὧδε πέμπομεν ἡμῖν ἀντίγραφον τῆς σχετικῆς πρὸς τὸ ἴδιον τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῆς Κρητικῆς Πολιτείας πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολῆς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὅπως λάβητε γνῶσιν αὐτοῦ πρὸς ὀδηγίαν Ὑμῶν.

Ὁ Διοικητὴς
Ι. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Ἀρ.θ. 19941

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1900

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης
Εἰς Χανιά

Κύριε Διοικητᾶ,

Βεβαίουντες τὴν ἀπὸ 20 λήγοντος ἡμετέρων ἐπιστολήν, πραγματευομένην περὶ τῆς ἐκκοπῆς νομισμάτων τῆς Κρητικῆς.

Πολιτείας, συνιστώμεν ὑμῖν αὖθις, συνεπεῖχαι γανομένης ἡμῖν νεω-
τέρως ἐκ Παρισίων συστάσεως, ὅπως ἐπισπεύσῃτε τὴν λύσιν τοῦ
ζητήματος διορισμοῦ ἀντιπροσώπου τῆς τε ὑμετέρας Τραπεζῆς
καὶ τῆς ἡμετέρας ὡς καὶ τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ διορισμὸς οὗτος θέον νὰ γίνῃ δι' ἐγγράφου ἀφ' ἑνὸς τῆς
Κρητικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸ Νομισματοκοπεῖον τῶν Πα-
ρισίων, ἐν ᾧ νὰ ἀναθέτῃ τὴν ἀντιπροσώπευσιν αὐτῆς διὰ πᾶσαν
ἐνέργειαν καὶ διατύπωσιν παρὰ τῷ Νομισματοκοπεῖῳ εἰς τὸ
πρόσωπον, ὅπερ θέλει ἐκλέξῃ καὶ ἐν ᾧ νὰ δηλοῖ συνάμα, ὅτι ἀ-
ναθέτουσα τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀφορώντων τὴν ἐκκοπὴν τῶν
νομισμάτων εἰς τὰς Τραπεζὰς Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλ-
λάδος καὶ Τράπεζαν Κρήτης θέλει συστήσει εἰς τὰς Τραπεζὰς
ταύτας νὰ διορίσωσιν αὐταὶ ἀντιπρόσωπον ἐν Παρισίοις ἰδίᾳ
διὰ τὰ ἀφορῶντα τὰς χρηματικὰς ληψοδοσίας καὶ συνεννοήσεις.
Ἄμα ὡς δὲ ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις ἀπευθύνῃ τὸ ἔγγραφον τοῦτο
πρὸς τὸ Νομισματοκοπεῖον, θέλετε καὶ ὑμεῖς προβῆ εἰς τὸν
διορισμὸν τοῦ ὑμετέρου ἀντιπροσώπου ἀπευθύνοντες ἔγγραφον
περὶ τούτου πρὸς τε τὸν διορισθησόμενον καὶ ἕτερον τοιοῦτο
πρὸς τὸ Νομισματοκοπεῖον. Ἀντίγραφον δὲ τῶν ἐγγράφων τούτων
σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἀνακοινώσητε ὅπως ταῦτόσημα γρά-
ψωμεν καὶ ἡμεῖς.

Διατελοῦμεν κτλ.

Ὁ Διοικητῆς
(Ὑπογραφή)

Ἄριθ. ἀποφ. 1321

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

τῆς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 157 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1900 πρακτικῆ
ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἡγεμόνος.

.....
Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος ἀνακοινῶ εἰς τὸ
Συμβούλιον τὸ ὑπ' ἀριθ. 2522 τῆς 27 Δεκεμβρίου 1900 ἔγγρα-
φον τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπεζῆς Κρήτης, δι' οὗ οὗτος ἀναφέρει
ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θ. Παπαδάκη ἀντιπροσωπεύοντος ἐν
Παρισίοις τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν διὰ λογαριασμὸν
αὐτῆς ἐνεργούσαν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ Τρά-

πεζαν Κρήτης, διά τήν κοπήν τῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, ἐπειγουσα παρίσταται ἀνάγκη διορισμοῦ ἐτέρου ἀντιπροσώπου, ἵνα μὴ βραδύνη ἡ πλήρης ἐκτέλεσις τῆς κοπῆς τοῦ νομισματοῦ· ὅτι καθ' ἃ γράφει ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως παρὰ τῶ νομισματοκοπέω τῶν Παρισίων, δύναται ν' ἀναθέσῃ αὐτὴν ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Ἑλληνικὴν Πρεσβεΐαν, ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀργύρου, προτιμώτερον θὰ ἦτο νὰ ἀνατεθῇ αὐτῇ εἰς τι τῶν ἐν Παρισίοις τραπεζικῶν καταστημάτων ἐκ τῶν ἐκεῖ ἀνταποκριτῶν αὐτῆς· ὅτι συνιστᾷ πρὸς τοῦτο τὸ ἐν Παρισίοις Comptoir National d'Escompte de Paris· καὶ ὅτι ἐπειδὴ τὰ τραπεζικά καταστήματα ἀναλαμβάνοντα διαπραγματεύσεις χρηματικῶν ὑποθέσεων ἀξιοῦσιν ἐν γένει ἀμοιβὴν τινα, παρακαλεῖ, ἐὰν ἐγκριθῇ ἡ ἀντιπροσώπευσις τοῦ καταστήματος τούτου, νὰ γνωρισθῇ αὐτῷ ἂν ἐπιθυμῇ τὸ Συμβούλιον νὰ ἔλθῃ οὗτος ἐκ προτέρων εἰς συνεννόησιν, περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀμοιβῆς, ὅπερ θέλει ἐπιβαρύνει τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος ὑπομνησκει εἰς τὸ Συμβούλιον, ὅτι διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 377)210 τῆς 19 Ἰανουαρίου 1900 ἐγγράφου ἠρώτησε τὴν Τράπεζαν Κρήτης ἂν δύναται ν' ἀναλάβῃ ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τὴν φροντίδα τῆς κοπῆς τῶν κρητικῶν νομισμάτων καὶ ἐπὶ τίνι προμηθεΐα θὰ ἐδέχτο ν' ἀναλάβῃ τοιαύτην ἐντολήν, ἔλαβε δὲ ὡς ἀπάντησιν τὸ ὑπ' ἀριθ. 403 ἐγγράφον αὐτῆς, δι' οὗ δηλοῦται, ὅτι ἡ Τράπεζα Κρήτης καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀναλαμβάνουσι τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐπίβλεψιν τῆς κοπῆς τῶν ἐν λόγῳ νομισμάτων ἐπὶ προμηθεΐα μόνον 1) 0) ἀπηλλαγμένῃ παντὸς ἄλλου ἐξόδου.

Ἐκ τούτου συνάγεται, ὅτι ἐν τῇ προμηθεΐα ταύτῃ περιλαμβάνεται μὲν καὶ ἡ ἀμοιβή, ἣν ἤθελε ζητήσῃ ἐκεῖνος, εἰς ὃν θὰ ἀνετίθετο ἡ ἀγορὰ τοῦ ἀργύρου, οὐχ ἥττον, ἕνεκα τοῦ κατεπεύγοντος τῆς ἀναθέσεως τῆς ἐντολῆς πρὸς ἀγορὰν τοῦ ἐν λόγῳ ἀργύρου καὶ ὅπως μὴ τὸ παρεμπύπτον τοῦτο ζήτημα ἐπιφέρῃ νέας ἀναβολὰς διὰ τὰς ἐν λόγῳ διαπραγματεύσεις, προτείνει νὰ ἀπορροισθῇ τὸ Συμβούλιον ὅπως ἀναθέσῃ οὗτος εἰς τὴν Τράπεζαν Κρήτης, νὰ ἔλθῃ αὐτῇ ἀμέσως εἰς συνεννόησιν μετὰ τοῦ καταστήματος Comptoir National d'Escompte de Paris περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς πληρωτέας αὐτῷ ἀμοιβῆς ὑπὸ τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως, μὲ τὴν ρητὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ νὰ διακανονισθῇ ἐν τῷ μεταξῦ τὸ μεταξῦ τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐν λόγῳ Τραπεζῆς

ὑφιστάμενον ζήτημα, περὶ τοῦ τίνα βαρύνει ἢ ἐν λόγῳ δαπάνη καὶ πληρώση ταύτην ὡς θεωρηθησόμενος ὑπόχρεως.

Τὸ Συμβούλιον, ἀποδεχόμενον τὴν πρότασιν τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου,

Ἐπιφασίζει,

α') Νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἀγορὰ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀργύρου διὰ τὴν κοπὴν τῶν παρηγγελλένων κρητικῶν ἀργυρῶν νομισμάτων εἰς τὸ ἐκ τῶν ἀνταποκριτῶν τῆς Κρητικῆς Τραπεζῆς ἐν Παρισίοις ἐδρεῦον Comptoir National d' Escompte de Paris.

β') Νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὴν Τράπεζαν Κρήτης ἡ ἐντολή, ὅπως, ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον ἔλθῃ μετ' αὐτοῦ εἰς διαπραγματεύσεις, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν ἐν λόγῳ ἐπιχείρησιν μετὰ παρακλήσεως νὰ ἔλθῃ ἡ Διοίκησις αὐτῆς εἰς τηλεγραφικὴν συνεννόησιν μετὰ τοῦ ἐν λόγῳ καταστήματος, δαπάναις τοῦ δημοσίου διὰ τὸ ἐπιτελεῖν τῆς ὑποθέσεως.

γ') Ἐπιφυλλάσσεται νὰ διακλονίσῃ τὸ ζήτημα περὶ τοῦ τίνα βαρύνει ἢ ἐν λόγῳ δαπάνη, ὅπως μὴ ἐπέλθῃ βραδύτης διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀργύρου καὶ κοπὴν τῶν ἐν λόγῳ νομισμάτων καὶ

δ') Ἀναθέτει εἰς τὸν αὐτὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλων, ὅπως ἐνεργήσῃ παρὰ τῆς Βασιλικῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀνανεωθῇ ἡ παραγγελία, ἥτις καὶ πέρουσι κατὰ τὸν Ἰανουάριον εἶχε δοθῆ εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Βασιλικὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβεΐαν τοῦ ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Κρητικὴν Κυβέρνησιν παρὰ τῶ νομισματοκοπέῳ τῶν Παρισίων, παραγγελλομένον τῶν ὑπ' ἀλλήλων τῆς νὰ ἐπιστατήσῃσι κατὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν κρητικῶν νομισμάτων μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας καὶ ζήλου μεθ' ὧν ἐπιστατοῦσι διὰ τὴν ἐκκοπὴν νομισμάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ ν' ἀκολουθῶσι τὰς συστάσεις τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἄπειρον νὰ γνωστοποιηθῶσι καὶ εἰς τὸ ἐν λόγῳ νομισματοκοπέιον.

Ὁ Προεδρεύων
ΚΩΝ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Τὰ Μέλη
ΕΛΕΥΘ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
ΝΙΚΟΛ. ΓΙΑΜΑΛΑΚΗΣ

Ὁ ἐκτελὼν γρῆν Γραμματέως

Γ. Π. Ὁρφανοῦδάκης

Ἀριθ. Πρωτ. 8745

» Διεκπ. 5095

Ἐν Χανίοις τῆ 31 Δεκεμβρίου 1900

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης*Κύριε Διοικητᾶ,*

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 2522 τῆς 27 Δεκεμβρίου 1900 ὑμετέρου ἐγγράφου λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγεμόνος, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 1321 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1900 ἀποφάσεώς του, ἐνέκρινεν, ὅπως ἀνατεθῆ ἡ ἀγορὰ τοῦ διὰ τὴν κοπὴν τῶν παρηγγελημένων κρητικῶν ἀργυρίων νομισμάτων ἀργύρου εἰς τὸ ἐκ τῶν ὑμετέρων ἀνταποκριτῶν ἐν Παρισίοις ἐδρεῖον Comptoir National d'Escompte de Paris. Κατὰ συνέπειαν ἀναθέτομεν εἰς ὑμᾶς, τὴν ἐντολὴν νὰ ἔλθητε μετ' αὐτοῦ εἰς διαπραγματεύσεις, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν ἐν λόγῳ ἐπιχείρησιν, παρακαλοῦμεν δ' ὑμᾶς, ὅπως, διὰ τὸ κατεπείγον, ἔλθητε μετ' αὐτοῦ, δαπάναις τοῦ Δημοσίου Κρήτης, εἰς τηλεγραφικὴν συνεννόησιν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ζήτημα τίνα βαρύνει ἡ πρὸς τὸ ρηθὲν κατὰστῆμα πληρωτέα ἀμοιβὴ διὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐργασίαν, τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγεμόνος, διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεώς του, παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 377)210 τῆς 19 Ἰανουαρίου 1900 ἐγγράφου ἡμῶν παρακληθέντες ν' ἀναλάβητε, ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, τὴν φροντίδα τῆς κοπῆς τῶν Κρητικῶν νομισμάτων ἠρωτήθητε σύναμα ἐπὶ τίνι προμηθεῖα θὰ ἐδέχεσθε νὰ ἀναλάβῃ ἡ Τράπεζα Κρήτης, ἐν συμπτῶσει μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἐν λόγῳ ἐντολὴν. ἀπηντήσατε δὲ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 403 τῆς 21 Φεβρουαρίου 1900 ὑμετέρου ἐγγράφου, ὅτι ἡ Τράπεζα Κρήτης καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀναλαμβάνουσι τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐπίβλεψιν τῆς κοπῆς τῶν ἐν λόγῳ νομισμάτων ἐπὶ προμηθεῖα μόνον 1)4 c) ἀπηλλαγμένη παντὸς ἄλλου ἐξόδου, τὴν πρότασιν δ' ὑμῶν ταύτην ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν, ὅτι ἀποδεχόμεθα διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1430)854 τῆς 25 Φεβρουαρίου 1900 ὑμετέρου ἐγγράφου.

Κατὰ συνέπειαν, τὸ Συμβούλιον παρατηρεῖ, ὅτι ἐν τῇ προμηθεῖα ταύτῃ περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀμοιβή, ἣν ἤθελε ζητήσει παρ' ὑμῶν ἐκείνος, εἰς ὃν θ' ἀνεθέτετε τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀργύρου.

Ἐν τούτοις, ἕνεκα τοῦ κατεπείγοντος τῆς ἀναθέσεως εἰς τὸ

ἐν λόγῳ κατάστημα τῆς ἐντολῆς πρὸς ἀγορὰν τοῦ ἐν λόγῳ ἀργύρου καὶ ὅπως μὴ τὸ παρεμπόπτον τοῦτο ζήτημα ἐπιφέρῃ νέας ἀναβολὰς διὰ τὰς ἐν λόγῳ διαπραγματεύσεις, τὸ Συμβούλιον ἀπεφάσισε νὰ ἐξουσιοδοτήσωμεν ὑμᾶς, ὅπως ἔλθητε ἀμέσως εἰς συνεννόησιν μετὰ τοῦ ἐν λόγῳ καταστήματος περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς πληρωτέας αὐτῷ ἀμοιβῆς ὑπὸ τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως, ἐπιφυλαττομένης ρητῶς τῆς ἐν τῷ μεταξῦ διακανονίσεως τοῦ μεταξῦ ἡμῶν ζητήματος περὶ τοῦ τίνα βρῶναι ἢ ἐν λόγῳ δαπάνη.

Ὅθεν, ἀναθέτοντες ὑμῖν καὶ τὴν ἐντολὴν ταύτην, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως προδῆτε εἰς τὴν δέουσαν ἐνέργειαν ὅση τὸ δυνατόν ταχύτερον.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως παρὰ τῷ Νομισματοκοπείῳ Παρισίων, φέρομεν εἰς γνώσιν ὑμῶν, ὅτι, ἐπειδὴ, ὡς γνωστὸν ὑμῖν, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου ἡ Βασιλικὴ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐγνώρισε τῇ Α. Β. Ὑψηλότητι, ὅτι αὕτη ἐνετείλατο τὴν ἐν Παρισίοις Βασιλικὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν νὰ παραγγεῖλῃ πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς νὰ ἐπιστατήσωσι κατὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας καὶ ζήλου μεθ' ὧν ἐπιστατοῦσι διὰ τὴν ἐκκοπὴν νομισμάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἀκολουθοῦντες τὴν σύστασιν τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος θέλομεν ἐνεργῆσαι παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει, ὅπως ἀνανεωθῇ ἡ παραγγελία αὕτη, εἰς δὲ τὸ Νομισματοκοπεῖον Παρισίων ἀναγγελλόμεν ἀπὸ τοῦδε δι' ἐγγράφου ἡμῶν, ὅστινας ἐπισυνάπτομεν ἀντίγραφον, ὅτι τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως διὰ πᾶσαν ἐνέργειαν καὶ διατύπωσιν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ Νομισματοκοπεῖον, ἀναθέτομεν εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Βασιλικὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν, ἣτις θέλει ἀσκήσει ταύτην κατὰ παραγγελίαν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, δι' ὧν ἀσκεῖ τὴν ἐπίβλεψιν διὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν Ἑλληνικῶν νομισμάτων, ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπιμελείαν τῶν ἀφορώντων τὴν ἐκκοπὴν τῶν νομισμάτων, ὅτι ἀνεθέσαμεν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τραπέζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν Τραπέζαν Κρήτης, ἃς ἐξουσιοδοτήσωμεν νὰ διορίσωσι ἀντιπρόσωπον ἐν Παρισίοις ἰδίᾳ διὰ τὰ ἀφορῶντα τὰς χρηματικὰς ληψοδοσίας καὶ συνεννοήσεις.

Μετ' ἐξαίρετου ὑπολήψεως
Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

La Canée le 31 Décembre 1900

N° 8742/5092

Monsieur le Directeur Général

Par notre lettre sous N° 5817/3565 nous avons eu l'honneur de vous prier de bien vouloir agréer notre demande et procéder à la frappe des monnaies Crétoises mentionnées dans la susdite lettre aux conditions de vos réglemens en vigueur.

En suite de la mort de Mr Théophraste Papadakis, qui était le représentant à Paris à la fois de l'Etat Crétois de la Banque de Crète et de la Banque nationale de Grèce, nous avons l'honneur de vous faire connaître qu'ayant obtenu l'autorisation du Gouvernement Hellenique vous avons chargé l'Ambassade Royale de Grèce à Paris d'avoir à représenter l'Etat Crétois près de la Monnaie de Paris que vous dirigez pour toute démarche ou formalité concernant nos rapports avec vous.

Quant aux négociations relatives à l'achat de l'argent et aux défauts de la frappe la Banque de Crète et la Banque Nationale de Grèce continuent à être nos représentants et sont déjà autorisées de nommer un représentant à Paris qui selon toutes probabilités sera le Comptoir National d'Escompte à Paris.

Veuillez agréer, Monsieur le Directeur Général, l'assurance de notre haute considération.

Le Conseiller pour les Finances
C. M. FOU MIS

Αριθ. Πρωτ. 8743

» Διευ. 5093

Χανιά 31 Δεκεμβρίου 1900

Πρὸς τὴν αὐτοῦ Ἐξουχίτητα τὸν Ὑπουργὸν
τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος κ. Α. Ρωμύρον κ.λ.π.

Ἐξουχίτατε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω Ὑμῖν, ὅτι, συνεπέξ τοῦ θανά-

του τοῦ ἐν Παρισίοις ἀντιπροσώπου τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν κοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων κ. Θ. Παπαδάκη, ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος συνιστᾷ, ὅπως ἀνατεθῆ εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Βασιλικὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν ἡ ἀντιπροσώπευσις τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως διὰ πᾶσαν ἐνέργειαν καὶ διατύπωσιν παρὰ τῷ νομισματοκοπέῳ Παρισίων.

Ἡ Ὑμ. Ἐξουχότης ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου λήγοντος ἔτους εἶχεν ἀνακοινώσει πρὸς τὴν Α. Β. Ὑψηλότητα τὸν Πρίγκιπα Γεώργιον τῆς Ἑλλάδος, Ὑπάτον Ἀρμοστήν ἐν Κρήτῃ, ὅτι ἡ Βασιλικὴ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐνετείλατο τὴν ἐν Παρισίοις Βασιλικὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν νὰ παραγγείλῃ πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς νὰ ἐπιστατήσωσι κατὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας καὶ ζήλου, μεθ' ὧν ἐπιστατοῦσι διὰ τὴν κοπὴν νομισμάτων τοῦ Ἑλλ. Κράτους.

Προκειμένου ἤδη νὰ ἀρξῶνται αἱ διαπραγματεύσεις διὰ τὴν κοπὴν τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, παρακαλῶ τὴν Ὑμ. Ἐξουχότητα, ὅπως εὐαρεστηθῆ νὰ ὑπομνήσῃ πρὸς τὴν ἐν Παρισίοις Βασιλικὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν τὴν ἐν λόγῳ ἐντολὴν ὡς καὶ τὴν ἀνάγκην νὰ γνωρίσῃ ταύτην πρὸς τὸ Νομισματοκοπεῖον Παρισίων.

Δέξασθε, κύριε Ὑπουργέ, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξόχου πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεώς μου.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 8744

Διεμπ. 5094

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Βασιλικὴν Ὑψηλότητα τὸν Πρίγκιπα
Γεώργιον τῆς Ἑλλάδος Ὑπάτον Ἀρμοστήν ἐν Κρήτῃ

Ὑψηλότητες,

Συνεπεῖα τοῦ θανάτου τοῦ κ. Θ. Παπαδάκη ἀντιπροσώπου ἐν Παρισίοις τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τραπέζης Κρήτης διὰ τὴν κοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων, αἱ Τράπεζαι αὗται συνιστοῦσιν, ὅπως ἐπιτραπῆ αὐταῖς νὰ διορίσωσιν ἀντιπρόσωπον αὐτῶν ἐν Παρισίοις διὰ μὲν τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀργύρου καὶ τὰς ἐν γένει ληψοδοσίας καὶ συναλλαγὰς τὸ ἐν Παρισίοις κατάστημα Comptoir National d'Escompte de Paris, διὰ δὲ πᾶσαν ἐνέργειαν καὶ ἐπιβλεψὴν ἀφορῶσαν εἰς τὸ Νομισματοκοπεῖον τὴν

ἐν Παρισίοις Βασιλικὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ Comptoir National d'Escompte de Paris, συνεπεία ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἰμ. Βασιλικῆς Ὑψηλότητος, ἐξουσιοδότησα τὴν Τραπεζὴν Κρήτης νὰ ἐλθῆ εἰς προκαταρκτικὰς μετ' αὐτοῦ διαπραγματεύσεις περὶ τῶν ὄρων, ὑφ' οὓς θὰ ἀνελάμβανε τὴν ἐν λόγῳ ἐντολήν ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τῆς ἐν Παρισίοις Βασιλικῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας διὰ τὰς μετὰ τοῦ Νομισματοκοπέου Παρισίων σχέσεις, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑπευθμισθῶ εὐσεβάστῳ εἰς τὴν Ἰμ. Βασιλικὴν Ὑψηλότητα, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος κατὰ Ἰανουάριον λήγοντος ἔτους εἴξει ἀνακοινώσει εἰς τὴν Ἰμ. Βασιλικὴν Ὑψηλότητα, ὅτι ἡ Βασιλικὴ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐνετείλατο τὴν ἐν Παρισίοις Βασιλικὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν νὰ παραγγεῖλῃ πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς νὰ ἐπιστατήσωσι κατὰ τὴν ἐγκοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας καὶ ἤθλου, μεθ' ὧν ἐπιστατοῦσι διὰ τὴν ἐγκοπὴν νομισμάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Προκειμένου ἤδη νὰ ἀρξῶνται αἱ περὶ κοπῆς τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων διαπραγματεύσεις, ἀναγκαῖον θεωρῶ, ὅπως ἡ Ἰμ. Βασιλικὴ Ὑψηλότης εὐδοκῆσῃ νὰ παρακαλέσῃ τὴν Β. Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ὑπομνήσῃ τὴν ἐν λόγῳ ἐντολήν εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Ἑλληνικὴν Βασιλ. Πρεσβείαν, ἥτις ν' ἀνακοινώσῃ τὴν ἰδιότητά της αὐτὴν πρὸς τὸ Νομισματοκοπεῖον Παρισίων.

Τῆς Ἰμ. Βασιλικῆς Ὑψηλότητος εὐπειθέστατος θεράπων

Χανία 31 Δεκεμβρίου 1900

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Πρωτ. 33
Ἄριθ. Ἀποφ. 25

Χανία 4 Ἰανουαρίου 1901

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης

Κύριε Διοικητά,

Διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Λογιστηρίου τῆς Τραπεζῆς Κρήτης κ. Φερεντίνου ἀνεκοινώσατε ἡμῖν τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα τοῦ Comptoir National d'Escompte de Paris:

N° 36648 étranger

N° 1

PARIS 16 JANVIER 1901, heure 7,45 ap. m.

Banque de Crète

La Canée

Sur réponse urgente nous parvenant vendredi neuf heures matin offrons million francs barres argent franco Monnaie Paris à vingt neuf pence trois huitièmes échelonnées maximum trois semaines et vingt neuf pence sept seizièmes penny sterling par once Standard si livraisons échelonnées trois mois maximum plus dans les deux cas notre commission quart pour cent vous débitant valeur dates où prendrons livraisons successives.

COMPTONIA

Συνεπεία τούτου υπέβαλον τὰς προτάσεις ταύτας εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγεμόνος, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 1 τῆς 4 Ἰανουαρίου 1901 ἀποφάσεως αὐτοῦ ἀπεράσισε τὰ ἑξῆς :

Δέχεται τὰς προτάσεις τοῦ Comptoir National d'Escompte de Paris καὶ ἐξουσιοδοτεῖ τὴν Τράπεζαν Κρήτης νὰ παραγγείλῃ εἰς τὸ ἐν λόγῳ Comptoir National d'Escompte de Paris τὴν προμήθειαν ἑκατῶ χιλιάδων ἑκατὸν ἑβδομάδωντα ἑξ καὶ ἐνδὲς τετάρτου χιλιογράμμου ἀργύρου (8176 $\frac{1}{4}$) εἰς τιμὴν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν εἴκοσι ἐννέα καὶ $\frac{3}{8}$ δηναρίων ἢ πεννῶν κατ' οὐγγίαν, παραδοτέου τοῦ ἀργύρου εἰς τὸ Νομισματικοκοπεῖον Παρισίων, ἐλευθέρου παντὸς ἄλλου ἐξόδου, ἐντὸς τριῶν ἑβδομάδων κατ' ἀνώτατον ὅρον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς σύνομολογήσεως τῆς ὀριστικῆς συμφωνίας, κατὰ ἀναλόγους ὁδοὺς παραδοτέας, ἐννοεῖται, ἐντὸς τῶν τριῶν ταύτων ἑβδομάδων καὶ ἐπὶ προμηθεῖα ἐνδὲς τετάρτου ($\frac{1}{4}$ $\frac{0}{10}$) ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν.

Ὅθεν παρακαλεῖσθε νὰ προβῆτε εἰς τὴν ἀπαιτουμένην ἐνέργειαν.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. Πρωτ. 455

8 Place Vendôme

Παρίσιος, 7 Δεκεμβρίου 1900.

Τράπεζαν Κρούτης

Εἰς Χανία

Κύριε Διοικητῶν,

Ἐγκλίμως ἐγενόμενη κάτοχος τῆς ἀπὸ 12 Νοεμβρίου ὑμετέρας ἐπιστολῆς, εἰς ἣν ἐβραδύνα νὰ ἀπαντήσω ἀναμένων νὰ ἤμην εἰς θέσιν νὰ σᾶς μεταδώσω τὰς ζητούμενας πληροφορίας.

Ὡς γράφω σήμερον εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, προέβημεν πρὸ μικροῦ εἰς νέαν ἀποστολὴν νικελίων νομισμάτων εἰς παραλαβὴν ὑμῶν, εἰς Σούδαν. Τὰ νομίσματα ταῦτα ἐπιβιβασθήσονται ἐπὶ τοῦ ἐν Μασσαλίας ἀναχωροῦντος, τὴν 22αν τρέχοντος, ἀτμοπλοίου, παρακαλῶ δὲ νὰ συνεννοηθῆτε ἐν καιρῷ μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς ἐταιρείας τῶν Messageries Maritimes, ὅπως, κατὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ ἀτμοπλοίου εἰς Σούδαν, εἰς οἰανδήποτε ὥραν τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νυκτός, παραληφθῶσι τὰ νομίσματα ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ ἀποβιβασθῶσι ταῖς ὑμετέρας φροντίσιν εἰς τὴν ξηρὰν, καθότι, τῆς Σούδας μὴ ἀποτελοῦσης τακτικὸν σταθμὸν τῆς Ἐταιρείας, αὕτη δὲν ἀναλαμβάνει τὴν ἀποβίβασιν ἐμπορευμάτων.

Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποστολῆς συμπληροῦνται τὰ ὑπὸ ἐνκοπὴν νικελία, πλὴν 1,100,000 πενταλέπτων, ἅπερ, καθὼς καὶ μέρος τῶν ὀρειχαλκίνων νομισμάτων, ἔσονται ἔτοιμα πρὸς ἀποστολὴν ἐν Μασσαλίας τὴν 6ην προσεχούς, εἰς Σούδαν ἐπίσης, μία δὲ ἔτι δεκαπενθημερία ἔκτοτε θὰ συμπληρωσῆ, πιστεύομεν, τὴν ἀποστολὴν τοῦ συνόλου καὶ τῶν ὀρειχαλκίνων νομισμάτων.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀργυρᾶ, ὁ κ. Borrel, εἰς ὃν ἠδύναθη τέλος ὁ Πρίγκηψ νὰ παράσχη τὰς ἀπαιτούμενας φωτογραφίας καὶ ἰχνογραφήματα, ἤρχισε τοῦ ἔργου του, μὲ πληροφορεῖ δὲ, ὅτι, ἐντὸς τῆς μεθεπομένης ἐβδομάδος, θὰ μοὶ παραδώσῃ τὰς φωτογραφίας ἀμφοτέρων τῶν προσώπων τῶν προπλασμάτων, τὰ ὅποια καταρτίζει, ἀμα δὲ τῆ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐγκρίσει αὐτῶν, ἣν, πρὸς ἀποφυγὴν βραδύτητος, θὰ ἠδύνασθε καὶ τηλεγραφικῶς νὰ μοὶ διαβιβάσητε κατὰ τὴν παραλαβὴν αὐτῶν, θέλει προδῆ δραστηρίως εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν ὀριστικῶν προτύπων, ὧν τὰ πρῶτα (τὰ τῶν πεντηκονταλέπτων) ἔσονται ἔτοιμα ἐντὸς πέντε ἐβδομάδων, ἀρ' ἢς γνωστοποιηθῆ αὐτῶ ἢ ἔγκρισις, τὰ δὲ λοιπὰ ὅλα ἐντὸς τριῶν εἰσέτι ἐβδομάδων. Δυνάμεθα ὅθεν κατὰ προσέγγισιν νὰ ὑπο-

λογίσωμεν, ὅτι ἡ ἔναρξις τῆς ἐκτυπώσεως γενήσεται μετὰ δύο περίπου μηνῶν, ἡ δὲ συμπλήρωσις αὐτῆς δὲν ἔλ. ἀπαιτήσῃ ἴσως πλέον τοῦ μηνός, ὡς ἐκ τῆς ἀριθμητικῶς μικρᾶς σχετικῶς ποσότητος τῶν νομισμάτων. (*)

Διατελῶ, Κύριε Διοικήτᾳ, μετὰ πλείστης ὑπολήψεως

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Ἄριθ. 1517

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Ἡ ΑΝΩΤΕΡΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρὸς τὰς διαφόρους Ἀρχὰς τῆς Πολιτείας

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 66 καὶ ὑπὸ χθεσινὴν ἡμερομηνίαν φύλλῳ τῆς Ἐπισήμου Ἐφημερίδος ἐδημοσιεύθη τὸ ἀπὸ 12 λήγοντος μηνός καὶ ὑπ' ἀριθ. 120 Ἡγεμονικὸν Διάταγμα, δι' οὗ ὀρίζεται, ὡς ἡμέρα ἐναρξέως τῆς κυκλοφορίας τῶν ἐκ λεπτῶν 1 καὶ 2 χαλκῶν καὶ λεπτῶν 5, 10 καὶ 20 νικελείων νομισμάτων, ἡ **ἐννάτη τοῦ ἐπιόντος μηνός Δεκεμβρίου.**

Ἐπομένως ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης εἰσὶ δεκτὰ ὑπὸ τοῦ ταμίου Χανίων, τῶν τελωνιακῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἰδιωτῶν τὰ μὲν νικέλεια νομίσματα μέχρι τῆς ποσότητος δραχμῶν ἑπτὰ δι' ἑκάστην πληρωμὴν, τὰ δὲ χαλκᾶ μέχρι τῆς ποσότητος δραχμῆς μιᾶς δι' ἑκάστην πληρωμὴν.

Ἡ ἀξία τῶν κερματικῶν τούτων νομισμάτων ὑπολογίζεται, συμφῶνως τῷ ἀρθρῷ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 157 νόμου, ἔχοντι οὕτω «Νομισματικὴ μὸνὰς τῆς Κρητικῆς Πολιτείας εἶνε ἡ δραχμὴ ὑποδιαρισουμένη εἰς ἑκατὸν ἴσα μέρη ἢ λεπτά».

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω καθιστῶ ὑμῖν γνωστὸν, ὅτι, μέχρις οὗ ὀρθῆ δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος ἡ ἡμέρα τῆς ἐναρξέως τοῦ κατὰ τὸν μηνὸς ἐντὸς ὑπ' ἀριθμὸν 157 νόμου καθιερουμένου νομισματικοῦ συστήματος, θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ ἐν τε τῇ ταμείῳ Χανίων καὶ τοῖς τελωνείοις καὶ τὰ ἄχρι τοῦδε κυκλοφοροῦντα ξένα ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα ὑπὸ τὰς διατιμήσεις καὶ τὰ ποσὰ τὰ ὀριζόμενα ἐν τοῖς κατωτέρω κοινοποιουμένοις ἀρθροῖς 4 καὶ 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 71 νόμου.

Ἐπειδὴ τὰ νικέλεια Κρητικὰ νομίσματα κατ' ἐλάχιστον δια-

(*) Σημ. Ἐλήφθη τῇ 24/15 Ἰανουαρίου 1901.

φέρουσι τῶν Ἑλληνικῶν νικελείων νομισμάτων, ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τῶν συναλλασσομένων, ὅπως μὴ ζημιωθῶσιν ἐκ τῆς παραλαβῆς Ἑλληνικῶν ἀντὶ Κρητικῶν νικελείων νομισμάτων.

Τῆς διαταγῆς ταύτης ἀποστέλλω ἰκανὰ ἀντίτυπα τοῖς κ. κ. Δημάρχους παρακαλῶν αὐτοὺς, ὅπως μεριμνήσωσι περὶ τῆς ταχίστης καὶ πλήρους δημοσιεύσεώς της.

Ἐν Χανίοις, τῆ 28 Νοεμβρίου 1900.

Ὁ Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Νόμος ὑπ' ἀριθ. 71

Ἄρθρον 4. Ἡ τιμὴ τοῦ ἀργυροῦ Μετξητιῆ κανονίζεται εἰς δραχμὰς 4.20.

Τὰ λοιπὰ ἐν χρήσει ξένα ἀργυρὰ νομίσματα θὰ ὦσι δεκτὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς χρυσὸν ἀξίας των, διατιμωμένου τοῦ χρυσοῦ φράγκου εἰς 1.05 ἀργυροῦ.

Ἄρθρον 5. Τὰ ἐν χρήσει χαλκὰ νομίσματα θὰ ὦσι δεκτὰ ἐν ταῖς δημοσίαις ταμείαις μόνον ὡς συμπληρωματικὰ τοῦ κατωτέρου τῶν ἐν χρήσει ἀργυρῶν κερματίων, ἤτοι μέχρι 0.15 διὰ πᾶσαν πληρωμὴν. (*)

Ἄριθ. Πρωτ. 33α

Διεκπ. 25

Χανία 4 Ἰανουαρίου 1901

Πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγεμόνος

Συνεπεῖα τῆς πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης γενομένης ὑπ' ἐμοῦ ἀνακοινώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1321 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1900 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τούτου, αὕτη προσέθη εἰς τὰς ἀπαιτούμενας ἐνεργείας παρὰ τῆ Comptoir National d'Escompte de Paris, σήμερον δὲ διὰ τοῦ παρ' αὐτῇ ὑπαλλήλου κ. Φερεντίνου μοὶ ἀνεκοίνωσε τηλεγράφημα τοῦ ἐν λόγῳ καταστήματος, οὗτινος ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω καὶ ὅπερ περιέχει τοὺς ὅρους, ὑφ' οἷς θ' ἀνελάμβανε τοῦτο τὴν προμήθειαν τοῦ ἀναγκαίου ἄργυρου.

Ἐπὶ τῶν προτάσεων τούτων παρατηρῶ τὰ ἑξῆς :

1) Κατὰ τὸν ὑποθετικὸν ὑπολογισμὸν, ὃν ἀπὸ τοῦ προπαρελ-

(*) Σημ. Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 56 φυλ. Τ. Β'. τοῦ 1900 τῆς ἐπισήμου ἐφημερίδος (τῆ 7 Δ]βρίου 1901).

θόντος έτους ειχεν ανακοινώσει προς ημας η Έθνικη Τράπεζα της Ελλάδος (αριθ. 18 έγγραφων κοπής νομίσματος) η τιμή του αργύρου εφέρετο τότε εις φράγκα 101, 25 0)0 κατά χιλιογράμμων, ήτοι δις βάρους χιλιογράμμων 8176 και 25 0)0 άπητείτο όλική αξία δρ. 827.845.31.

2) Κατά την από 23 Απριλίου 1900 έπιστολήν του Θ. Παπαδάκη η τιμή αυτού ανήρχετο κατ' ούγγιαν εις δηνάρια η πέννας ..... 27 $\frac{1}{4}$.
ήτοι διά ποσόν 8176,25 χιλιογράμμων αξία δραχ. 752,228,14 (αριθμ. 20 έγγραφων κοπής νομίσματος).

3) Κατά την από 28 Σεπτεμβρίου έπιστολήν του ίδιου (αριθ. 34 έγγραφων κοπής νομίσματος) η τιμή αυτού κατ' ούγγιαν υπερέβη τα δηνάρια..... 29
ήτοι δις το αυτό ποσόν, αξία δραχμῶν..... 800,536,37

4) Κατά την από 11 Οκτωβρίου 1900 έπιστολήν του ίδιου (αριθ. 35 έγγραφων κοπής νομίσματος) η τιμή αυτού εκλίεν ολίγον από τα Δ..... 29 $\frac{3}{4}$.
ήτοι δις το αυτό ποσόν αξία δραχμῶν..... 821,239,89

5) Κατά δε το ύπό ημερομ. 4)17 Ιανουαρίου 1901 ειρημένον τηλεγράφημα του Comptoir National d'Escompte de Paris, τούτο προσφέρεται να προμηθεύση τούτον παραδοτέον μὲν βαθμηδόν εντός 3 έβδομάδων αντί δηναρίων κατ' ούγγιαν..... 29 $\frac{3}{8}$.
ήτοι δις το αυτό ποσόν αξία δραχμῶν..... 810,888,13
παραδοτέον δε βαθμηδόν εντός 3 μηνῶν αντί δηναρίων κατ' ούγγιαν..... 29 $\frac{7}{16}$.
ήτοι δις το αυτό ποσόν αξία..... 812,613,42
ἐπι πλέον δε ζητεῖ δις προμήθειαν αυτού $\frac{1}{4}$ ἐπι τοῖς ἐκτέον, ὅπερ ἐπι ποσῷ αργύρου αξίας 1,000,000 περιπου φέρει δραχμὰς 2.500.

Ἡ Διοίκησις τῆς Τραπεζῆς Κρήτης οὐδεμίαν μὲν ἀνεκρίνωσε γνώμην ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ προτάσεων, ἢ ἐπὶ τοιούτου δὲ ἀντικειμένου πρόβλεψις. ἂν θὰ μειωθῆ ἢ αὐξήθῃ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ τιμὴ τοῦ αργύρου, οὐσα ἔργον δύσκολον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ, καθίσταται δυσχερέστατον δι' ἡμᾶς, οὐ μόνον διότι οὐδὲν τῶν ὑποτιμωμένων στοιχείων, ὅπως μορφώσωμεν γνώμην κατέχομεν, ἀλλὰ καὶ ἐνεκεν τῆς ἀβεβαιότητος τῆς τε ἐν Κίνῃ καὶ ἰδίᾳ ἐν τῇ Ἰστιά Ἀφρικῇ πολιτικῆς καὶ στρατιωτικῆς καταστάσεως, ἥτις, κατὰ τοὺς εἰδότες, ἔχει ἐπιρροὴν καὶ ἐπὶ τῶν τιμῶν ἐν γένει τῶν μετᾶλλων.

Ἡ διαφορὰ, ἣτις προκύπτει μεταξύ τῶν διαφορῶν τούτων διακυμάνσεων τῆς τιμῆς τοῦ ἀργύρου καὶ τῶν τελευταίων προσφορῶν εἶνε, ὡς παρατηρεῖ τὸ Συμβούλιον, σημαντικὴ.

Ἐν τούτοις ἔχων ὑπ' ὄψει τὸ ἀβέβαιον τῆς καταστάσεως καὶ τὸν κίνδυνον, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ ἀργύρου δύναται οὐ μόνον νὰ μὴ κατέλθῃ ἀλλὰ καὶ νὰ ὑψωθῇ ἐν ἡ περιπτώσει ἐπιδεινωθῇ ἡ πολιτικὴ κατάστασις, ἀρ' ἑτέρου δ' ὅτι ὁ ψηφισθεὶς προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων τῆς τρεχούσης χρήσεως, ἐπομένως καὶ οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν ἐξόδων στήρζονται καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπολογιζομένου κέρδους ἐκ τῆς κοπῆς τοῦ νομίσματος, ὅτι αἱ συναλλαγαὶ δυσχεραίνονται, ἰδίως δ' ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὴν ὑπάρχουσαν νομισματικὴν ἀνωμαλίαν ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀργυρῶν Κρητικῶν νομισμάτων, ἡδὴ μάλιστα, ὅτε ἐτέθησαν εἰς κυκλοφορίαν τὰ νικητεία Κρητικὰ νομίσματα, προτείνω εἰς τὸ Συμβούλιον νὰ ἀποφασίσῃ νὰ δεχθῇ τὰς ὑποβαλλομένας προτάσεις καὶ νὰ ἐξουσιοδοτηθῇ ἡ Τράπεζα Κρήτης νὰ παραγγεῖλῃ εἰς τὸ ἐν λόγῳ Comptoir National d'Escompte de Paris τὴν προμήθειαν ἐκτὼ χιλιάδων ἑκατὸν ἐβδομηκοντα ἑξ καὶ ἐνδς τετάρτου χιλιογράμμων (8176 $\frac{1}{4}$) ἀργύρου εἰς τιμὴν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν εἴκοσιν ἐννέα καὶ $\frac{3}{8}$ δηναρίων κατ' οὐγγράμν. παραδοτέου τοῦ ἀργύρου εἰς τὸ νομισματοκοπιεῖον Παρισίων, ἐλευθέρου παντὸς ἄλλου ἐξόδου ἐντὸς τριῶν ἐβδομάδων κατ' ἀνωτάτον ὅρον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συννομολογήσεως τῆς ὀριστικῆς συμφωνίας κατ' ἀναλόγους ὁδοίσεις, παραδοτέας, ἐννοεῖται, ἐντὸς τῶν τριῶν τούτων ἐβδομάδων καὶ ἐπὶ προμηθεῖα ἐνδς τετάρτου $\frac{1}{4}$ τοῖς ἑκατὸν $\frac{0}{10}$.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. Πρωτ. 7

Ἄποφ. 4

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

τῆς ἐν τῷ ἐπ' ἀριθ. 1 τῆς 4 Ἰανουαρίου 1901 πρακτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἡγεμόνος.

.....
Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος εἰσάγει τὸ ὑπ' ἀριθ. 33)25 καὶ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ἔγγραφόν του, ἀφορῶν εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀργύρου διὰ τὴν κοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων, ἔχων ὡς ἐξῆς :

«Συνεπεία τῆς πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης
 » γενομένης ὑπ' ἑμοῦ ἀνακαινώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1321 τῆς 30
 » Δεκεμβρίου 1900 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τούτου, αὕτη
 » προέβη εἰς τὰς ἀπαιτούμενας ἐνεργείας παρὰ τῷ Comptoir
 » National d'Escompte de Paris, σήμερον δὲ διὰ τοῦ παρ'
 » αὐτῆ ὑπάλληλου κ. Φερεντίνου μοι ἀνεκοίωσε τηλεγράφημα
 » τοῦ ἐν λόγῳ καταστήματος, οὗτινος ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω καὶ
 » ὅπερ περιέχει τοὺς ὄρους ὑφ' οὓς θ' ἀνελάμβανε τοῦτο τὴν προ-
 » μῆθειαν τοῦ ἀναγκαιοῦτος ἀργύρου».

Ἐπὶ τῶν προτάσεων.....

Συζητήσεως γενομένης ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἠρωτήθη ὁ
 κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην παριστάμενος ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς
 Τραπεζῆς Κρήτης Γραμματεὺς αὐτῆς κ. Φερεντίνος, ἂν ἡ Τρά-
 πεζα ἔχῃ ἰδίαν γνώμην διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἐν λόγῳ ἀργύρου
 κατὰ τὴν παρούσῃν ἐποχὴν, ἀπήντησε δ' ὅτι ὁ Διοικητὴς τῆς
 Τραπεζῆς φρονεῖ, ὅτι ἡ παρούσα ἐποχὴ εἶναι ἡ συμφερωτέρα,
 καθότι ἡ τιμὴ τούτου κατ' αὐτὰς κατήλθε πολὺ τῆς τιμῆς, ἣν
 πρὸ πολλοῦ εἶχε καὶ ὅτι μᾶλλον αὐξήσῃν εἰς τὸ μέλλον ἢ ἐλατ-
 τώσῃν αὐτῆς, προβλέπει, καὶ τοῦτο ἕνεκα τῆς τροπῆς, ἣν ἐσχά-
 τως ἔλαβεν ὁ Βοερροαγγλικὸς πόλεμος.

Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος ἀναφέρει, ὅτι, ἐκτὸς τῆς
 γνωμοδοτήσεως ταύτης τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπεζῆς φρονεῖ, ὅτι
 καὶ πτωχεύσεις τινὲς τραπεζικῶν οἰκῶν λαβοῦσαι χωρὶν κατ'
 αὐτὰς ἐν Λονδίῳ δύνανται νὰ ἐπιδράσωσιν εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς
 τιμῆς τοῦ ἀργύρου, προτείνει δὲ καὶ προσφορικῶς νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ
 πρότασις του καὶ προδῆ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ ἐν τῷ
 ρηθέντι ἐγγράφῳ του ἀργύρου.

Τὸ Συμβούλιον λαβὼν ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω

Καὶ ἰδὼν ὅτι ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἀναβολὴ δὲν χωρεῖ,
 καθότι πολὺ πιθανὸν νὰ ἐπιδεινωθῇ ἡ πολιτικὴ κατάστασις καὶ
 τοῦτο σπουδαίως θὰ ἐπιδράσῃ εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς τιμῆς τοῦ ἀρ-
 γύρου καὶ συνεπῶς θὰ ζημιωθῇ ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις, ἄλλως
 τε δὲν δύναται νὰ βραδύνη ἢ ἀγορὰ τοῦ ἀργύρου καὶ κατὰ συνέ-
 πειαν ἡ κοπὴ τοῦ Κρητικοῦ νομίσματος, καθότι καὶ ὁ προϋπολο-
 γισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Πολιτείας στηρίζεται καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπο-
 λογισμένου κέρδους ἐκ τῆς κοπῆς τοῦ νομίσματος, ὅστις πρό-
 κειται κατ' αὐτὰς νὰ ἐγκριθῇ καὶ ἐπικυρωθῇ.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται παμψηφεί τὴν πρότασιν τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
 Συμβούλου καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ μέρη καὶ.

Ἀποφασίζει, νὰ γίνωσι δεκταὶ αἱ ὑποβαλλόμεναι διὰ τοῦ συνημμένου φέροντος τηλεγραφήματος τοῦ Comptoir National d'Escompte de Paris προτάσεις καὶ νὰ ἐξουσιοδοτηθῇ ἡ Τράπεζα Κρήτης, ὅπως παραγγείλῃ εἰς τὸ ἀνωτέρω κατάστημα τὴν προμήθειαν ὀκτῶ χιλιάδων ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἕξ καὶ ἓν τέταρτον (ἀριθ. 8,176¹/₄) χιλιογράμμων ἀργύρου, ἀντὶ ποσοῦ, ὠρισμένου, οὐχὶ ἀνωτέρου τῶν εἰκοσιν ἑννέα καὶ ³/₈ (ἀριθ. 29³/₈) δηναρίων κατ' οὐγγίαν, ὑποχρεωμένου ὄντος τοῦ καταστήματος τούτου νὰ παραδώσῃ, ἐλεύθερον παντὸς ἄλλου ἐξόδου τὸν ρηθέντα ἄργυρον εἰς τὸ Νομισματοκοπεῖον τῶν Παρισίων ἐντὸς τριῶν ἑβδομάδων καὶ ἀνωτάτου ὄρον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συνομολογήσεως τῆς ὀριστικῆς συμφωνίας κατ' ἀναλόγους ὁδοί, μὲ προμήθειαν διὰ τὴν ἀγορὰν καὶ παράδοσιν ¹/₄ τοῖς ⁰/₁₀.

Ὁ Προεδρεύων
ΚΩΝ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Τὰ Μέλη
ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
ΝΙΚ. ΓΙΑΜΑΛΑΚΗΣ

Ὁ ἐκτελὼν γρῆν γραμματέως
Γ. Π. Ὁρφανουδάκης

N° 36648 étranger

1

PARIS le 16 Janvier 1901 h. 7.45 a. m.

BANQUE DE CRÈTE

LA CANÉE

Sur réponse urgent nous parvenant Vendredi neuf heures matin offrons million francs barres argent franco Monnaie Paris à vingt neuf pence trois huitièmes pence Sterling pur once Standard si livraisons échelonnées maximum trois semaines et vingt neuf pence sept seizièmes penny Sterling par once Standard si livraisons échelonnées trois mois maximum plus dans les deux cas notre commission quart pour cent vous débitant valeur dates où prendrons livraisons successives.

(Comptoir National d'Escompte de Paris)

Ἄριθ. 120.

Ἐν Χανίσις τῆ 18 Ἰανουαρίου 1901

**Πρὸς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν
τῶν Οἰκονομικῶν.**

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Συνεπεία τοῦ ὑπ' ἀριθ. 33 ὑμετέρου ἐγγράφου τῆς 4 τρέχοντος μηνὸς προσέβημεν αὐθιμερὸν εἰς τὴν διὰ λ)σμίον σας παραδοχὴν τῆς παρὰ τῶ ἐν Παρισίοις Comptoir National d' Escompte de Paris γενομένης ἡμῖν προσφοράς ὑπὸ χιλιάδων ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἕξ καὶ ἑνὸς τετάρτου χιλιογράμμων (χιλιογραμ. 8176 $\frac{1}{4}$) ἀργύρου, κλείσαντες μετὰ τοῦ εἰρημένου Κατάστηματος ὀριστικὴν συμφωνίαν, ὅπως παραδώσῃ ἡμῖν ἐν τῷ Νομισματοκοπείῳ τῶν Παρισίων, ἐντὸς τριῶν ἑβδομάδων ἀπὸ τῆς ἀνω χρονολογίας 4 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ., κατ' ἀνώτατον ὅρον, καὶ κατὰ δόσεις ἀνάλογους, ἃς ἀφῆσαμεν εἰς τὴν διάθεσίν του, τὴν ἀνω ποσότητα ἀργύρου πρὸς εἴκοσι ἑννέα καὶ τρία ὄγδοα δηνάρια ἢ πέννας (29 d. $\frac{3}{8}$) Ἀγγλικῆς λίρας Στερλίνας κατ' οὐγγίαν Standard, πλέον τῆς προμηθείας τοῦ ἐνὸς τετάρτου ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ($\frac{1}{4}$ 0/0).

Ἡδὴ δὲ ὀφειλοντες νὰ ἐμβάσωμεν πρὸς τὸ εἰρημένον Κατάστημα τὸ ἀντίτιμον τοῦ ὡς ἀνω ἀγορασθέντος ἀργύρου, συμφώνως μὲ τὸ πρὸς ἡμᾶς τηλεγράφημά του ὑπ' ἀριθ. 9)39048 τῆς 5)18 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. (ν. ἡ.), καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολὴν του τῆς 18 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. ὧν ἀντίγραφα ἐπισυναπτομεν ᾧδε, παρακαλοῦμεν ἡμᾶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ καταβάλλητε ἡμῖν τὸ ἐν λόγῳ ἀντίτιμον διὰ Συναλ)κῶν ὄψεως ἐπὶ Λονδίνου, ἢ τὸ ἰσότιμον αὐτοῦ διὰ Συναλ)κῶν ὄψεως ἐπὶ Παρισίων, ὅπως ὤμεν εἰς θέσιν νὰ καλύψωμεν ἐν καιρῷ τὴν πρὸς τὸ εἰρημένον Κατάστημα ὑποχρέωσίν μας, καθόσον καὶ ἡ προθεσμία τῶν τριῶν ἑβδομάδων διὰ τὴν ὀλικὴν παράδοσιν τοῦ διὰ λ)σμίον σας ἀγορασθέντος ἀργύρου λήγει προσεχέστατα, ἤτοι κατὰ τὴν 25 ἢ 26 τρέχοντος μηνὸς.

Καθ' ἡμέτερον, ὡς ἔγγιστα, ὑπολογισμὸν, καθ' ὅσον δὲν δυναμέθα νὰ ὀρίσωμεν ἐν πληρεστάτῃ ἀκριθείᾳ, τὸ εἰς οὐγγίαν ἀντιστοιχοῦν βάρος τῶν 8176 $\frac{1}{4}$ χιλιογράμμων πρὶν ἢ λάβωμεν τὸν ἀκριβῆ λ)σμὸν παρὰ τοῦ Comptoir d' Escompte de Paris, τὸ ἐν λόγῳ ἀντίτιμον θὰ ἀνέλθῃ εἰς λίρας

Ἀγγλίας Στερλίνας τριάκοντα δύο χιλιάδας διακοσίας πενή-
 κοντα τέσσαρας, σελήνια τρία καὶ δηνάρια ἢ πέννας δέκα (L.
 32254. 3. 10) περίπου, τὰς ἐποίας θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ θέ-
 σητε εἰς τὴν διάθεσίν μας ἐν Λονδίῳ ἢ νὰ παραδώσητε ἡμῖν
 συναλλαγματικὰς ὄψεις ἐπὶ Λονδίνου ἴσου ποσοῦ, εἴτε ἄλλως,
 ἐὰν προτιμᾶτε, νὰ θέσητε εἰς τὴν διάθεσίν μας ἐν Παρισίοις τὸ
 ἰσότιμον εἰς φράγκα τοῦ ἄνω ποσοῦ λιρωῶν Στερλινῶν, ἢ νὰ πα-
 ραδώσητε ἡμῖν τὸ ἰσότιμον τοῦτο εἰς Συναλ)κὰς ὄψεις ἐπὶ Πα-
 ρισίων. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι μετὰ τὴν λήψιν τοῦ ἀκριβοῦς λ)σμοῦ
 τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἀργύρου ἐπιφυλασσόμεθα νὰ κανονίσωμεν μεθ'
 ὑμῶν εὐάνδρηστα διαφοράν ἐπὶ πλέον ἢ ἐπὶ ἕλαττον, ἥτις ἤθελε
 προκύβει ἐκ τῆς τροπῆς τῶν χιλιογράμμων εἰς οὐγγίας, ἢ ἄλ-
 λως πως.

Τὸ ἄνω ποσὸν ἐξάγωμεν διὰ τοῦ ἐξῆς ὑπολογισμοῦ: 8176 $\frac{1}{4}$ χι-
 λιόγραμμ. ἀργύρου πρὸς 32. 15 ἑκάστον χιλιογράμμον ἰσοδυνα-
 μούν με οὐγγίας 262866

4375

0000

πρὸς 29 d. $\frac{3}{8}$ ἑκάστην οὐγγίαν + $\frac{1}{4}$ $\frac{0}{10}$ L. 32254. 3. 10

Ὡς θέλετε παρατηρήσει ἐκ τοῦ συνημμένου ὧδε ἀντίγραφου τῆς
 ἐπιστολῆς τοῦ Comptoir National d' Escompte de Paris,
 τὸ Κατάστημα τοῦτο, φαίνεται νὰ προτιμᾷ μᾶλλον, τόσον χάριν
 οἰκονομίας χρόνου, ὅσον διότι ἡ ἀγορὰ τοῦ ἀργύρου ἐγένετο ἐν
 Λονδίῳ, ὅπως τὸ ἀντίτιμον τῶ ἐμβασθῆ κατ' εὐθείαν εἰς Λονδίνον
 εἰς λίρας Ἀγγλίας, οὐχὶ δὲ εἰς Παρισίους εἰς φράγκα.

Πλὴν τοῦ ἀντιγράφου τοῦ ἄνω μνημονευομένου τηλεγραφήμα-
 τος τοῦ Comptoir National d' Escompte de Paris ἐπισυν-
 ἄπτομεν ἐπίσης ὧδε ἀντίγραφον τοῦ πρὸς ἡμᾶς τηλεγραφήματος
 τοῦ ἐν Παρισίοις κ. Λέοντος Παλκιολόγου, ἀπαντητικοῦ πρὸς
 τὸ ἀπευθυνθὲν αὐτῷ παρ' ἡμῶν, τῆ ὑμετέρᾳ αἰτήσῃ, τηλεγραφή-
 ματος περὶ διαφόρων ἀναγκαίων πληροφοριῶν σχετικῶν τῆ ἀ-
 γορᾶ τοῦ ἀργύρου καὶ τῆ κοπῆ τοῦ νομίσματος, ἔχετε δὲ ἤδη εἰς
 χεῖράς σας τὸ ἀντίγραφον τοῦ πρώτου τηλεγραφήματος τοῦ
 Comptoir, δι' οὗ ἐγένετο ἡμῖν ἡ προσφορά τοῦ ἀργύρου.

Ὁ παρ' ἡμῖν ἀνοικτὸς λ)σμός τοῦ Δημοσίου παρουσιάζει σῆ-
 μερον ὑπόλοιπον εἰς χρυσὸν εἰς δρ. 170,000 μέχρις 180,000
 περίπου κατὰ ὡς ἔγγιστα ὑπολογισμὸν.

Μετὰ σεβασμοῦ
 Τράπεζα Κρήτης
 Ὁ διοικητῆς
 Ι. Σακελαρίου

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ *Comptoir National*
de Paris, Παρισίων ἀπὸ 18 *Janvier*

Paris, le 18 *Janvier* 1901

Banque de Crète

LA CANÉE.

Messieurs,

Nous avons eu l'honneur de recevoir le 16 c^t votre dépêche ainsi conçue :

« Ayant besoin argent un million francs environ »
» pour frappe monnaie crétoise prière télégraphier »
» conditions entreprendriez livrer progressivement »
» hôtel monnaie Paris. »

En réponse à cette obligeante proposition, nous nous sommes fait un plaisir de vous informer par notre télégramme de même date que nous étions bien à votre disposition pour vous assurer la livraison de cette partie de métal franco à l'Hôtel des Monnaies de notre ville aux conditions suivantes :

au prix de 29 d $\frac{3}{8}$ Sterling par oz standard si les livraisons échelonnées doivent être effectuées dans un délai maximum de trois semaines à partir du jour où l'opération sera conclue.

ou au prix de 29 d $\frac{7}{16}$ sterling également par oz standard si le délai de livraison est de trois mois.

et moyennant une commission de $\frac{1}{4}$ 0/0 en notre faveur pour nos peines et soins, la contre valeur du métal cédé étant portée à votre débit valeur aux dates auxquelles nous aurons à en prendre livraison nous mêmes.

Nous avons reçu ce matin votre réponse ainsi conçue.

« Acceptons votre offre pour huit mille cent soixante seize Kilogrammes et deux cent cinquante grammes barres argent à vingt neuf pence trois huitièmes mes penny sterling par once standard sauf mieux plus votre commission quart pour cent à livrer franco hôtel monnaie Paris dans trois semaines par livraisons proportionnées, cablez confirmation. »

et ainsi que vous nous en exprimier le désir, nous nous sommes empressés de vous télégraphier pour vous confirmer notre accord. Nous vous avons priés en même temps de nous donner vos instructions en ce qui concerne les dates auxquelles les livraisons doivent être faites à la Monnaie dans le délai convenu de trois semaines.

Ainsi que nous l'avons ajouté à notre dépêche il vous sera loisible de nous faire la converture de cette opération soit, au moyen de remises sur France soit, si vous y avez plutôt convenance, au moyen de remises sur Londres.

Pour gagner du temps vous pourrez adresser directement à notre Agence dans cette ville b. chèques ou effets à vue en ayant bien soin d'indiquer dans vos lettres de remises que celles-ci sont faites pour compte du Comptoir d'Escompte de Paris à Paris.

N° 9/39048

Τηλεγράφημα ληφθὲν τῆ 5 Ἰανουαρίου.

Date 18

BANQUE DE CRÈTE

Canée.

Recevons dépêche nous informant que acceptez notre offre pour livraison trois semaines maximum attendons instructions pour dates exactes livraisons échelonnées dans ce délai pouvez couvrir Paris Londres votre choix.

COMPTONIA

(ἤτοι Comptoir National d'Escompte de Paris)

Τηλεγράφημα ληφθὲν τῆν 10 Ἰανουαρίου 1901

PARIS

CRETBANK

Canée

Urgent désigner nouveau représentant auprès mon-

naie comptonia livrera lingots selon vos conventions vous enverrai photographies types après leur approbation gouvernement coins seront faits et frappe commencera vers fin fevrier.

Paleologue

Ἐν Χανίοις τῇ 19 Ἰανουαρίου 1901.

Πρωτ. 209
Ἀριθ. Διεκπ. 130

Πρὸς τὴν Τράπεζαν Κρήτης

Κ. Διοικητὰ,

Ἐπὶ τῷ ὑπ' ἀριθ. 120 ταύτῃ τῇ στιγμῇ λησθέντι ὑμετέρῳ χρεοσυνῶ ἔγγράφῳ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ἵνα εὐαρεστηθῆτε νὰ πέμψητε ἡμῖν ἀκριβῆ λογαριασμὸν τῶν παρ' ὑμῖν καταθέσεων ἀπέναντι τοῦ (ἀνοικτοῦ λ)σμοῦ τῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν τῶν τακτικῶν προσόδων», ὡς καὶ τῶν μέχρι τοῦδε ἐξορληθέντων χρηματικῶν ἐνταλμάτων, δίδοντας ἡμῖν τὴν ἐξήγησιν, πῶθεν προκύπτει τὸ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ὑμετέρῳ ἔγγράφῳ σημειούμενον ποσὸν ὑπολοίπου εἰς χρυσὸν ἐκ δραχμ. 170.000 ἕως 180.000 περίπου, ἀφοῦ αἱ ἀποδείξεις ὑμῶν διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ταμίου καὶ τῶν τελωνείων κατατεθειμένας εἰσπράξεις ἐκ τακτικῶν προσόδων ἐκδίδονται εἰς χρυσὸν καὶ μόνον αἱ διὰ τὰ παραλησθέντα ὑφ' ὑμῶν νικεῖλαι νομίσματα τοιαῦτα δὲν ἐξεδόθησαν εἰς χρυσόν.

Ὁ Σύμβουλος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἐν Χανίοις, τῇ 19 Ἰανουαρίου 1901

Ἀριθ. 209

Τράπεζαν Κρήτης

Κύριε Διοικητὰ,

Κατόπιν τοῦ ἑμειρηθῆτος σημερινοῦ ἡμετέρου ἔγγράφου, παρακαλῶ ὑμᾶς, ἵνα εὐαρεστηθῆτε νὰ μοὶ γνωρίσητε τὸ εἰς φράγμα

ισότιμον ποσόν τῶν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 120 γοσεινῶ ὑμετέρῳ ἐγγράφῳ σημειουμένων L. S¹. 32,254: 3: 10.

Μεθ' ὑπολήψεως
'Ο Σύμβουλος
ΚΩΝ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. 133.

Ἐν Χανίοις, τῇ 19 Ἰανουαρίου 1901

**Πρὸς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν
τῶν Οἰκονομικῶν**

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 209 σημερινῦ ἐγγράφου σας γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι τὸ ἰσότιμον L. S¹. 32254.3.10 ἔψεως ἐπὶ Λονδίνου ἀνέρχεται εἰς δρ. γρ. 816.031.05 πρὸς δρ. γρ. 25.30 ἑκάστη λίρα Ἀγγλίας Στερλίνα.

Μετὰ σεβασμοῦ

Τράπεζα Κρήτης
'Ο Διοικητῆς
Ι. ΣΑΚΕΛΑΡΙΟΥ

Ἄριθ. 134.

Ἐν Χανίοις τῇ 19 Ἰανουαρίου 1901.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 209 ὑμετέρου ἐγγράφου ὑπὸ σημερινῇν ἡμερομηνίαν, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ λ)σμός τῶν καταθέσεων ἐξ εἰσπραξέων τακτικῶν προσόδων, κατὰ τὴν λογιστικὴν κατάστασιν τοῦ Κεντρικοῦ Καταστήματος τῆς 17 τρέχοντος μηνὸς καὶ τὰς τελευταίας καταστάσεις τῶν ὑποῤῃτων μαζ' ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ὀλικὸν ποσὸν καταθέσεων. . . . Δρ. 1,395,897.10

Ἐκ τούτων ἀφαιρουμένων:

- α'-) τῶν πληρωθέντων ἐνταλμάτων πρὸς τὴν ἀνωτέραν Διεύθυνσιν Δρ. 61,373
- παρὰ τῶν ὑποῤῃτων Δρ. 61,373
- παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ » 395,471
- τῶν ἡμιοξοφληθέντων
- ἐνταλμάτων περίπου. Δρ. 17,000

	των είδοποιηθέντ. άλλ- λά μή προσαχθέντων ἔτι κατά προσέγγισιν.	Δρ.	11,000
β')	των δρ. 300,000 αϊ- τινες προωρίσθησαν ὡς ἐγγύησις διὰ τὴν κα- τασκευὴν τῶν γεφυρῶν	Δρ.	300,000
γ')	τοῦ ἀντιτίμου τῶν νι- κελείων νομισμάτων δι' οὗ ἐπιστώθη ὁ λ)σμός Δημοσίου...	Δρ.	465,000
δ')	τῶν παραδοθέντ. παρὰ τοῦ ταμίου Χανίων κερμάτων ξένων ἀρ- γυρῶν νομισμ. περίπου	Δρ.	1,700
		Δρ.	1,251,544.—
	ὑπόλοιπον εἰς χρυσόν	Δρ.	144,353.10

Εἰς τὸ ποσὸν ὅμοιος τοῦτο προσθέτομεν,
κατὰ προσέγγισιν, τὸ μέχρι τοῦδε κυκλοφο-
ρήσαν παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ καὶ τῶν ὑπο-
καταστημάτων ποσὸν τῶν νικελείων νομι-
σμάτων..... Δρ.

50,000.—

ὑπόλοιπον εἰς χρυσόν..... Δρ.

194,353.10

Ἐνταῦθα ἔχουσι κυκλοφορήσῃ μόνον περὶ τὰς δρ. 9,000—
10,000 νικελείων νομισμάτων, παρὰ τῶν ὑπο]άτων δὲν ἐλάβομεν
εἰσέτι ἀκριθεῖ σημείωσιν τῶν κυκλοφορησάντων νικελείων, ἐγρά-
ψαμεν δὲ νὰ μᾶς στέλλωσι σημείωσιν τακτικὴν καὶ ἰδίως νὰ μᾶς
σημειώσωσιν ἀκριδῶς πάντα τὰ ὑπο]ατα κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν
τῆς 25 τρέχοντος μηνὸς τὴν κατάστασιν τῶν ταμείων τῶν δια-
κεκριμένως καθ' ἕκαστον εἶδος νομισμάτων.

Ἐννοεῖται ὅτι τὸ πέραν τῶν δραχμ. 50,000 τυχόν κυκλοφο-
ρήσαν ποσὸν τῶν νικελείων νομισμάτων ἀξάνει τὸ εἰς χρυσόν
διαθέσιμον ποσὸν ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου.

Μετὰ σεβασμοῦ

Τράπεζα Κρήτης

Ὁ Διοικητὴς

Ι. ΣΑΚΕΛΑΡΙΟΥ

Ἀριθ. Πρωτ. 222 223.

143

Πρὸς τὴν Τράπεζαν Κρήτης.

Κύριε Διοικητά,

Εἰς ἀπάντησιν τῶν ὑπὸ σημερινῇν ἡμερομηνίαν καὶ ὑπὸ ἀριθμοὺς 133 καὶ 134 ὑμετέρων ἐγγράφων πέμπομεν συνημμένον τὸ ὑπ' ἀριθ. 369 ἐπ' ὀνόματι ὑμῶν καὶ ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ χρηματικὸν ἔνταλμα ἐκ δραχμῶν 816.031.⁰⁵/₁₀₀, ἰσότιμον τοῦ ποσοῦ τῶν L. S'. 32254.3.10, ὑπολογισθεισῶν πρὸς 25.³⁰/₁₀₀ ἐκάστη, πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἀντιτίμου τοῦ διὰ τοῦ Comptoir National d'Escompte de Paris προμηθευθέντος ἀργύρου διὰ τὰ κοπῆς σόμενα ἀργυρᾶ Κρητικὰ νομίσματα. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ μεριμνήσητε περὶ τῆς ἐγκαίρου καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τούτου.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ, κατὰ τὸ ὑμέτερον ἐγγράφον, εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν ὑπόλοιπον εἰς χρυσὸν ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ τῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν τοῦ δημοσίου, πλὴν δραχμῶν 415,000 εἰς νικέλαια νομίσματα καὶ δραχμῶν 300,000 εἰς χρυσόν, εὐρισκομένων τῶν τελευταίων τούτων ἐν ἰδιαιτέρῳ λογαριασμῷ, συναπεία ἡμετέρας αἰτήσεως, πρὸς πληρωμὴν τῶν γεφυρῶν, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 194353.10, αἵτινες τυγχάνουσιν ἀνεπαρκεῖς πρὸς ὀλοσχερῆ ἐξόφλησιν τοῦ συνημμένου χρηματικοῦ ἐντάλματος.

Διὰ τοῦτο, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ὑπ' ἀριθ. 191 ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1900 νόμον, πέμπομεν συνημμένα τὰ ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 2 τριμήνου προθεσμίας δύο ἔντοκα γραμματῖα τοῦ Δημοσίου ἐκ δραχμῶν ἑκάτερον 350,000, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ τριμήνου τόκου εἰς ἑκάτερον τούτων, ἧτοι τὰ γραμματῖα τᾶῦτα φέρουσιν ὀλικὸν ποσὸν κεφαλαίου καὶ τόκου 5 ⁰/₁₀₀ 708750 καὶ σὰς παρακαλοῦμεν, ἵνα εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐκδώσητε διὰ τὸ κεφάλαιον τῶν ἐντόκων τούτων γραμματῖων ἧτοι διὰ δραχμὰς 700,000 καὶ πέμψητε ἡμῖν ἀπόδειξιν παραλαβῆς ἀπέναντι τοῦ ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ τῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν τοῦ Δημοσίου.

Ἐν Χανίοις 20 Ἰανουαρίου 1901.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 158
Διεκ. 99

Ἐν Χανίοις τῆ 20 Ἰανουαρίου 1901

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης

Κύριε Διοικητά,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ σήμερον ἀνακρινωθέντος ἡμῖν τηλεγραφήματος τῆς 1ης Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. τοῦ Comptoir National d'Escompte de Paris, ἔχοντος ὡς ἑξῆς :

Crèditbanque — Canée

Recevons votre vingtcing télégrafic si vous convint que premiers livraison solde argent quatre février.

Comptonia

γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι οὐδεμίαν ἔχομεν ἀντίρρησην, ὅπως ὁ ἄργυρος παραληφθῆ κατὰ τὴν 4 Φεβρουαρίου.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 280
» Διεκπ. 174

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Β. Υ. ΤΟΝ ΠΡΙΓΚΗΠΑ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΑΤΟΝ ΑΡΜΟΣΤΗΝ ΕΝ ΚΡΗΤΗ:

Ἵψηλότατε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω συντηρημένον ὡς σχέδιον Διατάγματος, δι' οὗ ὀρίζεται ἡ 15 τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἐ. ἔ., ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως ἐν μέρει τῆς ἰσχύος τοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 νόμου καθιερουμένου νομισματικοῦ συστήματος.

Μέχρι δὲ τῆς 14 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. θέλουσιν εἰσθαι δεκτὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ ὑπὸ τὰς διὰ τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 71 νόμου ὀριζομένης τιμᾶς τὰ ξένα ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα, ἀπὸ δὲ τῆς 15 Φεβρουαρίου δὲν θέλουσιν εἰσθαι δεκτὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου οὐδὲ θέλουσιν ἔχει ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν εἰς τὰς μεταξὺ τῶν ἰδιωτῶν βοσοληψίας τὰ ξένα ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ

νομίσματα, πλήν τῶν ἀργυρῶν Μετζητιέδων εἰς τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 71 νόμου κεκατονισμένην τιμὴν τῶν δρ. 4, 20)00 καὶ τῶν ξένων ἀργυρῶν νομισμάτων τῶν δρ. 5 τῆς λατινικῆς ἐνώσεως, ἅπερ θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ εἰς τὴν τιμὴν εἰς ἣν εἶχον διατιμηθῆ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἄρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 71 νόμου.

Ὅπως οὕτως, ἀφ' ἐνὸς μὲν κυκλοφορήσωσι τὰ μέχρι τοῦδε σταλέντα νικέλεια νομίσματα, ἀνερχόμενα εἰς τὸ ἑλικὸν ποσὸν τῶν δρ. 595,000, καὶ ἀφ' ἑτέρου τεθῶσιν ἐκτὸς κυκλοφορίας τὰ κυκλοφοροῦντα ξένα ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα, πλήν τῶν ἀργυρῶν μετζητιέδων καὶ πενταδραχμῶν τῆς λατινικῆς ἐνώσεως, τεθησομένων καὶ τούτων ἐκτὸς κυκλοφορίας διὰ νεωτέρου Διατάγματος μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, καὶ κατὰ τρίτον λόγον ἀναρθῶσι πάντα τὰ εἰς γρόσια ὑφιστάμενα χρέη εἰς νέα ποσὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ συναπτομένου Διατάγματος.

Παρακάλῳ δὲ τὴν Ἑμετέραν Βασιλικὴν Ὑψηλότητα, ὅπως εὐάρεστηθῆ ἡ κυρώσις τῶ ὑποβαλλόμενον Διατάγμα.

Ἐν Χανίοις τῆ 23 Ἰανουαρίου 1901.

Τῆς Ἑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος

Εὐπειθέστατος θεράπων

Ὁ Σύμβουλος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἀριθ. Διατ. 151

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς ἐν μέρει ἐφαρμογῆς τοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 νόμου καθιερουμένου νομισματικοῦ συστήματος.

ΗΜΕΙΣ ΠΡΙΓΚΗΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἕγματος Ἀρμοδότης ἐν Κρήτῃ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1900 ὑπ' ἀριθ. 157 νόμου, προτάσει τοῦ Ἑμετέρου Συμβούλου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν,

Ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρ. 1. Ὀρίζομεν τὴν 15 τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἐ. ἔ.

ὡς ἡμέραν ἐνάρξεως ἐν μέρει τῆς ἰσχύος τοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 νόμου καθιερουμένου νομισματικοῦ συστήματος.

Ἄρθρ. 2. Ἀπὸ τῆς 15 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. δὲν θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, οὐδὲ θέλουσιν ἔχει ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν εἰς τὰς μεταξὺ τῶν ἰδιωτῶν δόσσηφίας τὰ ξένα ἀργυρὰ καὶ χαλκᾶ νομίσματα, πλὴν τῶν ἀργυρῶν Μετξητιέδων εἰς τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 71 νόμου κεκανονισμένην τιμὴν τῶν δρ. 4, 20 καὶ τῶν ξένων ἀργυρῶν νομισμάτων τῶν δραχμῶν 5 τῆς Λατινικῆς ἐνώσεως, ἅτινα θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ εἰς τὴν τιμὴν, εἰς ἣν ἔχουσι διατιμηθῆ διὰ τοῦ ἰδίου ἄρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 71 νόμου.

Ἄρθρ. 3. Τὰ μέχρι τῆς 15 τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. συγκεντρωθησόμενα εἰς τὰ τελωνεῖα καὶ ὑποτελωνεῖα τῆς Πολιτείας ξένα ἀργυρὰ καὶ χαλκᾶ νομίσματα, ὧν ἀπαγορεύεται, κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἡ παραδοχὴ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου μετὰ τὴν 14 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ., παραδοθήσονται ἢ ἀποσταλήσονται αὐτόσσια εἰς τὸ ταμεῖον Χανίων, ἐν ᾧ θέλουσι φυλάττεσθαι, μέχρις οὗ δι' ἐτέρου Διατάγματος κανονισθῶσι τὰ τῆς ἐκπέτησεως ἢ τῆς ἀντάλλαγῆς αὐτῶν διὰ χρυσοῦν νομισμάτων.

Ἄρθρ. 4. Ἄμα τῇ δημοσίευσί τοῦ Διατάγματος τούτου, τὰ εἰς γροσία ὑφιστάμενα χρέη ἀναχθήσονται εἰς νέα ποσά, διὰ μὲν τοῦς Νομοῦς Χανίων καὶ Σφακίων, ἐπὶ τῇ βάσει γροσίων 5 ¹⁰/₄₀ ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς, διὰ δὲ τοῦς λοιποῦς νομοῦς, ἐπὶ τῇ βάσει γροσίων 5 ¹⁴/₄₀ ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς, συμπτῶνως τῷ ἄρθρῳ 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 νόμου.

Εἰς τὸν αὐτὸν Σύμβουλον ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Χαλέπῃ τῇ 27 Ἰανουαρίου 1901

Γ Ε Ω Ρ Γ Γ Ι Ο Σ

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Σημ. Φύλλον 5 τεύχους Α' τῆς Ἐπισήμου Ἐφημερίδος τοῦ 1901

Ἀριθ. Πρωτ. 263

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Περὶ τῆς ἐν μέρει ἐφαρμογῆς τοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 νόμου καθιερουμένου νομισματικοῦ συστήματος.

Η ΑΝΩΤΕΡΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρὸς τὰς διαφόρους Ἀρχὰς τῆς Πολιτείας

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 157 καὶ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν φύλλον

τῆς Ἐπισήμου Ἐφημερίδος—τεύχει πρώτῳ—ἐδημοσιεύθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 151 καὶ ἀπὸ 27 λήγοντος μηνὸς Ἑγερμονικὸν Διάταγμα, περὶ τῆς ἐν μέρει ἐφαρμογῆς τοῦ καθιερουμένου νομισματικοῦ συστήματος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 νόμου.

Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Διατάγματος τούτου ὀρίζεται, συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 18 τοῦ μνησθέντος ὑπ' ἀριθ. 157 νόμου, ἡ 15ῃ τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως ἐν μέρει τῆς ἰσχύος τοῦ καθιερουμένου νομισματικοῦ συστήματος.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ταύτης, ἤτοι τῆς 15ῃς Φεβρουαρίου ἐ. ἔ., κατὰ τὸ ἀρθρον 2 τοῦ ἰδίου Διατάγματος, δὲν θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ εἰς πληρωμὰς ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, οἷον ὑπὸ τοῦ ταμείου Χανίων καὶ τῶν ἐν τῇ Πολιτείᾳ τελωνείων, ὑποτελωνείων καὶ τελωνοσταθμάρχων, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν ταχυδρομείων δι' ἀγορὰν γραμματοσήμου καὶ διὰ τὴν ἔκδοσιν ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, οὐδὲ θέλουσιν ἔχει ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν εἰς τὰς μεταξὺ τῶν ἰδιωτῶν δοσοληψίας τὰ ξένα ἀργυρᾶ, ἀπερ εἰσὶ τὰ δὶ φραγκικὰ, μονόφραγκικὰ, ἡμίφραγκικὰ καὶ εἰκοσάλεπτα καὶ τὰ κέρματα τῶν μετξητιέδων, ἤτοι γρόσια, δίγροσα, τέταρτα καὶ ἡμίσεια αὐτῶν, τῶν μετξητιέδων, καὶ χαλκῶ νομίσματα, πλὴν τῶν ἀργυρῶν μετξητιέδων, οἵτινες θέλουσι γίνεσθαι δεκτοὶ εἰς τὰς μετὰ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ τῶν ἰδιωτῶν δοσοληψίας εἰς τὴν διὰ τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 71 νόμου κεκκονισμένην τιμὴν τῶν δραχμῶν 4. ²⁰/₁₀₀, καὶ τῶν ξένων ἀργυρῶν νομισμάτων τῶν δραχμῶν πέντε τῆς Λατινικῆς Ἐνώσεως, τὰ ὅποια θέλουσι κυκλοφορεῖ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ ἰδίου ὑπ' ἀριθ. 71 νόμου ὀριζομένην τιμὴν τῆς εἰς χρυσὸν ἀξίας των, διατιμωμένου τοῦ χρυσοῦ φράγκου εἰς 1,05 ἀργυροῦ, ἤτοι πρὸς δρ. 4, ⁷⁵/₁₀₀ εἰς χρυσόν.

Οὐδένα ποιῶμαι λόγον περὶ τῶν εἰς τὰς μεταξὺ τῶν ἰδιωτῶν δοσοληψίας κυκλοφορούντων ξένων νικελείων νομισμάτων, διότι, ὡς τυγχάνει ὑμῖν γνωστὸν, ἡ παραδοχὴ τούτων εἰς πληρωμὰς ἐν τῷ δημοσίῳ ταμείῳ δι' οὐδενὸς νόμου ἢ Διατάγματος ἐπετρέπη.

Εἰς τὸν ταμίαν Χανίων καὶ δὴ εἰς τοὺς τελῶνας, ὑποτελωνῆνας καὶ τελωνοσταθμάρχας συνιστῶ, ἵνα μελετήσωσι μετὰ προσοχῆς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ ἐν λόγῳ Διατάγματος, κατὰ τὴν ὅποιαν οἱ τελῶνας, ὑποτελωνῆνας καὶ τελωνοσταθμάρχαι θέλουσιν ἀποστείλει αὐτούσια τὰ μέχρι τῆς ἐσπέρας τῆς 14ῃς Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. συγκεντρωθησάμενα ἐν τοῖς ὑπ' αὐτοὺς ταμείοις, ἐκ τῶν ἀνωτέρω μνημονευομένων, ξένα ἀργυρᾶ καὶ

γαλικά νομίσματα, ὧν ἀπαγορεύεται ἡ παραδοχὴ ἀπὸ τῆς 15 ἰδίου μηνὸς Φεβρουαρίου, εἰς τὸν ταμίαν Χανίων, ὅστις ὀφείλει νὰ φυλάσῃ ταῦτα ἐν τῷ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ ταμείῳ, μέχρι οὗ δι' ἐτέρου Διατάγματος κανονισθῶσι τὰ τῆς ἐκποιήσεως ἢ τῆς ἀνταλλαγῆς αὐτῶν διὰ χρυσῶν νομισμάτων.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Διατάγματος, παρακλήθω τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπαρχοὺς, ὅπως, πρὸς πλήρη ἐφαρμογὴν ταύτης καὶ τῆς πρὸς ταύτην σχετιζομένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 νόμου, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκδώσωσιν, ἄρα τῇ παραλαβῇ ταύτης, τὰς ἀναγκαίαις διατάξεις καὶ ὁδηγίας πρὸς τοὺς κ. κ. Δημάρχους, ἵνα οὗτοι συστήσωσι τοῖς συνδημόταις αὐτῶν τὴν ἀναγκαίαν εἰς νέα ποσὰ τῶν εἰς γρόσια ὑφισταμένων χρεῶν, ἀφ' ἐτέρου δὲ προσκαλέσωσιν ἀρμόδιως τὰ δημοτικὰ Συμβούλια, ὅπως καὶ ταῦτα συσχεθῶσι καὶ ἀποφασίσωσι περὶ τῶν διατιμήσεων ἐν γένει, συμφώνως ταῖς §§ 19 καὶ 20 τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 120 δημοτικοῦ νόμου, ἐπὶ τῇ βάσει γροσίων 5¹⁰/₁₀ ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς διὰ τοὺς νομοὺς Χανίων καὶ Σφακίων καὶ γροσίων 5¹⁴/₄₀ ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς διὰ τοὺς νομοὺς Πρακλείου, Ρεθύμνης καὶ Λασηθίου. (*)

Ἐν τέλει γνωρίζω ὑμῖν, ὅτι ἐφεξῆς οἱ διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ταμείου ἐκδιδόμενοι ὑπὸ τῶν ἐταιρειῶν, τῶν ἐμπορευομένων καὶ τῶν διαφόρων βιομηχανῶν καὶ ἐργατῶν λογαριασμοὶ, θέλουσι συντάσσεσθαι εἰς δραχμάς· ἐπίσης εἰς δραχμάς θέλουσι συντάσσεσθαι καὶ αἱ καταστάσεις τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν, τῶν πληρωνομένων εἴτε ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου εἴτε ὑπὸ τῶν ἐργολάβων ἐπὶ τῆς κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς δημοσίων ἔργων.

Ἐν Χανίσις τῆ 29 Ἰανουαρίου 1901

Ὁ Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄρ.θ. 293.

Ἐν Χανίσις τῆ 9 Φεβρουαρίου 1901

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς διαβιβάσωμεν συνημμένον ὧδε

(*) ΣΗΜ. Φύλ. 5 τεύχους Β'. Ἐπισήμου Ἐφημερίδος τοῦ 1901.

ἀντίγραφον τοῦ ληφθέντος σήμερον παρὰ τοῦ Comptoir National d' Escompte de Paris λ)σμοῦ τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἀργύρου, ὃν τὸ εἰρημένον κατάστημα παρέδωκεν εἰς τὸ Νομισματοκοπεῖον τῶν Παρισίων.

Ὡς θέλετε παρατηρήσει ἐν τῷ ἄνω λ)σμῷ ἀντὶ 8,176 ²⁵⁰)₀₀₀ χιλιόγραμμων ἀργύρου, ἅτινα παρηγγεῖλαμεν εἰς τὸ Comptoir National d' Escompte τοῦτο ἠγγόρασε καὶ παρέδωκεν εἰς τὸ Νομισματοκοπεῖον 8,192 ⁹⁶⁴)₀₀₀ χιλιόγραμμα, διὰ λόγον ὃν δὲν ἐξήγησε καὶ οὕτως ἔχομεν ἤδη ζητήσαι καὶ ἀναμένομεν παρ' αὐτοῦ τὴν ἐξήγησιν· ἐν τούτοις συμπεραίνομεν, ὅτι τοῦτο προήλθεν ἐκ τοῦ ὅτι θὰ ἦτον ἀδύνατον, φαίνεται, νὰ συνδυασθῇ ἐπακριβῶς τὸ παραγγελθὲν βᾶρος πρὸς τὸ βᾶρος τῶν ράβδων τοῦ ἀργύρου καὶ κατ' ἀνάγκην ἔπρεπε νὰ ἀγορασθῇ βᾶρος ἢ ἀνώτερον ἢ κατώτερον τοῦ παραγγελθέντος.

Ὁ λ)σμός, ὡς θέλετε ἰδεῖ, ἀνέρχεται εἰς
Lstg. 34,905. 14. 0 ἐν ὅλῳ, ἐξ ὧν ὀφείλονται:

Lstg. 26,406. 13. 4 ἐντόκιος ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. (ν. ἡ.
» 8,499. 0. 8 » » 4 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. (ν. ἡ.

» 32,254. 3. 10 κατεβάλετε ἡμῖν τὴν 20 Ἰανουαρίου 2 Φ)ρίου ἐ. ἔ.

Lstg. 2,651. 10. 2 ὑπολείπονται ἀκόμη, ὅπως ἐμβασθῶσιν εἰς τὸ Comptoir National d' Escompte de Paris πρὸς ἀποπληρωμὴν τῆς ἀξίας τοῦ παραδοθέντος ἀργύρου, ἐπιφυλασσόμενης τῆς διακονήσεως τοῦ λ)σμοῦ τοῦ τόκου τῶν δύο παραδόσεων μετὰ τὸ ἐμβάσμα τοῦ ἄνω ὑπολοίπου πρὸς τὸ Comptoir National d' Escompte de Paris.

Ὅθεν παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως εὐχρεστηθῆτε νὰ καταβάλητε ἡμῖν τὸ ἄνω ὑπόλοιπον Lstg. 2,651. 10. 2. ἢ τὸ ἰσότημον αὐτῶν, ἀνερχόμενον εἰς δρ. χρ. 67,083. 15 πρὸς δρχ. χρ. 25. 30 τὴν λίραν, ἵνα ἐμβάσωμεν αὐτὸ πρὸς τὸ Comptoir National d' Escompte de Paris, ἐπὶ ἀποδόσει τοῦ ὀριστικοῦ λ)σμοῦ κεφαλαίου καὶ τόκων.

Μετὰ σεβασμοῦ

Τράπεζα Κρήτης

Ὁ Διοικητής

Ι. ΣΑΚΕΛΑΡΙΟΥ

*Compte de Vente de Barres d'argent à la Banque
de Crète, La Canée*

Nombre de barres	Poids Bar- res	Totaux	Titre	Réduction au prix de l'argent	
				titre Stan- dard de 925	au cours convenu 29 d. 3)8 par 0Z Standard.

	0Z			0Z	
	4	4361.50	997	4700.98	
	93	100894.50	998	108856.98	
	78	94620.50	999	102490.14	
	175	199876.50		215748.40	L. 26406.13.4.
	6	6575.—	998	7093.89	
	51	57022.—	999	61583.76	
	57	63597.—		68677.65	L. 8405.17.2.
		<u>263.373.50</u>			<u>L. 34812.10.6.</u>

Commission 1/4 o/o L: 87. .0 7.

Frais d'essayage à Paris (essai exigé par la Monnaie avant de prendre livraison des barres)
232 barres à 4,15 Frs: 266.80 à 25.18 L. 10.11.10.
L. 34910.2.11.

Quantité d'argent en barres livrée à la Monnaie K. 8192.964

Réalisation de morceaux d'argent provenant des essais. K. 1.061

0Z 263473.50 à 31 gr. 10 = K. 8194.025
K. 1061 = 112 Fr. à 25.18 L. 4.8.11.

Total: L. 34905.14.0.

Au debit du Compte Sterling de la Banque de Crète comme suit:

L: 26406.13.4	Valeur 31 Janvier
L: 8405.17.2	» 4 Février
L: 97.12.5	» 4 Février
<u>L: 34910.02.11</u>	

Au crédit du même compte.

L: 4.8.11	Valeur 4 Février
<u>L: 34905.14.0</u>	Montant égal L: <u>34905.14.0</u>

Ἄριθ. Πρωτ. 472
Διεκπ. 254

Ἐν Χανίοις τῇ 14 Φεβρουαρίου 1901

Πρὸς τὴν Τράπεζαν Κρούτης

Κύριε Διοικητᾶ,

Ἐπὶ τῷ ὑπ' ἀριθ. 293 ἐ. ἔ. ὑμετέρῳ ἐγγράφῳ, πέμπομεν ὑμῖν συνημμένον ὡς ἐπὶ ὑπ' ἀριθ. 477 χρηματικὸν ἔνταλμα ἐκδοθὲν ἐπ' ὀνόματι ὑμῶν καὶ ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν σταλῆσόμενον ἡμῖν ὑφ' ὑμῶν ἐξωφλημένον λεπτομερῆ λ)σμόν τοῦ Comptoir καὶ τὰ λοιπὰ τῆς πληρωμῆς δι-
ναιολογητικᾶ ἐγγράφα, διὰ τὸ ἐν δραχμῶν 67,083, ¹⁵00 πσοῦν, δι' οὗ ὀλοσχερῶς ἐξοφλεῖται τὸ ἀντίτιμον τοῦ προμηθευθέντος ὑπὸ τοῦ Comptoir National ἀργύρου, ὡς καὶ ἡ προμήθεια ¹/₄ ⁰/₁₀ τοῦ ρηθέντος τραπεζικοῦ οἴκου.

Παρακαλοῦμεν δ' ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐμβάσῃτε τὸ ταχύτερον τὸ ἀνωτέρω σημειούμενον ποσοῦν, πρὸς ἀποφυγὴν πληρωμῆς τόκων.

Μεθ' ὑποθήσεως

Ὁ Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἀριθ. 278.

Ἐν Χανίοις, τῇ 7 Φεβρουαρίου 1901

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Τὸν ἐν Παρισίοις διακείμενοντᾶ ὑπάλληλον τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζικῆς τῆς Ἑλλάδος κ. Α. Παλαιολόγον ἐπεφορτίσαμεν νὰ μᾶς πληροφορήσῃ ἐν τῷ Comptoir d'Escompte ἀναλαμβάνη νὰ παραστῇ ἐν τῷ Νομισματοκοπέῳ τῶν Παρισίων, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἐκκοπησομένων ἀργυρῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, νὰ παραλάβῃ, τοποθετήσῃ ἐν κιβωτίοις καὶ ἀποστείλῃ ἡμῖν αὐτὰ ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τίσιν ὄροις· διὰ δὲ τῆς ὑπὸ χρονολογίαν 8 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. (γ. ἡ.) ἐπιστολῆς του μᾶς γράφει ὅτι τὸ Comptoir d'Escompte ἀναλαμβάνει τὴν φροντίδα ταύτην ἐπὶ προμήθειᾳ ¹/₈ ⁰/₁₀, ἐκτὸς τῶν ἀπαιτηθησομένων ἐξόδων διὰ

σάκκους, κιβώτια, μεταφοράν, ασφάλιστρα, ναύλα κ. τ. λ. ἐπὶ τοῦ ὀλικοῦ ἀποσταλησομένου ποσοῦ.

Προσθέτει δ' ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν συσκευὴν (emballage), ταύτην δύναται ν' ἀναλάβῃ καὶ τὸ Νομισματοκοπτεῖον τῶν Παρισίων, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν περαιτέρω φροντίδα περὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν νομισμάτων. Ἔτι δὲ ὅτι οὐδεμίαν νέα δαπάνη ἀπαιτηθήσεται διὰ τὸ alliage, καθότι τοῦτο θέλει παράσχει τὸ Νομισματοκοπτεῖον, τὸ δὲ ἔξοδον περιέχεται εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ὀρισθεῖσαν τιμὴν διὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων.

Ταῦτα ἀνακοινοῦντες ὑμῖν, παρακαλοῦμεν νὰ ἔχωμεν τὰς σχετικὰς ὑμῶν ὁδηγίας περὶ τοῦ πρακτείου.

Μετὰ σεβασμιῶν

Τράπεζα Κρήτης
Ὁ Διοικητὴς
ΙΩΑΝ. ΣΑΚΕΛΑΡΙΟΥ

Ἡρωτ. 478
Ἀριθ. Δεκεμ. 259

Ἐν Χανίοις τῇ 14 Φεβρουαρίου 1900

Πρὸς τὴν Τράπεζαν Κρήτης

Κύριε Διοικητὰ,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 278 ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ὑμετέρου ἐγγράφου, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι δεχόμεθα τοὺς ὑπὸ τοῦ Comptoir National d'Escompte de Paris προτεινομένους ὅρους, ἧτοι τὴν πληρωμὴν προμηθείας $1\frac{1}{8}\%$ ἐπὶ τοῦ ὀλικοῦ τῶν σταλησομένων ἡμῖν νομισμάτων ποσοῦ, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐξόδων διὰ σάκκους, κιβώτια, μεταφοράν, ασφάλιστρα, ναύλους κλπ., καταβληθησομένων καὶ τούτων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ταμείου ἐπὶ τῇ βᾶσει λογαριασμοῦ καὶ μὲ τὰς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 8745/3095 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1900 ἡμετέρου ἐγγράφου παρεχομένης ἐπιρυθάξεως, διὰ τὴν ἣν τὸ ρηθὲν Comptoir θέλει ἀναλάβῃ φροντίδα ἐπιστασίας, παραλαβῆς, τοποθετήσεως ἐν κιβωτίοις, συσκευῆς (emballage) καὶ ἐν γένει πάσης ἀπαιτουμένης ἐνεργείας πρὸς ἀποστολὴν ἐνταῦθα τῶν κοπησομένων ἀργυρῶν νομισμάτων.

Ὅθεν, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε ν' ἀνακοινώσῃτε τ' ἀνωτέρω τῷ Comptoir National d'Escompte.

Μεθ' ὑπολήψεως
Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

'Αρ.θ. 348.

Χανιά τῆ 16 Φεβρουαρίου 1901

Πρὸς
τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν τῶν Οἰκονομικῶν
Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν ν' ἀπαντήσωμεν εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 472 καὶ 478 ὑμέτερα ἐγγράφα τῆς 14 τρέχοντος μηνός.

Ἐκ τοῦ πρώτου τούτων ἀπεσύραμεν τὸ ὑπ' ἀριθ. 477 χρηματικὸν ἔνταγμα, παρ' ὑμῶν ἐκδοθὲν ἐπ' ὀνόματι τῆς ἡμετέρας Τραπεζῆς ἐκ δρ. 67083 ¹⁵/₁₀₀, δι' ἰσότιμον Lstg 2651. 10. 2 πρὸς 25. 30 ἐκάστην λίραν, ὅπερ ἐμβάσαμεν ἤδη εἰς τὸ ἐν Παρισίοις Comptoir National d' Escompte de Paris πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀντίτιμου τοῦ παρ' ἡμῶν ἀγορασθέντος ἀπὸ τοῦ εἰρημένον Κατάστημα, κατ' ἐντολὴν καὶ διὰ λ)σμὸν σας, ἀργύρου, συμπερὶ τῶ παρ' αὐτοῦ σταλέντι ὑμῖν λεπτομερεῖ λ)σμῶ, οὕτινος ἀντίγραφον διεβίασαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 293 ἡμετέρου ἐγγράφου τῆς 9 τρέχοντος μηνός.

Συμφώνως τῷ ἄνω λ)σμῶ τὸ ἀντίτιμον τοῦ ἀγορασθέντος καὶ παραδοθέντος εἰς τὸ Νομισματοκοπεῖον τῶν Παρισίων, κατὰ τὰ συμπεφωνημένα, ἀργύρου, ἀνήλθεν εἰς Lstg. 34.905. 14. 0.

Ἀπέναντι τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπεστείλατε ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 222—223)143 ὑμετέρου ἐγγράφου τῆς 20 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. τὸ ὑπ' ἀριθ. 369 ἐπ' ὀνόματι τῆς ἡμετέρας Τραπεζῆς χρηματικὸν ἔνταγμα σας ἐκ δρ. 816.031 ²⁵/₁₀₀ δι' ἰσότιμον τῶν παρ' ἡμῶν πωληθεισῶν ὑμῖν πρὸς δρ. 25.30 ἐκάστην λίρ. στερλίαν ὄψεως ἐπὶ Λονδίνου » 32.254. 3. 10.

Προσθέσει δὲ εἰς ταῦτα τῶν διὰ τοῦ ἄνω ποσοῦ τῶν δρ. 67.083 ¹⁵/₁₀₀ παρ' ἡμῶν ἐπίσης πωληθεισῶν πρὸς ὑμᾶς, ἐπὶ τῇ αὐτῇ τιμῇ τῶν δρ. 25.30 δι' ἐκάστην λίραν στερλίαν, ὄψεως ἐπὶ Λονδίνου, . . . » 2.651. 10. 2.

ἀπετελέσθη τὸ ὡς ἄνω ἀντίτιμον τοῦ ἀγορασθέντος ἀργύρου ἐκ. . . . . » 34.905. 14 0.

Ἄμα δὲ ὡς λάβωμεν παρὰ τοῦ Comptoir National d'

Escompte de Paris όριστικῶς κεκανονισμένον τὸν λ)σμὸν κεφαλαίου καὶ τόκων τῆς προκειμένης ἐργασίας θέλομεν κανονίσει αὐτὸν όριστικῶς καὶ μεθ' ὑμῶν.

Ἐκ τοῦ δευτέρου τῶν όπισθεν μνημονευομένων ὑμετέρων δύο ἐγγράφων ἐλάβομεν ὑπὸ σημείωσιν, ὅτι δέξεσθε τοὺς ὑπὸ τοῦ Comptoir National d' Escompte de Paris προτεινομένους όρους, ἤτοι τὴν παρὰ τοῦ δημοσίου πληρωμὴν αὐτῶ προμηθειᾶς ἐνὸς ἡμέρου ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ($\frac{1}{8}$ 0]0) ἐπὶ τοῦ ὀλικοῦ ποσοῦ τῶν σταλησομένων τῆ φροντίδι καὶ ἐπιμελείᾳ αὐτοῦ ἀργυρῶν νομισμάτων, ὡς ἀμοιβὴν του διὰ τὴν ἐπιστασίαν παραλαβῆς καὶ τοποθετήσεως ἐν κλωτίσις, συσκευῆς (emballage) καὶ ἐν γένει πάσης ἀπαιτουμένης ἐνεργείας πρὸς ἀποστολὴν ἐνταῦθα τῶν ἐκκοπησομένων ἀργυρῶν νομισμάτων, ἔτι δὲ τὴν παρὰ τοῦ δημοσίου ἐπίσης πληρωμὴν τῶ εἰρημένῳ καταστήματι τῶν πάσης φύσεως ἐξόδων, ἅτινα θέλει κάμει τοῦτο διὰ τὴν προμήθειαν σακκίων, κλωτίων, μεταφορᾶν, ναύλους, ἀσφάλιστρα κτλ. Κατὰ συνέπειαν ἐγγράψαμεν ἤδη πρὸς τὸ Comptoir National d' Escompte de Paris τὴν διὰ λ)σμὸν σας παραδοχὴν παρ' ἡμῶν τῶν ἄνω μνημονευομένων όρων του, θέλομεν δὲ προδῆ ἐν καιρῷ εἰς πᾶσαν ἀναγκασίαν μετ' αὐτοῦ συνεννόησιν διὰ τὰ περαιτέρω, ἀφοῦ προηγουμένως συνεννοώμεθα μεθ' ὑμῶν.

Μετὰ σεβασμοῦ.

Τράπεζα Κρήτης
'Ο Διοικητὴς
Ι. ΣΑΚΕΛΑΡΙΟΥ

Ἄριθ. Πρωτ. 972
Διεκπ. 516

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΥ Β. ΥΨΗΛΟΤΗΤΑ ΤΟΝ ΠΡΙΓΚΗΠΑ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΑΤΟΝ ΑΡΜΟΣΤΗΝ ΕΝ ΚΡΗΤΗ.

Ἐψηλότατε,

Συμφώνως τῷ 11 ἄρθρῳ τοῦ ὑπ' ἄριθ. 157 Νόμου «περὶ νομισματικοῦ συστήματος» ὑποβάλλω εὐσεβάστως εἰς τὴν Ἑμετέραν Βασιλικὴν Ἐψηλότητα σχέδιον Διατάγματος «Περὶ τοῦ τύπου τῶν ἀργυρῶν, νικελίνων καὶ χαλκῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας» ὧν αἱ λεπτομέρειαι κανονίζονται ἐπὶ τῆ βάσει καὶ τοῦ ὑπ' ἄριθ. 26 Νόμου «Περὶ ἐμβλημάτων καὶ σφραγίδων».

“Θεν παρακαλῶ εὐσεβάστως Αὐτὴν ὅπως εὐδοκήσῃ νὰ τὸ περιβάλῃ διὰ τοῦ ὑψηλοῦ Αὐτῆς κύρους.

Τῆς Ἑμετέρας Βασιλικῆς Ἑψηλότητος εὐπειθέστατος θεράπων.

Ἐν Χανίοις τῆ 5 Μαρτίου 1901

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. 454.

Ἐν Χανίοις τῆ 7 Μαρτίου 1900

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΝΩΤΕΡΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Συνεχίζοντας τὸ ὑπ' ἀριθ. 293 ἡμέτερον ἔγγραφον τῆς 9 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ διαβιβάσωμεν ὑμῖν ἐγκλειστῶς ὡδε τὸν ὀριστικὸν λ)σμὸν τοῦ ἀγορασθέντος καὶ παραδοθέντος εἰς τὸ Νομισματοκοπτεῖον τῶν Παρισίων ἀργύρου, κακανομισμένον ἐντόκιως ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ὀριστικοῦ κακανομισμένου ὁμοίου λ)σμοῦ ὃν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ ἐν Παρισίοις Comptoir National d'Escompte de Paris.

Ὁ εἰρημένος λ)σμός παρουσιάζει ὑπόλοιπον ἐκ L, 32.0.1. ὄψεως ἐπὶ Λονδίνου, εἰς χρέωσιν ὑμῶν, ἃς παρακαλοῦμεν νὰ καταβάλῃτε ἡμῖν δι' ἐπιταγῆς ὄψεως ἐπὶ Λονδίνου, ἢ τὸ ἀντίτιμον ταύτης ἐκ δραχ. χρυσῶν 809.70 πρὸς δραχ. χρ. 25.30 ἐκάστην λίραν Ἀγγλίας Στερλίαν.

Μετὰ σεβασμοῦ

Τράπεζα Κρήτης

Ὁ Διοικητὴς

Ι. Σακελαρίου

Ἄριθ. Πρωτ. 810

» Διεκπ. 429

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης

Κατὰ τὸν ὑποβληθέντα ἡμῖν ὀριστικὸν λ)σμὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμῆματος τοῦ ἀργύρου, ὁ μέσος ὅρος τοῦ ὑπ' ἡμῶν καταβλητέου τόκου καθορίζεται εἰς 5,7037⁰/₁₀, ἐνῶ ἐκ τῆς ἀναλύσεως τῶν τόκων ἐξάγεται, ὅτι ὁ μέσος ὅρος ἀνέρχεται εἰς 5,5555⁰/₁₀.

Πράγματι ἐφείλομεν τόκων:

7	μὲν	ἡμερῶν	πρὸς	6	⁰ / ₁₀	»	42
26	»	»	»	5	¹ / ₂ ⁰ / ₁₀	»	143
3	»	»	»	5	⁰ / ₁₀	»	15
36							200

διακριουμένου δὲ τοῦ 200 διὰ τοῦ 36 ἐξάγεται ὁ ἀριθ. 5,5555⁰/₁₀.

Ὅθεν, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ χορηγήσῃτε ἡμῖν τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀναγκασίας πληροφορίας.

Ἐν Χανίοις τῆ 9 Μαρτίου 1901.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. 493.

Ἐν Χανίοις τῆ 12 Μαρτίου 1901

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Ἀπαντώντες εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 810 Ὑμέτερον ἔγγραφον τῆς 9 πρέχοντος μηνὸς γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἐν τῷ ὀριστικῷ λ)σμῷ τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἀργύρου, ὃν σὰς ἀπεστείλαμεν, ἐξ ἀπλῆς παραδρομῆς κατὰ τὴν ἀντιγραφήν ἐτέθη ὅτι αἱ τοκοφόροι ἡμέραι εἰσὶν 7 πρὸς 6⁰/₁₀, 26 πρὸς 5¹/₂⁰/₁₀ καὶ 3 πρὸς 5⁰/₁₀, ἐνῶ ὀρθῶς αὗται εἰσὶν 25 πρὸς 6⁰/₁₀, 26 πρὸς 5¹/₂⁰/₁₀ καὶ 3 πρὸς 5⁰/₁₀, ἅτε τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν τόκων γενομένου διὰ τῆς ἐμμέσου μεθόδου ὡς βάσειως ληφθείσης τῆς 1ης Ἰανουαρίου καὶ οὐχί τῆς 18 Ἰα,

νουαρίου, συνεπῶς δὲ αἱ ἡμέραι εἰσὶν ἐν ὄλῳ 54 καὶ οὐχὶ 36 καὶ ὁ ὀρθὸς ὑπολογισμὸς τοῦ μέσου ὄρου τοῦ τόκου ἔχει ὡς ἑξῆς :

25	»	»	6	0	=150
26	»	»	5	1 ₂	=143
3	»	»	5	0	= 15
54					308

Δικαιουμένου δὲ τοῦ 308 διὰ τοῦ 54 ἐξάγεται ὁ ἀριθμὸς 5,7037 ⁰/₁₀, ὡς ὀρθῶς καθορίζεται ἐν τῷ σταλέντι ὑμῖν λ)σμῶ.

Τράπεζα Κρήτης
Ὁ Διοικητὴς
I. ΣΑΚΕΛΑΡΙΟΥ

Ἀριθ. 521.

Ἐν Χανίοις τῇ 15 Μαρτίου 1901

**Πρὸς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν
τῶν Οἰκονομικῶν.**

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ διαδιδάσωμεν ὑμῖν συνημμένως ταύτη μας ἀντίγραφον ἐπιστολῆς ὑπὸ χρονολογίαν 16 Μαρτίου ε. ν. ἀπηύθυνεν ἡμῖν τὸ Comptoir National d'Escompte de Paris, Παρισίων σχετικὸν πρὸς τὴν ἐκκοπὴν τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων καὶ παρακαλοῦμεν, ἀφοῦ λάβετε γνώσιν τοῦ περιεχομένου τῆς διακοινώσεως ταύτης νὰ ἔχωμεν τὴν ὑμετέραν γνώμην πρὸς ἐνέργειαν τῶν περαιτέρω.

Μετὰ σεβασμοῦ.

Τράπεζα Κρήτης
Ὁ Διοικητὴς
I. Σακελαρίου

PARIS le 16 MARS 1901

Banque de Crète

La Canèe

Messieurs,

Nous avons l'honneur de vous accuser réception de vos lettres des 14)27 Fevrier et 17)2 courant par lesquelles vous nous confirmez votre bon accord au sujet du Compte que nous vous avons adressé pour

notre cession d'argent métal du mois de Janvier dernier.

Nous voyons avec plaisir que notre proposition de nous charger de la réception et de l'envoi des espèces frappée par la Monnaie, a rencontré vos convenances, et nous demeurons dans l'attente des instructions que vous nous annoncez au sujet de cette opération.

Nous comprenons par les termes de votre lettre du 14/26 précité que vous comptez nous voir appliquer la commission de $1\frac{1}{8}\%$ que nous vous avons fixée pour la rémunération de nos peines et soins sur la valeur effective du numéraire dont nous aurons à prendre charge c'est à dire sur le cout du métal utilisé pour la frappe et non sur sa valeur nominale comme nous vous le disions le 12 Février.

Nous sommes très empressés de vous informer que désirant de vous être agréables nous consentons à entrer dans vos vues à cet égard.

En ce qui concerne l'assurance, nous pouvons nous en charger moyennant une prime qui sera de 1 0/00 si l'expédition peut être faite directement par les Messageries Maritimes ou de $1\frac{1}{4}\%$ si d'autres compagnies ont à intervenir. Toutefois, nous sommes en correspondance avec nos assureurs pour tâcher d'obtenir une concession sur ces taux et nous nous ferons un plaisir de vous communiquer les conditions plus réduites qui nous seront acconçées si comme nous l'espérons, nous réussissons dans nos négociations.

Agréez, Messieurs, l'expression de nos sentiments distingués.

Comptoir National d'Escompte de Paris
Le directeur

(signé) **M. Rostand**

Ἀριθ. Πρωτ. 911

» Διεκπ. 480

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης

Κύριε Διοικητὰ,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 521 χθρισμοῦ ὑμετέρου ἐγγρά-

φου καὶ κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 478 ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ἐγγράφου ἡμῶν, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἐλάδομεν γινώσιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἀπὸ 16 Μαρτίου 1901, ἐν ἀντιγράφῳ, διαβιβασθείσης ἡμῖν ἐπιστολῆς τοῦ Comptoir d' Escompte de Paris, εἰρηθεα δὲ σύμφωνοι ὅπως καταβληθῇ τῷ ἐν λόγῳ Comptoir προμηθεῖα $1\frac{1}{8}$ $0\frac{0}{10}$ ἐπὶ τῆςπραγματικῆς ἀξίας τοῦ ἀργύρου, διὰ τὰς δαπάνας συσκευῆς, ἐπιστασίας κλπ.

Παρακαλοῦμεν δ' ὑμᾶς νὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ παρακαλέσητε τὸ ἐν λόγῳ Comptoir, ὅπως καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς πληρωμὴν ὀλιγοτέρου ποσοῦ λόγῳ ἀσφαλίσεων.

Ἐν Χανίοις τῇ 16 Μαρτίου 1901

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ Σύμβουλος

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἀριθ. 535

Ἐν Χανίοις τῇ 16 Μαρτίου 1901

**Πρὸς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν
τῶν Οἰκονομικῶν**

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 911 ὑμετέρου ἐγγράφου ὑπὸ σημερινὴν χρονολογίαν, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ καταστήσωμεν ὑμῖν γνωστὸν, ὅτι τὸ Comptoir National d' Escompte de Paris, Παρισίων ἀνᾶκρινῶνον ἡμῖν τοὺς ὅρους τῆς ἀποδοχῆς του ἐπὶ τῇ ἐπιστασίᾳ τῆς κοπῆς ἐν γένει τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, ἠξίωσεν $1\frac{1}{8}$ $0\frac{0}{10}$, προμηθεῖαν διὰ τὴν ἐπιστασίαν καὶ τὴν φροντίδα ἣν θέλει καταβάλῃ διὰ τὴν κοπὴν τοῦ νομίσματος καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ ἐνταῦθα, ἐκτὸς δὲ τῆς προμηθείας ταύτης ἐξήτησε νὰ καταβληθῶσιν αὐτῷ καὶ πάντα τὰ ἔξοδα τῆς συσκευῆς, ἀσφαλίσεων, ναύλων κτλ. κτλ. καὶ οὕτως ἀναφέρει τὸ προμηθεῖον ἐγγράφον ὑμῶν προμηθεῖαν $1\frac{1}{8}$ $0\frac{0}{10}$ διὰ τὰς δαπάνας συσκευῆς, ἐπιστασίας κτλ. κτλ.

Παρακαλοῦντες ὑμᾶς νὰ γνωρίσητε ἡμῖν παραλαβὴν ταύτης μας διατελοῦμεν μετὰ σεβασμοῦ.

Τράπεζα Κρήτης

Ὁ Διοικητῆς

Ι. Σακελαγίου

Ἄριθμ. 793

» 479

Ἐν Χανίοις τῇ 16 Μαρτίου 1901

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης

Ἐπὶ τοῖς ὑπ' ἀριθ. 454 καὶ 493 ἀπὸ 7 καὶ 12 τρέχοντος ὑμετέροισι ἐγγράφοις, πέμπτῳ συνημμένον τὸ ὑπ' ἀριθ. 576 καὶ ἐκ δρ. 809 ⁷⁰/₁₀₀ ἐπ' ὀνόματι ὑμῶν καὶ ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ χρηματικὸν ἔνταλμα, οὗ τὴν παραλαβὴν παρακαλῶ, ἵνα εὐαρεστηθῆτε νὰ μοι γνωρίσητε.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ Σύμβουλος

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. 550

Ἐν Χανίοις τῇ 17 Μαρτίου 1901

**Πρὸς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν
τῶν Οἰκονομικῶν**

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν ὑμᾶς, ὅτι ἐλάβομεν τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 793 ὑμέτερον ἔγγραφον ὑπὸ χθεσινὴν ἡμερομηνίαν, ἐξ οὗ ἀπεσύραμεν τὸ ὑπ' ἀριθ. 576 ἔνταλμα τῆς ὑφ' ὑμᾶς Ἀνωτέρας Διεύθυνσεως ἐπ' ὀνόματί μας ἐκ δρ. 809 ⁷⁰/₁₀₀ πρὸς ἐξίσωσιν τοῦ παρ' ἡμῖν λ)σμῶν σας Ἀγορᾶς Ἀργύρου.

Μετὰ σεβασμοῦ

Ὁ Διοικητὴς

Ι. Σακελαρίου

Ἄριθ. Πρωτ. 940

» Διεκπ. 493

Ἐν Χανίοις τῇ 20 Μαρτίου 1901

Πρὸς τῆς Διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς Κρήτης

Κύριε Διοικητά,

Γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἀγχαίρως περιήλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν

ἡμῶν τὸ ὑπ' ἀριθ. 535 ἀπὸ 16 τρέχοντος μηνὸς ὑμέτερον ἔγγραφον, πρὸς ὃ συμφωνοῦμεν

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ Σύμβουλος

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. Διατάγ. 169

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ τύπου τῶν ἀργυρῶν, νικελίνων καὶ χαλκῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας

ΗΜΕΙΣ ΠΡΙΓΚΗΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἕπατος Ἀρμοστής ἐν Κρήτῃ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 113 τοῦ Συντάγματος καὶ 11 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 Νόμου, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Συμβούλου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν,

Ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν,

Ὅρίζομεν τοὺς τύπους τῶν ἀργυρῶν, νικελίνων καὶ χαλκῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας ὡς ἀκολούθως :

1.— Τὰ ἀργυρᾶ θὰ φέρωσιν ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς ὄψεως τῶν πεντοδράχμων, διδράχμων, μονοδράχμων καὶ πεντηκονταλέπτων ἔκτυπον εἰκόνα τῆς κεφαλῆς Ἡμῶν, κύκλῳ τὴν ἐπιγραφὴν «Πρίγκηψ Γεώργιος τῆς Ἑλλάδος Ἕπατος Ἀρμοστής ἐν Κρήτῃ» καὶ κάτωθι τὸ ἔτος τῆς ἐκτυπώσεως· ἐπὶ δὲ τῆς ἐτέρας ὄψεως αὐτῶν, πλὴν τῶν πεντηκονταλέπτων, τὰ ἐμβλήματα τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, ἧτοι ἰσόπλευρον θυρεὸν ἐξυπόμνητον εἰς τὸ μέσον τῆς κάτω πλευρᾶς καὶ διατεμνόμενον διὰ σταυροῦ εἰς τέσσαρα ὀρθογώνια, ὧν τὸ ἀνώτερον πρὸς τὰ ἀριστερὰ φέρει ἐν μέσῳ ἀστέρα μὲ πέντε ἀκτῖνας. Ὁ θυρεὸς φέρει κεκλεισμένον βασιλικὸν στέμμα, ἐφ' οὗ φαίνεται σφαῖρα σταυροφόρος καὶ καμρωτή. Τὸ ὅλον κεῖται ὑπὸ βασιλικὸν σκήνωμα. Περὶ καὶ ἔσῳθεν κεκοσμημένον τριχώδει δέρματι λευκογαλῆς καὶ γύρω μαιάνδρῳ. Κύκλῳ δὲ φέρει τὰς λέξεις «Κρητικὴ Πολιτεία» καὶ κάτωθι τὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος. Καὶ ἐπὶ τῆς ἐτέρας ὄψεως τῶν πεντηκονταλέπτων ἐν τῷ μέσῳ τὸ ὡς ἄνω περιγραφέν βασιλικὸν στέμμα, κύκλῳ τὰς λέξεις «Κρητικὴ Πολιτεία»,

κάτωθι τὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος καὶ κατωτέρω ταύτης τὸ ἔτος τῆς ἐκτυπώσεως.

Καὶ 2. — Τὰ νικέλινα καὶ χαλκᾶ θὰ φέρωσιν ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς ὀψεως τὸ βασιλικὸν στέμμα, ὡς περιγράφεται ἀνωτέρω, κύκλῳ τὴν ἐπιγραφὴν «Κρητικὴ Πολιτεία» καὶ κάτωθι τὸ ἔτος τῆς ἐκτυπώσεως· ἐπὶ δὲ τῆς ἐτέρας ὀψεως τὴν ἀξίαν τοῦ κέρματος ἐντὸς στεφάνης κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ φύλλων ἐλαίας καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἥμισυ ἐκ φύλλων ἄρνικης.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλων ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Χαλέπῃ τῇ 23 Μαρτίου 1901 (*)

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Ο Σ

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Αριθ. 638

Ἐν Χανίοις τῇ 28 Μαρτίου 1901

**Πρὸς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν
ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν**

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Ἐγκλείστως διαδιδάξομεν ὑμῖν ἀντίγραφον ἐγγράφου, ὅπερ διεβίβασε πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Οὐράπεξαν τῆς Ἑλλάδος ἢ ἐν Παρισίοις Βασιλικὴ Ἑλληνικὴ Πρεσβεΐα, πραγματευόμενον περὶ τῆς κοπῆς τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, καθὼς καὶ ἀντίγραφον ἐγγράφου τοῦ Νομισματοκοπέιου Παρισίων πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβεΐαν, συνάμα δὲ καὶ φωτογραφίαν τῆς προσώψεως τοῦ ἀργυροῦ πενταγράχμου, ὅπως λάβητε γνῶσιν τούτων καὶ διαδιδάξητε ἡμῖν συμφώνως πρὸς ταῦτα τὴν ὑμετέραν γνώμην.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέρος τοῦ ἐγγράφου τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβεΐας, τὸ πραγματευόμενον περὶ τῆς ἀναμίξεως εἰς τὴν ὑπέθεσιν ταύτην τοῦ κ. Παλαιολόγου, πληροφοροῦμεν ὑμᾶς ὅπως θελωμεν ἐξηγήσει καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβεΐαν, ὅτι εἰς τὸν εἰρημένον

(*) Σημ. Φύλλον 20 τεύχος Α'. Ἐπιστήμου Ἐφημερίδος τοῦ 1901.

κύριον ουδεμίαν ἀνεθέσαμεν ἐπισήμως ἐντολήν, ἀλλ' ἀπλῶς δι' ὄλιγας ἰδιαιτέρας ἡμῶν ἐπιστολῆς ἐζητήσαμεν παρ' αὐτοῦ πληροφορίας περὶ τῆς στάσεως τῆς ὑποθέσεως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Παπαδάκη, ἃς καὶ ἔδωκεν ἡμῖν καὶ ἃς ἀνεκοινώσαμεν ὑμῖν καὶ ἡμεῖς ἐγκαίρως.

Μετὰ σεβασμοῦ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΡΗΤΗΣ

Ὁ Διοικητῆς
Ι. Σακελαρίου

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

Ἐν Παρισίοις τῆ 26 Μαρτίου 1901

Πρὸς τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν κύριον Ἄθωνα
Ρωμάνον Ὑπουργὸν ἑπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν
κλπ. κλπ. κλπ.

Κύριε Ὑπουργέ,

Κατόπιν τῶν ἐν τῷ ἐπ' ἀριθ. 87 ἐγγράφῳ τῆς Βασιλικῆς Πρεσβείας τῆς 27/9 Φεβρουαρίου ἐκθέτων περὶ τῆς ἀναθεώσεως τῆ Β. Πρεσβείας ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τραπεζῆς τῆς Κρήτης ἐν τῇ ὑποθέσει τῆς κοπῆς τῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας παρακαλῶ νὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ γνωστοποιήσητε τοῖς ἀναφερομένοις ὅτι, ὡς μὲ ἐπληροφόρησεν ὁ Διευθυντῆς τοῦ Γαλλικοῦ Νομισματοκοπείου, οὐδεμία ρητὴ συμφωνία ἐγένετο μέχρι τοῦδε μεταξύ αὐτοῦ καὶ τοῦ πρώην ἀντιπροσώπου τῶν δύο ἀνωτέρω Τραπεζῶν περὶ τῆς κοπῆς τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, ὅτι ὡς ὁ ἀνεψιὸς τοῦ κ. Παπαδάκη κ. Παλαιολόγος, τὸν προεδροποίησεν, τὸ Comptoir National d'Escompte τῷ παρέδωκε 8,176 κλ. ἀργύρου διὰ τὴν κοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων, ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς ἐκκοπῆς αὐτῶν ἔσονταί οἷα τὰ διὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν γαλλικῶν, ὅτι ὅμως διὰ τὴν χάραξιν τῶν μητρῶν δέον νὰ συμφωνήσωμεν ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ χαράκτου καὶ ὅτι τὰ ἔξοδα συσκευῆς δὲν συμπεριλαμβάνονται. Πρὸς περισσοτέραν πληροφορίαν ὅμως τῶν ἐνδιαφερομένων συνάπτομεν τῇ παρούσῃ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γαλλικοῦ Νομισματοκοπείου.

Ἀρ' ἐτέρου ὁ κ. Borrel ὁ χαράξας τὰ ἤδη κατασκευασθέντα

ἑρεχάλικα καὶ νικέλινα Κρητικά νομίσματα, ὃν προσεκαλέσαμεν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Β. Πρεσβείας, ὅπως τὸν ἐρωτήσωμεν περὶ τῶν συμφωνιῶν τοῦ μετὰ τοῦ κ. Παπαδάκη πρὸς χάραξιν τῶν πρὸς ἐκκοπὴν καὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων ἀπαιτουμένων μητρῶν, εἶπεν ἡμῖν, ὅτι προφορικῶς συνεφώνησεν μετὰ τοῦ κ. Παπαδάκη, ὅστις ὡς παρετηρήσαμεν καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν διαπραγματεύσειν δὲν συνείθισε νὰ συνομολογῇ ἐγγράφους συμφωνίας, ν' ἀναλάβῃ τὴν κατασκευὴν, ἧς καὶ ἐποιήσατο ἤδη ἑναρξίν 32 μητρῶν ἀντὶ 8.000 φράγκων, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κ. Παπαδάκη ἐξηκολούθησε τὰς μετὰ τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως συνεννοήσεις τοῦ διὰ τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ κ. Παλαϊολόγου, πρὸς ὃν παρέδωσε τὸ ἐκτύπωμα τῆς κυρίας προσόψεως τῶν πενταδράκμων, ὅστις τὸ ἐπέμψεν εἰς Κρήτην καὶ τῷ τὸ ἐπέστρεψε μετὰ ταῦτα παραγγέλλον νὰ τροποποιηθῇ ἡ ἐπιγραφή «Κρήτη» διὰ τῆς «ἐν Κρήτῃ» νὰ «στρώσῃ» τὸν μύστακα τῆς προτομῆς τοῦ Πιερμόνος πρὸς τὰ ἄνω, νὰ καταστήσῃ νεωτέραν τὴν φυσιογνωμίαν του, ἅτινα ὁ κ. Borrel ἐξετέλεσε καὶ ὑπέβαλε τῷ κ. Παλαϊολόγῳ τὸ ὀριστικὸν σχέδιον τῆς προτομῆς, ὅπου ἔστι «σὺμφωνον πρὸς τὰς ὁδηγίας του» καὶ ἐπέστρεψε τῷ χαράκῃ, ὅπως τὸ φέρῃ εἰς τὴν Β. Πρεσβεῖαν καὶ προβῇ εἰς τὴν περαιτέρω ἐργασίαν του.

Ἀναφέροντες ἡμῖν τὸ ἀνωτέρω συναποστέλλομεν καὶ τὸ ἐκτύπωμα τῆς κυρίας προσόψεως τοῦ ὑποδείγματος τοῦ πενταδράκμου καὶ παρακαλοῦμεν νὰ μάθητε παρὰ τῶν οἰκείων ἂν ἐγκρίνωσιν αὐτὸ καὶ ἂν ἐγκρίνωνται καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι χαράξεως τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων καὶ ἐκκοπῆς αὐτῶν, καὶ ἰδίως νὰ εὐχαριστηθῆτε νὰ ἐπαναλάβητε τοῖς ἀρμοδίαις τὴν διὰ τοῦ προηγουμένου ὑπ' ἀριθ. 87 ἐγγράφου ἡμῶν τῆς 27]9 Φεβρουαρίου ὑποβληθείσαν ἐρώτησιν περὶ τῆς παραλλήλου ἐνεργείας κατὰ τὴν προκειμένην διαπραγματεύσειν τοῦ Κου Παλαϊολόγου δι' ἀπ' ἐθείας συνεννοήσεως μετὰ τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἐνταῦθα ἀναλαμβάνοντων τὴν ἐκκοπὴν τῶν νομισμάτων, ἐνῶ διὰ μὲν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 240]54 ὑμετέρου ἐπισημειωτικοῦ ἐγγράφου τῆς 10]23 Ἰανουαρίου διεπέμψατε ἡμῖν ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συμβούλου τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, διὰ τοῦ ὁποῦ παρακαλεῖτο ἡ ἐνταῦθα Β. Πρεσβεῖα ν' ἀναδελθῇ τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως διὰ πάσαν ἐνέργειαν παρὰ τῷ νομισματοκοπέῳ τῶν Χαρισίων, διὰ δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1122]48 ὑμετέρου ἐγγράφου τῆς 19]4 Φεβρουαρίου διεδιδάκατε τῇ Β. Πρεσβεῖα τὰ ἔγγραφα τῆς τε Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ τῆς Τραπεζῆς τῆς Κρήτης, δι' ὧν ἀναθέτουσι τῇ Βασιλικῇ Πρεσβεῖᾳ τὴν

ἀντιπροσώπευσιν αὐτῶν ἐν τῇ ὑποθέσει τῆς κοπῆς τῶν Κρητικῶν νομισμάτων, καὶ νὰ ἐρωτήσῃτε ὑπὸ τίνα τίτλον ἐνεργεῖ ὁ κ. Χαλκολόγος, ἄνευ οὐδεμιᾶς συνεννοήσεως μετὰ τῆς Β. Πρεσβείας καὶ τίνα τότε τὰ ἀνατεθέντα τῇ τελευταίᾳ καθήκοντα, ἅτινα δὲν θὰ δυνήθῃ βεβαίως ὑπὸ τοιοῦτους ἐκτρόπους ὄρους νὰ ἐξακαλουθῆται ἐνπληροῦσα, ὅπερ δὲν ἀμφισβῆλλον ὅτι καὶ ὑμεῖς εὐκόλως θέλετε κατανοῆσαι.

Δέξασθε, Κύριε Ὑπουργέ, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξόχου ὑπολήψεώς μου.

(Ὑπογ.) Ν. Π. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

PARIS le 5 MARS 1901

Monsieur Delyanni

Exvoyé extraordinaire Ministre Plénipotentiaire.

Monsieur le Ministre,

Conformément au désir que vous m'avez exprimé, j'ai l'honneur de vous faire connaître que la commande de monnaies d'argent faite à mon administration par le Gouvernement Crétois porte sur

150,000	pièces	de	5	drachmes
475,000	»	»	2	»
500,000	»	»	1	»
600,000	»	»	50	lepta

Le Comptoir National d'Escompte a versé la quantité de matière approximativement nécessaire à la fabrication de ces espèces, soit environ 8,176 k. de fin.

Les frais de fabrication sont ceux des monnaies françaises de même dénomination :

1,50	par	kg.	de	pièces	de	5	drachmes
1,75	»	»	»	»	»	2	»
2,20	»	»	»	»	»	1	»
2,85	»	»	»	»	»	50	»

Les frais de vérification & de fourniture des coins de service sont compris dans ce prix. Mais la gravure même est en dehors et doit donner lieu à un arrangement particulier avec le Graveur chargé d'établir le modèle et de fournir les instruments originaux et de reproduction.

Les frais d'ensachement et d'emballage sont également en dehors.

Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

(signé) A. ARNAMIÉ

Ἄριθ. Πρωτ. 1406

Διεκπ. 746

Ἐν Χανίοις τῆ 29 Μαρτίου 1901

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχότητα τὸν Κύριον Α. Ρωμῆνον

Ἵπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος

Ἐξοχώτατε Κύριε Ἵπουργε,

Καθ' ἃ πληροφοροῦμεθα ἐξ ἀντιγράφου τοῦ ὑπὸ χρονολογίαν 26)11 Μαρτίου 1901 ἐγγράφου τῆς ἐν Παρισίαις Βασιλικῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας πρὸς τὸ Ἵπουργεῖον ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅπερ διαδίδεται ἡμῖν ἡ Τράπεζα Κρήτης διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 638 καὶ χρονολογίαν 28 Μαρτίου 1901 ἐγγράφου τῆς, εὐλόγως παρατηρεῖ ἡ Β. Ε. Πρεσβεῖα, ὅτι, ἀφ' οὗ συνεπέαι ἐγγράφου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνωτέρας Διευθύνσεως ἀνετέθη εἰς αὐτὴν ἡ ἀναδεχθῆ τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῆς Κρητικῆς Κυβερνήσεως διὰ πάνταν ἐνέργειαν παρὰ τῶ νομισματοκοπέω τῶν Παισιῶν διὰ τὴν κοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων, ἀδυνατεῖ νὰ ἐνεργῇ ἐκ παραλλήλου μετὰ τοῦ κ. Παλαιολόγου, ἐνεργοῦντος ἐπὶ τῆς προκειμένης υποθέσεως ἄνευ ἀρμοδιότητος καὶ οὐδεμιᾶς συνεννοήσεως μετὰ τῆς Β. Ε. Πρεσβείας.

Ἀκριβένομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορησώμεν Ἵμᾶς, ὅτι ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις οὐδέποτε ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς τὸν κ. Παλαιολόγον ἀφορῶσαν εἰς τὴν κοπὴν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων.

Τούτο δὲ σαφῶς δείκνυται καὶ ἐκ τῆς προμνηθείσης συνοδευτικῆς ἐπιστολῆς τῆς Τραπεζῆς Κρήτης, ἧς ἡ σχετικὴ περικοπὴ ἔχει ὡς ἀκολούθως: «Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέρος τοῦ ἐγγράφου τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, τὸ πραγματευόμενον περὶ τῆς ἀναμίξεως εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην τοῦ κ. Παλαιολόγου, πληροφοροῦμεν ὑμᾶς, ὅπως θέλομεν ἐξηγήσει καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβεῖαν, ὅτι εἰς τὸν εἰρημένον κύριον οὐδεμιᾶν ἀνεθέσαμεν ἐπίσημως ἐντολὴν, ἀλλ' ἀπλῶς δι' ὅπως ἰδιαίτερας ἡμῶν ἐπιστολῆς ἐξητήσαμεν παρ' αὐτοῦ πληροφορίας περὶ τῆς στάσεως τῆς υποθέσεως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Παπαδάκη, ἃς καὶ ἔδωκεν ἡμῖν καὶ ἃς ἀνεκοινώσαμεν ὑμῖν καὶ ἡμεῖς ἐγκαίρως.» «Ὅθεν παρακαλοῦμεν Ἵμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι γνωστοποιήσετε ταῦτα πρὸς τὴν ἐν Παρισίαις Βασιλικὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβεῖαν.

Δέξασθε, Ἐξοχώτατε, Κύριε Ἵπουργε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξουχίας πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως ἡμῶν.

Ὅ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. Πρωτ. 1407

» Διεκπ. 747

Ἐν Χανίοις τῇ 29 Μαρτίου 1901

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Κύριε Διοικητά,

Ἐπεὶ ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 638 τῆς 28 Μαρτίου 1901 ἐγγράφου ὑμῶν γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγεμόνου ἐνέκρινε τὸν τύπον τῶν πενταδράχμων ἀργυρῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, οὗ τὸ φωτογράφημα διεβιάσθη ἡμῖν μετὰ τοῦ εἰρημένου ἐγγράφου.

Παρακαλεῖσθε δ' ὅπως τηλεγραφικῶς ἀνακοινώσῃτε τοῦτο ὅπου δεῖ, καταβάλλητε δὲ σῦναμα τὰς ἀπαιτούμενας ἐνεργείας, ἵνα ἐπιταχυνθῇ ὅσον τὸ δυνατόν ἡ ἐκκοπή τῶν ἀργυρῶν Κρητικῶν νομισμάτων καὶ πληροφροσήσῃτε ἡμᾶς πότε θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐκκοπή καὶ πότε θὰ γίνῃ ἡ πρώτη ἀποστολὴ ἐξ αὐτῶν, ὅπως ἀναλόγως κανονίσωμεν τὰς ἐκτάκτους πληρωμὰς, αἵτινες πρόκειται νὰ γίνωσιν ἐκ τῶν χρημάτων τούτων.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Τηλεγράφημα

Canée 31 Mars 1901

Monnaie

Paris

Veillez me informer où en sont travaux frappe monnaie crétoise d'argent. Réponse vingt mots payée.

Conceiller Finances

Foumis

Τηλεγράφημα

PARIS 14 Avri1e 1904

Conseiller Finances

la Canée

Instruments originaux de frapper monnaies Crétoises non livrées encore impossible commencer fabrication sans ces instruments.

Monnaie

Ἄριθ. 638

Εν ΧΑΝΙΟΣ τῆ 3 Ἀπριλίου 1901.

Πρὸς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν τῶν Οἰκονομικῶν
Ἐνταῦθα.

Κύριε Σύμβουλε,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου καὶ ὑπ' ἀριθ. 1407 ὑμετέρου ἐγγράφου, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι χθὲς ἐτηλεγράφησαμεν εἰς τὴν ἐν Χαρισίαις Βασιλικὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβεΐαν τὰ ἑξῆς :

« Dessin pièce cinq francs approuvé. Prière faire »
» activer de préférence frappe billon monnaie argent »
» nous télégraphiant époque importance premier »
» envoi ».

Σήμερον δὲ γράφομεν αὐτῇ τὸ ἐν ἀντιγράφῳ ἐπισυναπτόμενον ἐγγράφον μας καὶ παρακαλοῦμεν πρὶν ἢ ἀποστείλωμεν αὐτὸ νὰ ἐπιστρέψῃτε ἡμῖν τοῦτο ἐγκεκριμένον ἢ μετὰ τῶν τροποποιήσεων καὶ προσθηκῶν, ὅσας ἠθέλητε κρίνῃ ἀναγκαΐας.

Διατελοῦμεν μετὰ σεβασμοῦ

ΤΡΑΠΕΛΑ ΚΡΗΤΗΣ

I. Σακελαοῖου

Τηλεγράφημα

PARIS 4/17 Avril 1901

Conseiller Finances

La Canée

Borrel graveur prévient coins revers sont prêts attent pour coins face acceptation modele qui vous a été soumis Mars dernier

MONNAIE

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Πρὸς τὸν Κύριον Κ. Φούμνυ

Σύμβουλον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Κρητικῆς Υπολιτείας

Κύριε Σύμβουλε,

Ἐσχον τὴν τιμὴν νὰ λάβω τὸ ὑπ' ἀριθ. 1406 ἀπὸ 29 λήξαντος ὑμέτερον ἔγγραφον περὶ τοῦ ζητήματος τῆς κοπῆς τῶν Κρητικῶν νομισμάτων, συμφώνως δὲ τῇ αἰτήσῃ ὑμῶν ἔσπευσα ν' ἀνακοινώσω τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ εἰς τὴν ἐν Ἡαρισίαις Πρεσβείαν.

Δέξασθε, Κύριε Σύμβουλε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ὑπερεξαίρετου πρὸς ὑμᾶς ἐπιλήψεώς μου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἀπριλίου 1901

Ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν
Α. ΡΩΜΑΝΟΣ

Ἀπόσπασμα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 18 φύλλου τῆς Ἐφημερίδος *L'Economiste d'Orient* τῆς 9 Μαΐου 1901

La Hausse de l'argent,

« Le prix de l'argent, écrit le «Statist» est actuellement
» gouverné par des conditions anormales et se trouve
» sujet à de violentes fluctuations. La dernière hausse
» était due à quelques achats pour la Monnaie, pour
» le continent et pour des spéculateurs, principale-
» ment Américains, cela au moment même où les
» Etats-Unis cessaient de vendre. L'arrêt de ces der-
» nières ventes est attribué à des négociations en
» vue d'établir un contrôle sur la production du métal blanc dans le monde et à accaparer son marché par un Syndicat qui contrôle déjà la production américaine. On assure que ce Syndicat s'est mis en rapport avec la Broken Hill Company et que les nouvelles relatives à ces négociations ont arrêté les ventes des détenteurs américains. Les résultats de ces pourparlers et de la tentative de contrôle de la production de ce métal sera suivi avec le plus grand intérêt.»

Ἄριθ. 1092

575

Ἐν Χανίοις τῆ 11 Ἀπριλίου 1901.

Τράπεζαν Κρήτης

Κύριε Διοικητά,

Ἐπὶ τῷ ὑπ' ἀριθ. 658 σημερινῷ ὑμετέρῳ ἐγγράφῳ, ἐπιστρέφωμεν ἐγκριμένον τὸ σχέδιον τῆς πρὸς τὸν πρεσβευτὴν τῆς Ἑλλάδος ἐν Παρισίοις ὑμετέρας ἐπιστολῆς.

Μεθ' ὑπολήψεως.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Τηλεγράφημα

CANÉE 11 Avriile 1901

Monnaie

Paris

Tous modèles fabriqués par Borrel acceptés. Prière activer frappe et prevenir quand sera fait premier envoi monnaies argent.

Reponse payée.

Conseiller Finances
C. M. FOU MIS

Τηλεγράφημα

- Paris 25 Avriile 1901

CONSEILLER FINANCES

La Canée.

Borrel Compte achever instruments originaux e reproduction cinquante lepta vers 10 Mai tirage e essai coins service termines vers 30 Mai frappe cinquante lepta terminée 20 Juin.

Monnaie

Τηλεγράφημα

Ἐν ΧΑΝΙΟΙΣ τῆ 12 Μαΐου 1901.

MONNAIE

Paris

Quel point se trouve fabrication monnaie argent.

Conseiller Finances

Fournis

PARIS 21 Μαΐου 1901

Conseiller Finances

La Canée

Coins originaux 50 λεπτά recus 18 Juin pièces seront achevées 12 Juillet.

MONNAIE

Ἐν Χανίοις τῆ 15 Ἰουνίου 1901

Ἄρ. 1094

**Πρὸς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν ἐπὶ τῶν
Οἰκονομικῶν**

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ διαβιβάσωμεν ὑμῖν ἀντίγραφον τοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀποσταλέντος ἐγγράφου τοῦ ἐν Παρισίοις Comptoir National d'Escompte de Paris, ὑπὸ χρονολογίαν 29 Ἰουνίου κ. κ. πραγματοποιήμενου περὶ τῆς κοπῆς τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.

Ἐπὶ τῶν θεμάτων, ὅσα πραγματοποιεῖται τὸ ἀνωτέρω ἐγγράφον, ἡ ἡμετέρα γνώμη εἶναι νὰ δοθῇ εἰς τὸ Comptoir National πλήρη ἐλευθερία ἐνεργείας παρακαλοῦμεν δὲ νὰ ἔχωμεν καὶ τὴν ὑμέτεραν γνώμην, ὅπως δώσωμεν ὅσον οἶόν τε τὰ χιόν τὰς δεούσας ὁδηγίας

Μετὰ σεβασμοῦ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΡΗΤΗΣ

Ὁ Διοικητής

Ι. Σακελαρίου.

Paris le 20 Juin 1901

Banque de Crète

LA CANÉE

Messieurs,

Pour faire suite à nos communications du 8 courant nous avons l'honneur de vous informer que l'Administration des Monnaies auprès de laquelle nous venons de faire une démarche, nous avise qu'elle pense être en mesure de commencer d'ici peu, dans une quinzaine de jours probablement, à nous faire la livraison des pièces d'argent frappées pour le Compte du Gouvernement Crétois.

Ainsi que nous vous l'écrivions dans notre précitée, les premières monnaies frappées seront celles de 50 lepta les autres pièces devant suivre ensuite au fur et à mesure que les instruments nécessaires étant prêts pour chacune d'elles, il pourra être procédé à leur frappe.

Ainsi que vous nous l'avez demandé, nous vous adresserons les envois successifs, aussitôt leur réception.

Il résulte des renseignements que nous avons pris à l'Administration que la totalité des pièces à livrer au Gouvernement atteindra un poids d'environ 10,000 Kilos ce qui nécessitera l'emploi de 1900 sacs, chaque sac renfermant, suivant l'usage, 1000^l d'argent monnayé. Les sacs seront renfermés dans des tonneaux contenant chacun 50 Kilos de mument ain soit 10 sacs; le coût de ces tonneaux est approximativement de 4 fr.

Les sacs qui sont toujours employés en France pour les nombreux envois que nous faisons à destination de la province et de nos colonies ou de l'Étranger content environ 10 francs le 100. Il serait sans doute possible de s'en procurer à meilleur marché de 6 à 7, le 100 par exemple, mais outre que fabriqués nécessairement avec moins

de soin, ils n'ont pas la résistance des premiers il est à craindre que dans le nombre de clux qui seraient livrés à la Monnaie, celle-ci n'en rejette une certaine quantité comme n'offrant pas des garanties suffisantes de solidité.

Vous nous proposons dans votre propre intérêt, ceux de qualité courante à 10es l'économie qu'il y aurait d'ailleurs à prendre les autres ne nous paraissant pas compenser les désagremens qu'ils pourraient nous coûter.

Nous ne doutons pas que vous n'approuviez notre décision à cet égard.

Nous aurons à verser à la monnaie au fur et à mesure des livraisons partielles, les frais de frappe y afférents et lors de la dernière, remise, le règlement définitif sera établi par l'Administration: en effet, la quantité d'argent métal que vous avons livrée ne représentant nécessairement pas exactement les 1,900,000 drachmes commandés par le Gouvernement Crétois, il y aura lieu soit de reprendre l'argent non utilisé soit de verser à la Monnaie la contre valeur du métal fin qu'elle aura dû livrer pour parfaire la quantité voulu pour la frappe. Vous voudrez bien pour la bonne règle nous autoriser à procéder à ce règlement final et nous donner vos instructions pour l'utilisation du métal qui pourrait éventuellement nous être rendu.

Dans l'attente de vos agréables nouvelles, nous vous présentons, Messieurs, l'expression de nos sentiments distingués.

Comptoir National d'Escompte de Paris

P. S. Quelques amis nous ayant exprimé le désir d'avoir la série des premières monnaies d'argent frappées par le Gouvernement Crétois, nous vous prions de vouloir bien nous autoriser à prélever quelques pièces sur les envois que nous aurons à vous faire. Nous vous créditerions pour avis de la petite somme ainsi retenue nous pensons que vous n'aurez aucun inconvénient à nous donner sa-

tisfaction et vous remercie d'avance de vos communications à cet égard.

Ἄριθ. ἀποφ. 257

Ἀπόσπασμα τῆς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 66 τῆς 16ης Ἰουνίου 1901
πρακτικῆ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἡγεμόνος

Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος ἀνακοινεῖ εἰς τὸ Συμβούλιον, ὅτι ὁ Διευθυντὴς τῆς Τραπεζῆς Κρήτης διεβίβασεν αὐτῷ, ἀντίγραφον, τοῦ πρὸς αὐτὸν ἀποσταλέντος ἐγγράφου τοῦ ἐν Παρισίοις Comptoir National d' Escompte de Paris ὑπὸ χρονολογίαν 20 Ἰουνίου ε. ν. πραγματευόμενον περὶ τῆς κοπῆς τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.

Ἐκ τῶν θεμάτων ὅσα πραγματεύεται τὸ ἀνωτέρω ἐγγράφον, ἡ γνώμη τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τραπεζῆς Κρήτης εἶναι νὰ δοθῇ εἰς τὸ Comptoir National πλήρης ἐλευθερία ἐνεργείας, παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλον νὰ ἔχη τὴν γνώμην αὐτοῦ, ὅπως δώσῃ ὅσον οἶόν τε τάχιον τὰς δεούσας ὁδηγίας.

Καὶ προτείνει ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος, ὅπως τὸ Συμβούλιον ἐγκρίνη τὴν ἐπομένην ἀπάντησιν πρὸς τὴν Τράπεζαν Κρήτης.

«Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1094 καὶ ἀπὸ 15 Ἰουνίου 1901 ὑμετέρου ἐγγράφου, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγεμόνος συμφωνεῖ πλήρως πρὸς τὰς προτάσεις τοῦ «Comptoir National d' Escompte, ἀναφορικῶς πρὸς τὰς λεπτομερείας τῆς συσκευῆς εἰς σάκκους καὶ βυτία τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν καὶ τῆς ἐκάστοτε καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ρηθέντος Comptoir National εἰς τὸ Νομισματοκοπεῖον Παρισίων τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκκοπῆς τῶν τμηματικῶς παραδιδόμενων νομισμάτων.

Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ τυχόν ἐλλείψοντος ἀργύρου πρὸς ἐκκοπὴν «τῶν 1,900,000 ἀργυρῶν νομισμάτων, ἢ τοῦ περισσεύοντος τοιοῦτου, τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγε-

μόνος κρίνει προτιμώτερον, ὅπως τὸ Νομισματοκοπεῖον ἀρκε-
σθῇ εἰς τὴν ἐκκοπὴν τοῦ παραδοθέντος αὐτῷ ἀργύρου, ἐν ᾗ πε-
ριπτώσει ἤθελεν ἐλλείψει οὗτος. Ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει ἤθελε
πλεονάσει ἀργυρος, νὰ ἐκκοπῆ καὶ οὗτος εἰς νομίσματα, τήρου-
μένης τῆς ἀναλογίας ἣτις ἐτέθη κατὰ τὴν ἀρχικὴν παραγγελίαν».

Τὸ Συμβούλιον ἐγκρίνει τὴν προκειμένην ἀπάντησιν.

Ὁ Προεδρεύων
Ν. ΓΙΑΜΑΔΑΚΗΣ

Τὰ Μέλη
Μ. Ρ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου
Περ. Ζυμβοακάκης

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐκιοινοποιήθη εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς Τρα-
πέζης Κρήτης διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2166]1061 καὶ χρονολογίαν 16
Ἰουνίου 1901 ἐγγράφου τῆς Ἀνωτέρας Διευθύνσεως τῶν
Οἰκονομικῶν.

Ἀριθ. 2197
1080

Ἐν Χανίοις τῇ 19 Ἰουνίου 1901

Πρὸς τὴν Τράπεζαν Κρήτης

Συναγίζοντες τὸ ὑπ' ἀριθ. 2166 ἡμέτερον ἐγγράφον, γνωρί-
ζομεν ὑμῖν, ὅτι εὐδαμῶς τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἡγεμόνος ἔχει
ἀντίρρησιν ὅπως τὸ Comptoir National d' Escompte κρα-
τήσῃ τὰς ὑπ' αὐτοῦ αἰτουμένους σειρὰς τῶν ἐκκοπησομένων
ἀργυρῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

Ἄριθ. Πρωτ. 1131

Ἐν Χανίοις τῆ 20 Ἰουλίου 1901.

**Πρὸς
τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν τῶν Οἰκονομικῶν**

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Συμμορφούμενος πρὸς τὰ ὑπ' ἀριθ. 2166/1061 2197/1080 ὑμέτερα ἔγγραφα τῶν 16 καὶ 19 πρέχοντος μηνός, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι εἰς τὸ Comptoir National d'Escompte ἀπηντήσαμεν δεόντως ἀναφορικῶς πρὸς τὴν συσκευὴν καὶ ἀποστολὴν τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων καὶ τὴν καταβολὴν τῶ νομισματοκοπέῳ Παρισίων τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκκοπῆς τῶν τμηματικῶς παραδιδόμενων νομισμάτων ὡς καὶ ὡς πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ τυχόν ἐλλειψόντος ἀργύρου ἢ τοῦ περισσεύματος τοιοῦτου καὶ ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ κατὰστημα ἐδωκαμεν τὴν ἄδειαν νὰ κρατήσῃ τὰς αἰτουμένας σειρὰς τῶν ἐκκοπησομένων ἀργυρῶν νομισμάτων.

Μετὰ σεβασμοῦ

Τρόπεζα Κρήτης

Ὁ Διοικητὴς

I. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Ἄριθ. 1149.

Ἐν Χανίοις τῆ 25 Ἰουνίου 1901

**Πρὸς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν
ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.**

Ἐνταῦθα

Κύριε Σύμβουλε,

Ἐγκλειστῶς διαβιβάζομεν ὑμῖν ἀντίγραφον τοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ 7]20 πρέχοντος ἔγγραφου τῆς ἐν Παρισίοις Βασιλικῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, πραγματευομένου περὶ τῆς προόδου τῆς κοπῆς τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, ὅπως λάβητε τοῦτου γνῶσιν, σύναμα δὲ καὶ τὸ ἐπίσημον πρακτικὸν τῆς τετάρτης καὶ τελευταίας ἀποστολῆς τῶν νικελίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων, ὧν ἡ ἐκτύ-

πως ἐγένετο ἐν τῷ Νομισματοκοπείῳ Παρισίων διὰ τῆς Société des fonderies et Lamineries de Biache St Vaast, καθὼς προσέτι καὶ τὸ σταλὲν ἡμῖν ἀντίτυπον πρωτοκόλλου διὰ τὴν παράδοσιν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ νομισματοκοπείου τῶν πρωτύπων μητρῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν πεντηκονταλέπτων ἀργυρῶν νομισμάτων καὶ ὧν τὴν παραλαβὴν εὐάρεστηθῆτε νὰ γνωρίσητε ἡμῖν.

Συνημμένως τῷ εἰρημένῳ ἐγγράφῳ ὁ Κοσ. Πρεσβευτὴς διεβίβασεν ἡμῖν καὶ τὸ ἐπισυνημμένον τιμολόγιον μεταλλίων (facture de Vente des medailles) περὶ τοῦ ὁποῦ οὐδεμίαν ἔχουμεν γνῶσιν καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως δώσητε ἡμῶν τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡμετέρας ὁδηγίας.

Μετὰ σεβασμοῦ
Τράπεζα Κρήτης
Ὁ Διοικητὴς
Ι. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

Ἀντίγραφον

Ἐν Παρισίοις τῆ 7]20 Ἰουνίου 1901

Πρὸς τὸν κ. Διοικητὴν τῆς Τραπέζης Κρήτης

Ἐν Χανίοις

Κύριε Διοικητά,

Ἀπαντῶν εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 732 καὶ 871 ἡμέτερα ἐγγράφα πληροφωρῶ ὑμᾶς, ὅτι ὁ χαρακτὴς κ. Borrel, πρὸς ὃν διεβίβασα πάσα τὰς ἐρωτήσεις ὑμῶν περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν μητρῶν τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, μετὰ μακρᾶν σιωπῆν, ἕνεκα τῆς ἐκ Παρισίων ἀπουσίας του, ὡς φαίνεται, μοὶ ἐγνωστοποίησε μόνον τὴν 5 Ἰουνίου, ὅτι :

« Dans quelques jours, son travail pour la pièce de »50 λεπτὰ sera entièrement terminé et, en conséquence le procès verbal de dépôt des instruments destinés à la frappe de cette pièces pourrait être prochainement préparé. La pièce de 1 drachme est bien avancée. Les originaux sont terminés, le travail de la production est en cours d'exécution. La pièce de 5

»drachmes est en cours d' exécution et les reductions sur a cier de la pièce de 2 drachmes sont faites».

Ὁ κ. Borrel, μεθ' οὗ ὁ κ. Παπαδάκης δὲν προήλθεν εἰς ρητὰς καὶ ἐγγράφους συμφωνίας, καθορίζουσας τὰς προθεσμίας τῆς παραδόσεως τῶν μητρῶν τῶν Κρητικῶν νομισμάτων, περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ μὲ διαβεβαιώσῃ, ὅτι, «il fera tout ce qui depend de lui pour que les monnaies soient frappées »le plus rapidement possible.»

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπὶ παρουσία τοῦ κ. Ψύχα ἀκολούθησε τῆς Βασιλικῆς Πρεσβείας καὶ ὡς ἀντιπροσώπου αὐτῆς ὁ κ. Borrel παρέδωκεν εἰς τὸ Νομισματοκοπεῖον τὰς μήτρας τῶν πεντηκονταλέπτων νομισμάτων, διὰ λεπτομεροῦς ὑπὸ χρονολογίαν 18 Ἰουνίου πρωτοκόλλου, οὗτινος διαδιδάξω ὑμῖν, ἐσωκλειστως, τὸ πρωτότυπον.

Μετὰ τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἄνω πρωτοκόλλου ὁ ἀξιόδιος Τμηματάρχης τοῦ νομισματοκοπείου ἐπέδωκε τῷ κ. Ψύχα τὸ συνημμένον ἀντίτυπον λογαριασμοῦ τῆς 12 Ἰανουαρίου, ἕως ὅπως ὑπενθυμίσῃ τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 871 ὑμετέρου ἐγγράφου ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν, διαδιδάξω ὑμῖν ἐσωκλειστως(*) τὸ ἐπίσημον πρακτικὸν τῆς 19 Φεβρουαρίου περὶ παραλαβῆς τῆς τελευταίας ἀποστολῆς τῶν νικελίνων καὶ χαλκῶν νομισμάτων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, ὧν ἡ ἐκτύπωσις ἐγένετο ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ διὰ τῆς Société des fonderies et laminoires de Biache S' Vaast.

Δέξασθε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου πρὸς ὑμᾶς
ὑπολήψεώς μου

Ὁ Πρεσβευτῆς

(ὑπογρ.) Ν. Π. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

(*) Εὔρηται εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον μετὰ τῶν λοιπῶν σχετικῶν πρωτοκόλλων παραδόσεως καὶ παραλαβῆς.

26-8

